COLIN DEXTER

CRIME MASTERS

COLIN DEXTER (n. 1930) este una dintre cele mai puternice voci din rândul scriitorilor de romane poliţiste din Marea Britanie. A studiat la Cambridge şi a lucrat ca profesor până în 1966, când problemele de auz l-au determinat să renunţe la catedră. În 1975 a publicat *Ultima cursă spre Woodstock,* primul dintre cele 13 romane şi numeroase povestiri care îl au ca protagonist pe inspectorul Morse. Seria *Inspector Morse* a atras milioane de cititori în lumea întreagă, dar şi importante distincţii din partea Crime Writers Association: două premii Silver Dagger (1979,1981), două premii Gold Dagger (1989, 1992) şi râvnitul Diamond Dagger, pentru întreaga sa operă (1997). În 2002 a primit titlul de ofiţer al Ordinului Imperiului Britanic pentru contribuţia adusă literaturii.

Pasiunea lui Dexter pentru cuvintele încrucişate se vădeşte şi în scrierile sale, eroul acestora fiind, la rândul lui, rebusist. Romanele care îl au ca personaj principal pe inspectorul Morse au inspirat un serial de televiziune de succes, difuzat de reţeaua ITV. Asemenea lui Alfred Hitchcock, Colin Dexter a avut scurte apariţii în aproape toate cele 33 de episoade ale serialului.

COLIN DEXTER

ULTIMA CURSĂ SPRE WOODSTOCK

Traducere din limba engleză de Lorena Lupu

PALADIN

Colecţie coordonată de: Michael Haulică
Redactor: Lavinia Branişte
Tehnoredactor: Cornel Drăghia
Coperta: Alexandru Daş

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României DEXTER, COLIN
Ultima cursă spre Woodstock / Colin Dexter; trad, de Lorena Lupu. - Bucureşti: Art, 2013 ISBN 978-973-124-754-0
I. Lupu, Lorena (trad.)
821.111-31=135.1
Colin Dexter
The Last Bus to Woodstock
Copyright © 1975 by Colin Dexter
© Editura Paladin, 2013, pentru prezenta ediţie Editura Paladin este un imprint al Grupului Editorial Art

Preludiu

— Hai să mai aşteptăm doar *un piculeţ* mai mult, te rog, spuse fata care purta pantaloni albastru-închis şi o haină uşoară, de vară. Sunt sigură că va veni unul cât se poate de curând.

Şi totuşi, nu era chiar atât de sigură; pentru a treia oară, se întoarse să examineze orarul ţintuit în rama lui

dreptunghiulară, în dreptul Liniei a Cincea. Dar mintea ei nu colindase niciodată cu prea multă siguranţă prin lumea coloanelor şi a cifrelor, iar degetul care-şi trasa itinerarul orizontal şovăielnic din partea stângă a ramei avea şanse infime să se întâlnească, în punctul corect, cu degetul care cobora într-o linie vag verticală de sus. Fata care stătea în spatele ei Îşi mută nerăbdătoare greutatea de pe un picior pe celălalt şi spuse:

— Nu îmi e cla' ce ai tu de gân'.

— Doar un minut. *Doar un minut.*

Se concentră din nou asupra coloanelor relevante: 4,4A (nu mai circulă după orele 18:00), 4E, 4X (circulă doar sâmbăta). Azi era miercuri. Asta însemna... Dacă ora două era ora 14:00, asta însemna...

— Ascultă, iubito, tu fă ce te taie capu', da' eu mă pu' la autosto'.

Obiceiul Sylviei, acela de a omite litere finale, părea insuportabil de neglijent. Pronunţate de Sylvia, anumite cuvinte se distingeau cu greu de cele mai neclare sunete vocalice, articulate fără cel mai vag indiciu al unei consoane de la sfârşit. Dacă vor deveni vreodată prietene mai apropiate, acesta va fi un lucru pe care va trebui să i-l menţioneze.

Cât era acum ceasul? 6:45 după-amiaza. Asta trebuia să fie 18:45. Da. În sfârşit, ajungea undeva.

— Haide. O să ne ia vreunu' imedia', o să vezi. Asta e lucru' pe care-l vo' jum'ate dintre tipii ăştia: un pi' de fustă.

Într-adevăr, nu avea niciun motiv să pună la îndoială optimismul înviorător al Sylviei. Niciun motociclist îndatoritor nu avea cum să reziste fustei minuscule a

acesteia şi invitaţiei adorabile a picioarelor de dedesubt.

Pentru un scurt răstimp, cele două fete se opriră în tăcere, într-un armistiţiu stânjenit, static.

O femeie de vârstă mijlocie păşea agale spre ele, oprindu-se din când în când şi întorcându-şi capul să se holbeze la vale, spre lungimea din ce în ce mai întunecoasă a drumului care ducea spre inima oraşului Oxford. Se opri la câţiva metri distanţă de fete şi îşi puse jos sacoşa de cumpărături.

— Îmi cer scuze, spuse prima fată. Ştiţi când vine următorul autobuz?

— Ar trebui să apară unul în câteva minute, dulceaţă.

Femeia începu să se holbeze din nou în depărtarea cenuşie.

— Se duce la Woodstock?

— Nu, nu cred. Merge doar la Yarnton. Se duce în sat, apoi se întoarce şi vine înapoi.

— Aha.

Fata făcu câţiva paşi până în mijlocul drumului, Îşi întinse gâtul, apoi se dădu înapoi, căci se apropiau câteva maşini. Pentru că amurgul începuse să alunece spre seară, unii dintre şoferi îşi aprinseseră deja farurile laterale. În lumina difuză nu se zărea niciun autobuz, iar ea începuse să se îngrijoreze.

— O să ne descurcă', spuse Sylvia, cu o notă de nerăbdare în voce. O să vezi. Mâine dimineaţă, o să ne hlizi' de chestia asta.

Încă o maşină. Şi încă una. Apoi, din nou, liniştea serii calde de toamnă.

— Ei, bine, tu poţi să mai stai, dacă vrei. Eu am şters-o.

Tovarăşa Sylviei o urmări din priviri pe aceasta, în timp ce se îndrepta spre sensul giratoriu care ducea spre Woodstock, aflat la vreo 180 de metri în sus pe drum. Nu era un loc rău pentru un autostopist, pentru că acolo încetineau toate maşinile, înainte să intre în intersecţia aglomerată a şoselei de centură.

Apoi, luă hotărârea.

— Sylvia, aşteaptă!

Ţinând o mână înmănuşată pe gulerul hainei sale de vară uşoare ca fulgul, o rupse la fugă, urmărind-o, cu un mers stângaci, de om cu platfus.

Femeia de vârstă mijlocie continuă să supravegheze Linia a Cincea. Se gândi câte lucruri se schimbaseră de când fusese ea tânără.

Doamna Mabel Jarman nu avu prea mult de aşteptat. Mintea ei se jucă vag cu câteva gânduri leneşe, întâmplătoare; nimic important. În curând va fi acasă. După cum urma să-şi amintească ceva mai încolo, o putea descrie pe Sylvia destul de bine, cu părul ei lung şi blond, cu senzualitatea ei indolentă, provocatoare. Despre cealaltă fată îşi va aminti prea puţine amănunte: o haină deschisă la culoare, pantaloni largi de culoare închisă - de ce culoare, oare? Părul... şaten deschis?

— Vă rog să vă străduiţi, doamnă Jarman. Este absolut esenţial pentru noi să vă amintiţi tot ce puteţi...

Ea observase câteva maşini şi un camion cu remorcă împovărat cu un număr neverosimil de mare de automobile fără roţi, care mergea zguduindu-se. Bărbaţi? Bărbaţi fără alţi călători? Se va strădui atât de mult să-şi reamintească. Da, fuseseră nişte bărbaţi, era sigură de asta. Mai mulţi

bărbaţi trecuseră pe lângă ea.

La şapte fără zece minute, o imagine înceţoşată, rozalie, prelungă, începu să prindă contur. Ea îşi ridicase sacoşa, în timp ce autobuzul Corporation roşu parcurgea lent drumul dintre staţii, situate la o distanţă medie una de alta pe şoseaua cenuşie. În scurt timp, aproape că izbutise să descifreze literele mari de tipar, albe, de deasupra cabinei şoferului. Ce scria? Mijise ochii, să vadă mai limpede: WOODSTOCK. Oh, Doamne! Făcuse o greşeală, atunci când fata aceea tânără şi politicoasă o întrebase despre următorul autobuz. Probabil că nu avea importanţă însă. Nu ajunseseră prea departe. Fie că le luase cineva la autostop, fie că reuşiseră să ajungă la următoarea staţie, sau chiar la staţia de după aceasta.

— De cât timp erau plecate, doamnă Jarman?

Ea făcuse câţiva paşi îndărăt din staţia de autobuz, iar şoferul care mergea spre Woodstock trecuse recunoscător pe lângă ea. Aproape în acelaşi moment, după ce autobuzul depăşise linia orizontului, văzuse un altul, la o distanţă de numai câteva sute de metri. Acesta trebuia să fie al ei. Autobuzul cu etaj oprise în staţie, după ce doamna Jarman ridicase mâna. La şapte şi două minute ajunsese acasă.

Deşi era văduvă acum şi cei doi copii ai ei crescuseră şi erau căsătoriţi, casa ei sărăcăcioasă - parte a unui duplex - era, totuşi, adevăratul ei cămin. Singurătatea avea şi ea compensaţiile ei. îşi pregăti o cină consistentă, spălă vasele şi porni televizorul. Nu era în stare să priceapă în ruptul capului de ce programele erau criticate atât de aspru. Ei, personal, îi plăceau de fapt toate şi adeseori îşi dorea să se fi putut uita la două canale de televiziune deodată. La zece

seara urmări sumarul celor mai importante evenimente la ştiri, apoi stinse televizorul şi se băgă în pat. La 10:30 dormea buştean.

Tot la ora 10:30, o tânără fată fu descoperită zăcând într-o curte din Woodstock. Fusese ucisă cu brutalitate.

PARTEA I

În căutarea unei fete

CAPITOLUL ÎNTÂI
Miercuri, 29 septembrie

De la St. Giles, aflat în centrul oraşului Oxford, două străzi paralele se îndreaptă spre nord, asemenea dinţilor unui diapazon. În partea nordică a Oxfordului, fiecare dintre ele trebuie să traverseze mai întâi şoseaua de centură aglomerată din nord, peste care trec în viteză şiruri de motociclişti entuziaşti, evitând cu bucurie plăcerile vechiului oraş universitar. Ramura estică duce până la urmă spre oraşul Banbury, iar de acolo îşi continuă parcursul mai degrabă neinteresant spre inima comitatelor centrale industriale; ramura vestică îl duce în curând pe motociclist până la micul oraş Woodstock, aflat la vreo treisprezece kilometri de Oxford, şi de acolo, la Stratford-upon-Avon.

Călătoria de la Oxford la Woodstock are un farmec liniştit. Fâşiile laterale ample ale şoselei, acoperite cu iarbă, conferă o senzaţie agreabilă de spaţiu deschis, iar din satul Yarnton, aflat la numai trei kilometri distanţă, începe şoseaua cu două benzi, delimitate la mijloc de copaci,

măturând în sfârşit traficul din ce în ce mai rapid până dincolo de aeroport, risipind paralizia de mai devreme. Cu vreo opt sute de metri înainte de Woodstock, pe partea stângă, un zid cenuşiu de sticlă marchează hotarul de est al terenurilor întinse şi frumoase ale Palatului Blenheim, un conac grandios construit de generoasa regină Anne pentru generalul ei minunat, John Churchill, întâiul duce de Marlborough.

Porţile înalte şi impunătoare de fier forjat încadrează intrarea principală spre aleea care duce la Palat; pe aici se înghesuie turiştii în timpul sezonului estival, să se plimbe prin splendoarea demnă a sălilor imense, să se oprească în faţa tapiţeriilor flamande ale lui Malplaquet şi ale lui Oudenarde şi să viziteze încăperea în care a văzut lumina zilei acel vlăstar de mai târziu al familiei Churchill, marele Sir Winston însuşi, care se odihneşte acum în cimitirul odinioară liniştit al satului Blandon, aflat în apropiere.

Astăzi, Bleinheim domină vechiul oraş. Dar lucrurile nu au stat dintotdeauna aşa. Casele solide, cenuşii, care se înşiră de-a lungul străzii principale, au fost martore ale unor timpuri mai îndepărtate şi şi-ar putea relata poveştile lor străvechi, deşi, acum, cele mai multe dintre ele au fost dichisite şi transformate în hanuri sau în magazine de cadouri, antichităţi şi suvenire. A existat dintotdeauna, din câte se pare, un număr considerabil de spaţii de cazare, şi multe dintre hotelurile şi hanurile îngrămădite în mod agreabil pe străzi se pot lăuda nu doar cu originile străvechi, dar şi cu o grămadă de stele pe firmele lor galbene, sclipitoare.

Prinţul Negru este situat pe la jumătatea unei străzi

laterale de pe partea stângă, cum te îndrepţi spre nord. Printre confraţii săi nobili din Woodstock nu poate avea pretenţii la un pedigri străvechi şi pare extrem de neverosimil, o, vai, ca fiul războinic al Regelui Edward al III-lea să fi râs, să fi răcnit, să fi chefuit sau să fi tăvălit femei în oricare dintre încăperile sale. Adevărul fie spus, un director al companiei londoneze care cumpărase casa cea veche, acareturile şi tot ce mai era pe acolo cu vreo zece ani în urmă declarase într-un ghid turistic de o autenticitate îndoielnică faptul că prinţul se născuse pe undeva prin împrejurimi. Directorul fusese felicitat cordial de către Consiliul de Administraţie pentru această cercetare fabuloasă şi de asemenea pentru descoperirea, făcută ulterior, că nobilul prinţ nu figurează încă în cartea de telefoane din Woodstock. În acest caz, *Prinţul Negru* urma să-i rămână numele. Fiica cea talentată a primului director copiase dintr-o enciclopedie pentru copii, cu o caligrafie adecvată, în stil antic, o biografie scurtă şi oarecum romanţată a prinţului războinic, apoi introdusese capodopera finalizată în cuptorul mamei sale la o temperatură de 230 de grade Celsius, lăsând-o timp de jumătate de oră. Manuscrisul care rezultase, care avea o nuanţă maronie respectabilă, specifică vechimii, fusese înrămat cu grijă, chiar dacă rama era ieftină, şi ocupa acum un loc de onoare, după cum i se cuvenea, pe peretele barului din hotel. Împreună cu insignele facultăţilor din Oxford, aliniate ordonat şi fixate în cuie de-a lungul grinzilor joase, pătate, acesta conferea personalitate şi clasă încăperii.

În ultimii doi ani şi jumătate, Gaye fusese „gazda” care

primea oaspeţii la *Prinţul Negru* - termenul de „barmaniţă”, îşi spusese directorul, era o insultă pentru demnitatea ei. Şi avea dreptate. „O halbă din cea mai bună bere amară pe care o ai, păpuşă” era o solicitare pe care Gaye trebuia să o satisfacă arareori, iar acum, ea asocia aceste cuvinte cu proletariatul; pe aici se comandau de cele mai multe ori vodcă şi lămâie verde, de către tinerii inteligenţi, cocktailuri Manhattan, de către turiştii americani şi gin cu vermut franţuzesc - şi un strop de vermut italian - pentru profesorii universitari din Oxford. Ea prepara astfel de amestecuri, din scânteierea argintie a sticlelor înşiruite tentant îndărătul tejghelei, cu o siguranţă de sine antrenată.

Barul însuşi, aşternut peste tot cu covoare, cu scaune şi banchete tapiţate într-o nuanţă atrăgătoare, portocalie, era învăluit gingaş de o lumină difuză care genera un efect de clarobscur menit să evoce - se spera - un tablou al lui Rembrandt pe tema naşterii Mântuitorului. Gaye însăşi era o fată atrăgătoare, cu părul roşcat-castaniu, iar în seara aceasta, miercuri, era îmbrăcată impecabil, într-un costum cu pantaloni negri şi o bluză albă cu volănaşe. Sclipirea pietrelor preţioase de pe cel de-al doilea şi al treilea deget al mâinii ei stângi reprezenta un avertisment blând la adresa curtezanului amator fără haz, şi poate - după cum susţineau unii - o invitaţie calculată la adresa donjuanului profesionist bogat. De fapt, fusese căsătorită, divorţase, iar acum locuia împreună cu un băiat mic şi cu o mamă nemulţumită - nu în mod nejustificat - de apucăturile puţin cam promiscue ale unei fiice superbe, care avusese ghinionul să se mărite cu un asemenea „porc nenorocit”. Lui Gaye îi plăcea la fel de mult statutul ei de femeie

divorţată ca şi slujba ei şi avea de gând să le păstreze cât mai mult pe amândouă.

Miercuri fusese o seară îndeajuns de aglomerată, ca de obicei, şi se resimţi o oarecare uşurare în vocea ei atunci când, la 10.25 seara, anunţă politicos, dar ferm, ultima comandă. Un bărbat tânăr, aşezat pe un taburet înalt, în colţul din interior al barului, îşi împinse în faţă paharul de whisky.

— La fel ca şi până acum.

Gaye aruncă o privire sarcastică în ochii lui şovăielnici, dar nu spuse nimic. Împinse paharul clientului ei sub o sticlă de whisky din apropiere, apoi îl aşeză pe tejghea, întinzându-şi mâna dreaptă şi înregistrând automat suma încasată cu stânga. Tânărul era vizibil beat. Se scotoci încet - fără rezultate - prin buzunare până să nimerească suma corespunzătoare, iar după ce luă o înghiţitură din băutura lui, coborî cu prudenţă de pe scaun, măsură uşa cu o privire nesigură şi păşi spre ea într-o linie îndeajuns de dreaptă, în măsura în care-i permiteau circumstanţele.

Vechea curte, unde odinioară tropăiau caii peste dalele de piatră şlefuită, avea ieşire la stradă printr-o arcadă îngustă şi se dovedise a fi o posesiune nepreţuită pentru *Prinţul Negru.* O sumedenie de amenzi pentru încălcarea liniilor galbene simple şi duble care limitau chiar şi cele mai neprieteneşti şi mai inaccesibile fâşii de şosea alimentaseră un respect reticent faţă de lege; orice local care oferea „PARCARE NUMAI PENTRU CLIENŢI. MAŞINILE SUNT LĂSATE AICI PE RISCUL PROPRIETARILOR” beneficia de un avantaj în afaceri, evident. În această seară, ca de obicei, curtea era ticsită până la refuz de inevitabilele maşini Volvo şi Rover. O

lampă de deasupra arcadei desena un petic de lumină slabă la intrarea în curte; restul zăcea într-o umbră întunecată. Tânărul pomi, împleticindu-se, spre cel mai lăturalnic colţ al acestei curţi; aproape că ajunsese acolo, când întrezări nesigur ceva pe după maşina cea mai îndepărtată. Se uită mai atent şi bâjbâi până acolo, în linişte. Apoi, groaza i se strecură până în ceafă şi, sprijinit de uşa zăvorâtă a grajdului, fu cuprins de o greaţă bruscă şi violentă.

CAPITOLUL AL DOILEA
Miercuri, 29 septembrie

Directorul *Prinţului Negru,* domnul Stephen Westbrook, sună la poliţie de îndată după găsirea cadavrului, iar poliţiştii reacţionară la apelul său cu o promptitudine vrednică de laudă. Sergentul Lewis de la Poliţia Regională a Văii Tamisei îi dădu instrucţiuni rapide şi precise. O maşină a poliţiei avea să ajungă la *Prinţul Negru* în cel mult zece minute; Westbrook trebuia să se asigure că nimeni nu părăseşte incinta şi că nimeni nu intră în curte; dacă cineva insista să plece, trebuia să consemneze numele întreg şi adresa persoanei respective; trebuia să fie sincer dacă era întrebat care era problema.

Buna dispoziţie a serii se dezumflă ca un balon trist, iar vocile scăzură treptat în intensitate, pe măsură ce se răspândi zvonul strecurat în şoaptă: avusese loc o crimă. Nimeni nu părea nerăbdător să plece; două sau trei persoane întrebaseră dacă pot da un telefon. Brusc, toţi se simţiră treji, inclusiv un tânăr palid, care stătea în picioare

în biroul directorului şi al cărui pahar de whisky, abia atins, se afla încă pe tejgheaua barului de hotel.

Odată cu sosirea sergentului Lewis, însoţit de doi poliţişti în uniformă, un mic pâlc de oameni se adună, mânat de curiozitate, pe trotuarul de peste drum. Nu ratară să observe că maşina poliţiei parcase chiar de-a curmezişul intrării în curte, blocând în mod eficient intrarea. Cinci minute mai târziu sosi o a doua maşină de poliţie, iar ochii se întoarseră spre bărbatul scund şi îndesat, cu părul închis la culoare, care coborî din ea. Acesta purtă o conversaţie scurtă cu poliţistul care stătea de pază afară, dădu aprobator din cap de mai multe ori şi intră în *Prinţul Negru.*

Îl cunoştea doar superficial pe sergentul Lewis, dar, în cel mai scurt timp, constată că era impresionat într-un mod plăcut de înaltul nivel de competenţă al acestuia. Cei doi bărbaţi discutară pe un ton energic şi, foarte repede, căzură de acord asupra unei proceduri preliminare. Lewis, cu ajutorul celui de-al doilea poliţist, urma să facă o listă cu numele, adresele şi actele de înregistrare auto ale tuturor persoanelor din clădire şi să le ia declaraţii succinte legate de locurile unde îşi petrecuseră seara şi destinaţiile lor imediate. Erau peste 50 de oameni cu care trebuia să discute, iar Morse îşi dădu seama că o să dureze destul de mult.

— Să încerc să mai solicit nişte ajutoare, domnule sergent?

— Cred că noi doi ne vom descurca, domnule.

— În regulă. Să începem.

O uşă, care constituia intrarea laterală a *Prinţului Negru,* ducea până în curte. Morse ieşi pe acolo, precaut, şi se uită

în jur. Numără treisprezece maşini strâns îngrămădite în spaţiul îngust, dar se putea să fi omis una sau două dintre ele, pentru că maşinile aflate la o distanţă mai mare se zăreau doar ca nişte mormane întunecate lipite de zidul înalt din spate. Se întrebă prin intermediul căror aptitudini de manipulare superioară a motoarelor şi precizie izbuteau proprietarii lor chercheliţi să strecoare aceste vehicule prin ieşirea îngustă din curte, păstrându-le nevătămate. Cu grijă, îşi purtă lanterna de buzunar de jur împrejur şi inspectă încet curtea. Şoferul ultimei maşini parcate pe latura stângă a curţii avusese presimţirea de a da înapoi, spre parcela îngustă, păstrându-şi cam 90 de centimetri între partea laterală a maşinii şi perete; întins de-a lungul acestui spaţiu, într-o poziţie lăbărţată, se afla trupul unei tinere fete. Era întinsă pe partea dreaptă, cu capul aproape sprijinit de colţul zidului, iar părul ei lung şi blond era plin de şuvoaie violente de sânge. Îşi dădu seama de îndată că fusese omorâtă de o lovitură puternică aplicată în partea din spate a craniului, iar în spatele cadavrului era întins un levier de demontat roţi, greu, lung de vreo 50 de centimetri şi lat de vreo patru - genul de cheie cu capete ondulate, atât de des întâlnită odinioară, înainte ca reparaţiile cauciucurilor să se facă automat.

Morse se opri timp de câteva minute, holbându-se la imaginea sinistră de la picioarele lui. Fata ucisă purta foarte puţine haine - o pereche de pantofi cu tocuri de tip platformă, o fustă mini albastru-închis, foarte scurtă, şi o bluză albă. Nimic altceva. Morse lumină jumătatea superioară a trupului cu lanterna. Bluza fusese sfâşiată pe partea stângă; cei doi nasturi din partea de sus fuseseră

descheiaţi, iar al treilea fusese smuls, lăsându-i sânii mari expuşi aproape complet. Morse plimbă lumina lanternei de jur împrejur şi observă de îndată nasturele lipsă: un cerculeţ mic, alb, de sidef care îi făcea cu ochiul de pe pavajul şlefuit. Cât de mult ura crimele pasionale! Strigă spre poliţistul care străjuia intrarea în curte.

— Da, domnule?

— Avem nevoie de câteva lămpi electrice.

— Ne-ar putea fi de ajutor, presupun, domnule.

— Fă rost de câteva.

— Eu?

— Da, tu!

— Dar de unde să fac rost...?

— De unde dracu' să ştiu eu? zbieră Morse.

La ora douăsprezece fără un sfert, Lewis îşi încheiase sarcina şi se prezentă în faţa lui Morse, care stătea în biroul directorului, ţinând în mână *The Times* şi bând ceva care aducea destul de mult a whisky.

— Ah, Lewis, azvârli el ziarul peste birou. Ia aruncă o privire la 14 vertical. Se potriveşte, nu-i aşa?

Lewis aruncă o privire peste 14 vertical. *Luat în burlac? Se poate. (3).* Se uită peste ceea ce scrisese Morse în diagrama completată: BRA. Ce ar fi trebuit să spună, oare? Nu mai lucrase cu Morse până acum.

— E un indiciu bun, nu crezi?

Lewis, care izbutea din când în când să completeze careul de cuvinte încrucişate din *Daily Mirror,* în pauza de cafea, era depăşit de situaţie şi se simţea extrem de încurcat.

— Mă tem că nu mă pricep prea mult la cuvinte

încrucişate, domnule.

— „Burlac”[1] este BA, iar „luat” este litera „r” - „recipe” în latină. Nu ai studiat niciodată limba latină?

— Nu, domnule.

— Crezi că pierdem vremea aiurea, Lewis?

Lewis nu era uşor de păcălit; în plus, era un om sincer şi integru.

— Da, domnule.

Un zâmbet încântat se strecură pe buzele lui Morse. Îşi spuse că vor colabora de minune împreună.

— Lewis, vreau să lucrezi cu mine la acest caz.

Sergentul se uită ţintă la Morse; privi adânc în ochii pătrunzători, cenuşii, ai acestuia. Se auzi spunând că ar fi încântat.

— Acest lucru trebuie sărbătorit, exclamă Morse. Domnule patron!

Westbrook se tot învârtise încolo şi încoace pe coridor, iar acum intră prompt.

— Un whisky dublu!

Morse îşi împinse în faţă paharul.

— Doriţi şi *dumneavoastră* ceva de băut, domnule? se întoarse patronul către Lewis, ezitant.

— Sergentul Lewis este în timpul serviciului, domnule Westbrook.

După ce patronul se întoarse, Morse îl rugă să-i adune pe toţi cei prezenţi în clădire, inclusiv personalul, în cea mai vastă încăpere disponibilă, apoi, bându-şi paharul de whisky într-o tăcere deplină, frunzări ultimele pagini ale ziarului.

---

1 Joc de cuvinte. Bachelor înseamnă burlac, dar şi diplomă de licenţă, prescurtată BA (n.r.)

— Citeşti *The Times,* Lewis?

— Nu, domnule; noi cumpărăm *The Minor.*

Părea o mărturisire destul de tristă.

— Aşa fac şi eu uneori, spuse Morse.

La douăsprezece şi un sfert, Morse intră în sala de mese unde, acum, era adunată toată lumea. Privirea lui Gaye o întâlni şi o menţinu pentru o scurtă bucată de vreme pe a lui, atunci când intră în încăpere, iar ea simţi o atracţie intensă faţă de acest bărbat. Nu era ca şi cum el ar fi părut că o dezbracă în gând, aşa cum făceau cei mai mulţi dintre tipii pe care îi cunoştea; era de parcă ar fi făcut-o deja. Îl ascultă cu interes în timp ce vorbea.

El le mulţumi tuturor pentru răbdarea şi cooperarea lor. Era o oră foarte târzie şi nu intenţiona să-i mai reţină acolo. Acum, urmau să afle de ce se afla poliţia la faţa locului. În curte avusese loc o crimă; murise o fată tânără cu părul blond. Cu siguranţă, vor înţelege că toate maşinile din curte trebuie să rămână acolo unde se aflau până dimineaţă. Ştia că acest lucru însemna că unii dintre ei vor întâmpina dificultăţi în a ajunge acasă, dar fuseseră chemate taxiuri. Dacă oricine dintre cei prezenţi dorea să-i raporteze lui sau sergentului Lewis orice amănunt care ar putea fi interesant sau valoros pentru anchetă, oricât de insignifiant ar putea să pară, persoana respectivă era rugată să mai rămână. Restul puteau să plece.

Lui Gaye i se păru că reprezentaţia fusese neinspirată. Să te afli în locul în care fusese comisă o crimă ar fi trebuit să fie ceva mai incitant, nu? Acum se va duce acasă, unde mama şi fiul ei dormeau deja duşi. Chiar dacă nu dormeau, nu avea cum să le povestească mare lucru, nu-i aşa? Poliţia

era deja acolo de mai mult de o oră şi jumătate. Povestea nu decurgea conform aşteptărilor pe care şi le formase citind romane cu Holmes şi Poirot care, până acum, i-ar fi intervievat fără îndoială pe principalii suspecţi şi ar fi făcut nişte deducţii năucitoare din cele mai banale fenomene.

Murmurul care urmă după ce Morse îşi încheie scurta cuvântare se stinse în timp ce majoritatea clienţilor îşi recuperau jachetele şi părăseau barul. Şi Gaye se ridică. Văzuse oare ceva interesant sau valoros? Rememoră seara. Desigur, era tipul ăla tânăr, care o găsise pe fată... îl mai văzuse până acum, dar nu-şi putea aminti prea bine de cine era însoţit şi când. Apoi îi pică fisa - părul blond! Fata fusese în barul hotelului cu tipul ăsta, taman săptămâna trecută. Dar în zilele noastre, o grămadă de fete îşi decolorează părul. Poate că era ceva demn de menţionat? Ea decise că era şi se îndreptă spre Morse.

— Aţi spus că fata ucisă avea părul blond.

Morse o privi şi înclină încet din cap.

— Cred că a fost aici săptămâna trecută - a fost împreună cu bărbatul care a găsit-o în seara asta. I-am văzut pe aici. Lucrez la bar.

— E un detaliu foarte interesant, domnişoară... ăăă?

— Doamnă. Doamna McFee.

— Vă rog să mă scuzaţi, doamnă McFee. Am presupus că purtaţi toate inelele acelea pentru a-i ţine departe pe băieţii care vin să bălească după dumneavoastră peste tejghea.

Pe Gaye o cuprinse o supărare teribilă. Era un bărbat detestabil.

— Ia ascultaţi, inspectare cum-vă-cheamă, eu am venit să vă povestesc ceva care mi s-a părut că ar putea să vă

ajute. Dacă aveţi de gând...

— Doamnă McFee, interveni Morse cu delicateţe, privind-o cu o expresie pofticioasă cât se poate de explicită, dacă aş locui pe undeva prin apropiere, aş veni şi eu pe aici să bălesc după dumneavoastră în fiecare seară a săptămânii.

De-abia după ora unu noaptea, un şir primitiv, dar îndeajuns de eficient, de lămpi electrice fu montat de jur împrejurul curţii. Morse îi ordonase lui Lewis să-l reţină pe tânărul bărbat care o găsise pe fata asasinată, până când apucau să examineze mai îndeaproape curtea. Cei doi bărbaţi cercetau acum teritoriul care li se întindea în faţa ochilor. Spaţiul era plin de sânge şi, în timp ce privi în jos spre ea, sergentul Lewis simţi o repulsie profundă faţă de violenţa şi inutilitatea crimei. Morse părea mai interesat de cerul înstelat de deasupra lor.

— Obişnuieşti să studiezi stelele, Lewis?

— Citesc din când în când horoscoape, domnule.

Morse păru că nu-l aude.

— Mi s-a povestit odată despre un grup de şcolari, Lewis, care au încercat să colecţioneze un milion de beţe de chibrituri. După ce au umplut întreaga clădire a şcolii, au decis că trebuie să le împacheteze.

Lewis consideră că ar fi fost de datoria lui să răspundă ceva, dar nu-i venea în minte niciun comentariu adecvat.

După un timp, Morse îşi întoarse din nou atenţia spre lucruri mai terestre, iar cei doi bărbaţi priviră din nou în jos, spre victimă. Levierul şi nasturele alb, singuratic, zăceau acolo unde le văzuse Morse mai devreme. Nu prea mai era nimic în plus de văzut, cu excepţia dârei de sânge uscat, care se întindea aproape de la un capăt la celălalt al zidului

din spate.

Tânărul stătea în biroul directorului. Deşi mama lui se aştepta ca el să întârzie, era cu siguranţă îngrijorată; sentiment pe care-l împărtăşea şi el. În cele din urmă, Morse reveni în încăpere la unu şi jumătate, în timp ce chirurgul poliţiei, fotografii şi oamenii care luau amprente îşi făceau treaba prin curte.

— Numele dumneavoastră? întrebă el.

— Sanders, John Sanders.

— Dumneavoastră aţi găsit cadavrul?

— Da, domnule.

— Povestiţi-mi.

— Sincer, nu sunt prea multe de povestit.

Morse zâmbi.

— Atunci, nu va trebui să vă reţinem foarte mult, nu-i aşa, domnule Sanders?

Tânărul se vânzoli. Morse se aşeză în faţa lui, îl privi pătrunzător în ochi şi aşteptă.

— Ei, bine, de-abia am traversat curtea, iar ea era acolo. N-am atins-o, dar mi-am dat seama că murise. M-am întors imediat în hotel să-l anunţ pe patron.

Morse înclină din cap.

— Altceva?

— Nu cred.

— Când vi s-a făcut rău, domnule Sanders?

— O, da, mi s-a făcut rău.

— S-a întâmplat înainte sau după ce aţi văzut fata?

— După. Cu siguranţă că m-a tulburat s-o văd acolo - un fel de şoc, presupun.

— De ce nu îmi spuneţi adevărul?

— La ce vă referiţi?

Morse oftă.

— Nu aveţi maşina parcată aici, nu-i aşa?

— Nu am maşină.

— Faceţi de obicei câte o plimbare în jurul curţii, înainte să porniţi spre casă?

Sanders nu răspunse.

— Cât aţi băut în seara asta?

— Câteva pahare de whisky. Nu eram beat.

— Domnule Sanders, preferaţi să aflu de la altcineva? Era evident din comportamentul lui Sanders că nu era încântat de o anchetă, după cum se desfăşurau lucrurile.

— La ce oră ati venit încoace? continuă Morse.

— Să fi fost şapte şi jumătate?

— Şi v-aţi îmbătat, apoi aţi ieşit şi vi s-a făcut rău. Sanders aprobă, ezitant.

— Beţi frecvent de unul singur?

— De obicei, nu.

— Pe cine aţi aşteptat?

Sanders nu răspunse.

— Nu şi-a făcut apariţia?

— Nu, spuse el fără expresie.

— Dar a venit, nu-i aşa?

— Nu, v-am spus doar. Am fost singur în tot acest timp.

— Dar a venit, nu-i aşa? repetă Morse pe un ton scăzut. Sanders părea zdrobit.

— A venit, continuă Morse cu aceeaşi voce calmă. A venit, iar tu ai văzut-o. Ai văzut-o în curte, iar ea era moartă.

Bărbatul tânăr dădu din cap.

— Ar fi mai bine să avem o scurtă conversaţie, tu şi eu, spuse Morse, abandonând tonul protocolar.

CAPITOLUL AL TREILEA
Joi, 30 septembrie

Când se pomeni singur în dormitorul Sylviei Kaye, Morse se simţi considerabil mai uşurat. Sarcinile sinistre ale nopţii se terminaseră, iar el îşi activă mecanismul defensiv natural al minţii lui epuizate. Îşi dorea să uite de trezirea doamnei Dorothy Kaye, de modul în care aceasta îşi chemase soţul din tura lui de noapte din cadrul departamentului de sudură al Uzinii de automobile Cowley; de învinuirile violente, inutile şi de chinul copleşitor al durerii lor goale, pline de amărăciune. Acum, mama Sylviei era sedată, iar acest lucru însemna o amânare a întâlnirii şi a răfuielii; în timp ce sergentul Lewis se afla la sediu, încercând să afle tot ce se putea de la tatăl Sylviei. Lewis umplu mai multe pagini cu notiţe atente, dar se îndoia că toate acestea duceau undeva. Peste o jumătate de oră, urma să i se alăture lui Morse.

Dormitorul era mic; era unul dintre cele trei dormitoare ale unei căsuţe ordonate dintr-un duplex situat în Jackdaw Court - la o distanţă de câteva minute pe jos dinspre Woodstock Road - alcătuind un semicerc liniştit, cu garduri de lemn care putrezeau. Morse se aşeză pe patul îngust şi se uită de jur împrejur. Se întrebă dacă patul făcut impecabil nu era cumva rezultatul eforturilor mamei, pentru că restul camerei trăda un mod de viaţă neglijent şi dezordonat al fetei omorâte. Un portret în culori vii al unui

artist pop era fixat într-un mod destul de precar deasupra şemineului, iar Morse îşi reaminti că ar fi putut să-i înţeleagă mai bine pe oamenii tineri, dacă ar fi avut şi el un copil adolescent; dar, aşa cum stăteau acum lucrurile, identitatea frumosului tânăr era învăluită în anonimat şi toate pretenţiile pe care el le-ar fi putut avea faţă de Morse urmau să rămână neştiute pentru totdeauna. Mai multe articole de lenjerie intimă erau împrăştiate pe masă şi pe scaun, care, împreună cu un şifonier de molid, constituiau toată mobila din încăpere. Morse ridică plin de elan un sutien negru din material subţire, care atârna de scaun. Mintea lui se întoarse pe neaşteptate la acea primă imagine a Sylviei Kaye, rămase acolo timp de câteva secunde şi reveni treptat pe cărările întortocheate ale ultimelor ore dezagreabile. Un teanc de reviste pentru femei era înghesuit cu stângăcie pe pervazul ferestrei, iar Morse le răsfoi rapid, trecând peste sugestii de machiaj, probleme personale şi horoscoape. Nici măcar un paragraf de pornografie. Deschise uşa şifonierului şi examină cu un interes vizibil mai mare multitudinea de fuste, bluze, pantaloni şi rochii. Curate, dar în neorânduială. Mormane de pantofi: ultramoderni, cu platformă, urâţi; nu ducea lipsă de bani. Pe masă, Morse văzu o broşură turistică, oferind pachete de călătorie în Grecia, Iugoslavia şi Cipru, hoteluri albe, mări azurii şi informaţii publicate cu litere mici despre asigurarea de răspundere civilă şi reguli privind vaccinul împotriva variolei; o scrisoare de la angajatorul Sylviei, explicând toate secretele taxei pe valoare adăugată şi un jurnal, care nu dezvăluia nimic altceva, decât o singură consemnare pe 2 ianuarie: „Rece. M-am dus să văd Fiica lui

Ryan.”

Lewis bătu la uşa dormitorului şi intră:

— Aţi descoperit ceva, domnule?

Morse îl privi nemulţumit pe sergentul mult prea vesel şi nu spuse nimic.

— Îmi permiteţi? întrebă Lewis, cu mâna planând pe deasupra jurnalului.

— Dă-i drumul, spuse Morse.

Lewis examină jurnalul, răsfoind cu atenţie paginile aferente zilelor lunii septembrie. Negăsind nimic, examină meticulos fiecare pagină.

— Există notiţe doar pentru o singură zi, domnule.

— Nici măcar eu n-am avansat atât de mult, ripostă Morse.

— Credeţi că „rece” înseamnă că era o zi friguroasă, sau că ea avea o răceală?

— De unde să ştiu, pufni Morse, şi de ce dracu' contează?

— Am putea descoperi pe unde s-a difuzat *Fiica lui Ryan,* în prima săptămână de ianuarie, sugeră Lewis.

— Da, am putea. Şi cât a costat jurnalul, şi cine i l-a dat, şi de unde îşi cumpără ea pixurile. Sergent! Organizăm ancheta unei crime, nu un magazin de papetărie!

— Îmi cer scuze.

— Şi, totuşi, s-ar putea să ai dreptate, adăugă Morse.

— Mă tem că nici domnul Kaye nu a avut prea multe lucruri de spus, domnule. Doreaţi să-l vedeţi?

— Nu. Lasă-l pe bietul om în pace.

— Nu facem progrese prea mari, în acest caz.

— Ah, nu ştiu, zise Morse. Domnişoara Kaye purta o bluză albă, nu-i aşa?

— Da.

— Ce culoare ar avea sutienul pe care l-ar purta nevasta ta sub o bluză albă?

— Unul de o culoare deschisă, presupun.

— N-ar purta unul negru?

— S-ar vedea prin bluză.

— Apropo, Lewis, ştii la ce oră a apus soarele ieri seară?

— Mă tem că nu, dacă-s luat aşa, pe nepregătite, răspunse Lewis, dar vă pot afla cât de curând acest amănunt.

— Nu-i nevoie să faci asta, spuse Morse. Conform jurnalului pe care tocmai l-ai examinat, ieri, pe 29 septembrie, a fost ziua Sfântului Mihail şi a Tuturor îngerilor, iar ora apusului a fost la 6:40 după-amiază.

Lewis coborî pe scările înguste, în urma superiorului său, şi se întrebă ce va urma. Înainte să ajungă la uşa de la intrare, Morse Îşi întoarse capul pe jumătate:

— Ce părere ai despre mişcarea feministă, Lewis?

La 11 dimineaţa, sergentul Lewis îl intervievă pe directorul Companiei de Asigurări Town and Gown, situat la etajele al doilea şi al treilea, deasupra unei tutungerii înfloritoare, pe High Street. Sylvia lucrase acolo ceva mai mult de un an - fusese prima ei slujbă. Fusese angajată ca dactilografă, pentru că nu absolvise colegiul de secretariat la care studiase timp de doi ani după ce abandonase şcoala, astfel încât mâzgălelile dizgraţioase şi adeseori indescifrabile din carneţelul ei de stenografie aveau cât de cât de-a face cu scrisorile dictate iniţial. Dar dactilografierea ei era mulţumitor de precisă şi de ordonată, iar compania, îl asigură patronul pe Lewis, nu avea nici-o

plângere la adresa răposatei sale angajate. Fusese punctuală şi la locul ei.

— Atrăgătoare?

— Ei, bine... ăăă, da. Presupun că era, răspunse patronul.

Lewis făcu o consemnare, şi-şi dori ca Morse să fi fost alături de el; dar inspectorul spusese că îi era sete şi intrase în catedrala de peste drum.

— Aţi afirmat că lucra împreună cu alte două fete, spuse Lewis. Cred că aş prefera să stau de vorbă cu ele, dacă se poate.

— Bineînţeles, domnule ofiţer.

Directorul, domnul Palmer, păru uşurat pentru o clipă.

Lewis le adresă întrebări destul de amănunţite celor două tinere doamne. Niciuna dintre ele nu era „neapărat o prietenă" a Sylviei. Din câte ştiau ele, aceasta nu avea un prieten stabil. Da, se lăudase din când în când cu isprăvile ei sexuale - dar asta făceau cele mai multe dintre fete. Era destul de prietenoasă, dar nu era cu adevărat „o fată de genul ăla".

Lewis aruncă o privire peste biroul ei. Fleacurile obişnuite. Un ciob dintr-o oglindă spartă, un pieptene cu câteva fire de păr blond, ediţia de ieri a publicaţiei *Sun,* creioane din belşug, gume de şters, panglici pentru maşina de scris, foi de indigo. Pe peretele din spatele biroului Sylviei era prinsă o fotografie a lui Omar Sharif, înconjurată de o programare prin rotaţie a concediilor, dactilografiată. Lewis văzu că Sylvia avusese o vacanţă de două săptămâni în a doua jumătate a lui iulie, şi le întrebă pe cele două fete unde fusese aceasta.

— A stat acasă, cred, spuse cea mai în vârstă dintre ele,

o fată liniştită, de vreo douăzeci şi ceva de ani, cu o alură serioasă.

Lewis oftă.

— Nu păreţi să ştiţi prea multe despre ea, nu-i aşa?

Fetele nu răspunseră. Lewis încercă tot ce-i stătu în putinţă pentru a obţine ceva mai multă cooperare, dar nu avu parte de niciun pic de succes. Părăsi clădirea pe la ora prânzului şi se îndreptă agale spre catedrală.

— Sărmana Sylvia, spuse cea mai tânără dintre fete după plecarea lui.

— Da, sărmana Sylvia, replică Jennifer Coleby.

În cele din urmă, nu fără oarecare mândrie, Lewis îl descoperi pe Morse în barul „Destinat exclusiv domnilor” din spatele catedralei.

— A, Lewis.

El se ridică şi-şi aşeză paharul gol pe tejgheaua barului.

— Ce să fie?

Lewis ceru o halbă de bere amară.

— Două halbe din cea mai bună bere amară, îi spuse Morse vesel omului de după tejghea, şi toarnă-ţi şi ţie una.

Lewis îşi dădu seama că, de dinainte de sosirea lui, tema discuţiei fuseseră cursele de cai. Morse luă un exemplar din *Sporting Life* şi pomi spre un colţ, însoţit de asistentul său.

— Eşti parior, Lewis?

— Uneori, pun nişte mărunţiş la Derby şi la Cursele Naţionale, domnule, dar nu joc frecvent.

— Aşa să rămâi, spuse Morse, cu o tentă serioasă în voce. Dar ia priveşte încoace, ce părere ai despre asta?

Despături foaia de pariuri şi indică spre unul dintre participanţii la cursa de la 3:15, la Chepstow: *Prinţul Negru.*

— Merită o liră, nu crezi, sergent?

— Cu siguranţă, e o coincidenţă ciudată.

— 10 la 1, spuse Morse, luând o înghiţitură adâncă din berea lui.

— Aveţi de gând să participaţi, domnule?

— Am făcut-o deja, spuse Morse, ridicând privirea spre barmanul în vârstă.

— Dar chestia asta nu e ilegală?

— Niciodată nu am studiat această latură a legii.

Oare nu vrea şi el să soluţioneze această crimă? se întrebă în gând Lewis şi, de parcă i-ar fi citit cuvintele nerostite, Morse îi ceru în aceeaşi clipă un raport despre slujba decedatei de la Town and Gown. Lewis îşi dădu toată silinţa, iar Morse nu îl întrerupse. Părea interesat mai degrabă de halba lui de bere. După ce termină de povestit, Morse îi spuse să se întoarcă la sediu, să-şi dactilografieze rapoartele, iar după aceea, să se ducă acasă şi să tragă un pui de somn. Lewis nu protestă. Era obosit ca un câine şi somnul devenea urgent un răsfăţ de care îşi amintea arareori.

— Altceva mai doriţi?

— Nu până mâine, când o să mi te prezinţi la raport la ora 7 dimineaţa - dacă nu cumva vrei să pariezi nişte mărunţiş pe *Prinţul Negru.*

Lewis se pipăi în buzunar şi scoase 50 de penny.

— Pariez „câştigător - clasament”[2], ce credeţi?

---

2 Each way (engl.) Pariu constând din două opţiuni. O parte din sumă se pariază pe câştigător, o parte pe includerea calului respectiv m clasamentul primelor locuri. Riscul fiind mai mic, şi câştigul se micşorează.

— O să-ţi dai pumni în cap dacă o să câştige.

— În regulă. 50 de penny pe câştig.

Morse luă cei 50 de penny, şi, în timp ce pleca, Lewis observă că barmanul băga moneda în buzunar şi-i mai umplea o halbă enigmaticului inspector-şef.

CAPITOLUL AL PATRULEA
Vineri, 1 octombrie

Chiar la ora 7:30, a doua zi dimineaţă, Lewis bătu la uşa inspectorului. Neprimind niciun răspuns, testă precaut mânerul sferic şi privi încordat în jurul uşii. Niciun semn de viaţă. Se duse înapoi spre holul din faţă şi-l întrebă pe sergentul de la recepţie dacă inspectorul Morse apucase să vină.

— Nu l-am văz't.

— A zis că va fi aici la şapte şi jumătate.

— Ei, bine, îl cunoşti pe inspector.

Îmi doresc să-l fi cunoscut, îşi spuse Lewis. Se duse să ia rapoartele pe care le dactilografiase cu trudă în cursul după-amiezii precedente şi le citi cu atenţie. Făcuse tot ce-i stătuse cu putinţă, dar erau puţine lucruri pe care să le poţi lua în considerare. Se duse până la bufet şi-şi comandă o ceaşcă de cafea. Poliţaiul Dickson, un ofiţer pe care Lewis îl cunoştea îndeajuns de bine, asalta cu entuziasm o farfurie plină cu bacon şi roşii.

— Cum merge treaba cu crima, sergent?

— Suntem încă la început.

— Bătrânul Morse la cârmă, nu?

— Mda.

— E cam sărit de pe fix, nu-i aşa?

Lewis nu-l putu contrazice.

— Ştiu un singur lucru, spuse Dickson. A fost pe aici cu mult după miezul nopţii. I-a făcut pe toţi oamenii din clădire să joace după cum cânta el. Presupun că fiecare telefon din incintă era roşu ca focul. Doamne, cum poate munci tipul ăsta, dacă are chef.

Lewis se simţi puţin ruşinat. El, în tot acest timp, dormise ca un prunc, de la ora şase a serii precedente până la şase, în dimineaţa aceea. Îşi dădu seama că Morse merita să doarmă şi se aşeză să bea o ceaşcă de cafea.

Peste zece minute, un Morse proaspăt bărbierit intră plin de voioşie în bufet.

— Ah, aici erai, Lewis. Îmi cer scuze că am întârziat.

Îşi comandă o cafea şi se aşeză în faţa lui Lewis.

— Mă tem că am veşti proaste pentru tine.

Lewis ridică o privire alertată.

— Ţi-ai pierdut banii. Cămila constipată a terminat cursa pe locul al doilea.

Lewis zâmbi.

— Nici-o problemă, domnule. Sper doar că dumneavoastră nu aţi pierdut prea mult.

Morse clătină din cap.

— A, nu, n-am pierdut nimic, de fapt, chiar am câştigat câteva lire. Am pariat „câştigător - clasament”.

— Dar, domnule... începu Lewis.

— Haide, spuse Morse. Goleşte-ţi ceaşca. Avem treabă de făcut.

În timpul următoarelor patru ore, cei doi munciră pe rupte, sortând rapoartele care veneau valuri-valuri după

interogatoriile exhaustive pe care le iniţiase Morse în ziua precedentă. La ora 12, la prânz, Lewis simţi că ştie mai multe despre Sylvia Kaye decât despre soţia lui. Citi fiecare raport cu mare atenţie - la ordinele lui Morse - şi simţi că multe fapte i se fixau solid în minte. Morse, observă el, devora rapoartele cu o viteză uluitoare, asemenea unei persoane care ar fi frunzărit un roman plictisitor; şi totuşi, din când în când, recitea câte un raport, la nimereală, cu o concentrare fascinată.

— Ei, bine? întrebă în cele din urmă Morse.

— Cred că majoritatea aspectelor îmi sunt destul de limpezi, domnule.

— Bine.

— Din câte am văzut, unul sau două dintre rapoarte vi s-au părut foarte interesante, domnule.

— Serios?

Morse păru surprins.

— Aţi petrecut vreo zece minute citindu-l pe acela de la colegiul de secretariat şi nu are decât o jumătate de pagină.

— Eşti un excelent observator, Lewis, dar îmi pare rău că te dezamăgesc. A fost cel mai prost scris raport pe care l-am văzut în viaţa mea, cu douăsprezece - nu mai puţine! - monstruozităţi gramaticale în zece rânduri. Cât va mai decădea poliţia?

Lewis habar nu avea cât va mai decădea poliţia şi nu avea curajul să se intereseze ce descoperiri statistice făcuse inspectorul analizându-i şi lui stilul dezordonat. În loc de asta, întrebă:

— Credeţi că ajungem undeva, domnule?

— Mă îndoiesc, răspunse Morse.

Lewis nu era atât de sigur. Toate activităţile Sylviei din seara de miercurea trecută păreau elucidate. Plecase de la biroul de pe High Street la 5:00 după-amiaza şi, aproape sigur, parcursese cei nouăzeci de metri sau aşa ceva până la staţia autobuzului 2, în faţa colegiului universitar. Sosise acasă la 5:35 şi luase o masă copioasă. Apoi, îi spusese mamei sale că ar putea veni târziu seara şi plecase de acasă pe la aproximativ 6:30, purtând - din câte s-a putut stabili - hainele în care fusese găsită. Într-un mod oarecare, ajunsese la Woodstock. Toate aceste informaţii i se păreau lui Lewis un punct bun de pornire pentru câteva chestionări preliminare.

— Doriţi să mă duc până la compania de autobuze, domnule, şi să verific care sunt şoferii pe ruta Woodstock?

— Am făcut deja lucrul ăsta, zise Morse.

— Şi nu a fost o idee bună?

Vocea sergentului reflecta dezamăgirea.

— Nu cred că s-a dus acolo cu autobuzul.

— Cu taxiul?

— E greu de crezut, nu ţi se pare?

— Habar n-am. Poate că nu e chiar atât de scump.

— Poate că nu, dar mi se pare cât se poate de greu de crezut. Dacă şi-ar fi dorit un taxi, ar fi sunat de acasă - au telefon.

— Poate că asta a şi făcut.

— Ba nu. Ieri, niciun membru al familiei Kaye nu a efectuat niciun apel.

Lewis se confrunta cu o prăbuşire periculoasă a încrederii în forţele proprii.

— Se pare că nu vă sunt de prea mult ajutor, spuse el.

Dar Morse ignoră comentariul.

— Lewis, tu cum ai parcurge drumul dintre Oxford şi Woodstock?

— Cu maşina, domnule.

— Ea nu avea maşină.

— O fi dus-o vreunul dintre prietenii ei?

— Tu ăi scris raportul. Din câte se pare, nu avea prea multe prietene.

— Un prieten de sex masculin, credeţi dumneavoastră, domnule?

— Tu crezi chestia asta?

Lewis se gândi un minut.

— Ar fi un pic ciudat dacă a plecat cu un prieten, cu un bărbat. De ce nu a luat-o de acasă?

— Chiar aşa, de ce nu?

— Nu a luat-o nimeni de acasă?

— Nu. Mama ei a văzut-o plecând pe jos.

— Aşadar, aţi apucat s-o chestionaţi pe mama ei, domnule.

— Da, am discutat cu ea noaptea trecută.

— E foarte tulburată?

— E o femeie rezistentă, Lewis, ba chiar îmi e simpatică. Bineînţeles că e îngrozitor de tulburată şi de şocată. Dar nu e chiar atât de zdrobită precum mă aşteptam eu să fie. De fapt, mi-a creat senzaţia că fiica ei frumoasă era oarecum o încercare pentru ea.

Morse traversă încăperea, ajungând la o oglindă mare, scoase un pieptene şi începu să-şi aranjeze părul rărit. Îşi duse cu grijă câteva şuviţe peste o zonă mai amplă de

chelie din partea dorsală a craniului, îşi băgă din nou pieptenele în buzunar şi-l întrebă pe sergentul Lewis, care rămăsese cu gura căscată, ce părere avea despre efect.

— Vezi tu, Lewis, dacă Sylvia n-a făcut acest drum nici cu autobuzul, nici cu taxiul, nici cu un prieten, cum Dumnezeu a ajuns la Woodstock? Şi aminteşte-ţi că faptul că a ajuns cumva la Woodstock e incontestabil.

— Probabil că a făcut autostopul, domnule.

Morse continua să se examineze în oglindă.

— Da, Lewis, cred că asta a făcut. Şi taman din acest motiv, scoase el din nou pieptenele şi-l mai trecu de câteva ori prin părul care se împrăştia, taman din acest motiv cred că sunt nevoit să-mi organizez o mică apariţie la televizor în seara asta.

Ridică receptorul telefonului şi îl sună pe comandantul-şef.

— Du-te şi mănâncă ceva de prânz, Lewis, ne vedem mai târziu.

— Doriţi să comand ceva şi pentru dumneavoastră, domnule?

— Nu, trebuie să am grijă de silueta mea, spuse Morse.

Moartea Sylviei Kaye fu prezentată dramatic de ediţia *Oxford Mail* de joi după-amiaza, şi căpătă o atenţie sporită în presa naţională, vineri dimineaţa. Vineri seara, buletinele de ştiri ale BBC şi ale ITV difuzară câte un interviu cu inspectorul-şef Morse, care făcu un apel la public, cerând ajutorul tuturor celor care se aflaseră pe Woodstock Road între 6:40 şi 7:15, în seara de miercuri, 29 septembrie. Morse anunţă naţiunea că poliţia se afla în căutarea unui bărbat foarte periculos, care ar putea ataca din nou, în

orice clipă; iar în momentul în care va fi adus în faţa justiţiei, ucigaşul Sylviei Kaye va avea de înfruntat nu doar acuzaţia de crimă cu premeditare, dar şi pe acelea de hărţuire sexuală şi viol.

Lewis rămăsese în fundal, în timp ce Morse stătea cu faţa spre echipa de televiziune - i se alătură după ce reprezentaţia luă sfârşit.

— Vântul ăsta blestemat! spuse Morse, cu părul răvăşit.

— Dar nu credeţi cu adevărat că ar putea să mai omoare pe cineva, nu-i aşa, domnule?

— Mă îndoiesc foarte mult, spuse Morse.

CAPITOLUL AL CINCILEA
Vineri, 1 octombrie

În fiecare seară a săptămânii, cu rare excepţii, domnul Bernard Crowther îşi părăsea micuţa casă de familie de pe Southdown Road, în zona de nord a oraşului Oxford, în jurul orei 9:40. În fiecare seară, itinerarul lui era identic, închizând meticulos în urma sa poarta albă care împrejmuia o fâşie mică şi neuniformă de pajişte, cotea spre dreapta, mergea până la capătul străzii, se abătea din nou spre dreapta, apoi se îndrepta, cu o consecvenţă vizibilă în fiecare pas, spre barul hotelului Fletcher's Arms. Deşi era un om inteligent - era profesor de engleză la Colegiul Lonsdale - îi era greu să-i explice soţiei sale dezaprobatoare sau chiar sieşi ce anume îl atrăgea în acest bar mai puţin decât remarcabil, cu clientela sa amestecată, dar fidelă şi prietenoasă.

Şi totuşi, în noaptea de vineri, 1 octombrie, s-ar fi putut

observa că Crowther rămăsese nemişcat timp de mai multe secunde după ce închisese poarta grădinii după el, cu ochii plecaţi, tulburat de parcă ar fi fost adâncit în gânduri profunde şi îngrijorătoare; iar apoi se întorsese, împotriva obiceiului şi înclinaţiilor sale, la stânga.

Mersese agale până la capătul drumului unde, îndărătul unui şir de garaje dărăpănate, se afla o cabină publică de telefoane. Nerăbdător chiar şi în cele mai bune momente - iar acesta nu era unul dintre ele - aşteptă neliniştit şi incomodat, verificându-şi ceasul şi aruncând priviri furioase spre femeia corpolentă din baracă, ce părea insuficient echipată pentru a face faţă ameninţării triunghiulare a aparatului sofisticat din faţa ei, o interacţiune necooperantă între telefon şi propriile ei negocieri, duse cu o singură mână, cu diferitele monede din poşeta ei. Dar ea continua să lupte, iar Crowther se întrebă, într-un moment mărinimos, ce s-ar întâmpla dacă vreunul dintre copiii ei ar fi cuprins brusc de o boală gravă, tatăl ar fi în tura de noapte şi n-ar avea pe nimeni altcineva care s-o ajute. Dar se îndoia că apelul ei era la fel de important ca acela pe care se pregătea el să-l efectueze. Buletinele de ştiri îi reţinuseră întotdeauna atenţia, indiferent cât de banale ar fi fost informaţiile prezentate; iar ştirea pe care o urmărise la buletinul BBC de la 9 seara nu fusese câtuşi de puţin banală. îşi amintea cuvânt cu cuvânt toate vorbele pe care le folosise inspectorul de poliţie: „Am fi foarte încântaţi, dacă orice motociclist...” Da, el le putea spune ceva, pentru că jucase şi el un rol în acest curs înfricoşător şi tragic al evenimentelor. Dar ce urma să le spună? Nu le putea dezvălui adevărul. Nici măcar o jumătate de adevăr. Voinţa

lui fragilă începu să se clatine. Îi va mai da femeii ăleia mizerabile un minut - un minut şi nimic mai mult.

La nouă şi cincizeci de minute, în aceeaşi seară, sergentul Lewis, emoţionat, îi dădu un telefon inspectorului Morse:

— O breşă, domnule. Cred că avem o breşă.

— Da?

— Da. O martoră. O doamnă, Mabel Jarman. Ea a văzut-o pe fata ucisă...

— Vrei să spui, îl întrerupse Morse, că a văzut-o pe fata care a fost ucisă ulterior, presupun.

— Da, la asta mă refeream. Putem să luăm o declaraţie completă de la ea când dorim.

— Vrei să spui că încă n-ai făcut asta?

— De-abia a sunat acum cinci minute. Mă duc până la ea acasă chiar în clipa asta. Locuieşte în oraş. Voiam să ştiu dacă doriţi să veniţi şi dumneavoastră.

— Nu, spuse Morse.

— În regulă. Voi aranja ca întreaga poveste să fie dactilografiată şi s-o aveţi gata mâine dimineaţă.

— Bine.

— Avem totuşi un strop de noroc, nu credeţi? O vom găsi curând pe cealaltă fată.

— Care cealaltă fată? întrebă Morse pe un ton scăzut.

— Păi, să vedeţi, domnule...

— Care e adresa doamnei Jarman?

Morse îşi scoase papucii fără tragere de inimă şi îşi întinse mâna după pantofi.

— Ai cam întârziat la apel în seara asta, Bernard. Ce să fie?

Bernard era simpatizat pe la Fletcher's Arms, întotdeauna pregătit să scoată banul când venea rândul lui să facă cinste - şi nu era doar asta. Toţi obişnuiţii localului ştiau că era un om cu un anumit rafinament academic; dar era un bun ascultător, râdea cu tot atâta poftă ca şi tipul de lângă el de ultimele bancuri şi ţinea şi el cuvântări elocvente referitoare la prostia guvernului şi la incompetenţa echipei Oxford United. Dar, în această seară, nu a vorbit despre niciuna dintre acestea. Până la ora 10:25, a băut trei halbe din cea mai bună bere amară, după cum obişnuia, fiind îndelung antrenat, apoi s-a ridicat, pregătit să plece.

— Nu mai vrei una înainte să pleci, Bernard?

— Nu, mulţumesc. Am înghiţit suficient din pisatul ăla de cal pentru o singură seară.

— Ai probleme din nou.

— Mereu am probleme.

Se întoarse agale spre casă. Ştia că, dacă lumina din dormitor era aprinsă, soţia lui, Margaret, citea în pat, aşteptându-l pe soţul ei aventurier să se întoarcă. Dacă lumina era stinsă, probabil că ea se uita la televizor. El adoptă o decizie la fel de prostească, precum erau acelea pe care le luase pe când era băieţel şi făcea curse cu maşinile până la cel mai apropiat stâlp de iluminat public. Dacă era în pat, va intra direct în casă, iar dacă încă nu se culcase, va suna la poliţie. Coti spre strada lui şi observă de îndată că lumina din dormitor era aprinsă.

Doamna Jarman îşi făcu mărturia pe un ton energic, chiar dacă era emoţionată. Memoria ei se dovedi a fi surprinzător de limpede, iar notiţele sergentului Lewis se umplură cu o grămadă de informaţii concrete. Morse lăsă lucrurile pe

seama lui. Se întrebă dacă Lewis avusese dreptate atunci când afirmase că aceasta era marea breşă şi conchise, după ce se gândi puţin, că aşa era. El însuşi se simţea nerăbdător şi plictisit de pedanteria antrenată şi aprofundată cu care sergentul său cerceta şi punea sub semnul întrebării şirul de evenimente din cadrul întâlnirii din staţia de autobuz. Dar ştia că acest lucru trebuia făcut şi era conştient că Lewis se descurcă foarte bine. Timp de trei sferturi de oră, îi lăsă în plata Domnului.

— Ei, bine, aş dori să vă mulţumesc foarte mult, doamnă Jarman, îşi închise Lewis carnetul de notiţe şi aruncă o privire, cu o subtilă satisfacţie, spre superiorul său.

— Poate aş putea să vă rog să ne faceţi o vizită de dimineaţă? spuse Morse. Sergentul Lewis va da până atunci la dactilografiat declaraţia dumneavoastră şi am dori să vă mai uitaţi peste ea, să fiţi sigură că a înţeles totul cum trebuie - e doar o formalitate, să ştiţi.

Lewis se ridică, pregătit să plece, dar o privire pe furiş din partea lui Morse îi transmise să se aşeze înapoi pe scaun.

— Mă întreb, doamnă Jarman, spuse el, dacă ne-aţi putea face o ultimă favoare. Nu doresc decât o ceaşcă de ceai. Ştiu că e târziu, dar...

— Ah, bineînţeles, domnule inspector. Trebuia să-mi fi spus mai devreme.

Ea ieşi grăbită din încăpere; poliţiştii auziră un jet de apă curgând şi clinchet de ceşti.

— Ei, bine, sergent, ai făcut o treabă bună.

— Mulţumesc, domnule.

— Fii atent. Vezi ce e cu autobuzul acela.

— Dar aţi spus că aţi verificat autobuzele, domnule.

— Ei, bine, mai verifică-le o dată.

— În regulă.

— Apoi, spuse Morse, mai e şi camionul acela cu remorcă. Dacă avem puţin noroc, îl putem identifica.

— Credeţi că putem?

— Ai o oră exactă, ce altceva îţi mai trebuie?

— Mai doriţi ceva, domnule? întrebă Lewis cu o voce subjugată.

— Da. Stai şi mai ia câteva notiţe. N-o să dureze mult.

Uşa bucătăriei se deschise, iar doamna Jarman reapăru.

— Mă întrebam dacă nu cumva aţi prefera un strop de whisky în loc de ceai. Păstrez o sticlă încă de la Crăciun - eu nu beau de obicei.

— Aşa, aşa, spuse Morse, sunteţi o femeie foarte aprovizionată, doamnă Jarman.

Lewis zâmbi fără chef. Ştia ce urmează. *Déjà vu.*

— Cred că o picătură mică de scotch mi-ar face tot binele din lume. Poate doriţi şi dumneavoastră să beţi o picătură?

— A, nu, domnule, eu o să beau o ceaşcă de ceai, dacă nu vă supăraţi.

Ea deschise un compartiment al dulapului şi scoase două pahare mari de sticlă.

— Atunci numai un pahar, doamnă Jarman, spuse Morse. E păcat, ştiu, dar sergentul Lewis, prezent alături de noi, e în timpul serviciului, iar dumneavoastră veţi fi de acord că unui poliţist nu îi este permis să consume niciun fel de băuturi alcoolice cât timp lucrează. N-aţi dori să-l faceţi să încalce legea, nu-i aşa?

Lewis mormăi ceva ca pentru sine.

Morse îşi ascunse un zâmbet în porţia lui generoasă de

whisky în timp ce asistentul său plimba linguriţa printr-o ceşcuţă minusculă de ceai brun înfiorător de închis la culoare, cu o figură cumpătată.

— Doamnă Jarman, nu doresc decât să vă mai adresez una sau două întrebări în plus despre lucrurile pe care le-aţi povestit sergentului Lewis. Sper că nu vă simţiţi prea obosită.

— A, nu.

— Vă amintiţi ce impresie v-a creat „cealaltă fată”? Era puţin deranjată? Puţin agitată?

— Nu cred că era... ei bine, nu ştiu. Poate că era puţin agitată.

— Puţin înspăimântată?

— A, nu. Nu era vorba de aşa ceva. Era puţin, cumva... ăăă... emoţionată. Da, acesta este cuvântul, puţin emoţionată.

— Emoţionată şi nerăbdătoare.

— Cred că da.

— Şi acum, vreau să rememoraţi totul. Pur şi simplu, să vă închideţi ochii, dacă doriţi, şi să vă imaginaţi din nou stând în staţia de autobuz. Vă puteţi aminti ceva, orice, un lucru pe care l-a spus ea? V-a întrebat dacă următorul autobuz mergea spre Woodstock. Ne-aţi povestit acest lucru. Altceva?

— Nu-mi pot aduce aminte, pur şi simplu nu sunt în stare să-mi aduc aminte.

— Haideţi, doamnă Jarman, nu vă precipitaţi. Relaxaţi-vă, pur şi simplu, şi derulaţi din nou filmul. Acordaţi-vă timp.

Doamna Jarman închise ochii, iar Morse o privi cu o anticipare acută. Ea nu spuse nimic. În cele din urmă, Morse

întrerupse tăcerea stânjenitoare:

— Dar fata care a fost omorâtă? A mai zis ceva, orice? Ea îşi dorea să facă autostopul, din câte mi-aţi explicat.

— Da, ea insista să spună ceva de genul: „Haide”.

— „Totul va fi în regulă?” adăugă Morse.

— Da. „Totul va fi în regulă. O să ne hlizim puţin de toată povestea asta mâine dimineaţă.”

Lui Morse îi îngheţă sângele. Rămase complet nemişcat. Dar memoria doamnei Jarman fusese stoarsă până la ultima picătură.

Inspectorul se relaxă.

— V-am ţinut trează până târziu, dar aţi fost minunată. Iar aceasta este, cu siguranţă, o marcă de scotch extrem de importantă?

— Oh, mai doriţi un strop, domnule?

— Sincer, cred că poate nu ar trebui să vă refuz, doamnă Jarman. Da, a fost un strop din cel mai bun scotch pe care l-am băut de mulţi ani încoace.

În timp ce doamna Jarman se întorcea cu spatele, să-i umple din nou paharul, Morse, sever, îi făcu un semn lui Lewis să stea unde era, iar pentru următoarea jumătate de oră, îşi puse la încercare fiecare subtilitate pe care o cunoştea pentru a zgudui amintirile bunei doamne despre întâlnirea ei întâmplătoare cu fata ucisă şi cu însoţitoarea ei. Dar nu avu niciun fel de succes.

— Mai am un singur lucru de spus, doamnă Jarman. Când veţi veni să ne vizitaţi, mâine de dimineaţă, o să susţinem o trecere în revistă pentru identificare. Nu va dura mai mult de un minut sau două.

— Vreţi să spuneţi că vă doriţi ca eu să... O, doamne!

La 11:45 noaptea, Morse şi Lewis îşi luară bun-rămas de la doamna Jarman. Ei doi ajunseseră deja în dreptul maşinilor lor, când uşa se deschise din nou, brusc, iar doamna Jarman veni în grabă spre Morse:

— Mai e un singur lucru, domnule. Mi l-am amintit chiar acum. Când mi-aţi spus să închid ochii şi să derulez filmul. Mi-a venit în gând ceva. Cealaltă fată, domnule. Când alerga, avea un pas ciudat, un pas de parcă ar fi avut un fel de platfus - ştiţi la ce mă refer, domnule?

— Da, ştiu, spuse Morse.

Cei doi bărbaţi se întoarseră la sediu. După ce se interesară dacă mai veniseră şi alte apeluri şi aflară că nu fusese niciunul, Morse îl chemă pe Lewis în biroul lui.

— Ei, bine, prietene?

Morse părea mulţumit de sine.

— I-aţi spus că vom avea o trecere în revistă a suspecţilor, pentru identificare? întrebă Lewis, nelămurit.

— Da, o vom avea. Acum, spune-mi un lucru. Care crezi tu că a fost cea mai importantă informaţie pe care am obţinut-o de la doamna Jarman?

— Am aflat o grămadă de informaţii valoroase.

— Da, aşa este. Dar care a fost singurul fapt care a reuşit să-ţi scoale părul în cap, ha?

Lewis încercă să adopte o expresie inteligentă.

— Am aflat, nu-i aşa, spuse Morse, că fetele aveau de gând să se hlizească puţin de toată povestea asta, mâine dimineaţă?

— Ah, înţeleg, spuse Lewis, fără să priceapă.

— Înţelegi ce înseamnă asta? Urmau să se întâlnească a doua zi dimineaţă - joi dimineaţă - iar noi ştim că Sylvia

Kaye era angajată, şi ştim şi unde, nu-i aşa?

— Aşadar, şi cealaltă fată lucrează acolo.

— Dovezile par să sugereze cât se poate de clar că aşa stau lucrurile, Lewis.

— Dar eu am trecut pe acolo, domnule, şi niciuna dintre ele nu a scos vreo vorbă.

— Şi nu ţi se pare extrem de interesant lucrul ăsta?

— Se pare că n-am făcut o treabă prea bună, nu-i aşa?

Lewis aruncă o privire neconsolată în jos, spre covorul inspectorului-şef.

— Dar nu pricepi, continuă Morse, acum ştim că una dintre fete - câte erau pe acolo?

— Paisprezece.

— Că una dintre acele fete ascunde dovezi esenţiale, în cel mai bun caz, şi ne spune o grămadă de minciuni, în cazul cel mai rău.

— Dar nu am vorbit cu toate, domnule.

— Sfinte Dumnezeule, omule! Ele ştiau de ce eşti tu acolo, nu-i aşa? Una dintre colegele lor a murit. Sergentul brigăzii de anchetare a crimelor vine până în biroul lor. De ce dracu' credeau că te-ai dus până acolo? Pentru întreţinerea afurisitelor ălora de maşini de scris? Nu, te-ai descurcat bine, Lewis. Nu tu ai forţat-o pe mititica noastră să-şi ţeasă plasa încâlcită pentru noi. Crede că e în siguranţă şi aşa vreau să rămână.

Morse se ridică în picioare.

— Vreau să te duci să tragi un pui de somn, Lewis. Ai treabă de făcut de dimineaţă. Dar înainte să pleci află-mi adresa personală a domnului Palmer. Cred că se impune o mică vizită.

— N-aveţi de gând să-l deranjaţi din somn la ora asta, nu?

— Nu doar că am de gând să-l deranjez din somn, ca să mă folosesc de expresia ta, Lewis, dar o să-i şi cer, foarte politicos, desigur, să-şi deschidă biroul pentru mine, iar eu mă voi uita prin sertarele a paisprezece tinere doamne. Ar trebui să fie o activitate incitantă.

— Nu aveţi nevoie de un mandat de percheziţie?

— Nu am înţeles niciodată cum stă treaba din punct de vedere legal cu mandatele astea, se plânse Morse.

— Cred că ar trebui să aveţi unul, domnule.

— Şi poate îmi şi explici de unde dracu' să găsesc pe cineva care să-mi semneze un mandat la ora asta din noapte - sau dimineaţă, ce dracu' este.

— Dar dacă domnul Palmer insistă în privinţa drepturilor sale legale..., începu Lewis.

— Îi voi spune că încercăm să descoperim cine a violat-o Şi a omorât-o pe una dintre angajatele lui, izbucni Morse, nu suntem în căutarea unor cărţi poştale deocheate din

Pwllheli!

— Nu doriţi să vin şi eu cu dumneavoastră, domnule?

— Nu. Fă aşa cum îţi zic şi du-te la culcare.

— Ei, bine, vă doresc mult noroc, domnule.

— Nu voi avea nevoie, ripostă Morse. Ştiu că n-o să-ţi vină să crezi în ruptul capului chestia asta, dar sunt în stare să fiu un nemernic foarte pisălog, dacă îmi propun. Domnul Palmer va sări din pat de parcă ar avea un purice în pantalonii pijamalei.

*

Dar, deşi binevoi să se dea jos din pat, directorul Companiei de Asigurări Town and Gown, refuză fără înconjur să-şi scoată pijamaua - fie că era vorba de cămaşă sau de pantaloni. Îl întrebă pe Morse ce autoritate avea să-i percheziţioneze birourile, şi, de îndată ce trase concluzia că acesta nu avea niciuna, se dovedi de neclintit faţă de toate măgulirile şi ameninţările care-i trecură prin minte lui Morse. Inspectorului îi trecu prin minte că îl subestimase cumplit pe micul director. Şi, totuşi, după o negociere îndelungată, căzură în cele din urmă de acord asupra unei linii de acţiune. Tot personalul de la Town and Gown se va aduna în biroul directorului la ora 8:45, în dimineaţa care urma, iar acolo vor fi întrebaţi dacă au ceva împotrivă ca poliţia să le verifice toată corespondenţa privată pe care o primeau. Dacă nu existau împotriviri (îl asigură Palmer pe Morse), inspectorul putea deschide toată corespondenţa şi, dacă era nevoie, să facă copii confidenţiale ale oricărei scrisori care ar putea fi valoroasă. În afară de asta, toate angajatele de sex feminin vor fi solicitate să vină la sediul Poliţiei Văii Tamisei în aceeaşi dimineaţă, pentru identificare. Palmer va avea nevoie de un pic de timp, să poată aranja o soluţie la prima mână pentru preluarea apelurilor şi pentru alte chestiuni esenţiale. Era un lucru minunat că toate acestea se întâmplau sâmbăta; biroul se închidea la prânz.

Poate, medită Morse retrospectiv, lucrurile nu merseseră chiar atât de rău. Epuizat, se întoarse cu maşina la sediu şi se întrebă de ce, în pofida anilor săi de experienţă, se angajase cu atâta pasiune într-un aranjament atât de prost

gândit şi de inutil, după cum îl considera. Şi, totuşi, în pofida tuturor faptelor, îşi spuse că, într-un mod bizar, avusese dreptate. Instinctul lui îi spunea că acest stadiu al anchetei îi impune o anumită impetuozitate. Simţea că se îndrepta spre o descoperire importantă deşi nu-şi dădea seama, în această fază, de câte descoperiri va mai fi nevoie pentru soluţionarea cazului. Nu-şi dădea seama nici de faptul că, într-un mod straniu-pervers, refuzul lui Palmer de a-i permite accesul neautorizat în incintă îi purtase noroc. Pentru că o scrisoare adresată uneia dintre tinerele doamne aflate în serviciul lui Palmer era deja pe drum, şi nici-o putere din lume, exceptând lipsa de eficienţă a vreunui funcţionar neavizat de la sortare, nu ar fi putut să-i prevină predarea promptă - şi nici nu a făcut-o.

Morse se întoarse la sediu şi-şi petrecu următoarea oră în biroul lui. Termină ce avea de făcut la 4:15 şi se aşeză înapoi în scaunul său de piele neagră. Nu prea avea rost să se mai întoarcă acasă acum. Meditä asupra cazului, începând cu o analiză lentă, metodică, a faptelor cunoscute până acum, şi apoi trecu la ceea ce, dacă ar fi fost mai treaz, Şi-ar fi dorit să se fi numit o serie de paşi rapizi, intuitivi, şi toate acestea îl proiectară pe teritorii de crepuscul şi întuneric. Dar ştia că, orice s-ar fi întâmplat în seara de miercuri şi-a avut explicaţia în activităţile anumitor persoane, iar aceste persoane fuseseră motivate de pasiuni ordinare, precum iubirea, ura, lăcomia şi gelozia. Nu acesta era misterul;

absolut deloc. Trebuia să potrivească bucăţile de puzzle pe care le avea acum la îndemână. Aţipi. Visă alternativ la o barmaniţă atrăgătoare cu părul roşcat şi la o frumuseţe

blondă cu părul năclăit în întregime de sânge. Se părea că visează adeseori la femei. Se întreba uneori la ce anume ar fi visat dacă s-ar fi căsătorit. La femei, probabil.

CAPITOLUL AL ŞASELEA
Sâmbătă, 2 octombrie, dimineaţa

— Ce mai urmează? exclamă Judith, secretara personală a domnului Palmer. A zis că vrea să ne deschidă scrisorile!

— Ai fi putut spune „nu”, ripostă Sandra, o fată prietenoasă şi incompetentă care, pe bună dreptate, nu obţinuse niciun avans în funcţie, nici-o mărire de salariu, de când se angajase aici, cu trei ani în urmă.

— Aproape că am făcut-o, se băgă în discuţie Ruth, o fată cu gene fremătânde şi inteligenţa unui fluture. Dacă Bob mi-a trimis una dintre scrisorile lui cu adevărat pasionale, aoleu!

Chicoti emoţionată.

Majoritatea fetelor erau tinere, nemăritate şi locuiau cu părinţii lor; şi, datorită faptului că poşta era adusă la o oră târzie, iar lor le era teamă că părinţii lor şi-ar putea băga nasul în chestiuni care nu-i privesc, mai multe dintre ele îşi invitaseră corespondenţii să trimită scrisorile la adresa biroului. Într-adevăr, veneau atât de multe scrisori etichetate cu „Privat şi confidenţial”, „Personal” şi alte asemenea adjective, încât un observator neavertizat ar fi putut bănui că Town and Gown era sediul unui departament de servicii secrete de spionaj. Dar Palmer trecea cu vederea acest mărunt abuz al proprietăţii sale, supraveghind totodată cu ochi de vultur facturile telefonice de la birou. I

se Parea o înţelegere corectă.

Fiecare fată fusese oarecum impresionată de Morse, iar solicitările lui făcute pe un ton scăzut fuseseră acceptate fără murmure perceptibile de nemulţumire. Desigur, toate îşi doreau să-l ajute. În orice caz, nu va primi decât copii ale scrisorilor şi toate acestea vor fi tratate cu cea mai mare confidenţialitate. Şi totuşi, Ruth răsuflă uşurată când descoperi că în dimineaţa aceasta Bob îşi golise temporar rezervorul de sugestii desfrânate. Oricât de destupaţi la minte ar fi fost poliţiştii, ei, bine...

— Cred că noi toate ar trebui să-i ajutăm să descopere ce s-a întâmplat cu sărmana Sylvia, spuse Sandra.

În pofida intelectului ei slab dezvoltat, era o fată cu adevărat sensibilă şi fusese profund întristată, ba chiar un pic înspăimântată de moartea Sylviei. În modul ei inocent, îşi dorea să poată contribui cu ceva la anchetă şi se simţi dezamăgită, deşi nu se miră câtuşi de puţin că nu-i scrisese nimeni.

Sosiseră şapte scrisori personale şi două cărţi poştale pe care să le examineze Morse şi, în timp ce-şi plimbă privirea superficial peste fiecare dintre acestea, înainte să le introducă în maşina de copiat, simţi că întreaga poveste era oarecum prostească. Şi totuşi, mai urma încercarea de identificare, iar el avea speranţe mari legate de aceasta deşi, acum, în lumina edificatoare a dimineţii, indicele de probabilitate scăzuse deja cu mai multe puncte.

— Aţi mai fost la vreo identificare până acum? întrebă Sandra.

— Bineînţeles că nu, răspunse Judith. Oamenii nu ajung să fie implicaţi în crime în fiecare săptămână, nu-i aşa?

— Mă întrebam doar.

— Şi ce o să facem *noi*? se interesă Ruth.

»

— Facem ceea ce ni se spune.

Judith credea cu pasiune în virtuţile autorităţii şi şi-ar fi dorit din când în când ca domnul Palmer să fie puţin mai hotărât şi ceva mai puţin prietenos cu una sau două dintre angajatele lui - deşi, bineînţeles, era foarte drăguţ.

— Am văzut o dată o astfel de identificare într-un film, spuse Sandra.

— Eu am văzut una la televizor, adăugă Ruth. Aşa va fi?

După aceea, ajunseră la concluzia că aşa era. Cu adevărat dezamăgitor. O femeie greu de descris se plimbă de la un capăt al încăperii şi până la celălalt, privindu-le pe fiecare dintre ele în timp ce rosteau cuvintele „Ştiţi cumva când vine următorul autobuz?" Nu aveai cum să te sperii de ea, pe bune. Şi, totuşi, n-ar fi fost îngrozitor dacă ea şi- ar fi pus mâna pe umărul tău? Dar n-a făcut-o. A trecut pe lângă toate fetele, apoi a parcurs acelaşi traseu înapoi, iar după aceea a plecat. Inspectorul ăla... îşi făcuse speranţe, nu-i aşa? Iar la sfârşit fusese oarecum caraghios, nu? Să alerge până la uşa din capătul cel mai îndepărtat al curţii. Ce însemnau toate acestea?

— În film l-au prins pe ticălos, zise Sandra.

— Şi la televizor, spuse Ruth.

— N-ar trebui să credeţi tot ce vedeţi, interveni Judith.

La prânz, când Lewis apăru, Morse stătea aşezat la biroul său.

— Ei, bine, domnule? Vreo veste bună?

Morse clătină din cap.

— Absolut niciun rezultat?

— A considerat că două sau trei dintre ele ar putea fi fata respectivă.

~ Ei, bine, asta reduce puţin cercul.

— Nu chiar. Am auzit de avocaţi ai apărării care au spulberat pur şi simplu martori care jurau pe mormântul bunicului lor că sunt absolut *siguri* în privinţa identificării. Nu, Lewis. Mă tem că nu ne ajută prea mult.

— Dar cealaltă idee a dumneavoastră, domnule? Ştiţi, faptul că fata alerga puţin ciudat, de parcă ar fi avut platfus?

— A, le-am pus să alerge, bineînţeles.

Lewis simţi că nimerise un punct sensibil.

— Nu e bine, domnule.

Era o afirmaţie, nu o întrebare.

— Ai dreptate, Lewis, nu e bine. Şi ne-am fi putut prinde, pur şi simplu ne-ar fi putut pica fisa, Lewis, nouă, membrilor brigăzii de infracţiuni, mie, Lewis, şi ţie, că toate fetele aleargă *în acelaşi mod afurisit, de parcă ar avea două picioare stângii* îi zbieră ultimele câteva cuvinte sergentului său, care aşteptă ca uraganul să se potolească.

— V-ar prinde bine o halbă de bere, domnule.

Morse păru puţin mai fericit.

— Poate că ai dreptate.

— Am câteva noutăţi.

— Să le auzim.

— Ei, bine, autobuzul - este exclus. L-am găsit pe şoferul şi pe controlorul de bilete al vehiculului 4E de la ora 6:30, din Carfax. Oricum, în autobuz nu mai erau decât vreo douăsprezece persoane sau aşa ceva, majoritatea călătorii

obişnuiţi. E destul de sigur că cele două fete ale noastre n-au ajuns la Woodstock cu autobuzul.

— Oricum, nu ştim sigur dacă au ajuns amândouă la Woodstock, completă Morse.

— Dar Sylvia a ajuns, nu-i aşa, domnule, iar cealaltă fată a întrebat de autobuzul până acolo, nu?

— Încep să mă întreb dacă doamna Jarman a fost un martor chiar atât de util, până la urmă.

— Cred că a fost, pentru că doar astea-s veştile proaste.

— Ai şi câteva veşti *bune*?

Morse încercă să adopte un ton ceva mai vesel.

— Ei, bine, este vorba de camionul cu remorcă despre care ne-a vorbit femeia. A fost cu adevărat uşor de identificat. Vedeţi, cei de la Cowley au afacerea asta cu caroserii de automobil. Când...

— Da, ştiu. Ai făcut o treabă inteligentă, Lewis. Dar renunţă la înfloriturі.

— El şi le aminteşte. Un domn George Baker, care locuieşte la Oxford. Şi ascultaţi ce urmează, domnule. El le-a văzut pe cele două fete urcând într-o maşină. O maşină *roşie* - era sigur de asta. Condusă de un tip, nu de o femeie. Şi-a amintit de asta pentru că şi el ia adeseori persoane la autostop, mai ales dacă-s fete; şi le-a văzut pe ele două, chiar dincolo de giratoriu - cu vreo patruzeci şi cinci de metri în faţă. Le-ar fi luat în camion, a spus el, dar această maşină a oprit în dreptul lor, iar el a trebuit să dea înapoi, să poată trece. Ştie sigur că a văzut-o pe blondă.

— Suntem demni de dispreţ, nu-i aşa? conchise Morse. Tu le-ai fi luat în maşină?

— De obicei, nu. Numai dacă ar fi purtat uniformă de

poliţist. Şi eu m-am bucurat să fiu luat de câteva ori, când patrulam.

Morse medită concentrat asupra noilor dovezi. Era clar, lucrurile evoluau.

— Ce ziceai despre o halbă?

Stătură tăcuţi în barul Calul alb de pe Kidlington, iar Morse decise că berea era suportabilă. În cele din urmă, sparse liniştea.

— O maşină roşie, da?

— Da, domnule.

— E un obiect interesant de cercetare pentru tine. Câţi bărbaţi din Oxford posedă maşini roşii?

— Destul de mulţi, domnule.

— Vrei să spui câteva mii.

— Presupun că da.

— Dar am putea oare să aflăm amănunte?

— Presupun că da.

— O astfel de problemă nu ar depăşi oare inteligenţa eficientelor noastre trupe?

— Presupun că nu, domnule.

— Dar dacă el nu locuieşte la Oxford?

— Ei, bine, da. Ar putea fi şi asta.

— Lewis, eu cred că berea îţi tâmpeşte creierul.

Dar dacă alcoolul diminua perspicacitatea mintală a lui Lewis, asupra lui Morse avea efect contrar. Mintea lui începu să funcţioneze cu o claritate relaxată. Îi ordonă lui Lewis să-şi ia liber la sfârşitul săptămânii, să doarmă puţin, să uite de Sylvia Kaye şi s-o ducă pe nevastă-sa la cumpărături; iar Lewis fu încântat să se conformeze.

Morse, care nu era un fumător înrăit, îşi cumpără 20 de

ţigări de dimensiune mare, apoi bău şi fumă neîntrerupt până la două după-amiaza. Ce se întâmplase cu adevărat miercurea trecută? Era chinuit de gândul că o succesiune de evenimente, care nu aveau în ele nimic extraordinar, avuseseră loc; că fiecare eveniment era consecinţa logică a celui de dinaintea lui; că el ştia care fuseseră unul-două din aceste evenimente; şi dacă mintea lui s-ar fi putut proiecta în mijlocul unei serii de legături cauzale naturale, ar fi obţinut tot adevărul. Nu avea nevoie de salturi surprinzătoare, vizionare, de la ignoranţă la iluminare. Doar de o serie de progresii logice. Dar fiecare dintre acestea îl ducea într-o fundătură, Ca imaginile din cărţile pentru copii, unde o singură cărare te ducea spre comoară, iar celelalte te ghidau spre marginea paginii. Ia-o de la capăt.

— Mă tem că voi fi nevoit să vă rog să vă terminaţi paharul, spuse proprietarul.

CAPITOLUL AL ŞAPTELEA
Sâmbătă, 2 octombrie, după prânz

Morse îşi petrecu după-amiaza de sâmbătă, 2 octombrie, într-o stare superficială de beţie, la biroul său. Îşi fumase pachetul de ţigări până la 16:30 şi sună să mai ceară unul. Mintea lui devenea din ce în ce mai limpede. Se gândi că detectase un mecanism cât se poate de vag în derularea serii de 29 septembrie. Nu avea nume - încă nu avea habar nici măcar de un nume - dar găsise un mecanism.

Frunzări scrisorile pe care le copiase de la Town and Gown; acestea alcătuiau un pachet mic şi jalnic. Pe unele le dădu la o parte de îndată; nici măcar un psihiatru sărit de

pe fix nu ar fi construit vreo ipoteză, oricât de nejustificată, pe baza a cinci dintre cele nouă exponate. Una dintre cărţile poştale spunea: „Dragă Ruth, vremea e minunată, ne-am dus de două ori să înotăm ieri. Am văzut o meduză moartă pe plajă. Cu drag, T.”

Cât era de trist să fii o meduză, îşi spuse Morse. Doar trei dintre scrisori îi reţinură atenţia lui Morse; apoi două; apoi una. Era un mesaj dactilografiat destinat lui Jennifer Coleby şi zicea aşa:

„Stimată doamnă,

După ce am evaluatt numerosele apliccaţii pe care le- am primit, trebuie să vă informăm cu regret că aplicaţia divs. a fost respinsă. Şi totuşi, la îndceputul lui noiembrie, vom avea mai multe posturi disponibile şi, vă spun cu toată sinceritatea, mii-ar părea foarte rău să ratez oportunitatea de a vă reconsidera solicitarea atunci.

Am conpletat pe moment numărul de anajaţi necesar în cadrul departamentului de psihologie. Şi totuşi, nu e improbabil ca, în curând, să fie nevoie de o asistentă calificată şi de încredere care să se ocupe de sarcinile de urtină pentru biroul directorului.

Cu stimă,”

Era semnat de cineva care nu părea prea interesat ca numele lui să fie strigat de pe acoperişurile caselor. Un „A" iniţial era suficient de vizibil, dar numele de familie, căruia îi era ataşat cu multe înfloriturі, ar fi rămas o enigmă chiar şi pentru marele Champollion[3] însuşi.

Aşadar, domnişoara Jennifer Coleby este în căutarea unei

3 Orientalist francez, vestit pentru găsirea metodei pentru descifrarea hieroglifelor.

slujbe noi, Îşi spuse Morse în sinea lui. Şi ce dacă? Sute de oameni îşi depuneau candidaturile pentru noi posturi, în fiecare zi. Câteodată, se gândea să facă şi el acest lucru. Se întrebă de ce i se păruse că scrisoarea merita reanalizată. Era, ca de obicei, prost redactată - cu greşeli de tipar impardonabile. Şi cu greşeli de ortografie. În ultima vreme, niciunui cadru didactic de prin şcoli nu-i urai păsa despre mecanismele cotidiene ale utilizării limbii engleze. El fusese educat în spiritul vechii şcoli: greşelile de ortografie, de punctuaţie şi de construcţie a frazei fuseseră penalizate necruţător de pedagogi indignaţi, iar acest lucru îl marcase. Devenise pedant şi mofturos, şi îşi aminti de o tentativă de raport foarte prost scris predat de cineva din propria lui echipă, raport pe care îl făcuse cu numai două zile în urmă - când însumase în gând toate greşelile, ca un examinator care evaluează munca unui candidat. „Evaluatt”. Da, iată o greşeală din această scrisoare. Naţiunea devenea din ce în ce mai analfabetă - în pofida noţiunilor fanteziste cu care veneau susţinătorii educaţiei progresiste, însă dacă propria lui secretară ar fi produs un asemenea gunoi, ar fi zburat pe uşă afară - chiar azi. Dar ea era excepţională. Iniţialele lui Julie, în partea de jos a oricărei scrisori, erau garanţia sigură a unei foi dactilografiate curat şi impecabil. Stai numai o clipă totuşi... Morse se uită din nou la scrisoarea din faţa lui. Nu exista nici-o referinţă de acest gen. Oare A. Cedracuofiacolo o dactilografiase cu mâna lui? Şi dacă o făcuse - oare ce funcţie deţinea el? Un şef cu responsabilitate, din cadrul vreunui departament universitar? Şi dacă... Morse era din ce în ce mai încurcat. De ce nu exista un antet? Oare îl cuprinsese toată această

îngrijorare pentru nimic?

Ei, bine, exista un mod prin care putea soluţiona problema. Se uită la ceasul de la mână. Era deja 17:30. Cu siguranţă, domnişoara Coleby era deja acasă, îşi spuse el. Unde locuia? Examină notiţele detaliate ale lui Lewis referitoare la adresa ei din partea de nord a Oxfordului. Un gând interesant? Morse începu să-şi dea seama cât de multe erau străzile pe care nici măcar nu încercase să le exploreze. Se îmbrăcă în palton şi se sui în maşină. În timp ce străbătea cei trei kilometri care duceau până la Oxford, decise că se va elibera, în măsura în care va putea, de toate prejudecăţile la adresa domnişoarei Jennifer Coleby. Nu era un lucru uşor; pentru că, dacă putea avea încredere în memoria doamnei Jarman, ambiţioasa domnişoară Coleby era una dintre cele trei fete care, poate, au călătorit până la Woodstock în acea noapte, împreună cu răposata Sylvia Kaye.

Jennifer Coleby închiriase, împreună cu alte două fete care munceau, una dintre căsuţele unui duplex din Charlton Road, iar fiecare dintre ele plătea o chirie săptămânală de 8,25 de lire sterline, sumă care includea consumul de curent electric şi de gaz. Acest lucru îi aducea un profit gras de aproape 25 de lire proprietarului prevăzător, care pusese mâna cu vreo şase ani în urmă pe două asemenea locuinţe, pentru ceea ce ar fi părut azi o sumă modestă: 6.500 de lire. Dar, de asemenea, era o binecuvântare pentru cele trei fete cu spirit întreprinzător, care, pentru o investiţie atât de suportabilă, erau suficient de mulţumite să împartă baia îngustă şi closetul şi mai îngust. Fiecare fată avea câte un dormitor (unul era la parter), bucătăria era potrivită pentru

cinele lor şi toate trei se foloseau de camera cea mare să piardă vremea, să trăncănească şi să se uite la televizor, atunci când erau acasă. Aceste aranjamente, mai puţin cele legate de baie, funcţionau incredibil de bine. Arareori se întâmpla ca toate cele trei fete să fie acasă în timpul zilei, iar până acum, evitaseră orice conflict major. Proprietarul le interzisese să-şi aducă prietenii de sex masculin în dormitor, iar fetele acceptaseră acest Diktat fără proteste. De fapt, avuseseră loc câteva încălcări ale interdicţiei, dar locuinţa nu decăzuse niciodată la un statut de promiscuitate făţişă. Una dintre regulile pe care fetele le stabiliseră de comun acord era absenţa pick-upurilor; şi, cel puţin pentru acest lucru, vecinii lor în vârstă le erau profund recunoscători. Casa era păstrată în ordine şi curăţenie, după cum observă de îndată Morse, atunci când uşa îi fu deschisă de o fată întristată, care mânca un sandviş cu roşii.

— Am venit în vizită să o văd pe domnişoara Coleby, dacă se poate. Este acasă?

O pereche de ochi căprui-închis, plini de dor, îl priviră cu atenţie, iar Morse simţi tentaţia de a-i face cu ochiul.

— Aşteptaţi o clipă.

Ea se îndepărtă tacticos, apoi, brusc, îşi întoarse capul şi întrebă:

— Cine ar trebui să spun că o caută?

— Ăăă, Morse. Inspectorul-şef Morse.

— Aha.

O Jennifer relaxată, curată, îmbrăcată în bluză şi blugi, apăru să îl salute pe Morse cu o lipsă vizibilă de entuziasm.

— Vă pot ajuta cu ceva, domnule inspector?

— Mă întreb dacă am putea sta puţin de vorbă. Vă deranjează?

— Bănuiesc că n-ar trebui. Intraţi, vă rog.

Morse fu condus până în camera cea mare, unde era aşezată domnişoara Ochi-Căprui-închis, care se prefăcea că priveşte cu un deosebit interes un rezumat al meciului dintre Arsenal şi Tottenham.

— Sue, ţi-l prezint pe inspectorul Morse. Te deranjează dacă stăm de vorbă aici?

Sue se ridică şi închise televizorul; puţin cam prea dramatic, îşi spuse Morse. Îi urmări mişcările lente şi zâmbi în sinea lui, aprobator.

— Mă găseşti la etaj, Jen.

Îi aruncă o privire lui Morse înainte să plece, observă începutul de zâmbet de la colţurile buzelor lui şi, după aceea, îi jură lui Jennifer că el îi făcuse cu ochiul.

Jennifer îl invită cu un gest pe Morse să ia loc pe canapea, iar ea se aşeză pe un fotoliu, în faţa lui.

— Ce pot face pentru dvs., domnule inspector?

Morse observă un exemplar al romanului *Villette* de

Charlotte Bronte atârnând ca un accent circumflex peste braţul fotoliului ei.

— Trebuie să verific - pură rutină, desigur - acţiunile tuturor... ăăă... persoanelor...

— Suspecte?

— Nu, nu. Tuturor acelora care au muncit împreună cu Sylvia. Înţelegeţi că genul acesta de lucru trebuie făcut.

— Desigur. Sunt surprinsă că nu l-aţi făcut mai devreme. Morse fu puţin năucit. Într-adevăr, de ce mm făcuse mai devreme chestia asta? Jennifer continuă:

— În seara de miercurea trecută, am ajuns acasă puţin mai târziu decât de obicei - m-am dus până la Blackwells, să cheltui un cupon prin care puteam achiziţiona o carte. Săptămâna trecută a fost ziua mea de naştere. Am ajuns acasă pe la şase, presupun. Ştiţi cum e traficul în orele de vârf.

Morse dădu din cap.

— Ei, bine, am mâncat ceva - celelalte fete erau pe aici - Şi apoi am ieşit pe la, să vedem, cred că în jurul orei şase şi jumătate. M-am întors acasă pe la opt, poate puţin mai târziu.

— Îmi puteţi spune unde aţi fost?

— M-am dus până la Biblioteca Summertown.

— La ce oră închide biblioteca?

— La şapte şi jumătate.

— Aţi petrecut în jur de o oră acolo.

— Pare să fie o concluzie rezonabilă, domnule inspector.

— Pare a fi prea mult timp. De obicei, eu petrec în jur de două minute la bibliotecă.

— Poate că nu sunteţi foarte selectiv cu lecturile dvs.

Iată o deducţie corectă, îşi spuse Morse. Jennifer vorbea cu o dicţie relaxată şi limpede. Are o educaţie bună, îşi spuse el. Dar nu era vorba doar de asta. Această fată avea un aer de independenţă disciplinată, iar el se întrebă cum se înţelegea cu bărbaţii. Îşi spuse că ar fi fost dificil să îi faci avansuri acestei tinere doamne - exceptând, desigur, cazul în care te dorea ea. Putea fi foarte, foarte drăguţă, bănuia el.

— Citiţi acea carte?

Ea îşi aşează cu blândeţe mâna subtil îngrijită peste

Villette.

— Da. Aţi citit-o?

— Mă tem că nu, mărturisi Morse.

— Ar trebui să o citiţi.

— O să mă străduiesc să-mi aduc aminte, murmură Morse.

Cine ar fi trebuit, oare, să conducă acest interviu?

— Ăăă, aţi stat timp de o oră?

— V-am spus deja asta.

— V-a văzut cineva acolo?

— În fond, asta face parte din sarcina lor de serviciu, nu credeţi?

— Ba da, presupun că da.

Morse simţea că bate în retragere.

— Aţi mai scos şi altceva?

Brusc, se simţi puţin mai bine.

— Poate aţi fi interesat să aflaţi că am scos şi această carte.

Ea arătă spre un volum imens, care zăcea deschis, de asemenea, pe covorul din faţa televizorului.

— Mary a început să-l citească.

Morse îl ridică şi se uită la titlu.

— Cine a fost Jack Spintecătorul?

— Hmm!

— Pe asta sunt sigură că aţi citit-o.

Dispoziţia lui Morse începu să se pleoştească din nou.

— Nu cred că am citit acest punct de vedere anume, nu.

Deodată, Jennifer surâse.

— Îmi cer scuze, domnule inspector. Eu sunt, într-adevăr, un şoarece de bibliotecă, şi am mult mai mult timp liber

decât dumneavoastră, sunt sigură de asta.

— Să revenim pentru o clipă la ziua de miercuri, domnişoară Coleby. Spuneaţi că v-aţi întors acasă în jurul orei opt.

— Da, cam pe atunci. Poate că era opt şi un sfert sau opt şi jumătate, presupun.

— Era cineva acasă când aţi ajuns?

— Da. Sue era acasă. Dar Mary era plecată la film. Cred că s-a dus să vadă *Ziua Şacalului;* nu a ajuns acasă până la unsprezece.

— Înţeleg.

— Să o rog pe Sue să coboare?

— Nu. Nu e nevoie să vă deranjaţi.

Morse îşi dădu seama că, probabil, pierdea vremea, dar insistă.

— Cât timp durează o plimbare până la bibliotecă?

— În jur de zece minute.

— Dar dumneavoastră v-a luat aproape o oră, poate, dacă nu aţi ajuns acasă până la opt şi jumătate.

Din nou, zâmbetul agreabil, dinţii albi şi regulaţi, o urmă de ironie blândă în jurul buzelor.

— Domnule inspector, poate că ar fi mai bine să o întrebăm pe Sue dacă îşi aminteşte ora, nu credeţi?

— Poate că ar trebui, spuse Morse.

După ce Jennifer ieşi din încăpere, Morse se uită de jur-mprejur cu ochi melancolici, extenuaţi când, brusc, un gând 11 trecu prin minte ca fulgerul. Acţionă cu o viteză năucitoare atunci când ridică romanul *Villette,* îl deschise să verifice partea interioară a coperţii şi îl aşeză cu dexteritate înapoi, peste braţul fotoliului. Sue intră şi confirmă că, pe

cât îşi putea aduce aminte, Jennifer venise înapoi, acasă, cu puţin timp după ora opt. Nu putea da informaţii mai exacte. Morse se ridică şi se pregăti de plecare. Nu menţionase taman lucrul pe care venise să-l discute şi nici nu avea de gând să o facă. Urma să se ocupe de asta altă dată.

Rămase aşezat timp de câteva minute în maşină, pe locul şoferului, iar sângele i se încălzea şi i se răcea alternativ. Pur şi simplu, nu fusese în stare să-şi creadă ochilor. Dar o văzuse negru pe alb, sau mai exact, albastru pe alb.

Morse cunoştea prea bine procedura bibliotecii din Oxford, pentru că îşi înapoia arareori propriile cărţi împrumutate la intervale neregulate fără să aibă de plătit câte o amendă pentru întârziere. Biblioteca lua în considerare săptămânile, nu zilele, pentru cărţile împrumutate, iar ziua în care începea fiecare „săptămână" era miercurea. Dacă o carte era împrumutată într-o zi de miercuri, data înapoierii era exact cu 14 zile mai târziu - în miercurea de peste două săptămâni. Dacă o carte era împrumutată joia, data pentru returnare era la două săptămâni după miercurea care urma, adică peste 20 de zile. Ştampila cu data era modificată în fiecare dimineaţă de joi. Acest mod de lucru, de la o miercuri la următoarea, simplifica treburile în mare măsură pentru bibliotecari şi era întâmpinată cu bucurie de acei utilizatori cărora li se părea că şapte sau opt sute de pagini sunt o sarcină prea mare pentru doar paisprezece zile. Morse trebuia, desigur, să verifice, dar avea certitudinea faptului că numai aceia care împrumutau cărţi miercurea erau nevoiţi să le returneze în răstimpul sever de 14 zile. Oricine scotea o carte în orice altă zi beneficia de câteva zile suplimentare. Dacă Jennifer

Coleby ar fi luat *Villette* de la bibliotecă cel târziu miercuri, ştampila cu data de returnare ar fi trebuit să menţioneze ziua de miercuri, 13 octombrie. Dar situaţia era alta. *Data de pe ştampilă era de miercuri, 20 octombrie.* Morse conştientiza, dincolo de orice îndoială raţională, că Jennifer îl minţise în privinţa lucrurilor pe care le făcuse în seara crimei. Şi de ce? La această întrebare esenţială părea să existe un singur răspuns.

Morse rămase tăcut în maşină, în faţa casei. Cu colţul ochiului, zări perdeaua camerei de zi fluturând uşor, dar nu izbuti să distingă pe nimeni. Indiferent cine era acolo, el decise să lase lucrurile să se mai perpelească puţin. Oricum, îi prindea bine acum o gură de aer proaspăt. Încuie uşile maşinii şi o porni agale pe stradă, coti spre stânga, pe Banbury Road, apoi merse puţin mai repede înspre bibliotecă. Se cronometră cu grijă: nouă minute şi jumătate. Interesant. Se duse până la uşa bibliotecii, pe care se afla inscripţia: ÎMPINGEŢI. Dar uşa nu se deschidea dacă o împingeai. Biblioteca se închisese cu două ore în urmă.

CAPITOLUL AL OPTULEA
Sâmbătă, 2 octombrie

Nevasta lui Bernard Crowther, Margaret, detesta sfârşiturile de săptămână şi îşi efectua sarcinile gospodăreşti într-o asemenea manieră, încât nici soţul ei, nici fiica ei de 12 ani, nici fiul ei de 10 ani să nu se bucure prea mult de ele. Margaret avea o slujbă cu jumătate de normă la Şcoala de Studii Orientale şi presupunea că, în timpul săptămânii, depunea mai multe ore de eforturi

concentrate decât soţul ei blând, pedant şi decât vlăstarele ei leneşe şi egoiste la un loc. Iar la sfârşit de săptămână, ei, *toţi,* considerau că a sosit momentul odihnei binemeritate; dar niciunul nu se gândea la ea. „Ce avem la micul dejun, mamă?” „încă nu e gata cina?” în afară de asta, ea se ocupa de spălatul rufelor sâmbăta după-amiaza, iar duminica, îşi dădea toată silinţa pentru a face curat. Uneori, simţea că înnebuneşte.

La 5:30, în după-amiaza de sâmbătă, 2 octombrie, stătea la chiuvetă, cu capul plin de gânduri amare. Pregătise ouă ochiuri pentru micul dejun („Cum aşa, iarăşi ochiuri?”) şi acum spăla farfuriile murdare de gălbenuş lipicios. Copiii păreau lipiţi în faţa televizorului şi nu erau dispuşi să se lase deranjaţi pentru următoarea oră sau aşa ceva. Bernard tăia gardul viu de mălin negru din spatele casei - iar ea ar fi trebuit să fie recunoscătoare pentru micile favoruri. Ştia cât de mult urăşte Bernard grădinăritul, dar acesta era singurul lucru pe care *nu* era dispusă să-l facă. Şi-ar fi dorit ca el să se mişte mai repede. Grija meticuloasă pe care o arăta faţă de fiecare centimetru pătrat al nenorocitului ăluia de gard viu o exaspera. În curând, va intra din nou în casă şi se va văicări că-l dureau braţele. Continuă să-l privească. Acum, chelea şi se îngrăşa, dar încă era un bărbat atrăgător pentru anumite femei, presupuse ea. Până nu demult, nu regretase niciodată faptul că se măritase cu el, acum cincisprezece ani. Regreta oare faptul că făcuse copiii? Nu ştia sigur. Încă de când erau bebeluşi, fusese îngrijorată de propria incapacitate de a flecări în termeni simpli şi comozi cu alte mame despre drăgălaşii cei mici şi adorabili. Citise o carte despre Arta de a fi mamă şi trăsese concluzia

alarmantă că o bună parte a condiţiei de mamă îi era nesuferită - ba chiar îi provoca greaţă. Din păcate, instinctele ei materne erau subdezvoltate, decise ea. După ce bebeluşii au crescut şi au învăţat să meargă, i-a simpatizat ceva mai mult şi, câteodată, nu mai avea nevoie decât de foarte puţin pentru a se convinge că îi iubea din toată inima pe amândoi. Dar acum, se părea că înaintează în vârstă şi devin din ce în ce mai răi. Nepăsători, egoişti şi obraznici. Poate că acest lucru era vina ei - sau a lui Bernard. Aruncă din nou o privire pe geam în timp ce aşeza ultima farfurie în poziţie verticală, pe dispozitivul de scurgere.

Deja se lăsa înserarea, după încă o zi fabuloasă. Ea se întrebă, asemenea albinelor, dacă zilele calde nu se vor termina niciodată... Bernard izbutise să avanseze cu cincisprezece centimetri în gardul viu tuns impecabil şi rotunjit, în ultimele cinci minute. Se întrebă la ce se gândea el; dar ştia că nu poate să-i adreseze lui întrebarea.

Adevărul, după cum îl desluşea vag Margaret, era că se îndepărtau din ce în ce mai tare unul de celălalt, de mai mulţi ani. Era oare şi vina ei? Oare îşi dădea seama şi

Bernard de lucrul acesta? îşi spuse că da. îşi dori să-l poată părăsi, să poată lăsa totul în urmă şi să înceapă o nouă viaţă. Dar, bineînţeles, nu putea face asta. Trebuia să îndure în continuare. Dacă nu se întâmpla între timp ceva tragic - sau, mai corect, *până* nu se întâmpla între timp ceva tragic. Şi, atunci, ştia că va rămâne alături de el - în pofida a orice.

Margaret şterse suprafeţele de plastic laminat din jurul chiuvetei, îşi aprinse o ţigară şi se duse să se aşeze în

sufragerie. Pur şi simplu, nu se simţea în stare să facă faţă certurilor neînsemnate şi gălăgiei din camera de zi. Ridică volumul din care citise Bernard în acea după-amiază. *Operele complete ale lui Emest Dowson.* Numele îi era vag familiar, de pe la sfârşitul clasei a X-a; trecu încet de la un poem la altul, până când găsi versurile pe care clasa ei fusese obligată să le înveţe. Era surprinsă de limpezimea cu care şi le amintea.

Am tânjit după muzică nebună şi vin ce clocotea, Dar când festinul dus e şi lămpile sunt stinse Atunci, Cynara!, umbra-ţi vine, noaptea e a ta;

Iar eu sunt dus, bolnav de-un vechi flagel,

Deşi flămând de buze ale dorinţei aprinse, în felul meu, Cynara!, doar ţie-ţi sunt fidel.

Le citi din nou şi, pentru prima oară, păru să prindă ritmul sunetului lor magic. Dar ce *însemnau* ele? Fructe interzise, un soi de chin arzător, ilicit, dureros. Bineînţeles, Bernard i-ar putea spune totul despre chestia asta. El îşi petrecuse toată viaţa explorând şi lămurind magnifica lume a poeziei. Dar nu-i putea spune nimic ei, pentru că ea nu putea să întrebe.

Probabil că era o încercare cumplită pentru Bernard să se întâlnească o dată pe săptămână cu o altă femeie. Oare de când ştia ea? Ei, bine, fără îndoială, doar de o lună sau aşa ceva. Dar, într-un mod ciudat, intuitiv, ştia de mult mai mult timp de asta. De şase luni? De un an? Poate de şi mai multă vreme. Nu cu fata aceea anume, dar probabil că existaseră multe altele. O durea capul. Dar luase atât de multă codeină în ultima vreme! Oh, lasă-l să doară! Ce mizerie! I se învârtea capul- Gard viu de mălin negru, ouă ochiuri,

Emest Dowson, tensiunea şi autoamăgirea ultimelor patru zile. Dumnezeule! Ce ar trebui oare să facă ea? Nu putea să continue aşa.

Bernard intră.

— Doamne, în ce hal mă dor braţele!

— Ai terminat cu gardul?

— O să-l termin mâine dimineaţă. E din cauza foarfecii ăleia insuportabile. Nu cred că a fost ascuţită de când ne-am mutat noi aici.

— Poţi s-o duci oricând la ascuţit.

— Şi s-o iau înapoi peste vreo şase luni.

— Exagerezi.

— O să-l termin mâine dimineaţă.

— Probabil că o să plouă.

— Ei, bine, ne-ar prinde bine un strop de ploaie. Ai văzut pajiştea? Arată precum câmpiile etiopiene.

— N-ai fost niciodată în Etiopia.

Conversaţia lâncezi. Bernard se duse până la birou şi scoase câteva hârtii.

— Am crezut c-o să te găsesc uitându-te la televizor.

— Nu pot rezista să stau cu copiii.

Bernard se uită la ea incisiv. Femeia aproape că plângea.

— Nu, spuse el. Ştiu ce vrei să spui.

O privi lucid şi aproape cu tandreţe pe Margaret. Margaret, soţia lui! Uneori o trata într-un mod atât de lipsit de consideraţie, atât de îngrozitor de neatent. Traversă încăperea şi-i puse o mână pe umăr:

— Sunt de-a dreptul nesuferiţi, nu-i aşa? Dar nu-ţi face griji în privinţa asta. Toţi copiii sunt la fel. O să-ţi spun ce...

— O, nu te deranja! Mi-ai făcut toate promisiunile astea

de atâtea ori. Nu-mi pasă. Nu-mi pasă, ascultă ce zic. În ce mă priveşte pe mine, n-au decât să se ducă dracului - şi tu, cu ei cu tot!

Începu să plângă cu sughiţuri şi ieşi în fugă din cameră. O auzi intrând în dormitorul lor de deasupra şi ascultă suspinele în continuare. îşi lăsă capul în mâini. Va trebui să facă ceva, şi cât mai repede. Era în plin pericol de a pierde totul. Poate că deja pierduse totul... Putea să-i spună lui Margaret adevărul integral? Ea nu îl va ierta niciodată, niciodată. Dar poliţia? Aproape că le mărturisise sau, cel puţin, aproape că le mărturisise o parte a faptelor. Aruncă o privire în jos, spre operele lui Dowson, şi văzu unde era deschisă pagina. îşi dădu seama că Margaret citise din carte, iar ochii lui căzură asupra aceluiaşi poem:

Desigur, dulce era sărutul buzelor ei roşii, cumpărate,

Dar eram dus, bolnav de-un vechi flagel,

Când m-am trezit şi-am văzut că zorii-s cenuşii, în felul meu, Cynara!, ţi-am fost mereu fidel.

Da, fusese cât se poate de dulce, ar fi fost necinstit din partea lui să pretindă că nu a fost aşa; dar cât de acru îi era gustul, acum. Ar fi fost o mare uşurare dacă totul s-ar fi putut termina cu mult timp în urmă, şi, mai presus de toate, să se poată elibera de reţeaua de minciuni şi de autoamăgire pe care şi-o ţesuse în jurul lui însuşi. Şi, totuşi, cât de ispititoare fusese perspectiva acelor delicii extraconjugale. Conştiinţă.

Conştiinţa asta afurisită. Alimentată printr-o şcoală a sensibilităţii. Fatală.

Deşi nu era un credincios, Bernard recunoştea adevărul empiric al afirmaţiei Sfântului Pavel, că răsplata păcatelor

este moartea. Îşi dorea cu disperare să se elibereze de vinovăţie şi de remuşcări, şi-şi amintea vag cum, pe când era şcolar, ei toţi rostiseră în cor suficiente versete despre păcat la cursurile de religie:

De vor fi păcatele voastre cum e cârmâzul - cârmâzul - cârmâzul,

Se vor face albe, da, albe ca zăpada.

Dar el nu mai putea să se roage în ultima vreme - spiritul lui era scorojit şi pustiu. Religiozitatea lui primitivă, înflăcărată, era estompată acum şi acoperită cu un strat gros de educaţie, cultură şi cinism. Era bine antrenat în toate paradoxurile religioase, iar efervescenţa controverselor academice nu mai era o plăcere. Alb ca zăpada, într-adevăr! Mai degrabă ca mocirla de sub roţile maşinilor.

Se duse până la fereastra care dădea spre strada liniştită. Luminile străluceau din cele mai multe ferestre. Câţiva oameni trecură pe lângă casa lui; un vecin îşi ducea câinele să pângărească un alt trotuar. O şoferiţă începătoare se chinuia să-şi întoarcă maşina şi izbutea cu chiu cu vai, deşi maşina Zodiac închiriată de la MAC de-abia avansa cu câte Şapte-opt grade la fiecare manevră. Până acum, era mai degrabă ca o întoarcere de 33 de puncte, îşi spuse el. Probabil că instructorul era un tip răbdător, încercase şi el o dată să o înveţe pe Margaret să conducă... Şi, totuşi, el ajunsese la un rezultat. Ea îşi avea acum propriul Mini. Mai privi maşina timp de câteva minute. Un om trecu pe lângă casa lui, dar, deşi i se păru familiar, Bernard nu-l recunoscu. Se întrebă cine o fi şi unde se duce, apoi îl urmări cu privirea până când acesta coti la dreapta, spre Charlton

Road.

În timp ce Morse trecea pe lângă casă, se întreba şi el ce să facă. Oare era cel mai bine să lămurească lucrurile cu Jennifer acum? Nu ştia, dar i se părea că, una peste alta, era cel mai bine. Conştient că nu se bucurase de prea mult succes la interviul precedent, decise la nivel mintal să-şi exerseze noua abordare.

— Mai doriţi să-mi puneţi câteva întrebări?

— Da.

Cu buzele strânse, dominator.

— Nu doriţi să intraţi?

— Ba da.

— Ei, bine?

— Până acum, nu mi-aţi spus nimic altceva, decât o grămadă de minciuni. Propun să o luăm de la început.

— Nu ştiu despre ce vorbiţi...

Lent şi cu hotărâre, el se va ridica din scaun şi se va îndrepta spre uşă. Nu va mai rosti niciun cuvânt în plus. Dar, în timp ce el deschidea uşa, Jennifer va spune:

— În regulă, domnule inspector.

Iar el o să asculte. îşi spuse că îi era destul de clar ce va avea ea să-i spună.

Nu urma să afle pentru încă o bucată de vreme faptul că greşise; pentru că, ajuns acolo, descoperi că Jennifer plecase de acasă. Sue cea lipsită de vlagă, cu picioarele ei lungi, bronzate şi goale, habar nu avea unde se dusese.

— Nu doriţi să intraţi şi să o aşteptaţi, domnule inspector?

Buzele voluptuoase se desfăcură şi tremurară uşor.

Morse începu să arate, şi totodată să se simtă alarmant

de vulnerabil. Îşi consultă ceasul de la încheietura mâinii, căutând suport moral.

— Sunteţi foarte drăguţă, dar... poate că ar fi mai bine să nu intru.

CAPITOLUL AL NOUĂLEA
Duminică, 3 octombrie

Morse dormi buştean timp de aproape douăsprezece ore şi se trezi la opt şi jumătate dimineaţa. Se întorsese acasă imediat după a doua lui vizită la Charlton Road, cu o durere de cap năucitoare şi cu mintea tulburată. Acum, în timp ce clipea, încercând să se trezească, nu-i venea să creadă cât de proaspăt se simţea.

Ultima carte pe care Morse în persoană o împrumutase de la bibliotecă şi care zăcea acum pe biroul lui de lucru, după o întârziere de trei săptămâni, era *Un curs de cinci zile despre gândirea laterală* al lui Edward de Bono. Urmase conştiincios cursul, refuzase să se uite în avans la oricare dintre răspunsuri, apoi, nemulţumit, trăsese concluzia că până şi cea mai înţelegătoare evaluare a potenţialului său lateral era de minus minus gamma. Dar se distrase. În afară de asta, învăţase că un asalt logic, progresiv, „vertical” asupra unei probleme dificile ar putea să nu dea întotdeauna cele mai bune roade. Nu înţelesese prea bine o bună parte a limbajului, dar prinsese punctele esenţiale. „Cum poate cineva să conducă o maşină pe o alee întunecată, dacă farurile nu funcţionează?” Nu conta care era răspunsul. Lucrul pe care trebuia să-l faci era să sugerezi *orice acţiune* pe care ar putea-o face şoferul, în

imaginaţia noastră: să claxoneze, să ridice capota, să deschidă portbagajul. Nu avea nici-o importanţă. Simpla contemplare a soluţiilor inutile era în sine o forţă intensă, care te dirija spre atingerea concluziei corecte: pentru că, mai devreme sau mai târziu, cuiva îi pica o fisă şi deodată, pac! se făcea lumină. Morse însuşi încercase această tehnică la un nivel de amator şi se surprinsese pe sine. Dacă avea un nume pe vârful limbii, înceta să se gândească în mod direct la el şi, pur şi simplu, repeta o chestie pe care o ştia - capitalele statelor americane - orice; şi se părea că funcţionează.

În timp ce stătea întins în pat, treaz, decise să nu se mai gândească deocamdată la uciderea Sylviei Kaye. Făcea progrese - ştia lucrul ăsta. Dar minţii lui îi lipsea incisivitatea; începuse să-l cam lase. Dacă se odihnea azi (şi merita puţină odihnă), va fi din nou în formă până dimineaţă.

Se ridică, se îmbrăcă şi se bărbieri, îşi prepară un amestec de *bacon,* roşii şi ciuperci, cu aspect suculent şi se simţi mai bine. Aruncă un ochi tacticos peste ziarele de duminică, verifică scorurile la biliard, se întrebă dacă era oare singurul om din Anglia care, în cadrul pariului său bazat pe permutarea „oricare opt din şaisprezece” nu nimerise nici măcar un rezultat corect, şi-şi aprinse o ţigară. Urma să stea şi să piardă timpul până la prânz, să mai bea vreo două halbe de bere şi să iasă undeva să mănânce de prânz. Părea un plan civilizat. Dar nu era niciodată fericit dacă nu avea ceva de făcut, şi, în scurt timp, ducea o polemică mentală, dacă să pună nişte Wagner pe pick-up sau să rezolve nişte cuvinte încrucişate. Rebusurile erau o

mare pasiune a lui Morse, deşi, după moartea marelui Ximenes, găsise puţini autori care să-i satisfacă gusturile. În linii mari, îi plăceau destul de mult enigmele din *Listener* şi, din acest motiv, cumpăra în fiecare săptămână publicaţia. Pe de altă parte, era fascinat de operele lui Wagner şi avea înregistrările întregii scrii a *Inelului Nibelungilor.* Decise să le facă pe amândouă şi, pe acordurile introductive ale bogat instrumentatului Preludiu la *Aurul Rinului,* se aşează comod înapoi şi dădu foile până la ultima pagină din *Listener.* Aceasta era adevărata viaţă. Fecioarele Rinului plutiră graţios încolo şi încoace, dar după câteva minute Morse nu mai era atent la muzică. Citi introducerea rebusului:

„Fiecare dintre soluţiile orizontale conţine, o greşeală de tipar intenţionată. Fiecare dintre soluţiile verticale va fi normală, deşi cuvintele care trebuie completate în diagramă vor conţine o diferenţă de o singură literă. Completând careul de la 1 orizontal până la 28 vertical, literele incluse în erorile de tipar vor alcătui un bine-cunoscut citat pe care rebusiştii...”

Morse nu continuă lectura. Sări în picioare. Un solo de corn se încheie cu un geamăt muribund, în timp ce el oprea pick-upul şi-şi înhăţa cheile maşinii de pe poliţa şemineului.

Recipientul său de primire a corespondenţei era plin de rapoarte, dar el le ignoră. îşi descuie dulăpiorul, scoase dosarul despre uciderea Sylviei Kaye şi scoase scrisoarea adresată lui Jennifer Coleby. Ştiuse că era ceva în neregulă cu întreaga poveste. Avea buzele uscate, iar mâna îi tremura uşor, ca a unui şcolar care-şi deschide plicul cu note de la examenele O-level[4]:

4 Treaptă obligatorie în gimnaziile britanice.

„Stimată doamnă,

După ce am evaluatt numerosele apliccaţii pe care le-am primit, trebuie să vă informăm cu regret că aplicaţia divs. a fost respinsă. Şi totuşi, la îndceputul lui noiembrie, vom avea mai multe posturi disponibile şi, vă spun cu toată sinceritatea, mii-ar părea foarte rău să ratez oportunitatea de a vă reconsidera solicitarea atunci.

Am conpletat pe moment numărul de anajaţi necesar în cadrul departamentului de psihologie. Şi totuşi, nu e improbabil ca, în curând, să fie nevoie de o asistentă calificată şi de încredere care să se ocupe de sarcinile de urtină pentru biroul directorului.

Cu stimă,”

Cât de bătut în cap fusese! În loc să se gândească, aşa cum o făcuse, cu atâta aroganţă dispreţuitoare, la analfabetismul şi incompetenţa unui biet dactilograf dobitoc, *ar fi trebuit să se gândească taman la varianta inversă.* Fusese un prost. Indiciile erau acolo. Întreaga chestie fusese un fals - de ce nu se prinsese mai devreme de asta? Dacă stăteai să te gândeşti, era o scrisoare lipsită de sens. Făcuse la început greşeala de a se concentra pe greşelile individuale şi nici măcar nu-i trecuse prin cap să vadă scrisoarea ca pe un întreg sinoptic. Dar nu era doar asta. Greşeala fusese mai profundă. Pentru că, dacă ar fi citit scrisoarea ca pe o scrisoare, ar fi trebuit să considere erorile ca pe nişte *greşeli deliberate.* Luă o foaie de hârtie şi începu să scrie: „evaluatt” - „T" în plus, „numerosele” - „A" lipsă, „îndceputul” - „D" în plus, „mii-ar” - „I" în plus, „anajaţi” - „G" lipsă. TADIG - oare ce însemna asta? Se mai uită o dată. „apliccaţii” - n-ar fi trebuit să fie „aplicaţii”? Era

un >,C” în plus. „urtină” - erau „U" şi „R" inversate. La ce rezultat ajungea? TACDIGUR. Nu prea promiţător. Să mai încerce odată: - „divs.” - „I" în plus, „conpletat” - sigur era cu „N"? «N” în plus”. Şi acolo se afla şi finalul, chiar în faţa lui. Desigur, „A"-ul din semnătură, singura literă recognoscibilă de acolo: TACI DIN GURA. Cineva fusese extrem de îngrozit ca nu cumva Jennifer să scoată vreun cuvânt - iar Jennifer, din câte se părea, receptase mesajul.

Nu-i solicitase lui Morse decât două minute - iar acum, se bucura că Jennifer fusese plecată în seara precedentă. Ştia sigur că, dacă ar fi fost pusă faţă în faţă cu minciunile ei referitoare la vizita de la bibliotecă, ar fi spus că-i pare extrem de rău şi că, mai mult ca sigur, îşi amintise greşit. Cu siguranţă că a fost joi la bibliotecă, presupunea ea; dar era atât de dificil să rememorezi chiar şi întâmplările de alaltăieri, nu-i aşa? Sincer, nu fusese în stare să-şi aducă aminte; dar se va strădui din greu să o facă. Poate că se dusese la plimbare - de una singură, bineînţeles.

Dar, de această dată, ea va constata că lucrurile-s ceva mai încurcate. În mod bizar, Morse resimţea o oarecare exaltare. Experimentase un sentiment ciudat de simpatie faţă de Jennifer, atunci când se întâlniseră, iar acum, gândind retrospectiv, îşi dădu seama cât de dificil fusese totul pentru ea. Dar trebuie să privească lucrurile în faţă, sec. Ea minţea. Proteja pe cineva - pe acel cineva care, după toate aparenţele, o violase şi o ucisese pe Sylvia. Nu era un gând agreabil. Fiecare dovadă indica, fără echivoc, că Jennifer Coleby fusese aceea care se aflase la Linia 5, alături de Sylvia, în seara de 29 septembrie; că ea fusese luată în maşină de o persoană sau de câteva persoane

necunoscute - probabil, prima variantă - până la Woodstock; iar acolo, fusese martoră la ceva, apoi fusese avertizată să păstreze tăcerea în privinţa celor văzute. Pe scurt, că Jennifer Coleby *cunoştea identitatea omului care o omorâse pe Sylvia Kaye.* Morse se întrebă brusc dacă fata era în pericol, iar această teamă fu aceea care îl determină să ia pe loc decizia de a o reţine pe Jennifer pe baza suspiciunii de complicitate la crimă. Va avea nevoie de Lewis.

Îşi întinse mâna după telefonul de exterior şi apelă numărul de acasă al sergentului său.

— Lewis?

— La telefon.

— Îmi pare rău că-ţi distrug weekendul, dar am nevoie să vii încoace.

— Chiar acum, domnule?

— Dacă poţi.

— Am pornit chiar acum.

Morse se uită în recipientul pentru corespondenţă. Rapoarte, rapoarte, rapoarte. Trecu pe loc peste cele cu propriile lui iniţiale şi de-abia le aruncă o privire celor cu titluri dezagreabile, cum ar fi: *Problema drogurilor în Marea Britanie, Poliţia şi publicul, Statisticile infracţiunilor violente din Oxfordshire (trimestrul al doilea).* În acest moment, nu-l interesa decât o singură cifră statistică, şi, fără îndoială, în timp, aceasta va apărea în statisticile infracţiunilor violente din Oxfordshire, pe semestrul al treilea. Nu avea timp de rapoarte. Bănuia că aproximativ 95% din informaţia scrisă nu era oricum citită de nimeni, niciodată. Dar existau două materiale care îi reţinură atenţia. Un raport de la laboratorul de medicină legală, vizând arma crimei, şi un raport de la

departamentul de patologie, referitor la Sylvia Kaye. Niciunul nu făcea decât să confirme ceea ce ştia deja sau, cel puţin, ceea ce bănuia. Levierul se dovedise a fi un obiect neinteresant. Morse citi totul despre forma, mărimea, greutatea lui... Dar ce rost avea? Nu exista niciun mister în privinţa levierului. Proprietarul Prinţului Negru îşi petrecuse după-amiezile de marţi, 28 septembrie şi miercuri, 29 septembrie, bătându-şi capul cu o maşină veche Sunbeam Şl din greşeală, îşi uitase trusa de unelte în faţa garajului, în Partea din dreapta a fundului curţii, acolo unde îşi ţinea şi maşina. Nu existau amprente recognoscibile - doar oribila dovadă, la unul dintre capetele curbate ale levierului, că acesta izbise cu toată puterea oasele unui craniu omenesc. Apoi urma o analiză sângeroasă, pe care Morse fu încântat să o sară.

De-abia trecuseră câteva minute, când Lewis bătu la uşă şi intră.

— A, Lewis. Cred că zeii au aruncat un zâmbet palid asupra investigaţiilor noastre.

Îi prezentă sumar noutăţile cazului.

— Vreau ca domnişoara Jennifer Coleby să fie adusă la secţie pentru interogatoriu. Fii atent. Ia-o cu tine pe doamna poliţist Fuller, dacă doreşti. E doar reţinută pentru interogatoriu, mă înţelegi? Nu se pune câtuşi de puţin problema unui arest oficial. Dacă preferă să-şi sune consilierii juridici, spune-i că e duminică şi toţi joacă golf. Dar nu cred că vei întâmpina probleme.

Cel puţin în privinţa ultimului punct, Morse bănuise corect.

La ora 3:45 după-amiaza, Jennifer se afla aşezată în sala

de interogatoriu 3. Conform instrucţiunilor lui Morse, Lewis îşi petrecu o oră alături de ea, fără să dezvăluie ceva din informaţia pe care o receptase mai devreme, în decursul după-amiezii. Lewis menţionă cu blândeţe că, în pofida tuturor căutărilor, n-au reuşit încă să o descopere pe tânăra fată, văzută de doi martori fără legătură unul cu celălalt - tânără care fusese alături de Sylvia Kaye cu aproximativ o oră mai devreme de asasinatul acesteia.

— Trebuie să aveţi răbdare, domnule sergent.

Lewis zâmbi palid, ca zeii.

— O, suntem suficient de răbdători, domnişoară, şi cred că o să ajungem unde trebuie, cu puţină cooperare.

— Doriţi o ceaşcă de ceai, domnişoară?

— Aş prefera nişte cafea.

Doamna poliţist Fuller ieşi din încăpere; Jennifer îşi umezi buzele şi înghiţi în sec; Lewis începu să mediteze în tăcere. În liniştea care se lăsă, Lewis fu acela care învinse, în cele din urmă.

— Credeţi că sunt necooperantă, domnule sergent?

— Dumneavoastră ce ziceţi?

— Ascultaţi, i-am spus domnului inspector tot ce ştiam. Nu m-a crezut?

— Ce anume, exact, i-aţi spus inspectorului, domnişoară?

— Vreţi să mai trec o dată prin toată povestea?

Chipul lui Jennifer reflecta toată nerăbdarea unei şcolăriţe, căreia i s-ar fi solicitat să rescrie un exerciţiu plictisitor.

— Va trebui să obţinem o declaraţie scrisă, în orice caz.

Jennifer oftă.

— În regulă. Vreţi să vă relatez acţiunile mele - cred că

asta este expresia, nu-i aşa? - din seara de miercuri.

— Aşa este, domnişoară.

— În seara de miercuri...

Sârguincios, Lewis începu să scrie.

— Doriţi să scriu eu pentru dumneavoastră? întrebă Jennifer.

— Cred că va trebui să o aştern eu cu mâna mea, domnişoară, dacă nu vă supăraţi. Nu am o licenţă în filologie, dar voi face tot ce-mi e cu putinţă.

O scânteie rapidă de precauţie apăru în ochii lui Jennifer. Dispăru de îndată, dar fusese acolo, iar Lewis o văzuse.

Peste o jumătate de oră, declaraţia lui Jennifer era gata. Ea o citi, întrebă dacă poate face una sau două rectificări - «doar de ortografie, domnule sergent” - şi fu de acord să o semneze.

— Întâi să pun pe cineva s-o dactilografieze, domnişoară.

— Cât de mult o să dureze chestia asta?

— A, numai zece minute.

— Vreţi s-o fac eu? Mie nu îmi va lua decât vreo două.

— Cred că va trebui s-o facem noi cu mâna noastră, dacă nu vă supăraţi. Avem şi noi nişte reguli, să ştiţi.

— Am crezut doar că v-aş putea ajuta.

Jennifer se simţi mai relaxată.

— Să vă mai aduc o ceaşcă de cafea.

— Ar fi drăguţ din partea dumneavoastră.

Lewis se ridică şi ieşi.

Doamna poliţist Fuller părea extrem de necomunicativă, şi, timp de mai mult de zece minute, Jennifer rămase tăcută. Uşa se deschise într-un final, iar Morse intră, aducând cu sine declaraţia dactilografiată impecabil, pe

hârtie de calitate.

— Bună ziua, domnişoară Coleby.

— Bună ziua.

— Ne revedem.

Valul de relaxare care ajunsese până la cotele cele mai înalte, odată cu plecarea lui Lewis, intră pe loc în declin, expunând pietrişul aspru al nervilor ei.

— Am făcut o plimbare până la bibliotecă, după ce am plecat ieri de la dvs., continuă Morse.

— Probabil că vă place să vă plimbaţi.

— Se spune că plimbarea este secretul unei eterne vârste mijlocii.

Jennifer făcu efortul să zâmbească.

— E o plimbare agreabilă, nu-i aşa?

— Depinde în ce direcţie te îndrepţi, spuse Morse.

Jennifer îl privi cu atenţie, iar Morse observă reacţia neaşteptată, aşa cum o făcuse şi Lewis mai devreme.

— Ei, bine, mi-ar plăcea să mai stau şi să conversez cu dvs., dar sper că-mi veţi permite să semnez declaraţia aceea şi să mă întorc acasă. Mai am o grămadă de lucruri de făcut până mâine.

— Sper că sergentul Lewis v-a precizat că nu avem autoritatea să vă reţinem împotriva dorinţei dumneavoastră.

— A, da. Sergentul mi-a spus asta.

— Dar vă voi fi foarte recunoscător dacă puteţi accepta să mai staţi puţin cu noi.

Lui Jennifer i se uscase gâtul.

— Pentru ce?

Brusc, vocea ei devenise ceva mai agresivă.

— Pentru că, răspunse Morse pe un ton scăzut, sper că nu veţi fi atât de proastă încât să semnaţi o declaraţie despre care ştiţi că este falsă - Morse ridică tonul - şi despre care şi eu ştiu că este falsă.

El nu-i dădu timp să reacţioneze.

— În această după-amiază, am dat instrucţiuni să fiţi reţinută pentru interogatoriu de vreme ce suspectam, şi încă suspectez, că reţineţi informaţii care ar putea fi de mare valoare pentru descoperirea identităţii ucigaşului Sylviei Kaye. Aceasta este o infracţiune cât se poate de gravă, după cum ştiţi. Acum, se pare că sunteţi îndeajuns de proastă încât să combinaţi o asemenea tâmpenie cu delictul la fel de criminal şi de grav de a livra poliţiei informaţii care nu sunt doar inexacte, ci şi false, fapt care se poate demonstra.

Vocea lui Morse se ridicase în crescendo. El îşi încheie discursul cu un pumn răsunător în masa dintre ei.

Şi totuşi Jennifer nu părea atât de stânjenită precum se aşteptase el.

— N-aţi crezut ceea ce v-am spus?

— Nu.

— Îmi este permis să întreb de ce?

Morse fu mai mult decât surprins. Îi era evident că fata îşi recăpătase tot tupeul pe care şi-l pierduse. Îi explică limpede, răbdător, că nu avea cum să-şi fi împrumutat cărţile de la bibliotecă în seara de miercuri, iar acest lucru putea fi dovedit mai presus de orice îndoială.

— Înţeleg.

Morse aşteptă ca ea să vorbească din nou. Dacă fusese oarecum surprins de întrebarea ei precedentă, următoarea

îl făcu praf.

— Ce făceaţi *dumneavoastră* în momentul crimei, miercurea trecută, domnule inspector?

Ce făcea? Nu ştia foarte sigur, dar, dacă ar fi recunoscut, lucrul ăsta nu l-ar fi ajutat cu nimic în situaţia de faţă. Minţi:

— Ascultam nişte Wagner.

— Ce creaţie a lui Wagner?

— *Aurul Rinului.*

— Există cineva care să vă poată confirma spusele? V-a văzut cineva?

Morse cedă:

— Nu.

Deşi nu voia, trebuia s-o admire pe fată.

— Nu, repetă el. Locuiesc singur. Arareori am plăcerea de a avea vizitatori - indiferent de sex.

— Ce trist.

Morse dădu din cap.

— Aşa e. Dar vedeţi dumneavoastră, domnişoară Coleby, deocamdată eu nu sunt suspectat de faptul că m-aş fi îmbrăcat în haine femeieşti şi m-aş fi postat la marginea lui Woodstock Road, să fac autostopul împreună cu Sylvia Kaye.

— Iar eu da?

— Iar dumneavoastră, da.

— Dar presupun că nu sunt suspectată că aş fi violat-o şi aş fi omorât-o pe Sylvia.

— Sper că îmi acordaţi prezumţia unui minim nivel de inteligenţă.

— Nu înţelegeţi.

— Ce vreţi să spuneţi, mai exact?

— V-a trecut vreodată prin minte că poate Sylviei i-a plăcut să fie violată?

Tonul ei trăda amărăciune; obrajii-i roşiseră.

— Asta pare să se bazeze pe presupunerea că a fost violată *înainte* să moară, nu-i aşa? spuse Morse cu blândeţe.

— Îmi cer scuze, a fost un lucru oribil din partea mea să spun asta.

Morse profită de avantajul lui.

— Slujba mea este să descopăr ce s-a întâmplat din momentul în care Sylvia şi prietena ei - *şi eu cred că dumneavoastră eraţi aceea* - au urcat într-o maşină roşie în cealaltă parte a giratoriului spre Woodstock. Dintr-un motiv oarecare, cealaltă fată nu şi-a făcut încă apariţia, iar eu cred că motivul nu e greu de ghicit. *Ea îl cunoştea pe şoferul automobilului* şi îl protejează. Poate că e înţepenită de spaimă. Dar probabil că şi Sylvia Kaye a fost şi ea înţepenită de spaimă, domnişoară Coleby. Mai mult de atât. A fost izbită cu atâta sălbăticie în ceafă, încât craniul i-a fost sfărâmat în mai multe locuri şi fragmente de os i-au fost găsite în creier. Îţi place cum sună asta? E o imagine urâtă, oribilă; e o crimă, iar problema cu crimele este că, de obicei, acestea tind să-l elimine pe singurul martor calificat - victima. Asta înseamnă că trebuie să ne bazăm pe alţi martori, cei mai mulţi dintre ci oameni normali, banali, care s-au pomenit din întâmplare ca sunt amestecaţi în afacerea asta nenorocită. Ei se sperie;

e în regulă; ar prefera să nu se amestece în asta, e în regulă. Ei consideră că nu e treaba lor; e în regulă. Dar trebuie să ne bazăm pe faptul că măcar câţiva dintre ei au

suficient curaj şi decenţă încât să iasă în faţă şi să ne spună ceea ce simt. Şi de aceea vă aflaţi dumneavoastră aici, domnişoară Coleby. Trebuie să aflu adevărul.

Luă declaraţia pe care o făcuse Jennifer şi o rupse în bucăţi. Dar nu izbutea să-şi dea seama ce e în mintea ei. În timp ce el vorbea, ea se holbase pe fereastra micului birou spre curtea interioară, acolo unde, cu o zi în urmă, se aflase şi ea împreună cu colegele ei de la birou.

— Ei, bine?

— Îmi cer scuze, domnule inspector. Probabil că v-am provocat o serie de neplăceri. Da, joi a fost ziua în care am fost la bibliotecă.

— Iar miercuri?

— Am ieşit, într-adevăr. Şi am fost pe drumul care ducea spre Woodstock - dar n-am ajuns chiar până la Woodstock. M-am oprit la Golden Rose, în Begbroke - care se află cam la trei kilometri de Woodstock, în direcţia asta. Am intrat în barul hotelului şi mi-am cumpărat o băutură - bere lager cu lămâie verde. Am băut-o afară, în grădină, apoi m-am dus acasă.

Morse o privi nerăbdător.

— Pe întuneric, presupun.

— Da. Pe la şapte şi jumătate.

— Ei, bine, continuaţi.

— Cum adică „continuaţi”? Asta a fost tot.

— Chiar vreţi să..., începu Morse, cu vocea fumegând de furie. Adu-l pe Lewis, zbieră el.

Doamna poliţistă Fuller descifră avertismentul de furtună şi ieşi în grabă.

Jennifer părea netulburată, iar furia lui Morse se mai

potoli.

Ea fu aceea care sparse liniştea.

— Nu trebuie să fiţi atât de supărat pe mine, domnule inspector.

Vocea ei abia se mai auzea. îşi duse mâna spre frunte şi, pentru o bucată de vreme, închise ochii. Morse se uită cu atenţie la ea pentru prima oară. Nu observase până acum cât de atrăgătoare era. Purta o haină de vară albastru-deschis, peste o bluză neagră, şi mănuşi negre, asortate. Avea pometii înalţi, pe chipul ei se reflecta un soi de însufleţire, iar buzele îi erau vag întredeschise, dezvăluind şirurile dinţilor ei albi şi curaţi. Morse se întrebă dacă s-ar putea îndrăgosti vreodată de ea şi decise, ca de obicei, că ar putea.

— Am fost atât de tulburată şi atât de înspăimântată.

El se văzu nevoit să se aplece puţin în faţă, să-i audă cuvintele. Observă că Lewis intrase şi-i făcu semn să se aşeze pe un scaun, în tăcere.

— Totul va fi în regulă, veţi vedea.

Morse îl privi pe Lewis şi înclină din cap când sergentul se pregăti să consemneze a doua variantă a mărturiei lui Jennifer Coleby.

— De ce eraţi înspăimântată? întrebă Morse cu blândeţe.

— Ei, bine, totul a fost atât de ciudat - se pare că, de atunci, nu mai sunt în stare să mă trezesc ca lumea... Se pare că nu-mi mai dau seama ce e real şi ce nu. Se întâmplă atâtea lucruri caraghioase.

Încă stătea cu capul în palmă, măsurând inexpresiv tăblia mesei. Morse se uită la Lewis. Lucrurile aproape că se rezolvaseră.

— Ce vreţi să spuneţi prin „lucruri caraghioase”?

— Sincer, tot ce mi se întâmplă. Încep să mă întreb dacă ştiu *ce fac.* Ce fac eu *aici*? Am crezut că v-am relatat adevărul despre ziua de miercuri - iar acum, îmi dau seama că n-am făcut asta. Şi s-a mai întâmplat un lucru ciudat.

Morse o privea insistent.

— Am primit sâmbătă de dimineaţă o scrisoare care mă anunţa că nu fusesem selectată pentru o slujbă - *iar eu nici măcar nu-mi amintesc că am aplicat la ea.* Credeţi că înnebunesc?

Aşadar, aceasta urma să fie versiunea ei! Morse trăi agonia unui jucător de bridge al cărui as fusese acoperit chiar în clipa aceea de doiul de atu. Cei doi poliţişti se priviră unul pe celălalt şi amândoi erau conştienţi că ochii lui Jennifer erau aţintiţi asupra lor.

— Ei, bine, aşadar.

Morse îşi ascunse cât putu de bine dezamăgirea şi surprinderea.

— Hai să ne întoarcem la seara de miercuri, în regulă? Puteţi să repetaţi ceea ce mi-aţi spus chiar acum? Vreau ca sergentul Lewis să consemneze.

În vocea lui se auzea exasperarea.

Jennifer îşi repetă scurta mărturie, iar Lewis păru momentan năucit, aşa cum păruse şi inspectorul, înaintea lui.

— Vreţi să spuneţi, zise Morse, că domnişoara Kaye şi-a continuat drumul până la Woodstock, dar că dumneavoastră nu v-aţi dus decât la Begbroke?

— Da, exact asta am vrut să zic.

— Şi l-aţi rugat pe acest bărbat să vă lase la Begbroke?

— Despre ce bărbat vorbiţi?

— Tipul care v-a luat la autostop.

— Dar eu nu m-am dus la Begbroke cu autostopul.

— *Ce* n-aţi făcut? strigă Morse.

— Am spus că n-am luat autostopul. Nu aş face autostopul niciodată. Cred că ar fi trebuit să ştiţi un lucru, domnule inspector. *Am maşină.*

În timp ce Lewis dădea cea de-a doua declaraţie la dactilografiat, Morse se retrase în biroul său. Oare greşise în tot acest timp? Dacă afirmaţiile de acum ale lui Jennifer erau adevărate, se explicau, în mod sigur, mai multe lucruri. Pe aceeaşi stradă, în aceeaşi seară, iar una dintre prietenele ei de la birou a fost asasinată? Bineînţeles că se simţea înspăimântată. Dar oare acest lucru era suficient pentru a-i explica permanentele eschivări? Întinse mâna după telefon şi sună la Hotelul Golden Rose, în Begbroke. Proprietarul, un tip cu voce prietenoasă, se vădi nerăbdător să-l ajute. Soţia lui fusese de serviciu în barul hotelului miercuri. Dacă ar putea veni până la biroul din Kidlington al poliţiei? Desigur. Însuşi proprietarul o va aduce cu maşina. Bine. Atunci, peste un sfert de oră.

— Vă amintiţi de o tânără doamnă care a intrat în barul hotelului miercurea trecută? Neînsoţită? Pe la ora şapte şi jumătate?

Doamna bogat împodobită cu inele şi cu bustul generos nu era foarte sigură.

— Dar nu aveţi parte frecvent de femei care vin la bar singure, nu-i aşa?

— Nu foarte des, nu. Dar chestia asta nu e *atât* de neobişnuită în ultima vreme, domnule inspector. Aţi fi

surprins.

Morse simţi că existau foarte puţine lucruri care să-l mai poată surprinde.

— Aţi recunoaşte pe cineva de acest gen? Pe cineva care a apărut pur şi simplu, într-o seară?

— Cred că da.

Morse îl sună pe Lewis, care aştepta în continuare într-o sală de interogatorii, alături de Jennifer.

— Condu-o acasă, Lewis.

Proprietăreasa de la Golden Rose rămase alături de Morse la biroul de informaţii, în timp ce Jennifer trecu pe lângă ea, împreună cu Lewis.

— E ea? se interesă el.

Era penultima lui întrebare.

— Da, cred că este.

— Vă sunt cât se poate de recunoscător, minţi Morse.

— Mă bucur că v-am putut ajuta, domnule inspector.

Morse o însoţi până la uşă:

— Presupun că nu vă amintiţi ce anume a comandat, nu-i aşa?

— Ei, bine, de fapt, mi se pare că-mi amintesc, domnule inspector. Era bere lager cu lămâie verde, cred. Da, bere lager cu lămâie verde.

A trecut o jumătate de oră până la reîntoarcerea lui Lewis.

— Aţi crezut-o, domnule?

— Nu, spuse Morse.

Se simţea mai degrabă frustrat decât deprimat. Îşi dădea seama că deja se băgase într-o harababură şi încâlceală suficient de mare, datorită propriilor lui rateuri. Refuzase

propunerea de personal suplimentar, care i-ar fi stat la dispoziţie, iar acest lucru însemna că puţine dintre nenumăratele indicii posibile fuseseră verificate şi documentate până acum. De exemplu, Sanders - care, în mod sigur, ar fi fost ţinta cea mai evidentă pentru o investigaţie aprofundată şi urgentă, pentru orice ofiţer cu experienţă - fusese până acum aproape complet ignorat. Într-adevăr, chiar şi o examinare superficială a comportamentului său legat de acest caz până acum dezvăluia un traseu aleatoriu al abordării lui, aproape la limita neglijenţei. Numai luna trecută le ţinuse el însuşi o cuvântare confraţilor săi detectivi despre importanţa supremă a celei mai riguroase şi mai disciplinate meticulozităţi în cadrul oricărei anchete criminalistice, pe toate planurile anchetei, *încă de la bun început.*

Şi totuşi, în pofida acestor fapte, simţea la un anumit nivel intuitiv (o procedură care nu fusese menţionată în predica sa) că era, într-un fel ambiguu, în continuare pe pista corectă; că avusese dreptate când o lăsase pe Jennifer să plece; că, deşi ultima lui pasă fusese scoasă afară din careu, mai devreme sau mai târziu, va urma golul.

În următoarea oră, cei doi ofiţeri făcură schimb de notiţe din cadrul interogatoriului din după-amiaza respectivă, iar Morse verifică nerăbdător reacţiile lui Lewis la eschivele, privirile şi reacţiile fetei.

— Crezi că minte, Lewis?

— Acum nu mai sunt atât de sigur.

— Hai, încetează, omule. Când o să ajungi la vârsta mea, o să recunoşti un mincinos de la un kilometru.

Lewis rămase cu îndoieli; oricum, Morse era cu câţiva ani

mai vârstnic decât el. Tăcură amândoi.

— Încotro ne îndreptăm, în acest caz? vorbi Lewis în cele din urmă.

— Cred că vom ataca de pe celălalt flanc.

— Aşa o să facem?

— Da. Ea protejează un bărbat. De ce? De ce? Aceasta este întrebarea pe care ne-am tot pus-o până acum. Şi ştii Unde am ajuns cu direcţia asta de investigaţie? Nicăieri. Ea minte, ştiu asta; dar noi încă n-am învins-o - nu încă. E o mincinoasă atât de bună încât ar putea face pe orice prost afurisit s-o creadă.

Lewis observă aluzia.

— S-ar putea să greşiţi, domnule.

Morse continuă cu lăudăroşenia, întrebându-se în sinea lui dacă greşea:

— Nu, nu, nu. Pur şi simplu, ne-am năpustit asupra cazului din unghiul greşit. Am auzit vorba aceea, Lewis, că poţi urca pe muntele Eiger[5] în papucii tăi cu care calci pe covoare, dacă optezi pentru calea mai uşoară.

— Vreţi să spuneţi că am încercat să rezolvăm acest caz pe calea grea.

— Nu, vreau să spun exact contrariul. Am încercat să-l rezolvăm pe calea uşoară. Acum, va trebui să o încercăm şi pe cea dificilă.

— Şi cum o să facem asta, domnule?

— Am încercat să descoperim cine era cealaltă fată, pentru că am crezut că ea ne va conduce către bărbatul pe care ni-l dorim.

— Dar, conform părerii dumneavoastră, *am găsit-o.*

5 Munte din Alpii elveţieni, cu o altitudine de 3.970 km.

— Da. Dar e mult prea inteligentă pentru noi - şi mult prea loială. Ea a fost avertizată să tacă din gură - nu că ar avea nevoie de multe sfaturi, dacă aş fi eu în măsură să dau verdicte. Dar ne luptăm împotriva unui zid de cărămidă, pe moment, şi nu avem decât o singură alternativă. Fata nu vrea să ne conducă până la bărbat. În regulă. O să găsim bărbatul.

— Şi de unde începem?

— Cred că vom avea nevoie de un pic de logică aristoteliană, tu ce zici?

— Dacă spuneţi dumneavoastră, domnule.

— Îţi voi spune totul despre asta mâine dimineaţă.

Lewis făcu o pauză şi se îndreptă către uşă.

— Apropo de identificarea domnişoarei Coleby, domnule. Credeţi că a fost satisfăcătoare - să nu ne bazăm decât pe cuvântul proprietăresei?

— De ce nu?

— Păi, totul a fost oarecum întâmplător, nu-i aşa? Vreau să spun că lucrurile n-au mers ca la carte.

— Care carte? întrebă Morse.

Lewis decise că mintea lui se băgase în suficient de mult talmeş-balmeş pentru o zi şi plecă.

Nici mintea lui Morse nu funcţiona chiar cu o luciditate cristalină; şi totuşi, din labirintul confuziei se ridica deja germenele unei idei noi. Bănuise de la bun început că Jennifer Coleby minţea - şi-ar fi pariat reputaţia profesională pe asta. Dar se putea să fi greşit, cel puţin într-o privinţă. Încercase să demonteze povestea lui Jennifer, dar poate că o atacase *în punctul greşit*?

Dar dacă toate lucrurile pe care i le spusese ea erau întru

totul adevărate? Aceeaşi rotaţie de argumente favorabile şi nefavorabile pluti în sus şi în jos prin faţa ochilor lui, ca un carusel unduitor la un târg de distracţii, până când şi mintea lui deveni un vârtej năucitor şi îşi dădu seama că sosise timpul să ia o pauză.

CAPITOLUL AL ZECELEA
Miercuri, 6 octombrie

Barul hotelului *Prinţul Negru* fusese arareori plin în ora de după deschidere - adică ora 11:00 iar dimineaţa de miercuri, 6 octombrie, nu făcea excepţie. Stupefacţia generată de crimă era acum în scădere, iar *Prinţul Negru* îşi revenea rapid la normalitate.

Era uimitor cât de repede treceau lucrurile în plan secundar, îşi spuse doamna Gaye McFee, în timp ce ştergea încă un pahar de martini şi îl aşeza cu grijă printre celelalte pahare. Dar nu era cu adevărat aşa; chiar în acea dimineaţă, un avion de pasageri care sosea la Eleathrow se prăbuşise, ducând la pierderea a 97 de vieţi. Şi, în fiecare zi, pe şosele...

— Ce vreţi să beţi, băieţi?

Cel care vorbise era un bărbat cu o înfăţişare distinsă, în vârstă de aproximativ 60 de ani, bine făcut, cu părul argintiu şi un ten bronzat. Gaye îl mai servise de multe ori până acum, şi ştia despre el că este profesorul Tompsett (Felix pentru prietenii lui, despre care se zvonea că nu sunt chiar mulţi) - profesor emerit de literatură elisabetană la Universitatea Oxford şi recent pensionat din funcţia de director adjunct al Colegiului Lonsdale. Cei doi însoţitori ai

săi, un bărbat slăbănog şi bărbos cu puţin sub treizeci de ani şi un ochelarist cu înfăţişare blajină, de vreo 45 de ani, comandară amândoi gin tonic.

— Trei pahare de gin tonic.

Tompsett avea o voce incisivă, imperativă, iar Gaye se întrebă dacă îl punea pe omul de serviciu al colegiului să-i amestece zahărul în cafeaua de dimineaţă.

— Sper c-o să-ţi placă viaţa alături de noi, tinere Melhuish!

Tompsett aşează o mână lată peste umărul companionului său bărbos şi, în curând, se adânciră în nişte chestiuni pe care Gaye nu mai fu în stare să le urmărească. Un grup de militari americani intrase în bar; n-au luat-o la întrebări despre mărcile de bere, despre meniu, despre recenta crimă şi despre adresa ei de acasă. Dar ei îi plăceau americanii şi, în cel mai scurt timp, râdea plină de voie-bună, împreună cu ei. Ca de obicei, pompa de bere producea mai multă spumă decât substanţă lichidă, iar Gaye îl observă pe membrul ochelarist al triumviratului din Oxford, care aştepta cu răbdare la celălalt capăt al barului.

— Vin într-o secundă, domnule.

— Nu-ţi face griji. Nu mă grăbesc nicăieri.

El îi zâmbi în tăcere, iar ea observă o strălucire bruscă în ochii lui închişi la culoare şi se ocupă grăbită de americanii de alături.

— Spuneţi, domnule.

— Am dori toţi trei acelaşi lucru. Trei ginuri tonice.

Gaye îl privi cu interes. Proprietarul îi spusese odată că, dacă cineva comanda „ginuri tonice” în loc de aproape universalul „gin-tonice” - *era* cu adevărat un cadru

universitar. Ea îşi dori ca el să-i mai vorbească, pentru că-i plăcea tonul vocii lui şi accentul blând de Glarcestershire[6]. Dar el nu făcu acest lucru. Şi cu toate acestea, ea rămase la capătul lui de bar şi mai şterse o dată, cu delicateţe, paharele de martini.

— Ce să-ţi facem, dulceaţă?

Asta şi alte invitaţii la fel de agreabile izvorau cu regularitate de la ceilalţi clienţi ai ei, dar Gaye le refuza politicos, cu diplomaţie, şiretlicurile; în schimb, îl urmărea pe bărbatul din Gloucestershire. Tompsett era în plin de vervă.

— Nici măcar nu a participat la cuvântarea mea de deschidere, după ce s-a trezit. Ce părere ai despre asta, Peter, bătrâne?

— Sincer, nu-l pot învinovăţi, spuse Peter. Noi toţi stăm şi salivăm deasupra propriei noastre proze, Melhuish, şi ne minţim că e a dracului de minunată.

Profesorul de literatură elisabetană râse bine-dispus şi-şi goli paharul pe jumătate.

— Ai mai fost pe aici până acum, Melhuish?

— Nu, n-am mai fost. E un loc destul de drăguţ, nu-i aşa?

— Puţin cam prea notoriu în ultima vreme, mă înţelegi. A avut loc o crimă pe-aici săptămâna trecută.

— Da, am citit despre asta.

— O blondă tânără. Violată şi omorâtă, chiar în curtea de afară. Tinerică şi frumuşică, dacă e să te iei după ziare.

Melhuish, proaspăt numitul profesor începător de la Lonsdale, foarte inteligent şi foarte tulburat, începu să se

6 Parodiere a numelui Gloucestershire, prin prisma accentului specific regiunii.

simtă puţin mai confortabil alături de colegii lui vârstnici.

— A fost şi violată?

Tompsett îşi goli paharul.

— Aşa se vorbeşte. Dar eu, în sinea mea, m-am îndoit mereu de povestea asta cu violul.

— Confucius spune că o fată cu fusta ridicată aleargă mai repede decât un bărbat cu pantalonii în vine, nu?

Cei doi bărbaţi mai în vârstă zâmbiră politicoşi auzind gluma asta veche şi răsuflată, dar Melhuish îşi dori să n-o fi repetat: era nepotrivită şi mult prea familiară. Gaye auzi vocea limpede a lui Tompsett, care salvă conversaţia. Nu era un om prost, îşi spuse ea.

— Da, sunt de acord cu tine, Melhuish. Nu trebuie să tratăm prea serios treaba cu violul. Clar nu, Dumnezeule. Se întâmplă în fiecare zi. Îmi amintesc, cu vreo doi ani în urmă, de o fată tânără care învăţa pe aici - sigur o să ţi-o aminteşti, Peter - cu o minte rapidă şi limpede, sârguincioasă, un copil minunat. Ajunsese la absolvire şi avea opt examene de trei ore. Îl terminase pe cel de-al şaptelea joi dimineaţa - nu, era vineri, sau poate că era... - dar asta n-are legătură cu subiectul. Ea şi-a dat penultimul examen de dimineaţă şi nu mai avea decât un ultim obstacol de trecut, după-amiaza. Ei, bine, s-a dus să mănânce de prânz acasă, la Headington şi - pe cuvântul meu! - a fost violată în timp ce se întorcea. Gândeşte-te la şocul pe care l-a avut de îndurat biata fată. Mai ţii minte, Peter? Oricum, a insistat să-şi dea ultimul examen, şi să ştii, Melhuish - s-a descurcat mai bine la el decât la toate celelalte şapte.

Melhuish râse cu poftă şi adună paharele goale.

— Le inventezi chiar în timp ce le povesteşti, murmură Peter.

— Ei, bine, a fost o poveste haioasă, nu? zise Tompsett.

Gaye pierdu firul conversaţiei lor pentru câteva minute, iar când îl reluă, îi fu evident că discuţia luase o cotitură mai serioasă. S-a zvonit dintotdeauna că ginul provoacă depresie.

— ...nu a fost în mod necesar violată *înainte* să fie ucisă, să ştii.

— Oh, taci din gură, Felix.

— Oarecum revoltător, ştiu. Dar am citit cu toţii povestea lui Christie[7]. Bătrân dubios şi afurisit ce era.

— Asta cred ei că s-a întâmplat acolo? întrebă Melhuish.

— Să ştii că era cât pe-aci să am un răspuns la întrebarea asta, zise Tompsett. Bătrânul Morse - un tip cumsecade! - e însărcinat cu cazul ăsta, iar noi l-am invitat de câteva ori să susţină prelegeri la colegiul nostru. Era invitat şi în această seară, dar a fost nevoit să anuleze treaba. A suferit un accident minor.

Tompsett izbucni în râs.

— A căzut de pe o scară! Christoase, cine ar putea crede una ca asta? Iată un tip însărcinat cu ancheta unei crime, iar el cade de pe o afurisită de scară!

Tompsett era extrem de amuzat.

Americanii renunţaseră la orice urmă de speranţă şi, între timp, barul se golise. Cei trei bărbaţi se mutară la masa de lângă geam.

— Ei, bine, hai să vedem ce au să ne ofere la prânz, zise

7 John Christie, vestit criminal în serie, care-şi viola victimele după ce acestea erau inconştiente sau decedate.

Peter. Mă duc să cer meniul.

Gaye îi întinse o mapă cu aspect somptuos şi i-o prezentă, gata deschisă, ca un neofit care-i prezintă ofranda zilnică unui preot maiestuos.

Peter o frunzări rapid şi afişă pe chip un cinism blând. Ridică privirea spre Gaye şi observă că aceasta se uita la el.

— Îmi recomanzi „Bucuria profesorului” sau „Extazul avocatului”? o întrebă el pe un ton scăzut.

— Eu nu mi-aş comanda friptură dacă aş fi în locul tău.

Vocea ei era la fel de şoptită, ca şi a lui.

— Eşti liberă în după-amiaza asta?

Ea cântări situaţia timp de câteva secunde, înainte să dea abia perceptibil din cap.

— La ce oră să vin să te iau?

— La trei?

— Unde?

— O să fiu chiar aici, afară.

La patru după-amiaza, cei doi stăteau întinşi unul lângă celălalt pe patul imperial amplu din apartamentul lui Peter de la Colegiul Lonsdale. Braţul lui stâng îi înconjura gâtul, iar mâna lui dreaptă îi mângâia cu tandreţe sânii.

— Crezi că o fată tânără poate fi violată? întrebă el. Gaye meditä la această problemă. Cu mintea şi sufletul satisfăcute, ea mai stătu întinsă pentru un timp, contemplând tavanul împodobit.

— Trebuie să fie al naibii de dificil pentru bărbat.

— Mmm.

— Tu ai violat vreodată o femeie?

— Aş putea să te violez pe tine, în orice zi a săptămânii.

— Dar eu nu te-aş lăsa. Pentru că n-aş opune niciun pic

de rezistenţă.

El îi sărută din nou buzele senzuale, iar ea se întoarse spre el, plină de dorinţă.

— Peter, îi şopti ea în ureche, violează-mă din nou! Telefonul sună brusc, pătrunzător şi insistent în camera învăluită în linişte. La naiba!

— A, bună, Bernard. Poftim? Nu. Stau şi lenevesc. Poftim? A, în seara asta. Da. Ei, bine, în jur de şapte, cred. De ce îmi faci şi mie o vizită? Putem bea ceva împreună, rapid. Da. Felix? Ah, el deja este e abţiguit zdravăn. Da. Da. Ei, bine, abia aştept. Da. La revedere.

— Cine e Bernard?

— O, este profesor de engleză aici. Un băiat bun. Şi totuşi, nimereşte în momentele cele mai proaste.

— Are şi el un apartament ca acesta?

— A, nu. Bernard are familie. Locuieşte în partea de nord a Oxfordului. Un tip liniştit.

— *El* nu violează tinere fete, carevasăzică?

— Cine, Bernard? Sfinte Dumnezeule, nu. Ei, bine, cel puţin nu cred...

— Şi tu eşti un tip liniştit, Peter.

— Eu?

Ea îl alintă iubitoare, apoi întrerupse brusc orice altă discuţie despre domnul Bernard Crowther, un familist liniştit din nordul Oxfordului.

PARTEA A II-A
În căutarea unui bărbat

CAPITOLUL AL UNSPREZECELEA

Miercuri, 6 octombrie

Începându-şi viaţa sub un pod de cale ferată de joasă altitudine (înălţime de construcţie de 3,7 metri) şi croindu-şi un drum strâmt şi îngust de mai multe sute de metri printre şirurile neîngrijite de case care închid artera într-o detenţie strâmtă şi răutăcioasă, Botley Road se lărgeşte treptat, transformându-se într-un drum drept cu câte două benzi pe fiecare sens de circulaţie, care poată tot traficul orientat spre vest, spre Faringdon, Swindon şi diversele sătucuri dintre acestea. Aici, casele nu-şi mai înghesuie vecinele într-o apropiere atât de ranchiunoasă şi, din acest motiv, mai mulţi oameni de afaceri din Oxford şi-au construit aici sediile.

„Chalkley şi Fiii” este o clădire lăbărţată, de două etaje, o firmă specializată în instalaţii pentru locuinţă, pardoseli, tapete, vopsele şi mobilă. Este un magazin cu bună reputaţie, vizitat cu regularitate de foarte mulţi tâmplari (datorită rabatului), de decoratorii de interioare (datorită rabatului) şi de aproape toţi meseriaşii amatori din Oxford. La cel mai îndepărtat capăt al sălilor de expoziţie de la parter, exista un anunţ care-i informa pe puţinii cumpărători care nu descoperiseră încă faptul că magazinul de plastic laminat este afară, în partea opusă a curţii, al doilea pe stânga.

În acest magazin, un bărbat tânăr aşază o placă mare de plastic laminat pe o masă de lemn, o masă care are o crestătură adâncă, pătrată, tăiată longitudinal, prin mijloc. Bărbatul trage spre sine un mic ferăstrău automat, de-a lungul glisoarelor sale care funcţionează lin, şi-i

poziţionează cu grijă dinţii periculos de ascuţiţi de-a lungul semnelor trasate cu creionul. Scoate brusc, cu dexteritate, o riglă de fier şi îşi verifică măsurătorile. După un calcul mental rapid, pare mulţumit, acţionează butonul de pornire şi, după un zbârnâit iniţial, taie prin materialul dur cu o repeziciune curată şi mortală. Adoră această repeziciune! Repetă procesul de mai multe ori: în lungime, în lateral, în fâşii mai înguste sau mai late, apoi stivuieşte ordonat bucăţile astfel măsurate lângă perete. Se uită la ceas; e aproape 12:45. O oră şi un sfert. El încuie uşile glisante în urma lui, se aranjează la baia personalului, îşi săpuneşte mâinile, îşi piaptănă părul şi, fără prea mult regret, întoarce pentru un timp spatele proprietăţii domnului Chalkley şi a fiilor săi. Bate uşor un mic pachet care se conturează subtil din buzunarul drept al paltonului său. Încă e acolo.

Deşi destinaţia lui imediată nu e la o distanţă mai mare de zece minute pe jos, se hotărăşte să ia autobuzul. Trece strada, iar în decursul acestei acţiuni, traversează întreaga paletă de linii, continue, întrerupte, late, înguste, galbene, albe, care pot fi găsite în legenda unei hărţi emise de Agenţia Naţională a Hărţilor; deoarece Consiliul Orăşenesc din Oxford şi-a înteţit îndelungatul război de persecuţie a motocicliştilor şi a instituit un sistem de benzi speciale pentru autobuze pe Botley Road. Un vehicul soseşte aproape în aceeaşi clipă, iar echipajul de un singur membru, un pakistanez posomorât, se achită de obligaţiile lui variate. Tânărul speră întotdeauna că autobuzul va fi îndeajuns de plin pentru ca el să se poată aşeza în spatele uneia dintre tinerele fete cu fuste scurte şi cizme lungi, care se întorc în oraş; dar azi vehiculul e aproape gol. El se aşază

şi se uită maşinal în jur.

Coboară la staţia de dinainte de podul de cale ferată (unde autobuzul trebuie să facă un ocol spre dreapta, pentru a evita să fie scalpat de către bârnele orizontale de fier) şi-şi continuă drumul pe o stradă mizerabilă, îndărătul şirurilor de case dărăpănate, apoi intră într-un mic magazin. Inscripţia de deasupra uşii magazinului cu vitrină murdar, cu vopseaua cojită, al domnului Baines spune: „Distribuitor de presă şi tutun”. Dar întreprinderea domnului Baines este de aşa natură încât nu a angajat cohorte de fete şi băieţi obraznici care să facă livrările ziarelor de dimineaţă şi ale celor de seară, şi nici stocul său de tabac nu cuprinde mai mult de şase dintre mărcile cele mai populare de ţigări. Nu vinde nici cărţi poştale aniversare, nici îngheţată, nici dulciuri. Domnul Baines - da, e un tip perspicace - calculează că poate obţine la fel de mult profit dintr-o tranzacţie rapidă, lipsită de complicaţii, ca după încasările obţinute după o zi întreagă de livrat ziare sau după vânzarea a o mie de ţigări. Domnul Baines distribuie pornografie *hardcore.*

Mai mulţi cumpărători stau înşiruiţi de-a lungul laturii drepte a magazinului îngust. Frunzăresc o varietate stupefiantă de reviste cu fete în posturi ostentative, cu titluri care poartă rezonanţa extazului catifelat: *Skin, Skirt, Lush, Lust, Flesh* şi *Frills*[8]*.* Deşi trupurile modelelor insuficient îmbrăcate, care împodobesc copertele acestor publicaţii, sunt absolut - şi indecent - provocatoare, cei care le răsfoiesc par să treacă peste pagini cu o plictiseală neglijentă, cotidiană. Dar aceasta este numai aparenţa. Un

8 Piele, Fustă, Excitare, Dorinţă, Carne, Volănaşe. (n.r.)

bileţel, scris de domnul Baines cu propria lui mână, îi avertizează pe toţi eventualii distribuitori ai acestor fructe exotice că «aceste cărţi se află aici pentru a fi cumpărate”, iar doamna Baines stă aşezată pe scăunelul ei ţeapăn de după tejghea şi îi supraveghează cu o privire insistentă pe fiecare dintre clienţii ei devotaţi. Tânărul nu aruncă mai mult de o privire peste galeria de goliciuni ostentative din dreapta, ci se îndreaptă fără ocolişuri spre tejghea. Cere, în aşa fel încât să poată fi auzit, un pachet de douăzeci de ţigări Embassy şi-i strecoară pachetul său doamnei Baines; iar respectiva doamnă, la rândul ei, bagă mâna sub tejghea şi împinge spre tânărul bărbat un pachet similar învelit în hârtie maronie. Cum ar aproba-o şi domnul Baines! E o tranzacţie singulară, rapidă, lipsită de complicaţii.

Tânărul se opreşte la Bookbinder's Arms, peste drum, unde comandă pâine, brânză şi o halbă de Guinness. Simte nerăbdarea obişnuită, sâcâitoare, dar îşi înfrânează lacom aşteptarea. În curând, se va face ora cinci, iar drumul înapoi spre Woodstock este mult mai rapid acum, după ce s-a dat în funcţiune noua bandă a şoselei de centură. Mama lui îl va aştepta cu cina pregătită, apoi va rămâne singur, în mod pervers, a ajuns aproape să se bucure de anticiparea tuturor acestor lucruri, pentru că, în ultimele câteva luni, a devenit un ritual săptămânal. Scump, bineînţeles, dar aranjamentul nu e nesatisfăcător, pentru că primeşte jumătate din bani înapoi pe toate articolele returnate. Îşi termină de băut Guinness-ul.

Uneori, se mai simte vinovat (puţin), deşi nu în măsura în care se simţea iniţial. îşi dă seama destul de clar că implicarea lui în pornografie îi abrutizează orice formă de

sensibilitate pe care a avut-o vreodată; că nevoia îi cuprinde mintea ca o excrescenţă canceroasă, malignă; iar mintea lui urlă cu o disperare din ce în ce mai mare după plăcerea aceea morbidă şi imediată. Dar nu e în stare să facă nimic în privinţa asta.

Punctual, la ora 14:00 după-amiaza, miercuri, pe 6 octombrie, domnul John Sanders ajunge înapoi la magazinul de plastic laminat şi, încă o dată, fierăstrăul rotitor, scârţâind în agonie, se aude din spatele uşilor glisante.

În serile de miercuri, în timpul trimestrului, casa Crowther era de obicei goală de la 19:00 la 21:00 seara. Doamna Margaret Crowther participa la un curs seral de Civilizaţie Clasică susţinut de WEA[9], alături de un mic grup de snobi clasicişti înfocaţi de vârstă mijlocie; în fiecare săptămână, copiii, James şi Caroline, se adăugau pe lista de membri deja ultraaglomerată a discotecii de miercuri, organizată de Centrul Comunitar din apropiere; domnului Bernard Crowther îi displăceau şi popul, şi Pericle.

În seara de miercuri, 6 octombrie, Margaret părăsi casa la ora la care pleca de obicei, 18:30. Cursurile ei aveau loc la o distanţă de aproximativ cinci kilometri, în clădirea Educaţiei Suplimentare de pe Headington Hill, iar ea era nerăbdătoare să-şi asigure un loc de parcare sigur şi central pentru automobilul ei Mini 1000, care strălucea cu falş şi pe care i-l cumpărase Bernard în august. Şovăielnică, ieşi cu spatele din garaj (Bernard acceptase să-şi lase propriul 1100 să înfrunte intemperiile iernii, pe alee), şi coti pe drumul liniştit. Deşi era încă emoţionată în privinţa

9 Workers' Educaţional Association, organizaţie britanică specializată în cursuri pentru adulţi.

aptitudinilor ei, mai ales pe întuneric, se delectă cu micuţa alee. Era vorba despre libertatea şi independenţa întregii poveşti - era maşina ei, se putea duce oriunde îşi dorea *ea.* Când ajunse la cotitură, trase aer adânc în piept, ca de obicei, şi se concentră exagerat de mult. Maşinile trecură şuierând pe lângă ea, una după alta, pe aleea exterioară, iar ea îşi înfrână reacţia instinctivă de a-şi ridica piciorul drept care apăsa delicat pe accelerator şi a-l pune pe pedala frânei. Era conştientă de farurile fiecărei maşini care se apropia, iar şoferii lor, presupunea ea, erau toţi impertinent de încrezători în ei înşişi şi de siguri. Îşi aranjă centura de siguranţă şi aruncă o privire îndrăzneaţă spre tabloul de bord, să se asigure că diminuase lumina farurilor. Oricum, niciodată nu le lăsa la intensitate maximă, de teamă că, apucată de panica subită de a le diminua, ar fi acţionat butonul în direcţia greşită şi le-ar fi stins pur şi simplu. Ajunsă la giratoriul din Hardington, selectă străzile cu pricepere şi parcurse fără evenimente neprevăzute restul călătoriei.

Când se gândise prima oară să se sinucidă, maşina păruse o posibilitate foarte verosimilă. Dar acum ştia că n-ar fi câtuşi de puţin în stare s-o facă aşa. Şofatul îi trezea la viaţă toate instinctele primitive care vizau siguranţa şi supravieţuirea. Şi, oricum, nu şi-ar fi putut strivi noul Mini adorabil. Existau alte căi...

Cu grijă, parcă, urcând de mai multe ori în maşină şi coborând din ea de mai multă ori, până când fu pe deplin mulţumită de faptul că era cât se putea de ferită şi de echidistantă de vecinii săi, şi intră în clădirea amplă, de patru etaje, cu faţadă de sticlă, unde veneau studenţii mai

în vârstă ai oraşului. O văzu pe doamna Palmer, una dintre colegele ei de clasă, care începuse să urce scările spre Sala C26.

— Bună ziua, doamnă Crowther! Ne-aţi lipsit tuturor săptămâna trecută. Aţi fost bolnavă?

— Care e problema cu ăştia doi? întrebă James.

La un sfert de oră după plecarea lui Margaret, Bernard Crowther luase autobuzul spre Colegiul Lonsdale, unde cina o dată sau de două ori pe săptămână. Copiii rămăseseră singuri.

— Nu e nimic neobişnuit, nu-i aşa? întrebă Caroline.

— De-abia discută unul cu celălalt.

— E de aşteptat ca toţi oamenii căsătoriţi să ajungă aici.

— Înainte nu erau aşa.

— *Tu* nu eşti de mare ajutor.

— Nici tu.

— Ce vrei să zici?

— Ah... taci din gură!

— Gunoiule.

— Du-te în puia mea!

În ultima vreme, conversaţiile dintre ei durau arareori mai mult. Cu câteva permutări infime şi, în prezenţa mamei şi a tatălui, cu câteva concesii minore faţă de moralitatea clasei de mijloc, părinţii lor auziseră de multe ori acest dialog. O îngrijora teribil pe Margaret şi îl umplea de furie pe Bernard; iar fiecare dintre ei se întreba în secret dacă toţi copiii erau atât de răi, de irascibili şi de necooperanţi ca ai lor. Dar nu James şi Caroline erau elementul cel mai important în mintea oricăruia dintre părinţii lor, în această seară de miercuri.

*

Ca unul dintre profesorii seniori ai colegiului său, Bernard fusese, bineînţeles, invitat la sindrofia aniversară dedicată fostului director adjunct, care se pensionase vara trecută. Cina urma să înceapă la 19:30, iar Bernard ajunse acasă la Peter cu o jumătate de oră mai devreme. Îşi turnă un gin cu vermut şi se aşeză comod într-un fotoliu vechi, îşi spuse că îi plăcea Felix Tompsett - bătrânul ticălos! Cu siguranţă, mânca prea mult, bea prea mult, iar dacă era să dea crezare nenumăratelor zvonuri intens circulate (şi de ce nu?), făcuse excese în multe alte domenii. Dar era un bun „camarad de colegiu”; în urma sfaturilor lui, colegiul cumpărase o mulţime de terenuri la începutul anilor '60, iar priceperea sa în privinţa cuantumurilor dobânzilor şi a împrumuturilor pentru investiţii era legendară. Era cu adevărat ciudat, îşi spuse Bernard. Îşi termină ginul şi dădu din umeri, să încapă în togă. Sherry-ul servit pe post de aperitiv se va revărsa în Sala Comună a Seniorilor, iar cei doi prieteni se îndreptară într-acolo.

— Ia te uită, Bernard. Ce mai faci, moşule?

Zâmbetul lui Felix radia un „bun-venit” autentic, adresat vechiului său coleg.

— Nu mă pot plânge, răspunse Bernard neconvingător.

— Şi ce mai face adorabila ta soţie?

Bernard înşfăcă un pahar cu sherry.

— Ah, bine, bine.

— O femeie splendidă.

Felix rămase pe gânduri. Era evident că începuse deja să-şi sărbătorească propria comemorare cu o ardoare exagerată, dar Bernard nu era în stare să-i egaleze

amabilitatea. Se gândi la Margaret, în timp ce conversaţia clocotea în jurul lui... Se conectă din nou la aceasta, taman la timp pentru a râde convingător de descoperirea făcută de Felix: o nouă inscripţie pe peretele toaletei masculine din barul de lângă catedrală.

— Ea dracu' de bună, nu? râse Felix în hohote.

Petrecerea se mută în încăperea alăturată, iar participanţii se aşezară la ospăţul serii. Bernard avusese întotdeauna impresia că mâncau mult prea mult, iar în această seară, aveau exagerat de mult de mâncat. În timp ce se străduia să răzbată printre cocteilul de grepfrut, supa de broască ţestoasă, somonul afumat, Turnedoul Rossini[10], prăjitura cu cremă, brânzeturile şi fructele, îşi aminti de milioanele de locuitori ai acestei lumi care nu mâncaseră cum se cuvine de mai multe săptămâni, ba chiar luni, iar în faţa ochilor minţii îi apărură fotografiile cutremurătoare cu victimele foametei din Asia şi Africa...

— Sunteţi tăcut în seara asta, spuse preotul, întinzându-i lui Bernard vinul de Bordeaux.

— Îmi cer scuze, răspunse Bernard. E din cauza tuturor acestor mâncăruri şi băuturi.

— Trebuie să învăţaţi să acceptaţi darurile pe care bunul Dumnezeu le revarsă asupra noastră, fiul meu. Să ştiţi că, pe măsură ce îmbătrânesc, trebuie să îmi recunosc vina de a aprecia din ce în ce mai mult două lucruri în viaţă: frumuseţea adevărată şi plăcerile stomacului.

---

10 Deliciu culinar inventat de însuşi compozitorul Rossini, constând dintr-o baghetă rumenită cu unt, împodobită cu o bucată rotundă de muşchi de vită prăjit, acoperită cu o bucată rotundă de foie gras sotat şi cu trufe, şi stropită cu sosuri specifice.

Se lăsă pe spate şi-şi turnă o jumătate de pahar de vin vechi de Bordeaux în stomacul amplu. Bernard ştia că unii oameni sunt graşi în mod natural - toată povestea avea legătură cu ritmul metabolismului sau aşa ceva. Dar, în Belsen, nu existau bărbaţi graşi...

Dar, orice alte mărturisiri ar mai fi avut bunul părinte de divulgat, acestea fură retezate de toastul în sănătatea Maiestăţii Sale regina Angliei şi sunetul produs de gâtul directorului, în timp ce acesta şi-l dregea, ridicându-se în picioare pentru a-şi începe discursul laudativ la adresa lui Felix Tompsett. Auziseră întreaga cuvântare de atâtea ori. Câteva ajustări necesare printre frazele răsuflate, sanctificate - dar, practic, aceleaşi căcaturi străvechi. Felix va lăsa goluri în atât de multe aspecte ale vieţii de colegiu: goluri care vor fi dificil de umplut... Bernard se gândi la Margaret. De ce dracu' să nu laşi golurile acelea neumplute... Unul dintre cei mai importanţi savanţi ai generaţiei sale... Bernard se uită la ceas. 21:15. Încă nu putea să plece. Istorioare şi râsete. Bernard se simţi cât se poate de sigur că li se va aduce din nou aminte de incidentul acela, când un student nemulţumit a făcut pipi pe tot covorul lui Felix, acum doi ani... Să ne întoarcem la chestiile academice. Chestii superficiale. Ipocrizie... Munca lui legată de poeţii lirici elizabetani... Dumnezeule, ticălosul ăla bătrân şi-a petrecut cea mai mare parte a vieţii făcând cercetări de primă mână prin hanurile istorice din Oxfordshire. Sau cu femeile... Pentru prima oară, Bernard se întrebă dacă Felix îi făcuse vreodată avansuri lui Margaret. Ar fi mai bine pentru el să nu o facă...

Felix ţinu o cuvântare plăcută. Uşor ameţit, prietenos,

civilizat... de fapt, chiar înduioşător. Haide! 21:45. Se înmânară cadourile, apoi grupul se destrămă pe la 22:00. Bernard ieşi în fugă din clădirea colegiului şi alergă peste Broad până pe St. Giles', unde găsi de îndată un taxi. Dar, chiar înainte de oprirea acestuia, observă o oarecare agitaţie prin jurul casei întunecate. Inima începu să-i bată nebuneşte, cuprinsă de disperarea panicată. James şi Caroline stăteau în faţa uşii de la intrare.

— Poate că ai..., începu Caroline.

Bernard nici măcar n-o auzi.

— Unde-i maică-ta?

Vocea lui era aspră şi imperativă.

— Nu ştiu. Noi am crezut că s-ar putea să fie cu tine.

— De cât timp aşteptaţi?

Vorbea cu o autoritate răsunătoare, pe care copiii o auziseră arareori.

— De aproximativ o jumătate de oră. Mama ajungea întotdeauna acasă înaintea noastră...

Bernard deschise uşa din faţă.

— Sună la şcoală, la Headington. Întreabă-i dacă au terminat.

— Sună tu, Caroline.

Bernard îşi îndreptă mâna dreaptă cu o violenţă înverşunată spre faţa lui James.

— Fă-o! şuieră el.

O luă spre poartă. Nimeni. Se rugă să audă sunetul unei maşini, al oricărei maşini. O maşină! O sudoare rece îi apăru pe frunte, în timp ce ţâşnea spre garaj. Uşa era încuiată. Găsi cheia. Mâna îi tremura convulsiv. Deschise uşa.

— Ce Dumnezeu faci?

Bernard începu să urle şi, totodată, binecuvântă în gândul lui toţi zeii care au fost vreodată, sunt şi vor fi.

— Unde dracu' ai fost?

Într-o fracţiune de secundă, groaza lui cumplită, agonizantă, se transformase în furie - o furie uşurată, sălbatică, splendidă.

— De fapt, s-a defectat motorul de pornire de la Mini. N-am putut găsi pe nimeni care să-l repare şi, în cele din urmă, a trebuit să iau un autobuz.

— Ar fi trebuit să mă anunţi.

— Oh, da, bineînţeles. Voiai să dau telefon la toate atelierele, apoi ţie, apoi, probabil copiilor.

Şi Margaret, la rândul ei, se enerva din ce în ce mai tare.

— Ce-i cu tot scandalul ăsta? Doar pentru că am întârziat *şi eu* o dată?

— Copiii aşteaptă de nu se ştie când.

— Şi ce dacă?

Margaret năvăli furtunos în casă, iar Bernard auzi vocile piţigăiate din interior. Închise poarta din faţă, apoi garajul. Încuie uşa din faţă şi puse zăvorul. Se simţea fericit; mai fericit decât se simţise de multe zile şi de nenumărate ore.

CAPITOLUL AL DOISPREZECELEA
Miercuri, joi; 6-7 octombrie

Morse nu ştia ce anume îl determinase, după şapte luni de promisiuni şi subterfugii, să astupe gaura căscată, colţuroasă, de deasupra uşii din bucătărie, pe unde electricianul îi instalase firele pentru o nouă priză electrică.

Oricum, totul mersese prost de la bun început. Pudra de Polyfilla, pe care o cumpărase în urmă cu vreo doi ani, se întărise şi se transformase într-un bloc solid de ciment, în propriul ei ambalaj; spatula de care se folosise pentru a sparge ouă şi pentru a umple spărturi dispăruse în mod misterios de pe faţa pământului; iar treptele primitive ale scării de acasă nu avuseseră niciodată stabilitate pe picioarele lor şubrede. Poate că se inspirase de la domnul Edward de Bono şi din reţeta lui pentru gândire laterală. Dar, oricare ar fi fost motivul nevoii sale urgente de a vedea afurisita aia de gaură astupată, Morse avusese parte de o căzătură verticală din vârful scării, ca un paraşutist specializat în cădere liberă, atunci când sfoara care susţinea cele două laturi verticale într-un unghi funcţional de 30 de grade se rupsese brusc, şi întreg dispozitivul se prăbuşise, devenind o linie dreaptă la picioarele lui. Ca şi Hefaistos[11], aruncat peste parapeţii de cristal ai Olimpului, Morse aterizase cu o zdruncinătură chinuitoare pe piciorul drept, zăcuse acolo timp de două sau trei minute, cuprins de greaţă, ştergându-şi transpiraţia rece care îi curgea pe frunte şi, în cele din urmă, şchiopătă până în camera din faţă, unde se întinse, respirând din greu, pe canapea. După un timp, îşi simţi piciorul ceva mai uşor, iar acest lucru îi dădu încredere; dar peste o jumătate de oră, piciorul începu să se umfle; o durere convulsivă şi ascuţită îi venea, stăruitor, din scobitura gleznei. Se întrebă dacă ar putea şofa, dar ştia că ar fi fost o idee tâmpită să încerce. Era marţi, 5 octombrie, era 8:30 seara. Nu avea decât o soluţie. Şontâcăi şi ţopăi într-un picior până la telefon şi-l sună pe

11 Zeul focului şi al metalurgiei, rămas şchiop în urma unui accident.

Lewis, iar, după o jumătate de oră, era deja aşezat în sala de accidente a Spitalului Radcliffe, aşteptând rezultatul radiografiei cu o dispoziţie deplorabilă. Un băiat tânăr, care stătea pe banca de lângă Morse, avea mâna contorsionată de chin (uşa unei maşini), iar doi bărbaţi răniţi grav într-un accident rutier au fost aduşi în cărucioare pentru intervenţii prioritare. Deprimarea îi mai trecu.

În cele din urmă, fu consultat de un medic chinez care vorbea aproape neinteligibil şi care-i ridică radiografiile spre lumină cu lipsa de interes a unui musafir plictisit, care arunca o privire indiferentă spre fotografiile de vacanţă ale gazdei sale. „Nuspartura. Elasticşicarje.” De la asistenta medicală competentă, în mâinile căreia fusese lăsat de data asta, Morse află că nu avea oase rupte, şi că tratamentul prescris consta în bandaj elastic şi cârje.

Îşi exprimă recunoştinţa faţă de asistentă şi faţă de doctor, în timp ce înainta agale, neîncrezător, spre Lewis care îl aştepta.

— Tu! strigă doctorul după el. Tu, domnule Morse. Numuncă douăzile. Tu te odihnă. Clar?

— Cred că mă voi descurca, mulţumesc, spuse Morse.

— Tu, domnule Morse. Vreisafacibine, da? Numuncă. Două zile. Odihnă. Clar?

— Clar!

O, Dumnezeule!

Morse de-abia dormi în noaptea zilei de marţi; simţea câte o durere sinistră în fiecare deget al piciorului. Înghiţi o tabletă de Disprin după alta şi, în sfârşit, pe la ora zorilor, aţipi din pură extenuare. Lewis îl sună de mai multe ori de-a lungul chinurilor prelungite ale zilei de miercuri şi-l privi pe

inspector în timp ce acesta se adâncea într-un somn profund şi binecuvântat pe la nouă seara.

Când se pomeni salutat de Lewis a doua zi de dimineaţă, Morse se simţi mai bine; şi, dat fiind că se simţea mai bine, mintea lui se întoarse la uciderea Sylviei Kaye şi, dat fiind că gândurile lui nu mai erau ocupate în întregime cu durerile piciorului său drept, simţi că e cuprins de o depresie uriaşă. Era ca un participant la un concurs de cultură generală care aproape că nimerise câteva răspunsuri corecte, le avusese pe celelalte pe vârful limbii, dar, în final, nu câştigase nimic. Era o plăcere deosebită să începi totul de la zero.

Stătea întins, cu toate gândurile acestea furioase în minte. Lewis se tot învârtea prin jurul lui. Bunul şi bătrânul Lewis. Toată gaşca va râde în hohote la secţie, îşi spuse el. Era umilitor să cazi de pe o scară. Ei, bine, el nu căzuse *de pe* o scară. El se prăbuşise *prin* ea.

— Lewis! Le-ai povestit tuturor ceea ce s-a întâmplat, nu-i aşa?

— Da, domnule.

— Şi?

— Toţi cred că e o născocire. Ei sunt de părere că, de fapt, aveţi gută. De la prea multă pileală.

Morse gemu. Se putea vedea cu ochii minţii, şchiopătând de colo până colo, iar fiecare persoană îl oprea să se intereseze despre împrejurările dezastrului. Urma să scrie o relatare a întâmplării, să o multiplice, apoi va distribui această creaţie literară prin toată secţia.

— Vă mai doare, domnule?

— Bineînţeles că doare al dracului. Omul are milioane de

terminaţii nervoase peste tot, în fiecare afurisit de deget al piciorului. Ştii chestia asta, nu-i aşa?

— Am avut un unchi, domnule, căruia i-a trecut un butoiaş cu bere peste degetele de la picioare.

— Taci din gură, tresări Morse. Simpla idee a oricărui obiect, şi mai ales a unui butoiaş cu bere, care să se afle la mai puţin de un metru de piciorul lui rănit, părea de-a dreptul insuportabilă. Şi totuşi, un butoiaş cu bere... Morse era în curs de vindecare, într-adevăr.

— Oare barurile mai sunt deschise?

— Vă e poftă de ceva de băut, domnule?

Lewis părea încântat de sine.

— Nu m-ar deranja un păhărel.

— De fapt, am adus aseară câteva cutii de bere, domnule.

— Ei, bine?

Lewis găsi nişte pahare şi, după ce aşeză un scaun la o distanţă respectabilă de „picior”, turnă berea.

— Nimic nou? întrebă Morse.

— Încă nu.

— Hmm!

Cei doi bărbaţi băură în tăcere. Câteva dintre răspunsuri erau aproape corecte... celelalte îi stăruiau pe vârful limbii... Şi dacă avusese dreptate, se întrebă Morse, sau fusese aproape de asta? Măcar de ar putea s-o ia din nou de la capăt... Brusc, se aşeză în capul oaselor, îşi uită handicapul, scheună:

— Aoleu, piciorul meu!

Apoi, se lăsă din nou pe spate, în cuibul său de perne. *Putea* s-o ia din nou de la capăt, nu-i aşa?

— Lewis, aş dori să-mi faci o favoare. Adu-mi nişte coli de hârtie - sunt pe birou, la parter; şi adu-mi nişte peşte cu cartofi prăjiţi pentru prânz.

Lewis înclină din cap. În timp ce cobora după colile de hârtie, Morse îl opri.

— Trei favoruri. Deschide câteva dintre cutiile acelea de bere.

Un gând plutise prin mintea lui Morse de mai multe zile, evaziv ca o bucată de săpun într-o cadă de baie lunecoasă. La început, a fost gândul, apoi, gândul a devenit cuvânt, iar Morse a desfăcut cu grijă textul şi a citit mesajul. *Im Anfang war die Hypothese.* La început, a fost ipoteza. Dar, înainte de a formula vreo ipoteză, chiar şi una de cel mai modest calibru, Morse decise că trebuia să-şi aducă trupul, mintea şi spiritul la o stare mai bună cu o baie lungă şi un ras. Încet şi dureros, se ridică din pat, bâjbâi stângaci de-a lungul pereţilor şi, în cele din urmă, ajunse să ţopăie ultimii câţiva paşi pe podeaua băii. Avu nevoie de aproape o oră să-şi termine toaleta, dar se simţi un om nou. Îşi reluă traseul nesigur şi-şi săltă cu delicateţe piciorul într-un ungher confortabil, de-a lungul unei perne înghesuite în fundul patului. Se simţea extenuat dar, totodată, minunat de proaspăt. îşi închise ochii şi adormi buştean.

Lewis se întrebă dacă ar trebui să-l trezească, dar mirosul pătrunzător de aluat prăjit şi de oţet îl scuti de acest efort.

— Cât este ceasul, Lewis? Am adormit.

— Unu şi un sfert, domnule. Doriţi peştele şi cartofii prăjiţi pe o farfurie? Eu şi soţia mea îi mâncăm totdeauna direct din ambalaj - parcă gustul e mai bun, cumva.

— Se zice că e din cauza hârtiei de ziar care se lipeşte de

cartofii prăjiţi, ripostă Morse, luând ambalajul unsuros din mâna sergentului şi începând să devoreze mâncarea cu poftă. Ştii, Lewis, poate am abordat cazul ăsta din unghiul greşit.

— Aşa am făcut, domnule?

— Am încercat să rezolvăm cazul pentru a găsi criminalul, nu-i aşa?

— Presupun că, de obicei, asta este ideea, nu?

— Da, dar am putea obţine rezultate mai bune pe cealaltă cale.

— Vreţi să spuneţi că...

Dar, deşi Morse aşteptă, îi fu clar că Lewis habar nu avea la ce anume se referea el.

— Vreau să spun că ar trebui să găsim criminalul pentru a rezolva cazul.

— Înţeleg, spuse Lewis, fără să înţeleagă.

— Mă bucur că înţelegi, ripostă Morse. E limpede ca lumina zilei - şi dă naibii deoparte perdelele astea afurisite, în regulă?

Lewis se conformă.

— Dacă ţi-aş spune cine este criminalul şi unde locuieşte el, continuă Morse, te-ai putea duce să-l arestezi, nu-i aşa?

Lewis dădu din cap şovăielnic şi se întrebă dacă superiorul său în rang nu se lovise cumva cu craniul de chiuvetă, înainte să aterizeze pe magnificul său picior drept.

— Ai putea, nu-i aşa? L-ai putea aduce încoace, să mă viziteze, l-ai putea ţine la o distanţă considerabilă de leziunea mea chinuitoare, iar el ne-ar putea povesti totul despre crimă, corect? El ar putea face toată munca în locul

nostru, nu-i aşa?

Morse continuă să sporovăiască, cu gura plină de peşte şi cartofi prăjiţi, iar Lewis, cuprins de o îngrijorare autentică, începu să se îndoiască de sănătatea mintală a inspectorului. Şocul era ceva ciudat; asistase de mai multe ori la chestia asta în timpul accidentelor rutiere. Uneori, la două sau trei zile după aceea, câţiva dintre cei implicaţi deveneau complet duşi cu pluta. îşi veneau în fire ulterior, bineînţeles... Sau poate că Morse băuse? Dar nu berea era de vină. Cutiile desfăcute erau încă neatinse. Brusc, o responsabilitate dificilă păru să se fi pogorât peste umerii lui Lewis. Transpira uşor. Era foarte cald în încăpere, iar soarele toamnei strălucea prin sticla geamului de la dormitor.

— Vă pot aduce ceva, domnule?

— Da. O bucată de cârpă de şters, săpun şi prosop. Pe Jupiter, nevastă-ta are dreptate, Lewis. N-o să le mai mănânc niciodată de pe o farfurie.

Un sfert de oră mai târziu, un sergent perplex ieşea pe uşa din faţă a apartamentului lui Morse. Era uşor neliniştit, iar sentimentul ar fi fost şi mai intens dacă s-ar fi întors în dormitor în acea clipă şi l-ar fi auzit pe Morse vorbind de unul singur şi înclinând din cap din când în când, ori de câte ori aproba în mod deosebit ceea ce ieşea dintre propriile lui buze.

— Acum, prima mea ipoteză, doamnelor şi domnilor, iar după cum văd eu lucrurile, cea mai importantă ipoteză dintre toate - şi o să fac multe, o, da, o să fac multe - este următoarea: criminalul locuieşte în partea de nord a Oxfordului. O să spuneţi că este o ipoteză îndrăzneaţă, şi,

într-adevăr, este. De ce oare să nu locuiască ucigaşul în Didcot, Sidcup, ba chiar Southampton? De ce ar trebui să locuiască el în partea de nord a Oxfordului? De ce să nu - hai să ne apropiem mai mult de casă - de ce nu în Oxford, pur şi simplu? Nu pot decât să vă repet că formulez o ipoteză, adică o supoziţie, o presupunere, oricât de nebunească, asumată ca atare de dragul discuţiei; o teorie care trebuie demonstrată (sau combătută - da, trebuie facem concesii în privinţa asta) referindu-ne la fapte; şi doar prin intermediul faptelor, nu prin capricii iluzorii, mă voi aventura să-mi consolidez ipoteza. *Im Amfang war die Hypothese,* după cum ar fi spus-o Goethe. Şi hai să nu fie omis faptul că eu sunt Morse al Detectivilor, după cum ar fi spus Dickens. O, da, un detectiv. Un detectiv are o sensibilitate în privinţa crimelor - le simte; trebuie să le simtă, înainte să le detecteze. Există anumite indicii care trimit la partea de nord a Oxfordului. Nu va trebui să le examinăm pe toate acum, dar *climatul* este adecvat în partea de nord a Oxfordului. Şi dacă greşesc, în regulă, investigaţia noastră nu va păţi niciun rău. Aşadar, propunem o ipoteză, cum s-ar zice, o supoziţie, o presupunere, oricât ar fi ea de sălbatică... Dar, totuşi, am mai zis o dată toate astea. Unde rămăsesem acum? A, da. Aş dori să acceptaţi, provizoriu, cu îndoială, fără urmă de speranţă dacă va fi nevoie, prima mea ipoteză. Criminalul este un locuitor din partea de nord a Oxfordului. Acum, am menţionat ceva despre fapte şi nu vă voi dezamăgi. Aristotel a clasificat animalele prin subdiviziune, iar această subdiviziune va fi şi metoda noastră de lucru. Aristotel, acest mare om, diviza şi subdiviza - specii, subspecii, genuri

(Morse începea să se piardă) genuri, specii, subspecii şi tot aşa, până când ajungea la - la ce ajungea? - *la specimenul individual al speciei.*

Asta suna mai bine.

— Şi eu o să merg pe diviziune. În partea de nord a Oxfordului există, să zicem, un număr de *x* persoane. Acum, o să lansăm o nouă ipoteză: că ucigaşul nostru este un bărbat. De ce putem fi atât de siguri în privinţa acestui fapt? Pentru că, doamnelor şi domnilor, fata omorâtă a fost *violată.* Acesta este un *fapt,* iar în timpul procesului, noi vom scoate la înaintare dovezile descoperite de eminentul personal medical...

Morse începuse să obosească puţin. Se îmbărbătă cu încă o cutie cu bere.

— După cum spuneam, criminalul nostru este bărbat. Putem împărţi numărul nostru *x* la, să zicem, ăăă, patru - eliminând din socoteală femeile şi copiii. Acum, putem diviza din nou, o să întrebaţi dumneavoastră? Într-adevăr, putem. Permiteţi-mi să fac o presupunere despre vârsta ucigaşului nostru. O să-l plasez - cu modestie, iar dumneavoastră mă puteţi acuza de faptul că formulez ipoteze secundare - între 35 şi 50 de ani. Există motive...

Dar Morse decise să sară peste ele. Poate că nu erau foarte convingătoare, dar el avea motive şi-şi dorea să-şi susţină dinamismul ipotezei.

— În acest caz, ne putem împărţi în continuare numărul x la 2. Acest lucru pare cât se poate de rezonabil, corect? Hai să continuăm. Ce alte ipoteze rezonabile putem formula? Cred - din motive despre care îmi dau seama că, probabil, nu ar fi complet verosimile pentru fiecare dintre

dumneavoastră - că suspectul nostru este un bărbat căsătorit.

Morse îşi tatona drumul cu o lipsă de încredere din ce în ce mai accentuată. Dar calea din faţa sa se lumina deja; ceaţa se ridica şi se disipa în soare, iar el reluă, cu sprinteneala sa anterioară:

— Acum, aceasta înseamnă încă o diminuare considerabilă a valorii lui *x.* Numărul nostru *x* devine o valoare ges- tionabilă, corect? Dar, deocamdată, focalizarea aparatului nostru de fotografiat ipotetic nu este fixată cu contururi clare asupra vânatului nostru care nu bănuieşte nimic. Dar, staţi! Omul nostru este un consumator permanent de alcool, nu-i aşa? Este, cu siguranţă, una dintre cele mai logice presupuneri ale noastre, care dă procedurii nu doar meritul plauzibilităţii ipotetice, ci şi pe acela al probabilităţii foarte ridicate. Cazul nostru este centrat în jurul Prinţului Negru, şi nimeni nu vizitează *Prinţul Negru* doar pentru a cere sfaturi inspectorului financiar.

Morse se pierduse din nou cu firea. Piciorul îi pulsa din nou cu o durere ritmică, iar mintea lui o luă razna pentru câteva minute. Poate din cauza tabletelor acelora de Dis- prin. Îşi închise ochii şi-şi continuă monologul judiciar din interiorul creierului.

Va trebui, cu siguranţă că va trebui să ia în considerare faptul că tipul era printre cei mai dotaţi 5% din punct de vedere intelectual, nu? Jennifer nu s-ar îndrăgosti de un nătărău, evident, nu? Scrisoarea aceea. Un tip inteligent, şcolii. *Dacă* o scrisese el. Dacă, dacă, dacă. Să continuăm. Cam ce valoare are x al nostru acum? Mai departe. El

trebuie să fie atrăgător pentru femei. Şi totuşi, cine poate spune ce le atrage pe creaturile astea irezistibile? Dar da. Spune da. Subdivi- zează. Maşini! Dumnezeule, uitase de maşini. Acum, toată lumea are câte o maşină. Cam ce procentaj dintre oameni? Nu contează, fă împărţirea. Stai o clipă - maşină *roşie.* Simţi că e pe cale să delireze. Doar o fracţiune de secundă în plus... Asta ar fi, într-adevăr, o subdiviziune semnificativă. X luneca lent, din ce în ce mai departe, şi acum dispăruse. Durerea era mai puţin atroce. Confortabil... aproape... confortabil...

Fu trezit la 16:00 după-amiaza de incapacitatea lui Lewis de a deschide uşa de la intrare fără un zdrăngănit deranjant.

Iar când acesta din urmă îşi băgă îngrijorat capul pe uşa dormitorului, îl văzu pe Morse scriind la fel de înverşunat, precum scrisese probabil şi Coleridge[12] când se trezise şi descoperise că are în minte versiunea integrală a poemului său *Kubla Khan.*

— Ia loc, Lewis. Sunt încântat să te revăd.

Continuă să scrie cu o viteză dezlănţuită timp de încă două sau trei minute. Apoi, în cele din urmă, ridică privirea:

— Lewis, am de gând să-ţi pun câteva întrebări. Gândeşte-te bine - nu te pripi! - şi dă-mi nişte răspunsuri inteligente. Va trebui să dai cu presupusul, ştiu, dar fă tot ce poţi.

„O, la dracu!”, îşi spuse Lewis.

— Câţi oameni locuiesc în partea de nord a Oxfordu-lui?

— La ce vă referiţi prin „partea de nord a Oxfordului”, domnule?

12 Poet, filosof şi critic literar britanic, reprezentant al romantismului.

— Eu sunt cel care pune întrebările, tu răspunzi la ele. Gândeşte-te, în linii mari, la ce consideri *tu* că este partea de nord a Oxfordului. Să zicem, de la Summertown în sus. Acum, să te aud.

— Aş putea să aflu, domnule.

— Fă şi tu o afurisită de presupunere, omule, în regulă? Lewis se simţi stânjenit. Putea, cel puţin, să remarce că erau doar trei cutii de bere golite. Decise să se arunce în joc.

— Zece mii.

O spuse cu siguranţa şi fermitatea de necontestat a unui om căruia i se ceruse să calculeze suma dintre doi şi doi. Morse luă o altă foaie de hârtie şi scrise numărul 10.000.

— Cât la sută dintre ei sunt bărbaţi?

Lewis se lăsă pe spate şi studie tavanul cu încrederea în sine a unui consilier în statistică:

— În jur de un sfert.

Morse scrise al doilea număr, ordonat şi cu atenţie, sub primul: 2.500.

— Câţi dintre aceşti bărbaţi au vârste cuprinse între 35 şi 50 de ani?

Sunt o grămadă de pensionari în partea de nord a Oxfordului, îşi spuse Lewis, şi destul de mulţi oameni tineri în zonele rezidenţiale.

— În jur de jumătate, nu mai mulţi.

Un al treilea număr fu consemnat pe foaie: 1.250.

— Câţi dintre ei sunt căsătoriţi, după părerea ta?

Lewis rămase pe gânduri. Cei mai mulţi dintre ei, probabil?

— Patru din cinci, domnule.

Morse desenă cu mare precizie cifrele ultimului său calcul: 1.000.

— Câţi dintre ei ies în mod regulat la o băută - ştii la ce mă refer - baruri, cluburi, genul ăsta de localuri?

Lewis se gândi la propria lui stradă. Nu atât de mulţi pe cât ar fi putut crede unii oameni. Vecinii lui din stânga şi din dreapta nu o făceau - gaşcă de răuvoitori! Se gândi la stradă, în ansamblu. Dificilă, această ultimă întrebare.

— În jur de jumătate.

Morse refăcu socoteala şi continuă cu următoarea întrebare.

— Mai ţii minte scrisoarea pe care am găsit-o, Lewis? Scrisoarea despre care Jennifer Coleby spunea că nu ştie nimic.

Lewis dădu din cap.

— Dacă aveam dreptate atunci când ne-am gândit la chestia asta aşa cum am făcut-o, sau, mai exact, cum am făcut-o eu, am putea spune că avem de-a face cu un bărbat foarte inteligent, nu?

— Acela e un „dacă” foarte mare, nu-i aşa, domnule?

— Ia ascultă, Lewis. Scrisoarea a fost concepută de către omul nostru - bagă-ţi chestia asta în cap şi gata. A fost cea mai mare greşeală pe care a făcut-o el. Este cel mai bun indiciu pe care-l avem. Pentru ce dracu' ne plătesc oamenii ăştia? Trebuie să urmărim indiciile, nu-i aşa?

Morse nu părea foarte convins, dar Lewis îl asigură că trebuie să urmeze indiciile.

— Ei, bine?

— Ei, bine, ce, domnule?

— Este vorba de un om inteligent?

— Extrem de inteligent, cred eu.

— Ţi-ar fi trecut prin cap să scrii o astfel de scrisoare?

— Mie? Nu, domnule.

— Iar tu eşti destul de sclipitor, nu-i aşa, sergent?

Lewis îşi îndreptă umerii, inspiră adânc şi decise să nu-şi minimalizeze capacitatea intelectuală.

— Aş spune că sunt printre primii 15%, domnule.

— Bravo ţie! Iar prietenul nostru necunoscut? Ţii minte că nu ştie doar să scrie corect toate cuvintele dificile, mai ştie să le scrie şi greşit.

— E printre primii 5%, domnule.

Morse consemnă şi acest calcul.

— Câţi bărbaţi de vârstă mijlocie sunt atrăgători pentru femei?

O întrebare stupidă! Morse remarcă batjocura pe chipul lui Lewis.

— Ştii la ce mă refer. Unii bărbaţi le stârnesc o repulsie evidentă femeilor!

Lewis nu păru prea convins.

— Ştiu totul despre aceşti Romeo de vârstă mijlocie. Toţi suntem nişte Romeo de vârstă mijlocie. Dar unii bărbaţi sunt mai atrăgători din punct de vedere feminin decât alţii, nu-i aşa?

— Nu există prea multe femei care să se îndrăgostească de mine, domnule.

— Nu asta era întrebarea mea. Spune ceva, pentru numele lui Dumnezeu!

Lewis încercă din nou.

— Jumătate? Nu, mai mult de atât. Trei din cinci.

— Eşti sigur de chestia asta?

Bineînţeles că nu era sigur.

— Da.

Încă un număr.

— Câţi dintre bărbaţii din acest grup de vârstă au maşini?

— Doi din trei?

De ce dracu' conta?

Morse consemnă această ultimă cifră.

— O ultimă întrebare. Câţi oameni posedă maşini roşii?

Lewis se îndreptă spre fereastră şi urmări traficul în plină desfăşurare. Începu să numere. Două negre, una bej, una albastru-închis, două albe, una verde, una galbenă, încă una neagră.

— Una din zece, domnule.

Morse manifestase un entuziasm din ce în ce mai mare în ultimele câteva minute.

— Pfuuu! Cine ar fi crezut una ca asta? Lewis, eşti un geniu!

Lewis îi mulţumi pentru compliment şi-l întrebă în ce consta geniul său.

— Cred, Lewis, că ne aflăm în căutarea unei persoane de sex masculin, care locuieşte în partea nordică a Oxfordului, căsătorit - probabil că are şi familie; iese în mod regulat la băut, iar uneori merge şi până la Woodstock; este o persoană cu educaţie, poate chiar un absolvent de universitate; are între 35 şi 45 de ani, după cum îl văd eu, şi o anumită doză de farmec personal - cu siguranţă, mă gândesc la un bărbat de care s-ar putea îndrăgosti multe dintre tinerele doamne; nu în ultimul rând, are o maşină - mai precis, o maşină roşie.

— Ar putea fi aproape oricine, presupun.

— Ei, bine, chiar dacă am greşit puţin cu socoteala pe ici, pe colo, pun pariu pe ultimul meu dolar că există o posibilitate foarte mare ca el să aparţină celor mai multe dintre aceste categorii. Şi, ştii ceva, Lewis, *nu mi se pare că sunt foarte mulţi care fac parte din categoria aia.* Ia priveşte încoace.

El îi înmânã lui Lewis coala de hârtie pe care se aflau cifrele.

Partea de nord a Oxfordului?	10.000
Bărbaţi?	2.500
35 - 50?	1.250
Căsătoriţi?	1.000
Consumatori de alcool?	500
Top 5%?	25
Farmec?	15
Maşină?	10
Maşină roşie?	1

Lewis fu cuprins de un simţ chinuitor al responsabilităţii pentru rezultatul remarcabil al acestor calcule. Stătea în picioare, lângă fereastră, în lumina din ce în ce mai palidă a după-amiezii, şi observă două maşini roşii, trecând una pe lângă cealaltă. Câţi oameni locuiau *de fapt* în partea de nord a Oxfordului? Iar el făcea oare cu adevărat parte dintre primii 15%? 25% ar fi fost o cifră mai justă.

— Sunt sigur, domnule, că am putea verifica multe dintre aceste cifre.

Lewis se simţi obligat să-şi exprime suspiciunile.

— Şi oricum, nu cred că vă puteţi juca pur şi simplu cu cifrele, în felul acesta. Ar trebui să...

Îşi aminti ca prin ceaţă de nevoia ca anumite legi statistice să funcţioneze asupra datelor; categoriile trebuiau ordonate şi reduse în secvenţă logică; nu-şi putea aduce aminte cu precizie. Dar ceea ce făcuseră ei nu fusese nimic mai mult decât un joc elaborat care să amuze un creier chinuit de febră. Morse urma să se facă bine într-o zi sau două. Ar fi mai bine să aibă grijă de el şi să-i facă plăcerea în măsura în care putea. Dar exista vreo urmă de logică în asta? Oare totul era *atât* de prostesc? Se uită iar la foaia de hârtie cu cifre, apoi trecu pe stradă încă o maşină roşie. Urmau nouă de „dacă”. Se holbă posomorât pe fereastră şi numără mecanic următoarele nouă maşini. Una singură roşie! Desigur, partea nordică a Oxfordului era amănuntul cel mai hazardat. Dar omul trebuia să locuiască undeva, nu-i aşa? Poate că bătrânul gagiu nu era atât de sărit de pe fix cum îl crezuse. Se mai uită o dată pe foaie... Cealaltă problemă mare era dată de acea scrisoare. *Dacă* ucigaşul fusese cel care o scrisese.

— În acest caz, ce părere ai, Lewis?

— Ar putea merge o încercare.

— De câţi oameni ai nevoie?

— N-ar fi mai bine să ne mai gândim puţin înainte?

— La ce te referi?

— Autorităţile locale ne-ar putea ajuta foarte mult. În primul rând, am avea nevoie de nişte liste actualizate cu numele locuitorilor.

— Da. Ai dreptate. Trebuie să ne mai gândim o dată la

toată povestea, înainte să facem ceva.

— Iată la ce m-am gândit eu, domnule.

— Ei, bine?

— Am putea să ne apucăm de asta mâine dimineaţă, dacă vă simţiţi în formă, domnule.

— Sau am putea să ne apucăm de asta chiar acum, dacă *tu* te simţi în formă?

— Presupun că am putea.

Lewis îşi sună nevasta atât de răbdătoare, apoi discută cu Morse pe durata următoarelor două ore. După plecarea lui, Morse întinse mâna după telefonul de pe noptieră şi avu noroc să-l găsească pe comandant la birou. Şi, după o jumătate de oră, Morse mai vorbea şi se înjura cu disperare pentru că uitase să dea telefon cu taxă inversă.

CAPITOLUL AL TREISPREZECELEA
Sâmbătă, 9 octombrie

În dimineaţa de sâmbătă, 9 octombrie, Bernard Crowther stătea la biroul său, aflat în camera de zi, şi citea din Milton, dar fără plăcerea plină de entuziasm pe care o simţea de obicei. În acest semestru, ţinea prelegeri despre *Paradisul pierdut* şi, în pofida cunoştinţelor sale aprofundate şi meticuloase referitoare la această operă, simţea că ar mai trebui să se documenteze puţin. Margaret luase autobuzul până la Summertown, să se ocupe de cumpărături, iar maşina lui era pregătită, în faţa casei, să o ia la ora prânzului. Copiii erau plecaţi. Numai Dumnezeu ştia unde...

Fu surprins să audă uşa de la intrare sunând, pentru că aveau puţini vizitatori. Poate că era măcelarul. Deschise

uşa.

— Aoleu, Peter! Ce surpriză! Intră, intră.

Peter Newlove şi Bernard erau prieteni apropiaţi de ani întregi. Sosiseră la Colegiul Lonsdale în acelaşi trimestru şi, de atunci, se bucuraseră de o relaţie caldă şi sinceră.

— Ce te aduce aici? Nu avem foarte des plăcerea să te vedem prin partea de nord a Oxfordului. Am crezut că joci golf în dimineţile de sâmbătă, oricum.

— N-am reuşit să fac faţă golfului în această dimineaţă, oricum. E puţin cam răcoare prin zonele de joc, ştii doar.

Vremea devenise mult mai rece în ultimele două zile, iar toamna îmbătrânise brusc. Ziua părea posomorâtă şi acră. Peter se aşeză.

— Lucrezi şi sâmbetele, Bernard?

— Nu fac decât să mă pregătesc pentru săptămâna viitoare.

Peter aruncă o privire peste birou.

— Ah, *Paradisul pierdut,* volumul I. Ţin minte cartea asta. Am avut-o în materia de licenţă.

— Ai mai citit-o de atunci, bineînţeles.

— *O zi de vară a căzut, din zori / Şi până-n seară şi din amurg până la răsărit /* O *dată cu amurgul, din zenit se prăbuşi*[13]*.* Ce zici de asta?

— Foarte frumos.

Bernard aruncă o privire pe fereastră şi văzu că promoroaca albă încă nu se topise de pe pajiştea lui îngustă.

— Îţi merge totul bine, Bernard?

Bărbatul din Gloucester vorbi cu o blândeţe neaşteptată.

---

13 Din Paradisul pierdut de John Milton, traducerea Adina Begu, Ed. Aldo Press.

— Evident că totul îmi merge bine. De ce m-ai întrebat chestia asta?

Lui Peter îi fu evident că nimic nu mergea bine.

— Ei, bine, nu ştiu. Pur şi simplu, mi-ai părut puţin irascibil miercuri seara. Ai luat-o la sănătoasa ca un iepure speriat, de îndată după cină.

— Uitasem că Margaret o să întârzie şi mi-am dat seama că puştii vor fi siliţi să aştepte afară.

— Înţeleg.

— A fost atât de vizibil?

— Nu, nu foarte. Am stat cu ochii pe tine, atâta tot. Nu mi s-a părut că te comporţi aşa cum o faci de obicei, atunci când bem împreună, şi am presupus că nu prea eşti în apele tale.

Bernard nu spuse nimic.

— Totul e în regulă între tine şi... ăăă... Margaret?

— O, da. Minunat. Dar trebuie să mă duc s-o iau, apropo, la douăsprezece. Cât e ceasul acum?

— Unsprezece şi jumătate.

Peter sări în picioare.

— Nu, nu pleca. Mai avem timp pentru un păhărel rapid. Ce vrei să bei?

— Bei şi tu unul?

— Bineînţeles că da. Whisky?

— În regulă.

Bernard se retrase până la bucătărie să aducă pahare, iar Peter se opri în faţa ferestrei, aruncând o privire spre exterior, spre strada îngustă. O maşină, albă cu albastru deschis, cu o lumină (stinsă pe moment) deasupra şi cu inscripţia POLIŢIE imprimată cu litere groase şi negre pe tot

întinsul părţii sale laterale, era parcată peste drum, cu două sau trei uşi mai la stânga. Nu fusese acolo la sosirea lui Peter. În timp ce se uita, un poliţist care purta o bandă în carouri albe şi negre peste pălăria sa joasă şi ascuţită, ieşi pe intrarea principală a unei porţi. O femeie de vârstă mijlocie mergea alături de el, iar cei doi vorbeau relaxaţi, iar ea îi făcea semne cu mâna la fiecare pas al drumului. Conversaţia continuă; indicaţiile, de asemenea. Oare arăta încoace? Poliţistul avea o listă în mână şi verifica în mod evident nişte nume. Femeia stătea în picioare, cu şorţul înfăşurat în jurul corpului, strângându-şi talia cu propriile braţe, să se încălzească, şi continuând să pălăvrăgească la nesfârşit.

Bernard intră, cu paharele zdrăngănind uşor pe tavă.

— Spune când!

— Văd că ai nişte infractori printre vecini, Bernard.

— Ce-ai spus?

Bernard ridică o privire pătrunzătoare.

— Oare forţele de ordine bântuie mereu pe aici, ca acum?

Peter nu mai apucă să adauge nimic. Soneria de la uşă răsună de două ori, stridentă şi categorică. Bernard deschise uşa şi se pomeni faţă în faţă cu tânărul poliţist.

— Vă pot ajuta cu ceva, domnule ofiţer?

— Da, cred că da, domnule, dacă sunteţi atât de amabil. Nu va dura mai mult de un minut. Aceasta este maşina dumneavoastră, domnule?

Arătă spre 1100-ul roşu de afară.

— Da, e a mea.

— Nu făceam decât să verific. S-au înregistrat numeroase furturi de maşini în ultima vreme. Nu făceam decât să

verific.

Consemnă ceva în carneţelul lui.

— Vă puteţi aminti numărul de înmatriculare?

Bernard rosti maşinal numărul.

— Atunci, este a dumneavoastră, într-adevăr, domnule. Aveţi jurnalul de bord la îndemână?

— Este necesar?

— Ei, bine, este destul de important, dacă nu vă supăraţi. Facem verificări cât se poate de aprofundate.

Peter auzi conversaţia prin uşa deschisă şi, în mod straniu, se simţi îngrijorat. Bernard intră şi începu să bâjbâie la nimereală prin birou.

— Unde dracu' o fi Margaret... Fac verificări pentru a detecta maşini furate, Peter. Nu va dura mai mult de un minut.

Devenise pământiu şi nu izbutea să găsească nimic.

— Îmi cer scuze, domnule ofiţer, spuse el. Reveniţi puţin mai încolo, dacă doriţi.

— Vă mulţumesc. Nu vă faceţi griji dacă nu izbutiţi să vă găsiţi jurnalul de bord. Îmi puteţi da dumneavoastră înşivă informaţia, destul de uşor.

— Ce doriţi să aflaţi?

— Numele şi prenumele complet, domnule?

— Bernard Michael Crowther.

— Vârsta?

— Patruzeci şi unu de ani.

— Căsătorit?

— Da.

— Copii?

— Doi.

— Ocupaţia?

— Conferenţiar universitar.

— Cam asta ar fi totul.

Îşi închise carneţelul.

— Ah, şi ar mai fi un lucru. V-aţi lăsat maşina descuiată în ultima vreme? Ştiţi ce vreau să spun. Este încuiată acum, de exemplu?

— Nu, nu cred.

— Nu, nu este. Am testat toate uşile, înainte să vă fac această vizită. Este ca o invitaţie deschisă adresată hoţilor de maşini, să ştiţi.

— Da, sunt sigur că aveţi dreptate. O să mă străduiesc să-mi aduc aminte.

— Vă folosiţi adeseori maşina?

— Nu de foarte multe ori. Mă mai învârt câte puţin cu ea prin Oxford. În prea mică măsură, sincer.

— N-o luaţi cu dumneavoastră, de exemplu, când vă duceţi la o băută, nu-i aşa?

Lui Peter i se păru că vede luminiţa de la capătul tunelului. Bernard condusese beat, nu-i aşa?

— Nu, nu de foarte multe ori, răspunse Bernard. De obicei, mă duc după colţ, la Fletcher's. Nu e departe; întotdeauna mă duc pe jos până acolo.

— Aţi lua maşina dacă v-aţi duce să beţi undeva în afara Oxfordului, domnule?

— Mă tem că da, răspunse Bernard încet, pe un ton oarecum neajutorat.

— Bine, să nu beţi prea mult, domnule, atunci când conduceţi. Dar simt sigur că ştiţi deja totul despre subiectul ăsta.

Poliţistul aruncă o privire de jur împrejurul încăperii, apoi se uită cu o figură inexpresivă la cele două pahare mari de whisky; dar nu mai adăugă nimic, până când ajunse la uşă.

— Nu cunoaşteţi pe nimeni altcineva de pe această stradă care să aibă o maşină roşie? Trebuie să mai fac câteva interogatorii.

Bernard începu să se gândească, dar mintea lui plutea. Nu se putea gândi la nimeni. Îşi închise ochii şi îşi aşeză mâna stângă pe frunte. În fiecare zi din timpul trimestrului străbătuse pe jos distanţa până la capătul îndepărtat al străzii. Maşină roşie? Maşină roşie? A lui era singura, era destul de convins de asta.

— Ei, bine, nu vă faceţi griji, domnule. O să mai discut cu unul sau doi oameni, ăăă... Oricum, vă mulţumesc pentru ajutor.

Plecase. Dar, după cum remarcase Peter, nu se dusese să mai facă alte câteva interogatorii pe drumul respectiv. Se îndreptase ferm spre maşina de poliţie (lăsată descuiată) şi demarase de îndată în trombă.

Cu aproximativ zece minute mai târziu, în timp ce străbătea la volan drumul spre Woodstock, Peter Newlove se simţi bucuros că nu se însurase niciodată. Aceeaşi femeie - timp de treizeci, patruzeci, cincizeci de ani! Nu era de el. Nu şi-l putea imagina pe bunul şi bătrânul Bernard azvârlindu-se în pat în acea după-amiază pentru o tăvăleală gălăgioasă de o jumătate de oră cu Margaret. În timp ce... îi veni în minte imaginea lui Gaye dezbrăcându-se şi piciorul lui drept apăsă insistent pe acceleraţie.

Un poliţist McPherson incredibil de emoţionat dădu năvală prin curtea închisă din faţa sediului Secţiei Văii

Tamisei, unde, ceva mai devreme, de dimineaţă, îl văzuse pe bietul Morse bălăbănindu-se cuprins de durere, cu braţele în jurul umerilor a doi dintre confraţii săi mai zdraveni. Uau! McPherson se simţea ca un om care a nimerit opt pronosticuri corecte într-un pariu cu şanse triple. În timp ce parcursese cu maşina cei câţiva kilometri dintre partea de nord a Oxfordului şi Kidlington, încercase o stare de exaltare fără precedent. În ultimii patru ani, cariera lui de purtător de uniformă se caracterizase printr-o insignifianţă uniformă; nu prinsese niciun ticălos care să aibă vreo importanţă; nu fusese martor al niciunei descoperiri spectaculoase în cadrul vreunui caz, fie din Codul Civil, fie din Codul Penal. Dar azi, într-adevăr, fusese binecuvântat! În timp ce se apropia de giratoriul de pe Banbury Road, pornise sirena răsunătoare şi lumina albastră intermitentă şi savurase prioritatea pe care i-o acordaseră câţiva dintre colegii săi motociclişti. Se simţise extrem de important. De ce să nu? *Era* extrem de important - cel puţin astăzi.

Ajuns înăuntrul secţiei, McPherson se frământă timp de o secundă sau două. Ar trebui, oare, să-i dea întâi raportul lui Lewis? Ori ar trebui să-şi prezinte descoperirea direct inspectorului? După ce se gândise, a doua variantă părea mai adecvată, iar el merse de-a lungul coridoarelor până la uşa lui Morse, bătu, şi de-abia auzi acel „intră” înăbuşit, venind din cealaltă parte a uşii.

— Şi ce pot face pentru tine?

McPherson dădu raportul cu o acurateţe şi o incisivitate impresionante, iar Morse îl felicită pentru efectuarea promptă şi eficientă a datoriei. McPherson, deşi extrem de

încântat de complimente, fu puţin surprins că Morse însuşi nu păruse să fi devenit pe neaşteptate nerăbdător să convoace cohortele legii. Dar el îşi îndeplinise propria lui sarcină - o îndeplinise bine.

— Iartă-mă dacă nu mă ridic - guta, ştii doar. Însă...

Morse scutură cu căldură mâna lui McPherson.

— Treaba asta nu va trece neobservată, crede-mă.

După plecarea lui McPherson, Morse rămase tăcut şi îngândurat timp de câteva minute. Dar exact aşa fusese şi atunci când intrase poliţistul. Ar fi fost atât de dezamăgitor pentru McPherson să afle una ca asta, şi, oricum, McPherson fusese motivul nemijlocit. Nu, n-ar fi avut niciodată inima să mărturisească faptul că domnul Bernard Crowther telefonase la secţie la ora 11:45 înainte de masă, cu intenţia de a da o declaraţie, după cum spusese el.

Crowther insistase ca el să fie acela care se prezintă la secţie, iar poliţia să nu apară în niciun caz, să-l ridice; că se aştepta ca autorităţile să-i ofere unui martor care ieşea la înaintare în mod voluntar, cu nişte informaţii care ar putea fi valoroase, măcar amabilitatea normală de a nu fi înşfăcat ca un infractor de rând. Morse fusese de acord, iar Bernard promisese să ajungă la secţie la 14:30.

Morse se pomeni că-şi cere scuze pentru neputinţa de a se mişca, iar prima impresie provocată de Crowther fu surprinzător de agreabilă. Omul era tulburat - acest lucru era uşor de observat pentru oricine; dar avea un soi de farmec ciudat şi de demnitate; era genul ăla de profesor tipic de vârstă mijlocie, de care s-ar putea îndrăgosti fetele.

— Ascultaţi, domnule inspector - cred că sunteţi inspector de rang superior -, nu am fost niciodată în viaţa mea într-o

secţie de poliţie, până acum. Nu îmi sunt familiare obiceiurile şi regulile obişnuite ale poliţiei. De aceea, mi-am permis precauţia de a scrie, în mare grabă, din păcate, declaraţia pe care doresc să o fac.

CAPITOLUL AL PAISPREZECELEA
Sâmbătă, 9 octombrie

În seara de miercuri, 29 septembrie, am plecat de la domiciliul meu aflat pe Southdown Road la 6:45 după-amiaza. M-am îndreptat, la volanul maşinii, până la giratoriul din capătul nordic al Banbury Road, unde am cotit spre stânga şi am parcurs vreo 350 de metri sau aşa ceva pe Sutherland Avenue, până la giratoriul din capătul de nord al Woodstock Road. Aici, am părăsit şoseaua A40[14] şi am pornit în nord, spre Woodstock. Noaptea se lăsa treptat, iar eu mi-am aprins farurile laterale, aşa cum făceau, din câte am sesizat, şi majoritatea motocicliştilor. Şi totuşi, deşi mai stăruia lumina aceea slabă, ciudată, care îţi face şofatul cât se poate de dificil, nu era încă îndeajuns de întuneric pentru a-mi aprinde complet farurile; şi, cu siguranţă, nu era îndeajuns de întuneric pentru ca eu să ratez două tinere fete, care stăteau la o distanţă mică după giratoriu, pe trotuarul năpădit de iarbă din dreptul benzinăriei cu autoservire. Am văzut-o clar pe fata care stătea mai aproape de stradă. Era o fată atrăgătoare, cu părul lung şi blond, bluză albă, fustă scurtă şi o haină pe braţ. Cealaltă fată se dusese cu câţiva paşi mai încolo şi se întorsese cu

14 Imensă şosea destinată camioanelor, care leagă Londra de Fishguard, Ţara Galilor.

spatele la mine; părea destul de fericită să scape de sarcina de a-i procura o maşină la autostop însoţitoarei sale. Dar avea părul mai închis la culoare, cred, şi dacă îmi amintesc corect, era cu câţiva centimetri mai înaltă decât prietena ei.

Acum, trebuie să încerc să fiu cât se poate de sincer cu dumneavoastră. M-am făcut adeseori vinovat de reverii romantice, ba chiar de vise diurne oarecum erotice, despre faptul că agăţam o femeie irezistibil de atrăgătoare şi descopeream că este o combinaţie rară de inteligenţă şi frumuseţe. În timpul fanteziilor mele prosteşti, tatonarea preliminară, rezervată, ducea treptat, dar inevitabil, la cele mai desfrânate plăceri. Dar vă rog să vă amintiţi că acesta nu a fost niciodată altceva decât un vis, iar eu îl menţionez pur şi simplu pentru a mă scuza pentru faptul că oprisem. N-ar trebui să mă simt vinovat şi să-mi cer scuze pentru un astfel de lucru; şi totuşi, cu toată sinceritatea, mă simt astfel, şi m-am simţit întotdeauna astfel.

Dar, acest lucru e irelevant. M-am aplecat, am deschis uşa din faţă, din dreptul locului de lângă şofer, şi am spus că mă duc la Woodstock, dacă acest lucru le este util. Fata blondă a spus ceva de genul „A, ce tare!”. Apoi, s-a întors spre însoţitoarea ei şi i-a spus (cred eu): „Ce ţi-am spus?” şi s-a urcat în locul din faţă, lângă mine. Cealaltă fată a deschis uşa din spate şi a urcat şi ea. Conversaţia care a urmat a fost sporadică şi dezamăgitoare. Fata de lângă mine a repetat de câteva ori că „ăsta a fost chiar un pi' de noro'” (avea modul de a vorbi caracteristic al celor din Oxford) pentru că pierduse autobuzul; cred că fata care stătea pe bancheta din spate a vorbit o singură dată, atunci când a întrebat cât este ceasul. Am specificat în timp ce

treceam de porţile Palatului Blenheim că aici voiam eu să ajung, şi am înţeles că era în regulă pentru ele. Le-am lăsat să coboare de îndată ce am ajuns pe strada principală, dar n-am observat încotro au luat-o. Mi se părea firesc să cred - aşa cum am şi făcut-o - că se duceau la vreo întâlnire cu prietenii lor.

Nu mai am prea multe de adăugat. Ceea ce am scris mai sus e o consemnare sinceră a evenimentelor care, după cum îmi dau seama acum, au dus ceva mai târziu în decursul serii la uciderea uneia dintre fetele pe care le adusesem.

Am recitit chiar acum ceea ce am scris şi sunt conştient că se regăsesc poate prea puţine lucruri care să vă poată ajuta cu ancheta dumneavoastră. De asemenea, sunt conştient că declaraţia mea va da naştere la două întrebări: prima - de ce mă duceam eu însumi la Woodstock, în acea noapte de 29 septembrie şi a doua - de ce nu am apărut mai devreme cu dovezile mele? Cele două întrebări simt de fapt una şi aceeaşi, şi o să simt cum mi se va lua o mare greutate de pe umeri, atunci când voi răspunde la ea; şi, cu toate acestea, sper că lucrurile pe care le am de spus pot fi tratate de poliţie cu cea mai strictă confidenţialitate, dat fiind că şi alte persoane, ele însele absolut nevinovate, ar putea fi rănite dincolo de cuvinte, dacă lucrurile s-ar da în vileag.

În ultimele şase luni sau aşa ceva, am avut o aventură cu o altă femeie. Am izbutit să ne întâlnim cu regularitate, o dată pe săptămână, aproape întotdeauna în serile de miercuri, când soţia şi copiii mei sunt plecaţi de acasă şi e improbabil să apară întrebări nepotrivite. Miercuri, pe 29

septembrie, urma să mă întâlnesc cu această femeie la porţile laterale ale Palatului Blenheim, la 7:15 seara. Mi-am parcat maşina în faţa Hotelului Ursului şi am mers pe jos până acolo. Ea mă aştepta. Ne-am plimbat prin grădinile Blenheim, pe lângă lac, şi apoi printre copaci - e acolo un loc incredibil de frumos. A fost, desigur, primejdios pentru noi, dat fiind că sunt foarte mulţi oameni din Oxford care vin să ia masa la

Woodstock. Dar noi am fost întotdeauna precauţi, iar factorul de risc a fost în sine o parte componentă a plăcerii.

Nu trebuie să spun mai multe. Am citit relatarea crimei şi, ulterior, l-am urmărit pe inspectorul-şef Morse făcând un apel la televizor. Aş dori să ştiţi că aproape că v-am sunat, atunci şi acolo; de fapt, am stat să aştept timp de mai multe minute în faţa unei cabine telefonice de pe Southdown Road, cu o hotărâre fermă de a mărturisi pe loc ce ştiam. Dar asta înseamnă că îmi caut justificări, iar eu nu am niciunele. Înţeleg pe deplin, aşa cum ştiţi şi dumneavoastră, că nu am venit, nici măcar în această etapă târzie, să îmi fac mărturisirea din proprie iniţiativă. Când un ofiţer de poliţie m-a vizitat acasă, în această dimineaţă, mi-am dat seama că eraţi în căutarea mea, şi m-am gândit că era cel mai bine să vă ofer această declaraţie de îndată. I-am transmis soţiei mele povestea pe care poliţistul mi-a spus-o mie despre maşinile furate şi i-am spus că voi veni încoace. Aş face orice pe lume pentru a evita să o rănesc (deşi nu e improbabil, îmi dau seama, s-o fi rănit deja), şi aş fi cât se poate de recunoscător dacă acea parte a declaraţiei mele, care nu este relevantă în sensul strict al investigaţiei pe care o conduceţi, ar rămâne

secretă.

Faptul că îmi pare rău, din toată inima, pentru inconvenienţele şi munca suplimentară inutilă care mi se datorează mie va fi evident, sper, din ceea ce am spus aici. Dacă nu este, permiteţi-mi să mă grăbesc să îmi exprim cele mai sincere regrete pentru acţiunile mele egoiste şi laşe,

Mă recomand,

Umilul dvs. servitor,

Bernard Michael Crowther.”

Morse citi lent declaraţia. După ce termină, aruncă o privire pe deasupra mesei, spre Crowther, apoi se uită din nou în jos, la declaraţie, şi o reciti cu o concentrare şi mai mare. După ce termină, se lăsă pe spate, în scaunul său de piele neagră, îşi ridică grijuliu piciorul drept, rănit, îl aşeză peste genunchiul stâng şi-l masă cu afecţiune.

— Mi-am accidentat piciorul, domnule Crowther.

— V-aţi accidentat? Îmi pare rău să aud asta. Prietenii mei medici spun că picioarele şi mâinile sunt punctele cele mai oribile la care să te loveşti - din cauza numărului mare de terminaţii nervoase, sau aşa ceva.

Avea o voce şi un comportament agreabil. Morse îl privi adânc în ochi. Timp de mai multe secunde, niciunul dintre cei doi bărbaţi nu se clinti, iar lui Morse i se păru că detectează o onestitate înnăscută în acest om. Dar nu-şi putea combate sentimentul epuizant de dezamăgire şi de prăbuşire a moralului; ca şi poliţistul McPherson, se gândise la un câştig uriaş la pariu şi descoperise, în loc de invitaţia de a colecta premiul, că miza era foarte mică.

— Aşa e.

Reluă conversaţia.

— N-o să mă plimb în seara asta prin Parcul Blenheim, domnule.

— Nici eu, răspunse Bernard.

— E foarte romantic, cred eu, să ai o mică aventură extraconjugală ca asta.

— Faceţi ca totul să sune foarte grosolan.

— Şi nu a fost aşa?

— Ba poate că da.

— Vă mai întâlniţi cu ea?

— Nu. Zilele mele de desfrânare s-au terminat definitiv, sper.

— V-aţi mai întâlnit cu ea din acea noapte?

— Nu. Totul s-a terminat. Mi s-a părut că e mai bine aşa.

— Ştie că dumneavoastră aţi fost cel care le-a luat pe cele două fete în maşină?

— Da.

— Şi s-a supărat... că aţi încheiat relaţia, vreau să spun?

— Presupun că da, în oarecare măsură.

— Iar dumneavoastră?

— Să fiu sincer, pentru mine e o mare uşurare. Nu sunt un Casanova foarte înzestrat şi detestam toate minciunile acelea.

— Vă daţi seama, bineînţeles, că ne-ar fi de mare ajutor dacă această tânără doamnă... apropo, este tânără?

Pentru prima oară, Bernard ezită.

— Da, e destul de tânără.

— Dacă această tânără doamnă, continuă Morse, ar ieşi şi ea la iveală şi v-ar confirma mărturia?

— Da, ştiu că aşa ar fi.

— Dar nu doriţi acest lucru.

— Aş prefera să nu îmi credeţi povestea, decât să o amestecăm şi pe ea.

— Nu aveţi de gând să-mi spuneţi măcar cine este? Vă pot promite că mă voi ocupa chiar eu de afacerea asta.

Bernard clătină din cap.

— Îmi pare rău, nu pot face una ca asta.

— Aş putea încerca s-o găsesc, să ştiţi, spuse Morse.

— Nu v-aş putea împiedica să faceţi acest lucru.

— Nu, nu aţi putea.

Morse îşi mişcă precaut piciorul, aşezându-l înapoi pe perna plasată strategic sub biroul său.

— Poate că îmi ascundeţi dovezi esenţiale, domnule Crowther.

Bernard nu răspunse.

— Este căsătorită? insistă Morse.

— Nu am de gând să vorbesc despre ea, spuse el pe un ton scăzut, iar Morse simţi o hotărâre fermă, care se citea în ochii omului.

— Credeţi că aş putea s-o găsesc?

Piciorul lui îi transmise un val de durere, şi atunci, îl ridică din nou. Ah, la dracu', îşi spuse el, dacă bucăţica aia vrea ca el să-i gâdile sânii pe sub copaci, ce legătură are asta cu mine? Bernard încă nu-i dăduse un răspuns, iar Morse îşi schimbă tactica.

— Vă daţi seama, cu siguranţă, că cea de-a doua fată, cea care stătea pe bancheta din spate, ar putea fi în stare să ne furnizeze câteva detalii?

Crowther înclină din cap.

— De ce credeţi că nu am auzit nimic din partea ei?

— Nu ştiu.

— Vă puteţi gândi la vreun motiv?

Bernard putea, era evident acest lucru, dar nu-şi formulă gândurile în cuvinte.

— Puteţi, nu-i aşa, domnule Crowther? Pentru că ar putea fi exact acelaşi motiv care explica ezitarea dumneavoastră de a vă da în vileag.

Bernard dădu iar din cap.

— Ar putea să ne spună, poate, cine era prietenul Sylviei Kaye, unde urma aceasta să se întâlnească cu el, ce aveau de gând să facă - poate că ne-ar putea spune o mulţime de lucruri, nu credeţi?

— Nu mi s-a părut că se cunosc foarte bine.

— De ce spuneţi asta? întrebă Morse cu asprime.

— Ei bine, n-au pălăvrăgit prea mult una cu cealaltă. Ştiţi cum fac fetele tinere: despre muzică pop, dans, prieteni - iar ele două n-au vorbit prea mult între ele. Atâta tot.

— Nu i-aţi auzit numele?

— Nu.

— Aţi încercat să vă amintiţi dacă Sylvia i-a rostit numele?

— Am încercat să vă spun tot ce-mi aduc aminte. Nu pot face mai mult.

— Betty, Carole, Diana, Evelyn... nu?

Bernard rămase impasibil.

— Gaye, Heather, Iris, Jennifer...

Morse nu izbuti să detecteze nici măcar urma unei sclipiri de recunoaştere în ochii lui Bernard.

— Are picioare frumoase?

— Nu atât de frumoase precum erau ale celeilalte, nu

cred.

— Le-aţi remarcat pe acelea?

— Ce părere aveţi? Era aşezată lângă mine.

— Vreun vis erotic cu ochii deschişi?

— Da, spuse Crowther, cu un impuls de sinceritate bruscă.

— Ce noroc că asta nu e o infracţiune, oftă Morse, altminteri, noi toţi am fi pe după gratii.

Observă un zâmbet uşor furişându-se pentru un scurt moment pe chipul îngrijorat al lui Crowther. „îmi pot imagina că este un tip atrăgător pentru anumite femei”, îşi spuse Morse.

— La ce oră aţi ajuns acasă în acea seară?

— Pe la nouă fără un sfert.

— Era asta ora obişnuită, mă înţelegeţi, din cauza, ăăă, a soţiei dumneavoastră şi aşa mai departe?

— Da.

— O oră pe săptămână, despre asta era vorba?

— Nu cu mult mai mult.

— Şi merita?

— Aşa mi se părea în acele momente.

— Nu v-aţi dus la *Prinţul Negru* în acea seară?

— N-am fost niciodată la *Prinţul Negru.*

Afirmaţia părea foarte hotărâtă. Morse aruncă încă o privire în jos, spre declaraţie, şi observă scrisul frumos caligrafiat; era păcat să dactilografiezi un text ca ăsta. Îl mai interogă pe Crowther timp de o jumătate de oră şi, la puţin timp după ora 16:00, renunţă.

— Va trebui să vă păstrăm maşina pe aici pentru o vreme, îmi pare rău.

— Va trebui?

Crowther avea un ton dezamăgit.

— Da, am putea eventual să găsim ceva, mă înţelegeţi: păr, genul ăsta de chestii. Băieţii noştri de la medicină judiciară sunt în stare să facă lucruri minunate zilele astea.

Se ridică în picioare şi-l rugă pe Crowther să-i dea cârjele.

— Vă promit un singur lucru, spuse Morse. Nu o vom implica pe soţia dumneavoastră în povestea asta. Sunt sigur că puteţi inventa dumneavoastră o explicaţie pentru ea. Până la urmă, sunteţi obişnuit cu genul ăsta de lucruri, nu-i aşa, domnule?

Morse ieşi şchiopătând prin spatele lui Crowther şi-i ordonă sergentului de la birou să procure un mijloc de transport.

— Lăsaţi-mi cheile maşinii dumneavoastră, vă rog, domnule, spuse Morse. O veţi primi înapoi pe la începutul săptămânii viitoare.

Cei doi bărbaţi dădură mâna, apoi Crowther nu mai avu de aşteptat decât câteva minute până să fie condus la o maşină de poliţie. Morse îl urmări cum pleacă, cu o stare confuză. Simţi că gestionase lucrurile într-un mod satisfăcător. Acum, trebuia să se gândească, nu să vorbească. Şi totuşi, afirmaţia aceea despre picioarele celeilalte fete fusese caraghioasă; doamna Jarman spusese că aceasta purta pantaloni largi...

Chemă întăriri şi fu ajutat să se deplaseze până la maşina lui Crowther. Uşile erau deschise. Se forţa să se aşeze pe locul de lângă şofer şi se lăsă pe spate, manevrându-şi piciorul cu toată precauţia de care era în stare şi întinzându-l cât putea de departe în faţă. Închise ochii şi-şi

imagină picioarele Sylviei Kaye, lungi, bronzate, frumos formate, urcând până la fusta ei minusculă. Se gândi că, poate, şi ea se lăsase pe spate.

— Perversa! mormăi el ca pentru sine.

— Aţi spus ceva, domnule? întrebă sergentul care îl ajutase să urce în maşină.

*

Printr-o coincidenţă bizară (sau poate nu?), Studioul 2 de pe Walton Street prezenta un program dublu de filme erotice softcore, ale căror titluri erau concepute în aşa fel încât să stârnească până şi poftele cele mai istovite. Primul, de la 14:00 şi până la 15:05 după-amiaza, era *Danish Blue* (un film care, judecând după mormanele de carne feminină care ţâşneau din cătuşe în imaginile din exterior, nu vorbea despre fabricarea brânzeturilor), iar între 15:20 şi 17:00 după-amiaza, principala atracţie a săptămânii, intitulată *Perversa.*

La 17:00, foştii consumatori plecau, iar un grup mic de bărbaţi stăteau înăuntrul holului, aşteptând să li se permită să intre. Unul dintre aceştia s-ar fi alăturat în mod normal grupului de mai devreme, pentru că acesta era un obicei săptămânal de-al său. Dar prezenţa lui fusese solicitată de domnii Chalkley şi Fiii, pentru două ore suplimentare de lucru în magazinul de plastic laminat. În această săptămână, nu avea cum să mai rămână şi să urmărească programul de două ori; dar filmele se ridicau arareori la aşteptările lui disproporţionate sau la promisiunea infinită a clipurilor cu filme care urmau să vină în curând. În aceste

momente, se uita arareori în jur; la fel şi în această după-amiază târzie de sâmbătă, 9 octombrie, îşi feri iar ochii de tovarăşii săi voyeuri. Pentru că, la o distanţă nu mai mare de un metru şi jumătate de el, verificând ostentativ ora de începere a următorului program, dar menţi- nându-se cu grijă şi discreţie în afara atenţiei, se afla sergentul nominalizat să-l secondeze pe inspectorul-şef Morse cu investigaţia crimei Sylviei Kaye. Lewis îşi spuse că aceasta era una dintre sarcinile mai generoase oferite de Morse, deşi bănuia că, dacă nu ar fi avut loc accidentul, şeful lui ar fi putut la fel de bine să şi-o încredinţeze sieşi.

CAPITOLUL AL CINCISPREZECELEA
Luni, 11 octombrie

Sfârşitul de săptămână trecuse lin, iar frunzele continuară să cadă. Morse era mai bine dispus; putea acum să-şi lase mai multă greutate pe picior, iar luni dimineaţa, hotărând că îşi va schimba cârjele pe două bastoane, aranjă să fie însoţit de McPherson până la Departamentul Pacienţilor Externi (Secţia Accidente) a Spitalului Radcliffe.

Îi puse întrebări amănunţite lui McPherson, în timpul drumului cu maşina. Ce impresie îi lăsase Crowther? Care fusese reacţia imediată a lui Crowther? Cum se comporta acesta acasă, după părerea lui McPherson? Ce făcea atunci când fusese vizitat de McPherson? Morse descoperi că tânărul poliţist era surprinzător de inteligent şi de atent la detalii, şi îi spuse acest lucru. Mai mult decât atât, descoperi că o mare parte dintre informaţiile care îi fuseseră oferite îl interesau şi îi stârneau curiozitatea.

— Ce citea - ai reuşit să observi?

— Nu, domnule. Doar cărţi de literatură, cred eu. Ştiţi, poezie.

Morse hotărî să ignore această informaţie.

— Avea un birou, aşa spuneai?

— Da, domnule. Ştiţi, unul acoperit de hârtii.

Morse luă hotărârea interioară de a nu număra „ştiţi”-urile pe care le încasase până acum şi pe cele pe care urma să le mai primească.

— Era şi o maşină de scris pe acolo?

Pusese întrebarea pe un ton destul de banal.

— Da. Ştiţi, una din acelea portabile.

Morse nu mai spuse nimic. După ce i se permise accesul, cu un gest, înăuntrul curţilor înguste ale Spitalului, care păreau a fi rodul unei conspiraţii menite să împiedice prea mulţi cetăţeni accidentaţi să ajungă cu una cu două la Departamentul Pacienţilor Externi, maşina de poliţie îşi găsi loc de parcare, fără obiecţii din partea portarilor, a infirmierilor sau a agenţilor de circulaţie, pe o fâşie amplă de beton cu inscripţia „Rezervat pentru ambulanţe”. Parcarea unui poliţist nu era întotdeauna ceva neplăcut. Morse presupusese că schimbarea cârjelor pe bastoane va fi o tranzacţie simplă şi lipsită de complicaţii; dar nu fu să fie. Se părea că există un spirit nemărginit al egalităţii în lumea tuturor fraţilor accidentaţi; astfel că Morse se văzu constrâns să-şi ocupe locul adecvat şi să-şi aştepte rândul adecvat, în timp ce se derulau formalităţile adecvate. Se aşeză pe aceeaşi bancă, frunzări acelaşi număr vechi din *Punch* şi simţi aceeaşi nerăbdare; îl auzi pe acelaşi doctor chinez, al cărui sânge rece era vizibil perturbat de

incapacitatea unui băieţel de a sta liniştit locului:

— Vreitefacibine, mititelule, făbine staicuminte.

Morse se holbă posomorât spre podea, apoi se pomeni că urmăreşte picioarele asistentelor care treceau pe lângă el. Nu era mare lucru care să-ţi facă sângele să fiarbă - pe bune. Cu excepţia unei singure perechi - splendide! Morse ar fi vrut să vadă şi restul încântătoarei domnişoare, dar ea trecuse în grabă pe lângă ei. Nişte picioare grase, unele aşa şi aşa, unele subţiri, unele aşa şi aşa - şi apoi, aceleaşi picioare, din nou - iar de această dată, se opriră, miraculos, chiar în faţa lui.

— Sper că sunteţi tratat în mod corespunzător, domnule inspector Morse.

Inspectorul rămase în mod evident cu gura căscată. Ridică lent privirea şi se uită ţintă, cu atenţie, la chipul trist şi plin de vino-ncoace al adorabilei Ochi-întunecaţi, vecina de locuinţă a distantei domnişoare Jennifer Coleby.

— Vă mai aduceţi aminte de mine? zise Morse.

Puţin cam ilogic, îşi spuse fata care stătea chiar deasupra lui.

— Dumneavoastră nu vă mai aduceţi aminte *de mine*? întrebă ea.

— Cum aş putea să vă uit? spuse inspectorul, trecând până la urmă la o abordare lină şi directă.

Cât de irezistibilă era!

— Aici lucraţi?

— Dacă îmi permiteţi să spun asta, domnule inspector, cu siguranţă aţi pus o grămadă de întrebări mult mai inteligente în momentele dumneavoastră bune.

Purta o uniformă bine croită, iar Morse considerase

întotdeauna că o uniformă de asistentă avantaja mai bine o fată decât cele mai splendide pene ale caselor de modă.

— Nu, nu a fost o întrebare foarte inteligentă, nu-i aşa? mărturisi el. Ea surâse într-un mod fermecător.

— Luaţi loc, spuse Morse. Mi-ar plăcea să port puţină conversaţie cu dumneavoastră. N-am vorbit cine ştie cât până acum, nu-i aşa?

— Îmi pare rău, nu pot face asta. Sunt în timpul serviciului.

— Aha.

Îl cuprinse dezamăgirea.

— Păi, bine...

— Staţi măcar un minut, spuse Morse. Ştiţi, mi-ar plăcea foarte mult să vă mai întâlnesc şi altădată. Pot să vă văd după ce ieşiţi de la serviciu?

— Sunt de gardă până la şase.

— Ei, bine, ne-am putea vedea...

— La şase mă voi duce acasă, să mănânc repede ceva, iar după aceea, la şapte...

— Aveţi o întâlnire.

— Bine, să zicem doar că sunt ocupată.

— Ce nemernic norocos, bombăni Morse. Mâine?

— Nu pot mâine.

— Miercuri?

Morse se întrebă, posomorât, dacă înşiruirea restului zilelor săptămânii era oare mai mult decât o formalitate găunoasă; dar ea îl luă prin surprindere.

— M-aş putea întâlni cu dumneavoastră miercuri seara, dacă doriţi.

— Aţi putea?

Vocea lui Morse suna ca a unui şcolar zelos. Stabiliră să se vadă la *Pasărea şi puiul* de pe St. Giles, la ora 19:30. Morse încercă să pară cât mai relaxat:

— Vă pot conduce acasă, bineînţeles, dar poate că ar fi mai bine să nu vin să vă iau. E în regulă să luaţi un autobuz?

— Nu sunt copil, domnule inspector.

— Perfect. Ne vedem atunci.

Ea se întoarse cu spatele.

— A, mai staţi o clipă, o strigă Morse.

Ea reveni spre el.

— Nu vă ştiu încă numele, domnişoară...

— Domnişoara Widdowson. Dar puteţi să-mi spuneţi Sue.

— E valabil doar pentru prieteni speciali?

— Nu, răspunse domnişoara Widdowson. Toată lumea îmi spune Sue.

În timpul primei săptămâni care trecuse după caz, Morse se simţise plin de încredere în propriile sale aptitudini, ca un şcolar care are de rezolvat o problemă dificilă de matematică, dar care ţine în secret cartea cu răspunsurile ascunsă în spate. Încă de la începutul anchetei, crezuse că a sesizat Marele Model - că va trebui doar să mai jongleze puţin cu fragmentele de dovezi care-i veneau la îndemână, dar ştia modelul jocului de puzzle. Din acest motiv, îşi dădu seama acum, nu judecase probele ca pe nişte dovezi de sine stătătoare, d doar în relaţie cu propria lui reconstituire preconceptă a evenimentelor. Şi, dat fiind că eşuase în a obţine un răspuns la problema lui, un răspuns care să prezinte măcar cea mai vagă similitudine cu soluţia acceptată de el din cartea cu răspunsuri, începea să se

întrebe acum, cât se poate de serios, dacă nu cumva cartea cu răspunsuri era eronată. Câteodată, în ajunul câte unei curse cu cai importante, se uita peste lista de cai participanţi şi de călăreţi, îşi închidea ochii şi încerca să vizualizeze titlurile de deschidere ale paginii de sport, în ziarul din dimineaţa următoare. Nici cu chestia asta nu avusese prea mult succes. Şi totuşi, încă simţea că se afla pe calea cea bună. Era, după cum se considera, un bărbat perseverent, deşi era absolut conştient de posibilitatea ca Lewis (care stătea acum de cealaltă parte a mesei) să aibă impresia că perseverenţa lui ar putea părea mai degrabă încăpăţânare, iar din punctul de vedere al superiorilor săi, simplă îndărătnicie prostească.

De fapt, în acel moment, lui Lewis nu-i stătea deloc mintea la încăpăţânarea şefului său; el cântărea cu mare neplăcere ordinele pe care tocmai le primise.

— Dar credeţi că e potrivit să procedăm astfel, domnule?

— Mă îndoiesc, spuse Morse.

— Şi cu siguranţă că nu este legal, nu?

— Probabil că nu.

— Dar dumneavoastră vreţi să fac lucrul ăsta.

Morse ignoră falsa întrebare.

— Când?

— Mai întâi, trebuie să te asiguri că nu este acasă.

— Şi cum sugeraţi...

Morse îl întrerupse:

— Pentru numele lui Dumnezeu, omule, nu eşti copilaş la fusta mamei. Foloseşte-ţi creierul!

Lewis clocotea de furie, în timp ce se îndrepta spre bufet să-şi comande o ceaşcă de cafea.

— Care-i problema, sergent?

Poliţistul Dickson mânca din nou.

— Afurisitul ăla de Morse - asta-i problema, bombăni Lewis, trântindu-şi ceaşca pe masă cu atâta forţă, încât jumătate din conţinut ţâşni în mod neglijent pe farfurioară.

— Din câte văd, îţi place cafeaua combinată, sergent, remarcă Dickson. Jumătate în ceaşcă şi jumătate în farfurioară.

Părea extrem de amuzat.

McPherson intră în încăpere şi-şi comandă cafea.

— Aţi soluţionat deja crima, domnule sergent?

— Nu, la dracu', n-am rezolvat, izbucni Lewis.

Sări în picioare şi lăsă scuza penibilă cu aspect cenuşiu după sine: pe jumătate în ceaşcă şi pe jumătate în farfurioară.

— Oare ce îl macină? întrebă McPherson. Dumnezeule, habar n-are cât este de norocos. E un tip al dracu' de priceput, inspectorul ăsta Morse. Îţi spun, dacă el nu duce afacerea asta de la Woodstock la bun sfârşit, nimeni nu o va face.

Era un compliment drăguţ, iar lui Morse i-ar fi prins bine să-l audă. După plecarea lui Lewis, rămase multă vreme aşezat, cu mâinile lipite una de alta, la câţiva centimetri distanţă de faţă, cu vârfurile degetelor presate unele de altele, cu ochii închişi, de parcă ar fi adresat o rugăciune vreunei divinităţi binevoitoare, care să-i ofere lumină de-a lungul cărării din ce în ce mai întunecate. Dar Morse încetase să ia în calcul existenţa oricărui factor activ supranatural, chiar dacă o făcuse involuntar. Pescuia cu răbdare în apele tulburi ale propriei minţi.

Îi pică fisa pe la 16:30 după-amiaza şi merse şchiopătând până la dosarul crimei de la Woodstock. Da, ambele scrisori erau acolo. Le scoase şi le reciti - pentru a nu ştiu câta oară, aşa i se părea. Mai mult ca sigur, avea dreptate. Trebuia să aibă dreptate. Dar nu se putu abţine să nu se întrebe dacă într-adevăr era aşa.

Primul lucru (dar era plevuşcă, nu rechin) care îi atrăsese atenţia fusese faptul că, atât în scrisoarea de la angajatorul (mai mult ca sigur) fals, cât şi în mărturia depusă de Crowther, autorul folosise formula „I should”. Morse, care nu era atât de familiar pe cât şi-ar fi dorit cu câteva dintre subtilităţile gramaticii engleze, folosea de cele mai multe ori - aproape întotdeauna, acum, că se gândea la asta - forma „I would”. Aproape că se auzi pe sine însuşi dictând: „Dear Sir, I would be very glad to...[15]. Ar fi trebuit să folosească „I should”? Întinse mâna după *Modern English Usage*[16] a lui Fowler. Şi iată: „Verbele *like, prefer, care, be glad, be inclined*[17] sunt foarte frecvent întâlnite în afirmaţiile condiţional-optative la persoana I. *(I should like to know*[18]etc.) În aceste circumstanţe, *should,* nu *would,* este versiunea corectă în limba engleză.

— Ei, bine, îşi spuse Morse, învăţăm câte ceva nou în fiecare zi.

Dar cineva ştia de dinainte despre asta. Şi chiar era cazul

15 „Stimate domn, aş fi foarte încântat dacă..."

16 Utilizarea limbii engleze.

17 A-i plăcea, a prefera, a intenţiona, a fi încântat, a fi predispus.

18 „Mi-ar plăcea să ştiu."

să ştie, totuşi; era profesor de limba engleză, nu-i aşa? Dar acel domn G. - indescifrabil, care avea o treabă în legătură cu angajarea - scrisă eronat - într-un departament de psihologie? (La dracu' - nici măcar n-o verificase încă pe aceea.) Dar şi domnul G. era cadru universitar, nu-i aşa? întrebă o voce scăzută în străfundul minţii lui Morse. O plevuşcă extrem de mică! Şi totuşi, interesantă.

Reciti din nou documentele. Doar o clipă. Stai aşa. Da! Asta nu mai era plevuşcă. Sigur nu. „Şi totuşi, nu este improbabil...” Expresia apărea în ambele documente. O expresie a unui om educat. „Şi totuşi” aflat la începutul propoziţiei; nu este cea mai frecventă construcţie sintactică. Ce să mai spunem despre „nu este improbabil”. Aceasta era o figură de stil pe care Morse o învăţase la şcoală. „Sfântul Paul a fost cetăţean al unei cetăţi nu fără însemnătate.”[19] Consultă din nou cartea lui Fowler. Asta era. *Litotă.* Expresii cu acelaşi sens începură să-i năvălească prin minte: „Şi totuşi, este probabil...”; „Dar este probabil, posibil...”; „Dar ar putea fi...”; „Poate...”; „Eu cred...”, „Dar eu cred...”. Ciudat. Foarte ciudat. O expresie foarte simandicoasă.

Şi mai exista încă o coincidenţă. Expresia „cu toată sinceritatea” apărea, de asemenea, în ambele scrisori. Ce ar fi scris el? „Sincer”, „vă spun cinstit”, „să fiu sincer”, „cu adevărat”?

Dacă stătea să se gândească mai bine, astea nu însemnau mare lucru. Trei cuvinte insignifiante, de

19 Pe baza unui citat biblic. Faptele Apostolilor 21:39 - „Eu sunt Iudeu", a spus Pavel, „din Tarsul din Cilicia, cetăţean al unei cetăţi nu fără însemnătate."

umplutură. Scrisoarea era, într-adevăr, cât se poate de ciudată. Oare prima lui apreciere referitoare la semnificaţia scrisorii fusese exagerat de complexă, oare o făcuse prea mult pe deşteptul? Dar oamenii *făceau* genul ăsta de lucruri. Pe timp de război, soţii şi soţiile îşi transmiteau unul altuia o grămadă de date propriu-zise, ferite de bănuielile cenzorilor armatei. „îmi pare rău să aud că micul Archie are anghină difterică. Îţi scriu cât de curând” putea foarte bine să ascundă de forţele de spionaj ale armatei faptul că soldatul Smith urma să fie trimis de la Aldershot la Cairo sâmbăta viitoare. Prea fantezist? Nu! Morse credea că avusese dreptate.

Umbrele serii se lăsară asupra biroului său, iar el aşeză dosarul Woodstock la loc şi încuie dulapul. Răspunsul venea treptat şi se părea că este răspunsul din cartea cu soluţii.

CAPITOLUL AL ŞAISPREZECELEA

Marţi 12 octombrie

Marţi dimineaţa la 11:00, la o jumătate de oră după ce Crowther luase autobuzul spre centrul oraşului, o mică furgonetă profesională, purtând legendara marcă „Kimmons Typewriters” se opri în faţa reşedinţei Crowther de pe Southdown Road. Un bărbat care purta o haină uşoară, gri, cu inscripţia „Kimmons” brodată pe buzunar, coborî din furgonetă şi intră pe poarta albă, traversă pajiştea asimetrică, apoi bătu la uşă. Margaret Crowther îşi şterse mâinile de şorţ şi deschise uşa.

— Da?

— Aici locuieşte domnul Crowther, vă rog?

— Da.

— Este acasă?

— Nu, nu în acest moment.

— Aha. Dumneavoastră sunteţi doamna Crowther?

— Da.

— Soţul dumneavoastră ne-a sunat să ne roage să aruncăm o privire peste maşina lui de scris. Ne-a spus că i se tot blochează carul.

— Ah, înţeleg. Vă rog, intraţi în casă.

Reparatorul de maşini de scris scoase ostentativ din buzunar o cutie mică, conţinând, după cum îşi putea închipui oricine, uneltele indispensabile pentru breasla sa, păşi cu modestie în holul îngust şi fu condus până în încăperea unde Bernard Crowther îşi petrecea atât de mult timp cântărind valorile moştenirii culturale englezeşti. Zări de îndată maşina de scris.

— Aveţi nevoie de mine?

Doamna Crowther părea nerăbdătoare să-şi reia îndatoririle culinare.

— Nu, nu. Nu va dura mai mult de câteva minute - cu excepţia cazului în care e cu adevărat rablagită.

Vocea lui suna tensionată.

— Ei, bine, chemaţi-mă după ce aţi terminat. Mă găsiţi în bucătărie.

El se uită precaut în jur, efectuă formal câteva bătăi de taste peste maşina de scris, împinse carul, cu un clinchet, de câteva ori încolo şi încoace, apoi ascultă cu atenţie. Putea auzi zdrăngănitul farfuriilor şi al farfurioarelor; se simţea într-o siguranţă convenabilă şi extrem de emoţionat.

Deschise rapid sertarul de deasupra, din partea dreaptă a micului birou: agrafe pentru hârtie, pixuri, gume de şters, benzi elastice - nimic care să genereze suspiciuni. Meticulos, controlă şi celelalte două sertare de dedesubt, apoi pe cele trei din partea dreaptă. În linii mari, acelaşi conţinut. Teancuri de notiţe prinse laolaltă cu agrafă, agende voluminoase pentru şedinţele colegiului, dosare cu foi, coli de hârtie, şi mai multe coli de hârtie, ba chiar şi mai multe - hârtie dictando, hârtie albă, hârtie cu antet, hârtie concept, format în-folio, format in-cvarto.

Îşi repetă exerciţiul infim şi jalnic de pantomimă şi auzi, într-un contrapunct de întâmpinare, un zăngănit de răspuns al vaselor de bucătărie. Luă câte o coală din fiecare teanc de hârtie, le împături cu delicateţe şi le băgă în buzunarul interior. În cele din urmă, luă o coală în format în-cvarto, o băgă în maşina de scris, învârti carul şi bătu rapid la maşină două rânduri.

„După ce am evaluatt numerosele apliccaţii pe care le-am primit, trebuie să vă informăm cu regret că aplicaţia divs. a fost respinsă.”

Doamna Crowther îl conduse până la uşă.

— Ei, bine, acum ar trebui să meargă, doamnă Crowther. Se depusese praful în arcurile carului, atâta tot.

Lewis spera ca explicaţia să sune satisfăcător.

— Trebuie să vă plătesc?

— Nu. Nu vă deranjaţi acum cu asta.

Plecă.

La prânz, la ora 12:00, Lewis bătu la uşa lui Bernard Crowther, în clădirea a doua a Colegiului Lonsdale, şi îl găsi chiar în momentul în care acesta termina o lucrare de

seminar împreună cu o studentă tânără, cu părul lung şi ochelari.

— Nu vă grăbiţi, domnule, spuse Lewis. Nu mă deranjează să vă aştept până când terminaţi.

Dar Crowther terminase. Îl întâlnise pe Lewis sâmbăta precedentă şi era nerăbdător să audă tot ce era de auzit. Tânăra fu expediată imediat, cu dispoziţia necruţătoare ca, până la următorul seminar, să scrie un eseu despre „Simbolismul în *Cymbeline",* apoi Crowther închise uşa.

— Ei, bine, domnule sergent Lewis?

Lewis îi relată cu precizie ceea ce se întâmplase în acea dimineaţă; nu încercă să-l plimbe cu zăhărelul şi mărturisi că nu-i plăcuse şiretlicul. Crowther păru prea puţin surprins şi nu se nelinişti decât în privinţa soţiei sale.

— Acuma, domnule, spuse Lewis, dacă-i spuneţi că aţi chemat ca un tip de la Kimmons ca să vină şi să se uite la maşina dumneavoastră de scris, nu se va întâmpla nimic. Vreau să vă garantez acest lucru.

— Dar nu puteaţi să îmi cereţi mie asta?

— Ei, bine, domnule, ba da, am fi putut. Dar eu ştiu că inspectorul Morse îşi dorea să facă cât mai puţin tărăboi cu putinţă.

— Da, sunt sigur.

Crowther rostise aceste cuvinte cu o notă de amărăciune în voce. Lewis se ridică să plece.

— Dar de ce? Ce v-aţi aşteptat să găsiţi?

— Am dorit să descoperim, domnule, pe ce maşină a fost dactilografiat un anume, ăăă, un anume document.

— Şi aţi presupus că sunt implicat?

— Trebuie să facem cercetări.

— Ei, bine?

— Ei, bine, ce?

— Aţi găsit ceea ce aţi căutat?

Lewis păru încurcat.

— Da, domnule.

— Şi-

— Poate că ar trebui să spun că nu am descoperit absolut nimic, ăăă, nimic care să vă învinovăţească. Cam asta este situaţia.

— Vreţi să spuneţi că aţi crezut că am dactilografiat ceva la maşina aceea de scris, iar acum credeţi că n-am făcut-o.

— Ăăă, va trebui să-l întrebaţi pe inspectorul Morse despre asta.

— Dar aţi spus chiar acum că scrisoarea n-a fost dactilografiată pe...

— Eu n-am spus că este vorba despre o scrisoare, domnule.

— Dar oamenii dactilografiază scrisori la maşinile de scris, nu-i aşa, domnule sergent?

— Da, desigur.

— Ştiţi, aţi început să mă faceţi să mă simt vinovat.

— Îmi cer scuze. Nu am intenţionat să fac una ca asta. Dar într-o profesie ca a noastră, trebuie practic să suspectăm pe toată lumea. V-am spus tot ce mi-a stat cu putinţă, domnule. Oricare ar fi fost maşina de scris pe care o căutăm, nu este aceea de la domiciliul dumneavoastră. Dar există mai mult decât o maşină de scris pe lume, nu-i aşa?

Crowther nu contestă adevărul acestei afirmaţii. O fereastră mare cu firidă oferea o vedere fabuloasă asupra

ierbii mătăsoase din curtea a doua, moale şi verde ca o masă de biliard. În faţa ferestrei se afla un birou mare din lemn de mahon, peste care erau presărate o grămadă de referate, scrisori, eseuri şi cărţi. Iar în mijlocul acestei învălmăşeli literare se afla, bine proptită pe birou, o maşină de scris uriaşă, străveche, şterpelită.

În timp ce se întorcea la Kidlington, Lewis trecu peste curburile ample, mărginite de copaci, ale St. Giles', şi o luă pe bifurcaţia din dreapta, pe Banbury Road în sus, prin partea nordică a Oxfordului. În timp ce trecea pe lângă imensa uzină constructoare de maşini din dreapta sa, văzu o femeie care purta pantaloni largi, închişi la culoare, şi o haină lungă şi grea, care mergea pe trotuar, vădind la fiecare câţiva paşi o aparentă atitudine pesimistă şi un spirit demoralizat. Avea părul lung şi blond, natural, din câte se vedea - care îi ajungea până la jumătatea spatelui. Lewis se gândi la Sylvia Kaye. Biata copilă. Depăşi blonda chiar în momentul în care aceasta îşi întorcea capul, iar el clipi insistent. În ce lume trăim! Pentru că splendida blondă avea o splendidă barbă şi mustăţi atârnând pe lateral, până la bărbie. Ce gând interesant...

Morse fusese incapabil să-şi reprime exasperarea atunci când Lewis îi dăduse raportul şi după ce, cu certitudine ridicol de rapidă, i se dovedise că scrisoarea de care îşi agăţase speranţele nu fusese dactilografiată nici pe maşina de scris personală a lui Crowther, nici pe unul dintre tipurile de hârtie şterpelite cu atâta grijă din rezerva personală a lui Crowther. Singura lui îngrijorare rămăsese aceea de a acoperi cu acte neregulile de procedură poliţistă, şi din acest motiv îl trimisese imediat pe Lewis să discute cu

Crowther. Ascultă cu atenţie, deşi fără pic de entuziasm, raportul referitor la acest dialog, atunci când Lewis ajunse înapoi, la ora 13:00 după-amiaza.

— Aşadar, nu a fost una dintre cele mai fericite dimineţi, sergent.

— Aş prefera să nu mai fac niciodată acest gen de lucruri, domnule.

Morse îl compătimi.

— Şi totuşi, nu cred că am făcut niciun rău, nu-i aşa, Lewis? Nu mă îngrijorez atât de mult în privinţa lui Crowther - el nu a prea jucat cu cărţile pe faţă în ceea ce ne priveşte, nu-i aşa? Dar cu doamna Crowther... ar putea fi o situaţie complicată. Mulţumesc, oricum.

Vorbise cu o sensibilitate sinceră.

— Nu contează, domnule. Măcar am încercat.

Lewis se simţi mult mai bine.

— Ce-ai zice de un păhărel? adăugă Morse.

Cei doi bărbaţi plecară mult mai bine dispuşi.

Niciunuia dintre poliţişti nu-i dăduse prin cap faptul că femeile cu inteligenţa şi experienţa doamnei Crowther ar fi fost dispuse la orice altceva, decât să înghită automat, fără îndoieli, ofertele gratuite ale unui meseriaş oarecare. În afară de asta, doamna Crowther lucrase şi ea în calitate de secretară personală înainte să se mărite cu Bernard; de fapt, maşina de scris îi aparţinea ei, şi chiar în acea dimineaţă, dactilografiase două scrisori la aceeaşi maşină, una adresată soţului ei şi una destinată inspectorului Morse, la sediul Secţiei de Poliţie a Văii Tamisei, Kidlington. Maşina de scris mergea impecabil, iar ea ştia acest lucru; şi îl urmărise cu privirea pe tipul emoţionat de la Kimmons

Typewriters, când acesta deschisese sertarele biroului lui Bernard. Se întrebase ce căuta, dar nu-i păsase cu adevărat. Ba chiar zâmbise trist, extenuat, în timp ce închisese uşa în urma lui. Destul de curând, va fi pregătită să expedieze cele două scrisori. Dar voia să se asigure.

Morse stătu să lucreze la biroul său în cea mai mare parte a după-amiezii. Raportul referitor la maşina lui Crowther sosise, dar nu prea părea să aducă informaţii noi. Un fir lung de păr blond, intens impregnat de peroxid, fusese găsit pe podea, în spatele locului de lângă şofer, dar asta fusese tot. Nu existase niciun fel de urmă fizică lăsată de cea de-a doua fată. Mai veniseră alte câteva rapoarte, dar, din nou, nimic care să genereze un progres al investigaţiei. El îşi îndreptă atenţia spre alte chestiuni. Trebuia să îşi facă apariţia, a doua zi de dimineaţă, la Curtea Magistraţilor; avea informări succinte şi însemnări de citit. Mintea lui fu recunoscătoare să aibă, în chip de contrast, câteva date tangibile pe care să le asimileze, iar el parcurse materialul fără să ia în considerare trecerea timpului. Când se uită la ceasul de la mână, la ora 17:00, fu surprins de viteza cu care trecuse după-amiaza. Încă o zi care se terminase - aproape. Mâine va fi o nouă zi. Dintr-un motiv nelămurit, se simţi încântat, şi se întrebă dacă motivul avea vreo legătură cu ziua de miercuri şi cu Sue Widdowson.

Îl sună pe Lewis, care se pregătea să plece acasă. Da, bineînţeles că putea veni cu el. Poate că ar putea să-i dea şi el un telefon îndelung-răbdătoarei sale soţii? Cu siguranţă că a pus chiar acum cartofii pai în tigaie.

— Şi ziceai, Lewis, că Crowther are o altă maşină de scris

în biroul său de la colegiu. Cred că ar trebui s-o verificăm. Ei bine?

— Cum doriţi dumneavoastră, domnule.

— Dar ţi-ai dori să urmăm procedura de data asta, nu-i aşa?

— Cred că ar fi cel mai bine, domnule.

— Cum doreşti tu, Lewis.

Morse îl cunoştea destul de bine pe directorul Colegiului Lonsdale, şi-l sună chiar atunci şi acolo. Lewis fu puţin surprins de solicitarea lui Morse. De această dată, şeful o făcea într-adevăr ca la carte. Ascultă monologul.

— Câte maşini de scris se găsesc în total pe acolo? Da. Da. Inclusiv acelea... Da. Atât de multe? Dar se poate face una ca asta? Bine, ne-ar fi de un imens ajutor, desigur... Aţi prefera s-o facem aşa? Nu, din punctul meu de vedere nu contează... Pe la sfârşitul săptămânii? În regulă. Vă sunt extrem de recunoscător. Acum, ascultaţi-mă cu atenţie...

Morse îi dădu instrucţiunile, îşi repetă la nesfârşit mulţumirile şi îi zâmbi radios sergentului său, când aşeză în sfârşit receptorul în furcă.

— Ce cooperant e tipul ăsta, Lewis.

— Nu prea are de ales, nu-i aşa?

— Poate că nu. Dar asta ne va economisi nouă o grămadă de timp şi de bătaie de cap.

— Vreţi să spuneţi că îmi va economisi *mie* o grămadă de timp şi de bătaie de cap.

— Lewis, prietene, tu şi cu mine suntem o echipă, nu-i aşa?

Lewis dădu din cap, exprimându-şi asentimentul cu ranchiună.

— Până la sfârşitul săptămânii, vom avea dovezi de la toate maşinile de scris din Colegiul Lonsdale. Ce zici de asta?

— Inclusiv de pe a lui Crowther?

— Bineînţeles.

— Nu ar fi fost ceva mai uşor...

— Să tragi direct la ţintă? Ba da, ar fi fost. Dar tu ai spus că îţi doreşti să faci asta în conformitate cu marile principii lipsite de prejudecăţi ale legii engleze, nu-i aşa? Nu avem nici-o dovadă împotriva lui Crowther. Probabil că e la fel de nevinovat ca mătuşa mea Freda.

Dat fiind că Lewis nu o văzuse niciodată pe numita mătuşă Freda şi nu auzise nimic despre ea până atunci, se abţinu de la comentarii directe.

— Credeţi că Crowther este omul nostru, domnule?

Morse îşi duse degetul mare către colţul gurii.

— Nu ştiu, Lewis. Pur şi simplu, nu ştiu.

— Mi-a venit o mică idee azi, domnule, spuse Lewis după o pauză. Am văzut pe cineva care mi s-a părut a fi o fată, iar după ce am ajuns mai aproape, iar ea s-a întors cu faţa, nu era o „ea”, era un „el”.

— Dai explicaţii foarte succinte, sergent.

— Dar ştiţi la ce mă refer.

— Da, ştiu. Când eram noi băieţi, încercam să arătăm ca nişte băieţi; dacă arătai ca o fată, erai considerat o păsărică. În ultima vreme, vezi tipi tineri, cu ochii machiaţi şi cu poşete în mâini. Chestiile astea te fac să-ţi pui întrebări.

Dar Morse nu înţelesese încă ideea, iar Lewis completă imaginea. Nu era un om al cuvintelor, îşi dădea seama de

asta, şi se simţea extrem de stânjenit să-şi scoată gândurile la înaintare.

— Să vedeţi, domnule, mă gândeam aşa. Ştim că doamna Jarman le-a văzut pe cele două fete (de aici, n-ar mai fi trebuit să continue, dar Morse îşi stăpâni reacţia) în staţia de autobuz. Cu siguranţă că ea a avut dreptate. Ea, de fapt, a vorbit cu una dintre ele, iar cealaltă era Sylvia Kaye. În regulă. Următorul lucru pe care îl ştim este că şoferul camionului, Baker, a văzut că fetele sunt luate la autostop de cealaltă parte a giratoriului, de un tip într-o maşină roşie. Dar era din ce în ce mai întuneric. El a spus că erau două fete. *Dar este posibil ca el să greşească.* Aş fi putut jura că am văzut o fată în dimineaţa asta, dar am greşit. Toată lumea fusese fascinată de Sylvia Kaye, toţi ochii erau aţintiţi către ea, şi nu era de mirare. Dar dacă şoferul camionului o văzuse pe Sylvia şi o altă persoană, şi dacă această persoană arăta ca o fată, dar nu era? *Cealaltă persoană ar fi putut fi un bărbat.* Amintiţi-vă, domnule. Cealaltă fată pe care a văzut-o doamna Jarman purta pantaloni largi, iar descrierea pe care o aveam de la Baker se potrivea atât de bine, încât neam gândit că nu pot fi decât una şi aceeaşi persoană. Dar dacă, până la urmă, cealaltă fată a decis să nu mai facă autostopul până la Woodstock? Dacă ea a ajuns-o pe Sylvia din urmă, i-a spus că nu mai are de gând să se deranjeze să se mai ducă la Woodstock, şi dacă Sylvia s-a întâlnit cu un bărbat, probabil cineva pe care-l cunoştea de dinainte şi care stătuse la autostop înainte ca ea să ajungă până acolo, şi atunci cei doi au stat la „ia-mă, nene” împreună? Ştiu că probabil v-aţi gândit deja la asta şi dumneavoastră, oricum, domnule

(Morse nici nu confirmă, nici nu neagă - de fapt, nu se gândise la asta), dar eu mi-am spus că ar trebui să menţionez acest lucru. Ne-am tot străduit să-l găsim pe omul care a făcut asta, iar eu mă gândesc că s-ar fi putut ca el să se afle în maşină cu Sylvia în tot acest timp.

— Avem mărturia lui Crowther, ştii şi tu, sergent, spuse Morse lent.

— Ştiu, domnule. Mi-ar plăcea să o mai văd o dată, dacă e posibil. Din câte îmi amintesc, el n-a avut *mare lucru* de spus despre cea de-a doua călătoare din maşina lui, nu?

— Nu, e adevărat, recunoscu Morse. Iar eu nu mă pot abţine să nu cred că ştie oricum mai mult decât ceea ce ne-a spus nouă.

Se duse până la dulăpiorul cu dosare, scoase dintre dosarele lui declaraţia lui Bernard Crowther, citi prima foaie, i-o întinse lui Lewis şi o citi pe a doua. După ce ambii bărbaţi ajunseră la final, se uitară unul la celălalt pe deasupra mesei.

— Ei, bine, domnule?

Morse o citi cu voce tare.

— „Am văzut-o clar pe fata care stătea mai aproape de stradă. Era o fată atrăgătoare, cu părul lung şi blond, bluză albă, fustă scurtă şi o haină pe braţ. Cealaltă fată se dusese cu câţiva paşi mai încolo şi se întorsese cu spatele la mine; părea destul de fericită să scape de sarcina de a-i procura o maşină la autostop însoţitoarei sale. Dar avea părul mai închis la culoare, cred, şi dacă îmi amintesc corect, era cu câţiva centimetri mai înaltă decât prietena ei...” Ce crezi?

— Nu e o descriere foarte amănunţită, nu-i aşa, domnule?

Morse căută celălalt pasaj relevant.

— „Cred că fata care stătea pe bancheta din spate a vorbit o singură dată, atunci când a întrebat cât este ceasul...” S-ar putea să ai oarecare dreptate, să ştii, spuse Morse.

Lewis se animă de la teoria lui.

— Am auzit adeseori, domnule, că atunci când un cuplu face autostopul, fata îşi arată picioarele, să pară singură, iar tipul stă undeva mai retras. Şi, ştiţi, se arată brusc atunci când maşina se opreşte şi e prea târziu pentru şofer să refuze.

— Asta nu s-a întâmplat de această dată, totuşi.

— Nu. Ştiu asta, domnule. Dar se potriveşte oarecum, nu? „Părea destul de fericită să scape de sarcina de a-i procura o maşină la autostop însoţitoarei sale.”

Lewis simţi că ar trebui să citeze şi această dovadă.

— Hmm. Dar dacă ai dreptate, ce i s-a întâmplat celeilalte fete?

— Poate că s-a dus acasă, domnule. S-ar fi putut duce oriunde.

— Dar îşi dorea foarte mult să se ducă la Woodstock, nu-i aşa? Conform doamnei Jarman.

— Poate că s-a dus până la staţia de autobuz.

— Şoferul nu şi-o aminteşte.

— Dar, când i-am pus noi întrebări, ne gândeam la două fete, nu la una.

— Hmm. Poate că ar fi bine să mai verificăm o dată.

— Şi încă un lucru, domnule.

Fluxul venea spre mal, inexorabil, şi mângâia deja castelele de nisip ale Marelui Model al lui Morse.

— Da.

— Sper că nu vă supăraţi că menţionez chestia asta, domnule, dar Crowther spunea că a doua fată era cu câţiva centimetri mai înaltă decât Sylvia.

Morse mormăi, dar Lewis continuă, fără să regrete faptul că declanşase fluxul:

— Sylvia Kaye avea o înălţime de 1,75, dacă îmi aduc eu bine aminte. Iar dacă cealaltă fată era Jennifer Coleby, cu siguranţă că a purtat picioroange, domnule. Ea are cam 1,65, nu-i aşa?

— Dar nu înţelegi, Lewis? Ăsta e genul de lucruri în legătură cu care *trebuia* să mintă el. El încearcă să ne păcălească. Vrea să o protejeze pe această fată - cea de-a doua.

— Nu încerc decât să mă iau după dovezile pe care le avem, domnule.

Morse dădu din cap. Se gândi foarte serios că ar trebui să se apuce de predat în şcoli - şcoala primară ar fi aproximativ nivelul lui, iar ortografia, domeniul lui cel mai sigur. De ce nu se gândise şi el la treaba aceea cu înălţimea, până acum? Dar ştia de ce? Conform Marelui Model, Crowther era vinovatul.

Şi acum, valurile veniră primejdios de aproape de ultimul castel de nisip; umpluseră deja şanţul şi îşi croiau deja o breşă în zidurile de apărare. Era ora 18:00, şi cea de-a doua porţie de cartofi prăjiţi a lui Lewis se răcea la rândul ei.

Morse ieşi şchiopătând din clădire, însoţit de Lewis, iar cei doi se opriră să mai discute pe lângă maşina sergentului, timp de mai multe minute. Lewis se simţea oarecum ca un copil de la şcoala primară imaginară a lui Morse - un copil care-şi prinsese învăţătorul pe picior greşit

în privinţa scrierii unui cuvânt, şi ezitase să menţioneze un lucru mărunt pe care-l avusese în minte de mai multe zile. Să-l lase pentru mâine? Dar ştia că pe Morse îl aşteaptă o zi aglomerată pe la tribunal. Decise să apuce taurul de coarne.

— Ştiţi scrisoarea adresată lui Jennifer Coleby, domnule?

Morse o ştia pe dinafară.

— Ce-i cu ea?

— Oare nu există nişte amprente pe versiunea originală?

Morse auzi întrebarea şi se holbă cu privirea goală la un punct aflat la depărtare medie. Într-un târziu, clătină din cap întristat.

— E prea târziu acum.

Şcoala primară devenea o perspectivă din ce în ce mai hotărâtă, pe măsură ce minutele treceau. Castelul de nisip se împletici în faţă şi se pregăti să se surpe impetuos. Sosise momentul ca altcineva să preia comanda; îl putea vedea deja pe împuternicit.

O maşină de poliţie se opri la câţiva metri în spatele lui.

— Aveţi nevoie de ajutor, domnule?

— Sunt în regulă, mulţumesc.

Morse se scutură de proasta dispoziţie.

— Mă voi prezenta din nou la antrenamente de săptămâna viitoare. Mă veţi vedea în brigada primei echipe, la următorul meci pe teren propriu.

Poliţistul râse.

— Ar fi puţin cam incomod, totuşi. Mai ales că nu puteţi conduce maşina.

Morse aproape că uitase de maşina lui. Fusese încuiată de peste o săptămână.

— Domnule poliţist, urcaţi în faţă, alături de mine, vă rog. A sosit momentul oportun să fac şi eu o încercare.

Se aşează pe scaunul şoferului, îşi bălăbăni piciorul drept pe deasupra frânei şi a acceleratorului, apăsă cu fermitate piciorul pe pedala frânei şi decise că se putea descurca. Porni motorul, dădu un tur în jurul curţii, îşi încercă aptitudinea de a face lucrurile adecvate, opri maşina, coborî şi începu să strălucească de bucurie, ca un orfan căruia îi fusese dăruit un ursuleţ de pluş.

— N-a fost rău, nu-i aşa?

Poliţistul îl ajută pe Morse să intre în clădire şi, după aceea, până la el în birou.

— Veţi putea să vă conduceţi maşina şi mâine, nu-i aşa, domnule?

— Cred că da, răspunse Morse.

Se gândi la ziua de mâine. Împuternicitul. Poate că va fi cel mai bine după-amiaza. Formă numărul împuternicitului, dar nu primi niciun răspuns. Şi el se întâlnea cu altcineva seara. Abia aştepta s-o întâlnească pe Sue Widdowson - nu avea niciun rost să simuleze că nu era aşa. Dar ce porcărie făcuse şi din povestea asta. „Pasărea şi puiul”, fără glumă! De ce Dumnezeu n-o invitase la Elizabeth, sau la Sorbonne, sau la Sheridan? Şi de ce nu stabilise s-o ia cu maşina, aşa cum ar fi făcut orice bărbat civilizat? S-o spânzure cineva pe Jennifer Coleby! Nu era prea târziu, totuşi, nu-i aşa? Ea ar fi trebuit să fie acasă la ora asta. Se uită la ceasul de la mână: 6:30 după-amiaza. Pe biroul său se afla *Oxford Mail,* iar el cercetă pagina de divertisment. *Perversa* şi *Danish Blue,* remarcă el, fuseseră păstrate în program pentru încă o săptămână, „la cererea publicului”. Ar fi putut s-o invite la

film, bineînţeles. Poate nu chiar la Studio 2, totuşi. Restaurante. Nu prea avea mare lucru de ales. Şi atunci observă evenimentul. „*Sheridan Cină şi dans* - bilet dublu - 6 lire. 19:30 - 23:30. Bar. Ţinută informală.” Sună la Sheridan. Da, mai erau câteva bilete duble disponibile, dar va trebui să le ia în seara asta. Era în regulă să sune din nou peste un sfert de oră sau aşa ceva? Da. Îi vor rezerva un bilet dublu.

Numărul de telefon al lui Jennifer Coleby era pe undeva prin dosar, iar el îl găsi în curând. Se gândi la modul în care va purta dialogul. „Domnişoara Widdowson” - aşa va fi cel mai bine. Spera să răspundă Sue.

Ţârr. Ţârr. Era emoţionat. Era un prost!

— Da?

Vocea unei tinere fete, dar oare a cui? Linia hârâia.

— Sunteţi Oxford 54385?

— Da. Cu ce vă putem ajuta?

Inima lui Morse se pleoşti. Era, în mod evident, vocea distantă şi limpede a lui Jennifer Coleby. Morse încercă, de la bun început, să vorbească de parcă nu ar fi fost Morse.

— Aş dori să vorbesc cu domnişoara Widdowson, dacă este acasă, vă rog.

— Da, este. Cine să spun că o caută?

— A, spuneţi-i că este unul dintre vechii ei prieteni de la şcoală, răspunse vocea atipică a lui Morse.

— V-o chem chiar în clipa asta, domnule inspector Morse.

— Suuue! Su-ue! o auzi strigând. Unul dintre vechii tăi prieteni de la şcoală la telefon!

— Alo. Aici Sue Widdowson.

— Alo.

Morse nu ştiu cum să se mai recomande.

— Aici Morse. M-am întrebat dacă v-ar plăcea să mergem la Sheridan mâine seară, în loc să ieşim doar să bem ceva. Are loc un eveniment cu cină şi dans, iar eu am bilete. Ce spuneţi?

— Ar fi minunat.

Morse îşi spuse că îi place vocea ei.

— Absolut magnific. O mulţime de prieteni de-ai mei vor fi acolo. Ar trebui să fie extrem de distractiv.

O, nu, îşi spuse Morse.

— Nu prea mulţi, sper. Nu vreau să vă împart cu o grămadă de oameni, să ştiţi.

O spuse pe un ton uşor şi cu o inimă grea.

— Ei, bine, destul de mulţi, recunoscu Sue.

— Hai să mergem undeva în altă parte, nu vreţi? Ştiţi un loc adecvat?

— Ah, dar nu putem face asta. Aveţi biletele, oricum. O să ne simţim bine, veţi vedea.

Morse se întrebă dacă va învăţa vreodată să spună adevărul.

— În regulă. Atunci, aş putea să vin să vă iau, dacă v-ar face plăcere. E convenabil pentru dumneavoastră?

— O, da, vă rog. Stabilisem să mă aducă Jenny cu maşina, dar dacă dumneavoastră...

— În regulă. Vin să vă iau la 19:15.

— Atunci, 19:15 rămâne. Va fi cu rochii lungi?

Morse nu ştia.

— Nu are importanţă - pot afla cu uşurinţă.

De la unul dintre nenumăraţii tăi prieteni, bineînţeles, îşi spuse Morse.

— Bine. Aştept cu nerăbdare.

— Şi eu.

Ea puse receptorul în furcă, iar înduioşătorul bun-ră- mas al lui Morse rămase nerostit. Oare el chiar aştepta cu nerăbdare întâlnirea? De obicei, chestiile astea erau oarecum dezamăgitoare. Şi totuşi, îi va prinde bine. Sau va fi în folosul său. Nu-i păsa prea mult. Oricum, va beneficia de o cină decentă şi va fi o plăcere să ţină din nou în braţe o tânără fată, lunecând în lumina ireală... Ah, la dracu'! Uitase de asta. Începea să înnebunească, era un prostovan tâmpit şi iraţional. Nu avea cum o să invite pe frumoasa domnişoară Widdowson să împartă cu el plăcerile unui vals oniric, aşa cum nu avea cum să invite un rabin să mănânce o friptură de porc. Se împletici până la biroul de recepţie.

— Cheamă-mi o maşină, sergent.

— Va veni una în câteva minute, domnule. Trebuie să...

— Cheamă-mi o maşină acum, sergent. *Acum*!

Ultimul cuvânt răsună suficient de brutal pe toată întinderea holului vast, încât să determine mai multe capete să se întoarcă. Sergentul de la birou întinse mâna după telefon.

— O să aştept afară.

— Aveţi nevoie de ajutor, domnule?

Sergentul de la birou era un om binevoitor şi îl cunoştea pe inspector de mai mulţi ani. Morse aştepta la birou. Era furios pe sine însuşi şi avea multe motive să se simtă aşa. Dar de ce crezuse că avea dreptul să-şi descarce furia pe unul dintre vechii săi prieteni - nu putea să înţeleagă, îşi blestemă propriul egoism şi lipsa de curtoazie.

— Da, sergent, mi-ar prinde bine un pic de ajutor.

Nu fusese ziua cea mai bună a lui Morse.

CAPITOLUL AL ŞAPTESPREZECELEA
Miercuri, 13 octombrie, dimineaţa

O furtună violentă se declanşă în zona Oxford, în zorii zilei de miercuri; ea dărâmă hornuri, răsturnă antene de televiziune şi smulse ţigle de pe acoperişuri în calea sa.

Ştirile de la ora 7 dimineaţa anunţară o serie de nenorociri în Kidlington, Oxon, unde o doamnă Winnifred Fisher abia izbuti să scape cu viaţă după ce stâlpii care susţineau acoperişul unui garaj se rupseră, iar acesta se prăbuşi printr-o fereastră de la etaj.

— Pur şi simplu n-am cuvinte, declara ea. E înfricoşător.

Aparatul de radio portabil se afla pe măsuţa de lângă noptieră, alături de telefon şi de un ceas deşteptător care, la 6:50 dimineaţa, îl trezise pe Morse dintr-un somn lung şi netulburat.

Se ridică din pat după ce ştirile luară sfârşit şi aruncă o privire printre perdele. Măcar garajul său părea intact. E totuşi straniu că furtuna nu îl trezise. Treptat, amintirea evenimentelor de ieri i se strecură în conştiinţă şi se depuse ca un sediment greu în străfundul minţii sale. Se terminaseră plutirile îngerilor care îl păziseră în somn, iar el stătea pe marginea patului, pipăindu-şi ţepii aspri de pe bărbie şi întrebându-se ce îi va aduce oare această zi. Din ce în ce mai mult, pe măsură ce cazul progresa, graficul stărilor sale semăna din ce în ce mai mult cu o pantă crestată de munte, cu urcuşuri şi văi, cu depresiuni şi puncte culminante.

La opt fără un sfert, era deja bărbierit, spălat şi îmbrăcat, simţindu-se proaspăt şi încrezător în sine. Înghiţi lacom rămăşiţele din cana de Horlicks de noaptea trecută, îşi clăti paharul de whisky - tot de noaptea trecută -, umplu ibricul cu apă şi-şi concentră atenţia asupra unei probleme importante.

În ultimele câteva zile, purtase în piciorul rănit un pantof de pânză imens, alb, cu şireturile legate în aşa fel încât să nu-l strângă, decupat la călcâi. Sosise momentul să revină la ceva normal. Îi era silă să apară la tribunal purtând încălţăminte atât de excentrică şi cu greu ar fi putut crede că domnişoara Widdowson ar fi fost încântată să aibă un partener de dans care să poarte un pantof de pânză într-un picior. Nu avea decât două perechi de pantofi şi o rezervă periculos de modestă de ciorapi adecvaţi; şi, cu posibilităţi de permutări atât de limitate, perspectiva de a fi încălţat într-un mod prezentabil în acea zi era oarecum modestă. Îşi puse din nou credinciosul şi îndelung purtatul pantof de pânză şi decise să cumpere o pereche de pantofi cu număr mare de la M and S, magazinul lui preferat. Bău o cană de ceai şi se uită pe geam. Capacul lăzii sale de gunoi se sprijinea de poarta de la intrare, iar mizeria se împrăştiase peste tot. Va trebui să-şi amintească să arunce un ochi şi la ţiglele de pe acoperiş...

Retrospectiv, îşi spuse că luase în considerare evenimentele zilei de ieri fără un simţ al ansamblului; stătuse prea aproape de copaci, iar acum i se părea că vede aceeaşi pădure familiară, labirintică, precum era şi înainte - şi totuşi, aceeaşi. Redevenise optimistul de dinainte - sau pe aproape. Dar cursul drastic al acţiunilor,

asupra căruia meditase - ce era cu chestia asta? Va fi nevoit să reconsidere lucrurile; avea o problemă mult mai urgentă în minte. Unde îi erau stiloul, pieptenele şi portofelul? Într-un mod uimitor, şi cu o mare uşurare, le găsi pe toate trei în aceeaşi grămăjoară, pe poliţa şemineului din dormitor.

Credincioasa şi bătrâna Lancia era încă la locul ei. Fusese o achiziţie excelentă. Puternică, de încredere, mergea 500 de kilometri după ce-i făceai plinul. Se gândise adeseori s-o schimbe, dar nu avusese niciodată inima să treacă la fapte. Se strecură prin deschiderea îngustă dintre portiera aferentă locului şoferului şi peretele văruit cu alb al garajului. Fusese dintotdeauna o manevră complicată, iar el nu slăbea câtuşi de puţin. Dar se simţea bine să stea la volan. Îi dădu bătrânei fete un pic mai mult carburant decât de obicei - până la urmă, stătuse nemişcată timp de o săptămână - şi apăsă pe butonul de contact. Pârâit... pârâit... pârâit... pâ- râit. Nu. Să-i dea ceva mai mult carburant? Dar nu voia s-o invadeze. Din nou. Pârâit... pârâit... pârâit... pârâit... pârâit. Straniu. Nu întâmpinase niciodată asemenea dificultăţi până acum. A treia oară va avea noroc, îşi spuse el. Pârâit... pârâit... pârâit. Probabil că bateria începe să se descarce. O, Dumnezeule. Lasă-i unul sau două minute de răgaz. Las-o să-şi recapete răsuflarea. Şi atunci, de data asta! Pârâit... pârâit... La dracu'! Încă o dată. Pârâit...

— E doar ghinionul meu afurisit, îşi spuse el sieşi. Cum dracu' se presupune că ar trebui să mă descurc fără...

Se opri şi se cutremură involuntar. Zorile gri începeau să răsară în mintea lui, iar misterele purpurii ale dimineţii erau străpunse de razele soarelui care răsărea. „Era o plăcere în

zorii acelor zile să simţi că trăieşti”. Wordsworth, nu-i aşa? Găsise citatul în cuvintele încrucişate din ediţia de săptămâna trecută a *The Times.* În sfârşit, valurile se retrăgeau de pe plajă. Crestele albe ale talazurilor se năpusteau fără încetare, neobosite, către mal, dar puterea lor dispăruse. El desluşi Marele Model în faţa ochilor săi, iar ultimul castel de nisip, mărunt, supravieţuise atotputernicului ocean.

Administratorul Garajului lui Barker, din Oxford, fu atât de impresionat de apelul curtenitor al inspectorului Morse care-i solicita serviciile, încât o baterie nouă porni în zece minute spre locuinţa inspectorului şi fu instalată în cincisprezece. Norii erau albi şi înalţi, iar soarele lumina sclipitor. Era o vreme deschisă, după cum ar fi caracterizat-o Jane Austen. Morse recuperă capacul containerului de gunoi şi strânse cu meticulozitate toate deşeurile din grădina lui.

În această dimineaţă, oraşul universitar Oxford era aglomerat, pentru că era cea de-a treia zi completă a primului trimestru. Studenţi de anul I, cu eşarfe universitare noi-nouţe, azvârlite peste umeri, explorau silitori librăriile de pe Broad Street, iar o mică parte dintre ei se plimbau siguri de sine pe High, până la Cornmarket, care colcăia de lume, apoi în Woolworths sau în Marks and Spencer, şi, de acolo, conform preferinţelor, în cele mai apropiate baruri şi cafenele. La ora 13:00, Morse stătea aşezat pe un scaun, în departamentul de încălţăminte masculină cu autoservire din subsolul M and S. De obicei, îşi cumpăra pantofi de mărimea 8, dar, de această dată, experimenta cu răbdare şi hotărâre. Mărimea 9 nu părea să-l ajute cu nimic, şi, după

un du-te-vino considerabil între vitrina de expunere şi scaunul pe care îl alesese, optă fără ezitare pentru o pereche fără şireturi, din piele neagră, de mărimea 10. Fără îndoială, păreau imenşi şi erau, desigur, inutilizabili pe termen lung. Dar cui îi păsa? Putea să-şi pună două perechi de ciorapi pe piciorul stâng. Ceea ce îi reaminti şi de chestiunea asta. Achită costul pantofilor, îşi potrivi papucul de pânză, spre uriaşa surprindere a unei casiere mătăhăloase, cu figură morocănoasă, care arăta de parcă şi ea ar fi purtat mărimea 10, apoi se îndreptă spre raionul de lenjerie, de unde îşi cumpără vreo şase perechi arătoase şi ieftine de ciorapi uşori ca fulgul. Dacă ar fi fost în stare să o facă, ar fi ieşit pe Cornmarket cu un pas voios. Maşina funcţiona, treaba lui de la tribunal se terminase, cazul înflorea.

Şi alţii, la rândul lor, îşi făceau cumpărăturile. Comerţul mergea de minune în această dimineaţă, şi nu doar în magazinele imense de pe străzile principale, din centrul oraşului Oxford. Cam în aceleaşi momente când Morse, megapodul, îşi înghesuia articolele achiziţionate sub braţ, o altă tranzacţie rapidă şi lipsită de complicaţii se efectua în străduţa lăturalnică, părăginită, din spatele Botley Road, şi, de această dată, cel puţin, era discutabil dacă John Sanders făcuse o afacere mai bună sau nu.

CAPITOLUL AL OPTSPREZECELEA
Miercuri, 13 octombrie, după-amiaza

La Colegiul Lonsdale, ziua de miercuri, 13 octombrie, era prima seară a tuturor invitaţilor din cadrul primului

trimestru, iar Bernard Crowther plecă de acasă ceva mai devreme decât de obicei. La 18:15, bătu la uşa apartamentului lui Peter Newlove şi intră fără să aştepte un răspuns.

— Tu erai, Bernard?

— Da, eu.

— Toarnă-ţi ceva de băut. Termin în mai puţin de un minut.

Bernard trecuse pe lângă cabina de la intrare, în timp ce pătrunsese în clădire, şi ridicase trei scrisori din căsuţa lui poştală. Pe două dintre ele le desfăcuse sfâşiind plicul şi le îndesase nepăsător în buzunarul hainei. Cea de-a treia avea eticheta „Confidenţial” şi conţinea un bilet „De la director”:

„în decursul anchetelor lor legate de recenta omucidere de la Woodstock, poliţiştii au neapărată nevoie să descopere provenienţa unei scrisori dactilografiate care a intrat în posesiunea lor şi care, cred ei, ar putea fi o dovadă materială în cadrul investigaţiilor lor. Mi s-a solicitat să mă asigur că fiecare maşină de scris din incinta colegiului va fi verificată şi îi invit pe toţi colegii mei să acţioneze conform acestei cereri. Trezorierul a acceptat să îşi asume această sarcină şi este părerea mea, precum şi aceea a directorului adjunct, că trebuie să răspundem cu bunăvoinţă acestei cereri întemeiate. L-am înştiinţat prin urmare pe inspectorul-şef Morse, care conduce ancheta crimei, că noi, ca şi instituţie universitară, suntem cât se poate de dornici să cooperăm în orice manieră posibilă. Trezorierul are un inventar al tuturor maşinilor de scris din colegiu; dar ar putea exista maşini de scris personale, în birourile mai multor băieţi, şi vă solicit ca informaţiile legate de acestea

să-i fie transmise de îndată Trezorierului. Vă mulţumesc pentru ajutor.”

— Ce s-a întâmplat, Bernard? Nu doreşti ceva de băut?

Peter apăruse din baie, iar acum stătea în picioare, aranjându-şi părul din ce în ce mai rar cu un pieptene din ce în ce mai rar.

— Ai primit şi tu una dintre acestea?

— Da, într-adevăr, am primit un mesaj din partea onoratului şi onorabilului nostru director, dacă la asta te refereai.

— Despre ce este vorba?

— Habar nu am, dragul meu prieten. Şi totuşi, e dubios.

— Şi când va avea loc marea investigaţie?

— Când va avea loc? A avut deja loc. Cel puţin în cazul meu. A venit o fată mărunţică în această după-amiază - împreună cu Trezorierul, bineînţeles. A dactilografiat un mesaj enigmatic, apoi a plecat. Păcat, pe bune! Era o mititică adorabilă. Ar trebui să încerc să petrec ceva mai mult timp pe la Trezorerie.

— Eu nu voi putea fi de prea mare folos, mă tem. Obiectul ăla jalnic al meu a fost fabricat în Evul Mediu şi n-a mai avut o panglică de şase luni. Cred că este ceea ce ei numesc „casat”.

— Ei bine, asta înseamnă un suspect mai puţin, Bernard. Acum, ai de gând să bei ceva cu mine sau nu?

— Nu crezi că o să bem suficient de mult în seara asta?

— Nu, dragul meu prieten, nu cred.

Peter se aşează şi trase de sub pat o pereche scumpă de pantofi maronii, grei, cu model: erau mărimea 10, dar nu fuseseră cumpăraţi de la raionul de încălţăminte cu

autoservire de la Marks and Spencer.

— De-abia avem timp pentru una scurtă, cred.

Era aproape 19:30.

— Ce aţi dori?

— Sherry sec pentru mine, vă rog. Mă scuzaţi pentru o clipă. Mă duc să-mi pudrez nasul.

Ea se duse până la toaletă. Nu erau decât câţiva oameni în barul hotelului, iar Morse, servit fără întârziere, preluă băuturile, îndreptându-se spre un colţ al încăperii, unde se aşeză.

Sheridan era cel mai elegant dintre hotelurile din Oxford, iar cele mai multe staruri ale scenei, ale ecranului, ale sportului şi ale televiziunii erau cazate în această clădire de piatră imensă şi bine plasată, chiar în apropierea capătului străzii St. Giles'. O boltă dungată se întindea pe tot parcursul trotuarului, iar un lacheu se afla postat la datorie chiar în spatele plăcuţelor strălucitoare care afişau numele hotelului, pe scările nu foarte înalte care duceau spre stradă, dinspre uşile turnante. Morse presupusese faptul că direcţiunea păstra un covor roşu făcut sul undeva prin clădire. Nu doar pentru că acesta fusese întins în această seară; de fapt, Morse însuşi fusese incapabil să găsească vreun loc de parcare în curtea îngustă a hotelului şi fusese obligat să-şi parcheze maşina pe St. Giles. Poate că nu era cel mai bun început, iar ei schimbaseră prea puţine vorbe unul cu celălalt.

O privi în timp ce revenea la masă. Plecase îmbrăcată în haină şi păşea spre el cu o eleganţă demnă de invidiat, iar rochia ei lungă de catifea roşu-închis îi punea delicat în valoare contururile trupului graţios. Şi, brusc şi dulce, inima

lui bătu mai intens, privirile li se întâlniră, iar ea zâmbi. Se aşeză alături de el, iar el conştientiză din nou, aşa cum o făcuse şi atunci când ea se aşezase alături de el în maşină, promisiunea stranie şi subtilă a parfumului ei.

— Noroc, Sue.

— Noroc, domnule inspector.

Nu ştia ce să facă în privinţa acestei belele legate de numele lui. Se simţea ca un bătrân director de şcoală care se întâlnea cu una dintre fostele eleve şi se simţea stânjenit de adresarea „domnule”, care apărea din două în două propoziţii, şi totuşi, avea senzaţia că ar fi fost o ipocrizie să se întâmple altfel. Lăsă „domnule inspector” să treacă de la el. Lucrurile se puteau schimba, desigur. Morse îi oferi o ţigară, dar ea refuză. În timp ce ea sorbea din sherry, Morse îi observă degetele lungi, cu manichiură rafinată, fără inele şi fără lac de unghii. O întrebă cum fusese ziua ei de lucru, iar ea îi relată totul. Exista o anumită tensiune în atmosferă. Îşi terminară băuturile, ieşiră din bar şi urcară scările până în Sala Evans. Sue îşi ridică uşor rochia în timp ce escalada scările, iar Morse încercă să ignore strâmtoarea dinăuntrul pantofului drept şi şi-l arcui frenetic pe cel stâng, încercând să împiedice pantoful să-i cadă pur şi simplu din picior.

Încăperea era aranjată cu decoraţii subtile, delicate: în jurul unui ring de dans mic şi bine lustruit se aflau mese plasate la distanţe regulate, cu tacâmuri de argint care sclipeau pe feţele de masă albe şi cu o lumânare roşie aprinsă pe fiecare masă, iar flăcările albastre şi galbene fremătau cu o zvelteţe aproape la fel de splendidă, îşi spunea Morse, ca însăşi Sue Widdowson. Mai multe cupluri erau deja aşezate la mese, iar Morse înţelese întristător de

repede că printre ele se aflau şi câţiva dintre afurisiţii ei de prieteni. O formaţie cu un număr mic de membri interpreta o melodie languroasă, care-ţi rămânea în minte, şi în timp ce ei erau conduşi spre masa lor, un cuplu de tineri intră pe ringul de dans; veseli şi indiferenţi la tot ce era în jur, se priveau adânc în ochi unul pe celălalt.

— Aţi mai fost pe aici până acum?

Sue înclină din cap, iar Morse urmări din priviri tânărul cuplu şi decise să nu-şi dea frâu liber imaginaţiei în prea mare măsură. Un chelner se apropie de ei cu meniul, iar Morse întâmpină cu bucurie diversiunea.

— Dau ei şi vinul?

— Avem o sticlă pentru două persoane.

— Atâta tot?

— Nu e suficient?

— Ei bine, este o ocazie specială, nu-i aşa?

Sue decise să nu se implice.

— Ce ziceţi de o sticlă de şampanie?

— Va trebui să mă duceţi acasă cu maşina, aţi uitat?

— Putem lua un taxi.

— Ce se va întâmpla cu maşina dumneavoastră?

— Poate că o va ridica poliţia.

Sue râse, iar Morse îi văzu dinţii albi şi buzele senzuale.

— Ce părere aveţi?

— Sunt în mâinile dumneavoastră, domnule inspector.

Măcar dacă ai fi, îşi spuse el.

Acum, mai multe cupluri dansau, iar Sue se uita la ele.

— Vă place să dansaţi?

Sue continuă să-i privească pe dansatori şi dădu din cap. Un Adonis tânăr făcu un semn cu mâna în direcţia lor.

— Bună, Sue? Te distrezi?

Ea ridică o mână în semn de salut.

— Cine e tipul? întrebă Morse agresiv.

— Doctorul Eyres. El e unul dintre rezidenţii de la Radcliffe.

Părea aproape hipnotizată de scenă. Dar se întoarse înapoi în direcţia lui Morse, de îndată ce sosi şampania, iar după o bucată de vreme, conversaţia se mai destinse. Morse trăncănea cât putea el de curtenitor şi de interesant, iar Sue părea relaxată într-un mod plăcut. Îşi comandară felurile de mâncare, iar Morse mai turnă şampanie în pahare. Formaţia încetă să mai cânte; cuplurile de pe ringul de dans aplaudară ezitant timp de câteva secunde, apoi se retraseră spre mesele din jur. Doctorul Eyres şi bruneta lui tânără, intens rimelată, veniră spre masa lui Morse, iar Sue păru încântată să-i vadă.

— Domnule doctor Eyres, vi-l prezint pe inspectorul Morse.

Cei doi bărbaţi îşi strânseră mâna.

— Iar aceasta este Sandra. Sandra, ţi-l prezint pe inspectorul Morse.

Din câte reieşi, Sandra cea cu ochi plumburii era şi ea asistentă şi lucra împreună cu Sue la Spitalul Radcliffe. Trupa îşi reluă eforturile zgomotoase.

— Vă deranjează dacă o invit pe Sue la acest dans, domnule inspector?

— Bineînţeles că nu, zâmbi Morse.

Medic nenorocit şi depravat! Sandra se aşeză la masă şi îl studie pe Morse cu un interes vizibil în privire.

— Îmi pare îngrozitor de rău că nu sunt în stare să vă

invit la dans, spuse el, dar m-am accidentat la picior. Acum mă simt, totuşi, ceva mai bine.

Sandra se vădi a fi compasiunea în persoană.

— O, Dumnezeule! Cum s-a întâmplat chestia asta?

Pentru a cincizecea oară în ultimele şapte zile, Morse relată circumstanţele aferente aventurii sale. Dar mintea lui nu era concentrată decât asupra lui Sue. În timp ce ea îl însoţea pe rezident pe ringul de dans, el se gândi la Coleridge:

„Mireasa a păşit în castel Roşie ca un trandafir este ea."

Îi privi în timp ce dansau; remarcă braţele lui Sue încolăcite strâns în jurul gâtului partenerului ei; trupul ei apropiat de al lui; iar, după aceea, obrazul lui se frecă de părul ei, iar capul ei se odihni fericit pe umărul lui. Morse se simţi bolnav de o groază amestecată cu gelozie. Îşi luă ochii de la cuplurile care se giugiuleau.

— Presupun că aş putea să mă descurc cu dansul ăsta şi eu, spuse el. Îmi permiteţi?

O apucă de mână, o conduse pe ringul de dans şi, aşezându-şi ferm braţul drept în jurul taliei ei, o trase spre el. Destul de repede, însă, îşi dădu seama de amploarea propriei lui tâmpenii. Piciorul lui accidentat funcţiona ca un vis, dar îi lipsea încrederea în sine să-l ridice pe celălalt de pe podeaua ringului mai sus de un centimetru, şi în curând, se pomeni că loveşte degetele de la picioare ale partenerei sale cu o regularitate monotonă şi prost primită. Slavă Domnului, dansul se termină în curând, şi, mormăind scuze abundente legate de piciorul său insuficient antrenat, Morse se târî înapoi până la adăpostul mesei sale. Sue continua să converseze foarte animat cu doctorul Eyres, iar după ce

Sandra li se alătură din nou, trioul izbucni în hohote de râs.

Cu zece minute mai devreme, Morse anticipase că până şi friptura cea mai suculentă i se va părea la fel de uscată în seara asta ca pingelele, dar îşi înghiţi mâncarea plin de hotărâre. Măcar putea să mănânce. Chiar dacă nu putea să danseze, chiar dacă uitase în ce hal se boşorogise, chiar dacă Sue tânjea după altcineva, încă putea să mănânce. Şi era un lucru al dracului de bun. Scoaseră puţine vorbe, iar când unul dintre ei deschise gura, în timp ce îşi beau cafelele, replica veni ca o mare surpriză.

— De ce m-ai invitat în oraş?

Morse se uită la ea, la părul şaten-deschis, puţin tapat pe deasupra feţei, la chipul ei plin de prospeţime şi senzualitate, la obrajii ei care, între timp, se înroşiseră uşor din cauza vinului, şi, mai presus de toate, la farmecul ochilor acelora mari şi melancolici. Oare o invitase cu un scop precis? Nu era sigur de asta. îşi puse coatele pe masă şi-şi sprijini bărbia pe mâinile încleştate.

— Pentru că mi se pare că eşti foarte frumoasă şi mi-am dorit să fiu cu tine.

Sue îl privi timp de mai multe secunde, cu ochi blânzi, fără să clipească.

— Vorbeşti serios? îl întrebă ea pe un ton scăzut.

— Nu ştiu dacă m-am gândit la asta atunci când te-am invitat. Dar vorbesc foarte serios acum şi cred că ştii asta.

El vorbi sobru şi calm, şi-i reţinu privirea cu a lui, în timp ce vorbea. Văzu două lacrimi magnifice apărând pe pleoapele ei inferioare, apoi ea întinse mâna şi o aşeză pe braţul lui.

— Vino şi dansează cu mine, şopti ea.

Ringul de dans era aglomerat, iar ei nu făcură decât să se legene uşor pe ritmul dulce şi suav al formaţiei. Sue îşi sprijini uşor capul de obrazul lui, iar Morse îi simţi cu o plăcere încântătoare pentru el umezeala ochilor. îşi dori ca lumea să se oprească, iar momentul ăsta dumnezeiesc să poată fi proiectat peste oceanele eternităţii. Îi sărută urechea şi-i şopţi câteva cuvinte stângace, pline de tandreţe, iar Sue se ghemui din ce în ce mai adânc în braţele lui, trăgându-l şi mai aproape de ea. Rămaseră astfel, împreună, până când muzica se sfârşi, iar Sue ridică privirea spre el:

— Putem pleca acum, te rog frumos? Undeva unde să fim singuri?

Morse îşi aminti prea puţin din următoarele câteva minute. Aşteptase într-o stare asemănătoare unui vis pe lângă uşile turnante, apoi, braţ la braţ, cei doi porniseră alene pe St. Giles', spre maşină.

— Vreau să stau de vorbă cu tine, spuse Sue după ce se aşezară în maşină.

— Te ascult.

— Ştii, când ai spus că poate nu te-ai gândit la... poate nu te-ai gândit la ceea ce mi-ai mărturisit. Ah, mă simt din ce în ce mai încurcată. Ceea ce vreau să zic este... doreai să mă întrebi ceva, nu-i aşa?

— Asta doream? întrebă Morse.

— Ştii că doreai. Despre Jennifer. Din cauza asta suntem noi aici, nu? Ai crezut că ea este implicată în crima de la Woodstock.

Morse dădu din cap.

— Şi voiai să-mi pui întrebări despre prietenii ei bărbaţi şi

genul ăsta de lucruri.

Morse rămase tăcut în întunericul maşinii lui.

— Nu vreau să-ţi pun genul ăsta de întrebări acum, Sue. Nu te îngrijora.

Îşi încolăci braţul în jurul ei, o trase spre el şi sărută cu tandreţe cele mai catifelate şi mai dumnezeieşti buze pe care le-a creat vreodată Atotputernicul.

— Când ne mai putem întâlni, Sue?

De îndată ce rosti cuvintele, Îşi dădu seama că ceva nu era în regulă. Simţi că trupul ei se încordează; ea se îndepărtă de el, bâjbâi după batistă şi-şi şterse nasul. Era pe cale să izbucnească în plâns.

— Nu, spuse ea, nu putem.

Morse simţi o suferinţă de care nu mai avusese parte până atunci, iar vocea lui era chinuită, neîncrezătoare:

— Dar de ce? De ce? Bineînţeles că ne mai putem întâlni, Sue.

— Nu putem.

Pentru o clipă, vocea ei păru foarte pragmatică şi hotărâtă.

— Nu ne mai putem întâlni, domnule inspector, pentru că... pentru că eu sunt logodită.

Abia izbuti să se descotorosească de ultimele cuvinte, că îşi îngropă capul pe umărul lui Morse şi izbucni în lacrimi pline de durere. Morse îşi ţinu braţele strâns încolăcite în jurul ei şi-i ascultă cu o tristeţe de nepătruns suspinele convulsive. Fereastra din faţă se aburise de la respiraţia lor, iar Morse şterse neatent umezeala cu dosul mâinii lui drepte. Privi pe geam şi zări zidul exterior masiv al Colegiului St. John. Era de-abia zece seara, iar un grup de

studenţi râdeau voioşi chiar în faţa gheretei portarului. Morse o cunoştea foarte bine. El însuşi fusese student aici; dar asta se întâmplase cu douăzeci de ani în urmă, iar de atunci, viaţa trecuse cumva pe lângă el.

Merseră în tăcere cu maşina spre nordului Oxfordului, iar Morse opri Lancia chiar în faţa uşii de la intrare a lui Sue. În timp ce el făcea acest lucru, uşa se deschise, iar Jennifer Coleby ieşi cu cheile de la maşină în mână şi se îndreptă spre ei.

— Bună, Sue. Ai ajuns cam devreme acasă, nu-i aşa?

Sue deschise fereastra maşinii.

— Nu am vrut să fim reţinuţi pentru şofat în stare de ebrietate.

— Doriţi să intraţi şi să beţi o cafea? întrebă Jennifer.

Întrebarea era direcţionată oblic, prin geamul maşinii, spre Morse.

— Nu, cred că ar fi mai bine să mă duc acasă.

— Atunci, ne vedem într-un minut, îi spuse Jennifer lui Sue. Mă duc doar să bag maşina în garaj.

Urcă într-un Fiat mic şi elegant şi demară lin spre garajul închiriat de pe strada învecinată.

— Fiaturile sunt nişte maşini mici şi bune, spuse Morse.

— Nu sunt mai bune decât maşinile englezeşti, nu-i aşa? întrebă Sue.

Se străduia cu vitejie să nu se pună din nou într-o ipostază ridicolă.

— Sunt demne de toată încrederea, aşa mi s-a spus. Şi, chiar dacă ceva merge prost, se găseşte mereu un agent bun cât se poate de aproape, nu-i aşa?

Morse spera că tonul lui era suficient de cotidian, dar nu-i

păsa cu adevărat.

— Da, chiar în pragul uşii, într-adevăr.

— Eu, în ceea ce mă priveşte, am considerat întotdeauna că Barkers este îndeajuns de bun.

— Şi ea crede acelaşi lucru, spuse Sue.

— Ei, bine, presupun că ar fi mai bine să plec.

— Eşti sigur că nu vrei să intri în casă, să mai bei o cafea?

— Da, sunt cât se poate de sigur.

Ea îi luă mâna şi o ţinu delicat în a ei.

— Ştii că o să plâng până o să adorm, nu-i aşa?

— Nu spune asta.

El nu voia să se mai simtă lezat.

— Mi-aş fi dorit să vii să dormi cu mine, şopti ea.

— Mi-aş fi dorit să vii să dormi cu mine pentru totdeauna, Sue.

Nu-şi mai spuseră nimic. Sue coborî din maşină, făcu un semn cu mâna în timp ce Lancia se îndepărta încet, apoi se întoarse spre uşa de la intrare, cu faţa orbită de lacrimi.

Morse se îndreptă spre Kidlington cu inima grea. Se gândi la prima ocazie când o văzuse pe domnişoara Ochi-Întunecaţi şi, apoi, se gândi la ultima. Măcar dacă lucrurile ar fi stat altfel! Se gândi la cel mai trist vers dintr-o poezie, din câte citise vreodată.

„N-am nici măcar un rând din scrierea ei, nici măcar un fir din părul ei.”

Iar acest gând nu-l făcu deloc să se simtă mai bine. Nu-şi dorea să se ducă acasă; nu-şi dăduse seama niciodată până acum cât de singuratic devenise. Se opri la Calul Alb; îşi comandă un whisky dublu şi se aşeză într-un colţ gol. Ea

nici măcar nu-l întrebase care e prenumele lui... Se gândi la doctorul Eyres şi la Sandra acestuia, cea cu ochi întunecaţi, şi presupuse, fără urmă de invidie, că, mai mult ca sigur, se băgau deja în pat. Se gândi la Bernard Crowther şi se îndoi că aventura extraconjugală a acestuia cu prietena lui din Blenheim Park era străbătută măcar de jumătate din tristeţea pe care o resimţea el acum. Se gândi la Sue şi la logodnicul ei, şi speră că tipul era un băiat bun. îşi mai comandă un whisky dublu şi, cherchelit şi plângăreţ, plecă la scurt timp după ce proprietarul anunţă ora închiderii.

Băgă maşina în garaj cu o precauţie exagerată şi auzi telefonul sunând înainte să poată deschide uşa. Inima începu să-i bată nebuneşte. Dădu năvală în hol chiar în clipa în care telefonul amuţi. Oare era ea? Era Sue? Putea s-o sune înapoi fără ezitare. Care era numărul ei de telefon? Nu-l ştia. Era în dosarele lui de la secţia de poliţie. Ar putea să sune acolo. Ridică receptorul - şi-l puse la loc. Nu avea cum să fie Sue. Dacă ar fi fost, ar fi putut să-l mai sune. Sau poate că sunase în tot acest timp, când el se aflase în *Calul Alb.* La dracu'. Mai dă un telefon, Sue. Doar ca să te aud vorbind. Mai sună o dată, Sue. Dar telefonul nu mai sună în acea noapte.

CAPITOLUL AL NOUĂSPREZECELEA
Joi, 14 octombrie

În dimineaţa de joi, Bernard Crowther suferea de mahmureală. Urma să ţină un curs la universitate, la 11:00 dimineaţa, şi-şi studia notiţele despre „Influenţe asupra stilului poetic al lui Milton”, cu o anxietate din ce în ce mai

accentuată. Margaret îi adusese o ceaşcă de cafea fierbinte şi neagră, la nouă fără un sfert; ea îi ghicea întotdeauna mahmurelile - şi-şi spunea mereu punctul de vedere legat de asta. Ea era trează de la ora şase şi jumătate, le preparase micul dejun copiilor, spălase câteva cămăşi şi bluze, făcuse paturile, dăduse cu aspiratorul prin dormitoare, iar acum, era în hol şi se îmbrăca cu pardesiul. îşi băgă capul pe uşă.

— Eşti în regulă?

Cât de mult ura Bernard să i se reamintească!

— Magnific.

— Doreşti ceva din oraş - tablete Milk of Magnesia?

Păreau să fie într-o stare continuă de beligeranţă gata să erupă, holbându-se unul la altul pe deasupra unei graniţe îndelung disputate. Margaret! Margaret! Şi-ar fi dorit să poată discuta cu ea.

— Nu. Nu, mulţumesc. Ascultă, Margaret. Va trebui să cobor şi eu cât de curând. Mă poţi aştepta câteva minute?

— Nu. Trebuie să plec. Vii acasă la prânz?

Ce rost avea?

— Nu. O să-mi iau ceva de mâncare la şcoală.

Auzi uşa de la intrare trântindu-se şi o privi în timp ce ea se îndrepta rapid spre capătul străzii, apoi cotea şi dispărea din orizontul lui vizual. Se duse la bucătărie, umplu un pahar cu apă rece şi aruncă în el două tablete de Disprin.

Morse şi Lewis stătură de vorbă de la nouă la zece, în acea dimineaţă. Existau mai multe mărunţişuri care trebuiau integrate şi mai multe cărări interesante de urmat. Cel puţin, aşa îi explică Morse lucrurile lui Lewis. După ce acesta din urmă îl părăsi, preluă un apel telefonic de la un

tânăr reporter al *Oxford Mail,* iar în urma discuţiei, se născu un scurt paragraf care urma să apară în ediţia de seară. Răspunsuri de rutină. Nu putea spune prea multe nimănui, dar încercă să pară cât putea el de sigur de sine. Îi prindea bine pentru dispoziţie.

Luă dosarul Kaye şi petrecu următoarea oră recitind documentele referitoare la caz. La ora 11:00, puse dosarul deoparte, întinse mâna după cartea de telefoane a oraşului Oxford şi a districtului aferent, se uită sub litera C după numărul pe care-l căuta, apoi îl sună pe directorul firmei Chalkley şi Fiii de pe Botley Road. Nu avu noroc. John Sanders nu venise la muncă în acea dimineaţă; mama lui sunase - o răceală gravă sau aşa ceva.

— Care este părerea dumneavoastră despre el? întrebă Morse.

— E în regulă. Este liniştit, poate puţin cam nesociabil. Dar cei mai mulţi dintre ei sunt aşa în ultima vreme. Munceşte destul de bine, cred.

— Bine, îmi cer scuze pentru că v-am deranjat. Doream doar să schimb câteva cuvinte cu el, rapid, atâta tot.

— Despre crima aceea de la Woodstock?

— Da. El a găsit-o pe fată.

— Am citit despre asta şi, bineînţeles, toată lumea a încercat să discute acest subiect cu el.

— Şi v-a povestit multe lucruri?

— Nu prea. Nu părea că îşi doreşte să vorbească. Presupun că e de înţeles.

— Da. Bine, vă mulţumesc încă o dată.

— Cu multă plăcere. Doriţi adresa lui de acasă?

— Nu, mulţumesc. O am aici.

Lewis avu ceva mai mult noroc. Doamna Jarman era acasă şi ştergea praful de pe scări.

— Dar nu înţeleg, domnule sergent. Sunt *sigură* că amândouă erau fete.

Lewis dădu din cap.

— Nu fac decât să verific câteva lucruri.

— Dar, după cum ştiţi, eu am vorbit cu una dintre ele, iar cealaltă fată, săraca de ea - bine, ştiţi... Şi mi s-a părut că aveau *aproximativ* aceeaşi înălţime; dar mi-e atât de greu să-mi amintesc, ştiţi.

Da, Lewis ştia. O lăsă să şteargă praful de pe scări.

Îl găsi pe şoferul autobuzului bând cafea în bufetul de la Gloucester Green.

— O *singură* fată care să ia autobuzul? Dar aţi spus *două* prima oară.

— Da, ştiu. Dar acum avem un indiciu conform căruia, poate, doar una dintre ele ar fi urcat în autobuz.

— Îmi cer scuze. Nu pot să-mi aduc aminte. Îmi pare rău, sincer, dar s-a întâmplat cu mult timp în urmă.

— Da. Nu vă faceţi probleme. După cum am spus - era doar o idee. Dacă se întâmplă să vă treacă ceva prin minte, orice...

— Bineînţeles.

George Baker săpa în grădină.

— Bună, prietene. Te-am mai văzut pe undeva.

— Sunt sergentul Lewis, de la Poliţia Văii Tamisei.

— Aha. Sigur. Pot să te-ajut cu ceva?

Lewis îşi explică motivul vizitei, dar răspunsul lui George fu numai pe alocuri mai puţin descurajant decât ale celorlalţi.

— Bi'ine, ere' că *s-ar fi putut* să fie un gagiu, da' poţi să mă şi baţi, omule, aş fi putut să jur că amândo'ă era femei.

Amintirile se ştergeau, iar cazul începea să se răsufle. Lewis se duse acasă să mănânce de prânz.

La ora 14:00, fu condus până în biroul şefului atelierului de reparaţii auto Barkers Garage de pe Banbury Road, unde-şi petrecu mai mult de o oră examinând cu meticulozitate sutele de copii la indigo ale fişelor de lucru, ale facturilor pentru clienţi, ale registrelor contabile şi ale altor documente de tot soiul, care vizau reparaţiile de maşini din săptămânile care începeau pe 20, respectiv 27 septembrie. Nu găsi nimic. Îşi mai petrecu o oră întorcându-se până la începutul lui septembrie, din ce în ce mai conştient că sarcina lui era inutilă. Deşi avea cont la Barkers, domnişoara Jennifer Coleby nu-şi mai adusese maşina pentru vreun serviciu sau vreo reparaţie din iulie. De la ei îşi cumpărase maşina, nouă, cu peste trei ani în urmă; perioada de plată în rate aproape că se încheiase; nu existaseră probleme cu plăţile; nu apăruseră defecţiuni mecanice serioase. Revizie generală pe 14 iulie cu câteva mici probleme reparate. 13,55 lire. Factură plătită pe 30 iulie.

Lewis era dezamăgit, chiar dacă nu era surprins. Morse părea să aibă o idee fixă în legătură cu tipa asta, Coleby. Poate că aceste informaţii îl vor face să înceteze de tot cu asta? Dar se îndoia. Traversă strada, îndreptându-se spre chioşcul de ziare, şi cumpără ziarul de seară. Un paragraf aflat aproape de colţul din dreapta-jos al paginii principale îi atrase privirea:

Crima de la Woodstock

Lovitura de teatru se apropie

După o investigaţie intensivă, poliţia e sigură, deşi mizează pe discreţie, că ucigaşul Sylviei Kaye, găsită violată şi asasinată la *Prinţul Negru,* în Woodstock, în noaptea de 29 septembrie, va fi găsit în curând. Inspectorul-şef Morse de la Poliţia Văii Tamisei, care conduce ancheta crimei, a spus astăzi că mai mulţi martori-cheie şi-au făcut deja apariţia, iar el crede că e doar o chestiune de timp până când persoana vinovată va fi adusă în faţa justiţiei.

Lewis îşi spuse că trebuie să fie o farsă.

Şeful atât de sigur de sine al anchetei crimei, invitat vreodată să-şi aleagă cele opt discuri preferate pe care le-ar lua pe o insulă pustie[20], ar fi răspuns „Şedinţele” la întrebarea inevitabilă legată de lucrurile de care ar fi cel mai încântat să se descotorosească. Întâlnirea planificată pe joi după-amiaza, pentru evaluarea pensiilor, a promoţiilor şi a numirilor în funcţii se întinse la nesfârşit, ca un deşert arid. Singura lui contribuţie pe tot parcursul acesteia fu o vorbă de recomandare pentru poliţistul McPherson. Păru o scuză pertinentă care să-i contrapuncteze muţenia obişnuită şi caustică. În sfârşit, şedinţa luă sfârşit la cinci şi cinci minute, iar el căscă pe tot drumul înapoi până la birou, unde-l găsi pe Lewis citind despre perspectivele turneului lui Oxford United la Blackpool sâmbăta viitoare.

— Aţi văzut-o pe asta, domnule?

Lewis îi întinse ziarul şi arătă spre paragraful care prevestea ziua judecăţii pentru ucigaşul de la Woodstock.

20 Sondaj de opinie derulat de BBC.

Morse citi articolul cu o liniște extenuată.

— Reporterii ăştia chiar au obiceiul de a distorsiona puţin faptele, nu-i aşa?

Şi ziua lui Sue Widdowson trecu lent şi îngrozitor. îşi dorise cu disperare să mai vorbească o dată cu Morse noaptea trecută. Cine ştie ce i-ar fi mărturisit? Oare telefonul lui era defect? Dar în lumina rece a dimineţii, îşi dăduse seama cât de prostesc ar fi fost gestul. Sâmbăta asta, David venea să-şi petreacă sfârşitul de săptămână cu ea, iar ea urma să-l aştepte în staţie, la ora lui obişnuită de sosire. Dragul de David. Primise încă o scrisoare de la el chiar în dimineaţa aceea. Era atât de amabil, iar ei îi era atât de drag. Dar... Nu! Pur şi simplu, *trebuia* să înceteze să se mai gândească la Morse. Iar acest lucru fusese aproape imposibil. Sandra îi pusese o grămadă de întrebări, iar doctorul Eyres o bătuse pe fund într-un mod mult prea intim, iar ea se simţise înfiorător şi irecuperabil de nefericită.

Doamna Amy Sanders era îngrijorată în privinţa fiului ei. Acesta părea apatic şi fără vlagă de o săptămână sau cam aşa ceva. În trecut, îşi mai luase câte o zi liberă sau două de la muncă, iar ea trebuise să-l acopere, descriindu-le domnilor Chalkley simptomele vreunei maladii fictive care îl izbise temporar pe dragul ei copil. Dar azi era cu adevărat îngrijorată. Lui John îi fusese rău de două ori în timpul nopţii, iar când se dusese să-l vadă la 7:00 dimineaţa, îl găsise zăcând în pat, tremurând şi transpirat. Nu mâncase nimic toată ziua şi, în pofida dorinţelor fiului ei, sunase la cabinetul medicului la ora 17:00. Nu, spusese ea, nu credea că era vorba de o urgenţă, dar ar fi cât se poate de

recunoscătoare dacă doctorul ar putea să-i facă o vizită cât de curând.

Soneria se auzi la 19:30, iar doamna Sanders deschise uşa de la intrare, pomenindu-se faţă în faţă cu un bărbat pe care nu-l văzuse niciodată până atunci. Şi totuşi, medicii se schimbau năucitor de frecvent zilele astea.

— Aici locuieşte domnul John Sanders?

— Da. Intraţi, domnule doctor, mă bucur că aţi putut să-mi faceţi o vizită.

— Mă tem că nu sunt doctor. Sunt inspector de poliţie.

Proprietarul hotelului Bell de pe Chipping Norton prelua sarcina de a face el însuşi rezervările, de la ora 20:30. Consultă registrul şi ridică din nou receptorul.

— Pentru noaptea de mâine şi cea de sâmbătă, aţi spus?

— Da.

— Cred că putem rezolva fără probleme, domnule. Cameră dublă. Doriţi şi baie personală?

— Ar fi drăguţ. Şi un pat dublu, dacă aveţi posibilitatea. Se pare că nu ne descurcăm prea bine cu paturi separate.

— Da. Putem să vă oferim acest lucru.

— Mă tem că nu voi avea timp să vă confirm în scris.

— O, nu vă faceţi griji în privinţa asta, domnule. Nu aş mai dori decât să-mi daţi numele şi adresa dumneavoastră.

— Domnul şi doamna John Brown, Hill Top, Eaglesfield, Bristol.

— Am reţinut.

— Bine. Soţia mea şi cu mine aşteptăm cu nerăbdare să vă cunoaştem. Vom ajunge acolo pe la cinci.

— Sperăm că vă veţi simţi bine la noi, domnule. Proprietarul puse receptorul în furcă şi-şi notă numele

domnului şi doamnei Brown în registrul de rezervări. Odată, soţia lui numărase toţi John Brown-îi care se cazaseră la Bell; pe perioada unei singure luni, fuseseră şapte. Dar nu era treaba lui să-şi bage nasul în treburile astea. Oricum, omul de la telefon păruse cât se poate de politicos şi de educat. Avea şi o voce plăcută - cu accent de West Country, asemănător cu al lui. Şi, cu siguranţă, există pe undeva şi un John Brown adevărat sau doi.

CAPITOLUL AL DOUĂZECILEA
Vineri, 15 octombrie, dimineaţa

În dimineaţa de vineri, Morse se trezi târziu. *The Times* îl aştepta deja pe podeaua holului, iar o scrisoare răsărea accidental din cutia poştală. Era o factură de la Barkers - 9,25 lire. El o îndesă, alături de mai multe documente similare, pe după ceasul de pe poliţa şemineului.

Maşina învie şi începu să toarcă de la prima atingere subtilă. Avea bastoanele pe bancheta din spate a maşinii şi decise să dea o fugă până la Spitalul Radcliffe, înainte să se ducă la birou. În timp ce pătrundea în şirul interminabil de maşini aflate în circulaţie pe Woodstock Road, care se târau cu răbdare, medita asupra modului în care va acţiona. Bineînţeles, ar putea s-o întâlnească absolut întâmplător - aşa cum se întâmplase şi data trecută; sau ar putea să o cheme. Dar, oare, ea şi-ar dori acest lucru? El nu-şi dorea decât să o *vadă* încă o dată şi - la dracu! - ea va fi acolo. Ce ar putea fi mai natural? O visase pe Sue în noaptea precedentă, dar într-un mod vag, indefinit, care o lăsase în antecamera minţii lui. Oare ea *fusese* persoana care

telefonase miercuri noaptea?

El ieşi din trafic şi intră în curtea Spitalului Radcliffe, parcă pe o linie dublă, galbenă, îl apucă de guler pe cel mai apropiat uşier, îi înmână bastoanele şi biletul de ordin la purtător, să revină cu unul similar, şi-i spuse să se ocupe de asta. Poliţie!

Drumul fu liber la ieşirea din Oxford, iar el se blestemă sălbatic, din două în două minute. Ar fi trebuit să intre în clădire - prost bătut în cap. Ştia în străfundul sufletului că nu era un prost bătut în cap, dar acest lucru nu-l ajuta prea mult.

Lewis îl aştepta.

— Ei, bine, ce avem în program, domnule?

— M-am gândit că o să facem o plimbare relaxată cu autobuzul ceva mai încolo, Lewis.

Ah, ce bine. Să nu întrebe motivul.

— Da, m-am gândit să mergem împreună la Woodstock cu autobuzul. Ce zici de asta?

— S-a rablagit din nou maşina?

— Nu. Merge ca un vis. Aşa şi trebuie. Mi-a venit factura pentru afurisita aia de baterie în dimineaţa asta. Ia ghici cât!

— Şase-şapte lire.

— Nouă lire şi douăzeci şi cinci!

Lewis se scobi în nas.

— Ar fi fost mai ieftin dacă v-aţi fi dus la tipii ăia care vând cauciucuri şi baterii în Hardington. Ei nu iau nimic pe manoperă. Mie mi s-au părut întotdeauna foarte buni.

— Vorbeşti de parcă ai avea probleme cu maşina în permanenţă.

— Nu chiar. Am avut câteva pene de cauciuc în ultima vreme.

— Iar tu nu poţi schimba o roată de unul singur.

— Ei, bine, da. Bineînţeles că pot. Nu sunt o femeie bătrână, să ştiţi. Dar trebuie să am o roată de rezervă.

Morse nu-l mai asculta. Simţi fiorul familiar al sângelui care-i îngheţa în braţe.

— Domnule sergent, eşti un geniu. Dă-mi şi mie cartea de telefoane. Ia te uită - doar două numere. Pe care să-l încercăm primul?

— Ce ziceţi de primul, domnule?

Câteva secunde mai târziu, Morse vorbea cu Serviciile de Cauciucuri şi Baterii Cowley.

— Vreau să stau de vorbă cu patronul locului. E urgent. Aici poliţia.

Îi făcu cu ochiul lui Lewis.

— Ah, bună ziua. Inspectorul-şef Morse aici, de la secţia Valea Tamisei... Nu, nu. Nu e vorba de nimic de genul ăsta... Vreau să vă verificaţi registrele pentru săptămâna care începe pe 27 septembrie... Da. Vreau să ştiu dacă i-aţi furnizat o baterie sau i-aţi vulcanizat un cauciuc unei domnişoare Jennifer Coleby. C-O-L-E-B-Y. Da. S-ar fi putut întâmpla în orice zi - poate că miercuri sau joi. Mă veţi suna înapoi? Dar faceţi asta chiar acum, vă rog. E cât se poate de urgent. Bine. Aveţi numărul meu de telefon? Excelent. Sănătate.

Apelă cel de-al doilea număr şi repetă povestea. Lewis răsfoi dosarul Sylviei Kaye, care stătea deschis pe biroul lui Morse. Studie fotografiile - erau mari, lucioase, alb-ne- gru, cu contururi uimitor de clare. Se uită din nou la imaginile

Sylviei Kaye, care zăcea în acea noapte în curtea *Prinţului Negru.* Fusese cu adevărat frumoasă, îşi spuse el. Bluza albă fusese sfâşiată brutal din partea stângă şi numai ultimii patru nasturi rămăseseră încheiaţi. Sânul stâng era dezvăluit complet, amintindu-i intens lui Lewis despre una dintre fotografiile acelea provocatoare ale modelelor din revistele cu fete dezbrăcate. Aproape că ar fi putut fi o experienţă erotică - să te uiţi la toate aceste fotografii - dar Lewis îşi aminti de partea din spate a capului blond şi de craniul sfărâmat cu cruzime. Se gândi la propria lui fiică mult-iubită - avea treisprezece ani acum şi începea să capete nişte forme absolut drăgălaşe... Dumnezeule, în ce lume să dai naştere copiilor tăi. Speră şi se rugă ca ea să aibă o soartă bună şi simţi o nevoie profundă şi arzătoare să-l găsească pe omul care-i făcuse lucrul ăsta Sylviei Kaye.

Morse terminase.

— Mă puteţi pune şi pe mine în temă cu noutăţile, domnule?

Morse se lăsă în spate pe scaun şi se gândi timp de câteva minute.

— Presupun că ar fi trebuit să-ţi spun de mai devreme, Morse. Dar nu puteam fi sigur - ei, bine, nu pot fi sigur nici acum - despre unul sau două lucruri. Destul de evident, de la bun început mi s-a părut că am o idee limpede asupra imaginii generale. Am presupus că era în felul următor. Două fete îşi doresc un drum cu autostopul spre Woodstock, iar noi avem dovezi destul de substanţiale că au fost luate de o maşină - *ambele.*

Lewis dădu din cap.

— Acum, nici şoferul, nici cealaltă fată nu şi-au dezvăluit

identitatea. Întrebarea pe care mi-am pus-o este „de ce?”. De ce erau ambele persoane atât de disperate să păstreze tăcerea? Existau motive destul de clare pentru *unul* dintre ei, care trebuia să-şi ţină gura. Dar de ce amândoi. Mi se părea cât se poate de neverosimil ca aceşti doi oameni să fie complici în cadrul crimei. Aşadar? Ce ne rămâne? O posibilitate foarte puternică, după cum o văd eu, ca aceşti doi oameni să se cunoască unul pe celălalt. Dar, cumva, acest lucru nu mi se părea îndeajuns de concludent. Cei mai mulţi oameni nu ascund dovezi şi, în mod sigur, nu înşiră minciuni sofisticate, doar pentru că se cunosc unul pe celălalt. Dar dacă între ei doi există vreun motiv vinovat, care îi determină să-şi dorească să păstreze într-adevăr liniştea asupra poveştii? Şi dacă acest motiv vinovat constă în faptul că se cunosc unul pe celălalt *prea* bine? Şi dacă ei - ca să evităm orice urmă de subtilitate în această privinţă - au o aventură unul cu celălalt? Situaţia nu e atât de comodă din punctul lor de vedere, nu-i aşa? Cu o crimă pe fundal, nu este deloc comodă.

Lewis îşi dori să poată trece peste asta.

— Dar hai să ne întoarcem puţin înapoi. La suprafaţă, dovezile pe care le avem sugerau, literal, că întâlnirea dintre cele două fete şi şoferul maşinii fusese pur întâmplătoare: mărturia doamnei Jarman era destul de limpede în acest punct. Acum am descoperit, după nenumărate complicaţii inutile, cine era şoferul maşinii roşii: Crowther. În declaraţia sa, el recunoaşte că are o aventură cu o altă femeie, şi că destinaţia acestor excursii extraconjugale era Blenheim Park. Mai departe, bazându-ne în continuare pe mărturia lui, urma să o întâlnească pe

aleasa inimii în seara de miercuri, 29 septembrie. Din acest punct, acum, o să efectuez un salt în întuneric. Şi dacă iubita lui era una

»

dintre fetele pe care le-a luat la autostop?

— Dar..., începu Lewis.

— Nu mă întrerupe, Lewis. Acum, era oare Sylvia Kaye iubita lui? Nu cred. Ştim că domnul John Sanders avea o întâlnire, oricât de nesigură, cu Sylvia în seara de 29. Asta nu demonstrează nimic, dar Sylvia este, oricum, opţiunea mai puţin verosimilă dintre cele două. Aşadar... am rămas cu cealaltă călătoare a noastră - domnişoara sau doamna X. Este evident din mărturia doamnei Jarman că domnişoara X. părea nerăbdătoare şi emoţionată, iar eu cred că nimeni nu are de ce să fie nerăbdător şi emoţionat în privinţa unui drum la Woodstock decât dacă persoana cu pricina are o întâlnire, mai exact, o întâlnire foarte importantă, fără prea mult timp de pierdut. Crowther ne-a spus că avea la dispoziţie cel mult o oră sau aşa ceva, ţii minte?

— Dar...

Lewis se răzgândi.

— De asemenea, am aflat din spusele doamnei Jarman că Sylvia o cunoştea pe cealaltă fată. A fost povestea aceea cu chicoteala de dimineaţă după povestea asta. Prin urmare, verificăm locul unde lucrează Sylvia şi găsim o scrisoare incredibilă, destul de inexplicabilă, adresată lui Jennifer Coleby, care a devenit preferata mea la pariuri pentru postul de domnişoara X. Recunosc că această unică dovadă - scrisoarea - nu e concludentă; dar merită să ţinem cont de ea. Jennifer a noastră este o fată deşteaptă. Are două

instrumente pe care le poate pune în funcţiune. Primul: se pare că a petrecut acest timp într-un bar din această parte a Woodstock-ului, în loc de Blenheim Park; a doua oară - ceea ce m-a îngrijorat cu adevărat şi încă mă îngrijorează - de ce a trebuit ea să ia autobuzul spre Woodstock sau să facă autostopul, dacă are maşină? Iar, după cum ştim, are. Mi se pare un contraargument fatal. Dar oare este? *Maşina mea* a refuzat să pornească miercuri de dimineaţă pentru că bateria era descărcată. Tu mi-ai spus că ai avut recent câteva pene de cauciuc şi ai adăugat că ai putut să le repari. Ai zis că nu eşti o femeie bătrână. Acum, nici Jennifer Coleby nu este o femeie bătrână - dar *este femeie.* Dacă a descoperit că maşina ei nu porneşte? Ce urma să facă? Ar fi sunat la service. Asta era destul de evident şi din acest motiv te-ai dus şi tu să-i vezi pe cei de la Barkers, unde n-ai obţinut niciun rezultat. Mi s-a părut, totuşi, că întrevăd lumina de la capătul tunelului, în această dimineaţă. Eu aveam o factură pentru bateria mea de la maşină, iar tu mi i-ai menţionat pe băieţii ăştia de la cauciucuri şi baterii. Adevărata întrebare este *când* a descoperit Jennifer că maşina ei nu funcţiona? Sigur nu înainte de a ajunge acasă de la muncă, pe la 17:30.

Nu există foarte multe service-uri care să facă mare lucru la o oră ca aceea; tot personalul lor a plecat deja acasă. Dar micii tăi băieţi de la cauciucuri şi baterii nu cred că ţin cont de programul aprobat de sindicate, iar ei sunt demni de verificat. Trebuie să presupun că Jennifer nu a putut convinge pe nimeni să-i repare maşina în acea seară - nu pentru că nu puteau s-o facă, ci pentru că nu puteau s-o facă *la timp.* Poate că nu a descoperit problema până la

18:15 sau 18:30 după-amiaza. Dar cred că a încercat să determine pe cineva să i-o repare şi n-a reuşit. Ei bine, ce era să facă? Evident, putea să ia autobuzul. Nu s-a văzut niciodată silită să ia autobuzul până atunci, dar a văzut destul de des autobuzele care mergeau spre Woodstock, şi de aceea cred că Jennifer a fost fata care a fost văzută la Linia a Cincea în seara când Sylvia a fost omorâtă. Ea s-a întâlnit cu o parteneră de drum nerăbdătoare, Sylvia, iar cele două au decis să facă autostopul. Au trecut pe lângă giratoriu, iar o maşină s-a oprit: maşina lui Crowther. Nu prea este o coincidenţă, nu-i aşa? Şi el trebuie să ajungă la Woodstock, şi el trebuie să fie acolo aproximativ la aceeaşi oră ca şi Jennifer. Pur şi simplu, nu ştiu dacă şi-a dat seama că e ea; se făcuse destul de întuneric. Presupun că da.

Morse se opri.

— Şi ce credeţi că s-a întâmplat după aceea, domnule?

— Crowther ne-a povestit ce s-a întâmplat pe parcursul următorilor câţiva kilometri.

— Îl credeţi?

Morse tăcu îngândurat şi nu-i dădu un răspuns imediat. Telefonul sună.

— Nu, spuse Morse. Nu îl cred.

Lewis îl urmări cu privirea pe inspector. Nu putea auzi vorbele rostite la capătul celălalt al liniei. Morse asculta impasibil.

— Vă mulţumesc foarte mult, spuse el în cele din urmă. La ce oră ar fi fost posibil să ajungeţi? În regulă. Vă mulţumesc.

Puse receptorul în furcă, iar Lewis îl privi nerăbdător.

— Ei bine, domnule?

— Ţi-am spus, Lewis. Eşti un geniu.

— Maşina ei *era* defectă?

Morse dădu din cap.

— Domnişoara Jennifer a sunat la compania de livrare a cauciucurilor şi a bateriilor Cowley la 18:15 după-amiaza, în seara de miercuri, 29 septembrie. A spus că era urgent - o roată din faţă foarte dezumflată. Ei n-aveau cum să ajungă acolo până la şapte, iar ea a spus că era prea târziu.

— Facem progrese, domnule.

— Da, într-adevăr. Acum, ce zici de mica noastră călătorie cu autobuzul?

Cei doi bărbaţi se urcară în autobuzul 4A de la ora 11:35, spre Woodstock. Era pe jumătate gol, iar ei se aşezară pe locurile din faţă ale etajului superior. Morse era tăcut, iar Lewis medita asupra noutăţilor stupefiante din cadrul anchetei. Autobuzul prinse o viteză acceptabilă şi se opri doar de patru ori înainte să ajungă la Woodstock. La ce-a de-a treia oprire, Morse îi trase sergentului său un ghiont în coaste, iar Lewis aruncă o privire pe geam afară, să vadă unde erau. Autobuzul se oprise într-o staţie joasă pe şosea, chiar înainte de Begbroke, la o casă mare, cu acoperişul de stuf, cu grădina împânzită cu mese şi scaune aşezate sub umbrele cu dungi viu colorate; el îşi lăsă capul în jos până la marginea inferioară a ferestrei laterale, să vadă numele hanului, şi citi cele două cuvinte: *Golden Rose.*

— Interesant? spuse Morse.

— Foarte, ripostă Lewis. Se gândise că era cazul să spună şi el ceva.

Coborâră la Woodstock, iar Morse îşi conduse interlocutorul.

— Eşti pregătit de o halbă, domnule sergent?

Intrară în barul de cocktailuri al *Prinţului Negru.*

— Bună dimineaţa, doamnă McFee. Nu vă mai aduceţi aminte de mine, presupun.

— Ba îmi aduc aminte foarte bine de dumneavoastră, domnule inspector.

— Ce memorie, spuse McFee.

— Cu ce vă pot servi, domnilor?

În mod evident, nu era amuzată.

— Două halbe din cea mai bună bere amară, vă rugăm.

— Aţi venit cu treburi oficiale?

Antipatia ei faţă de comportamentul lui Morse nu era atât de puternică încât să-i estompeze curiozitatea naturală.

— Nu, nu. Doar o vizită prietenească, să mă mai uit o dată la dumneavoastră.

Era într-o dispoziţie bună în dimineaţa asta, îşi spuse Lewis.

— Am văzut din ziar că speraţi să..., bâjbâi ea după cuvinte.

— Facem progrese, nu-i aşa, domnule sergent?

— O, da, spuse Lewis.

Până la urmă, şi el era la fel de implicat în investigaţiile acelea intensive.

— Nu vă dau oamenii ăştia niciodată câteva ore libere? întrebă Morse.

— Ah, sunt foarte buni, sincer.

Începea să se îmblânzească puţin în privinţa lui; era întotdeauna drăguţ să i se readucă aminte cât de mult munceşte.

— De fapt, am seara asta, sâmbăta şi duminica liberă.

— Unde ne ducem? întrebă Morse.

Gazda zâmbi cu o atitudine profesionistă.

— Unde propuneţi, domnule inspector?

„Bravo ţie, fata mea!” gândi Lewis.

Morse solicită meniul şi îl studie destul de amănunţit.

— Cum e mâncarea aici? întrebă Morse.

— De ce nu o încercaţi?

Morse păru să mediteze asupra acestei posibilităţi, dar, în loc de asta, întrebă dacă nu cumva se găsea un chioşc bun de peşte cu cartofi prăjiţi prin apropiere. Nu se găsea. Mai mulţi clienţi intrară în bar, iar poliţiştii plecară prin ieşirea laterală şi se îndreptară spre curse. În dreapta lor, o maşină stătea cu caroseria direct pe sol, cu cele două roţi din faţă lipsă. Sub ea, ferit în mod convenabil de lubrifiant şi de ulei, şi mânuind o cheie de piuliţe impresionantă, se afla proprietarul *Prinţului Negru,* iar alături de el, trusa demontabilă cu unelte care găzduise atât de recent un levier lung şi greu.

Neobservat de Morse şi Lewis în timp ce aceştia plecau din clădire, un bărbat tânăr intră în bar şi-şi comandă o apă tonică. Din câte se părea, domnul John Sanders izbutise să-şi revină îndeajuns de bine după accesele sale de febră cu tremurături şi se alăturase din nou vieţii sociale din Woodstock, chiar dacă nu-şi reluase încă serviciul din subordinea domnilor Chalkley şi Fiii.

În timpul drumului de întoarcere, Morse păru profund acaparat de orarul unui autobuz din Midland Counties şi de o hartă a Oxfordului de Nord. Din când în când, se uita la ceasul de la mână şi făcea consemnări scurte în carneţel. Lui Lewis i se făcuse foame. Regreta absenţa chioşcului de

peşte şi cartofi prăjiţi.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ŞI UNULEA
Vineri, 15 octombrie, după amiaza

Un plic voluminos, cu eticheta „confidenţial” sosi pe biroul lui Morse la ora 15:30 în acea după-amiază - „din partea directorului”. Acesta făcuse o treabă foarte minuţioasă şi foarte aprofundată, acest lucru era cât se poate de limpede. Din câte rezulta, erau în total nouăzeci şi trei de maşini de scris la colegiul Lonsdale. Cele mai multe dintre ele aparţineau colegiului şi ajunseseră, prin diverse metode, în camerele colegilor; iar douăzeci şi ceva erau deţinute personal de membri ai colegiului. Nouăzeci şi trei de foi de hârtie, numerotate, erau aranjate impecabil sub un clips metalic. Alte două foi, capsate laolaltă, ofereau explicaţii pentru mostrele dactilografiate şi, destul de previzibil, maşina de scris a directorului fusese desemnată cu numărul 1. Morse frunzări foile. Urma să fie o muncă mai consistentă decât crezuse; şi-i sună pe băieţii de la laborator. Află că va dura o oră sau aşa ceva.

Lewis îşi petrecuse cea mai mare parte a după-amiezii bătându-şi la maşină rapoartele şi nu reveni în biroul lui Morse mai devreme de ora 16:15.

— Sperai să ai sfârşitul de săptămână liber, Lewis?

— Nu dacă aveţi dumneavoastră nevoie de mine pentru ceva anume, domnule.

— Mă tem că avem destul de multă muncă. Cred că a sosit timpul să avem o confruntare mică, nu crezi?

— Confruntare?

— Da. O confruntare mică şi blândă între o anumită domnişoară Coleby şi un anumit domn Crowther. Ce părere ai?

— Ar putea limpezi cât de cât apele.

— Da-aa. Crezi că şandramaua ar putea produce patru ceşti curate pentru cafea, mâine dimineaţă?

— Vreţi să fiu şi eu alături de dumneavoastră?

— Suntem o echipă, Lewis, fiule. Ţi-am mai spus asta şi altădată.

Morse sună la Town and Gown şi-l ceru la telefon pe domnul Palmer.

— Cine oi spune că-l caută?

Era micuţa şi ceremonioasa Judith.

— Domnul Plod, răspunse Morse.

— Staţi pă fir, vă rog, domnule Plod... v-am mutat.

— Nu cred că v-am înţeles foarte bine numele, domnule. Aici Palmer.

— Morse. Inspectorul Morse.

Ce fată proastă!

— Aş dori să schimb câteva cuvinte cu domnişoara Coleby. Confidenţial. Mă întreb dacă...

Palmer îl întrerupse.

— Îmi pare îngrozitor de rău, domnule inspector. Nu e aici în această după-amiază. A vrut să-şi petreacă un sfârşit de săptămână lung la Londra şi... ei, bine, oferim din când în când un pic de ăăă... flexibilitate, mă înţelegeţi. Uneori ajută la funcţionarea ăăă... lină a...

— Londra, aşa aţi spus?

— Da. Mi-a zis că se duce să-şi petreacă sfârşitul de săptămână cu câţiva prieteni. A luat trenul de la ora

prânzului.

— A lăsat cumva o adresă?

— Îmi pare rău. Nu cred că a făcut lucrul ăsta. Aş putea încerca să ăăă...

— Nu. Nu vă deranjaţi.

— Pot să-i transmit un mesaj?

— Nu. O să iau legătura cu ea când se întoarce.

Poate că o va vedea din nou pe Sue.

— Când se întoarce, apropo?

— Nu ştiu exact. Duminică seara, presupun.

— În regulă. Ei bine, vă mulţumesc.

— Îmi pare rău că n-am putut fi...

— Nu este vina dumneavoastră.

Morse închise telefonul cu mult mai puţină curtoazie decât ar fi fost normal.

— Una dintre păsările noastre a zburat, Lewis.

Îşi îndreptă atenţia spre Bernard Crowther şi decise să încerce întâi la colegiu.

— Cabina portarului.

— Puteţi să-mi faceţi legătura cu birourile domnului Crowther, vă rog?

— Doar un moment, domnule.

Morse bătu darabana pe masă cu degetele mâinii stângi. Haide!

— Mai sunteţi acolo, domnule?

— Da, mai sunt aici.

— Mă tem că nu răspunde, domnule.

— E oare în colegiu în după-amiaza asta?

— L-am văzut de dimineaţă, domnule. Numai un minut. Trei minute mai târziu, Morse începu să se întrebe dacă

nenorocitul ăla de portar pornise într-o plimbare agale în jurul cvartalului.

— Mai sunteţi pe fir, domnule?

— Da, deocamdată.

— E plecat undeva, domnule, pe durata weekendului. E nu ştiu ce fel de conferinţă.

— Şi nu ştiţi când urmează să se întoarcă?

— Îmi cer scuze, domnule. Doriţi să vă transfer la secretariatul colegiului?

— Nu, nu vă deranjaţi. O să revin mai târziu.

— Vă mulţumesc, domnule.

Morse ţinu receptorul în mână timp de câteva secunde, apoi îl aşeză la loc cu cea mai mare precauţie.

— Mă întreb... Mă întreb.

Părea pierdut în gânduri.

— Se pare că *ambele* păsări ale noastre şi-au luat zborul, domnule.

— Mă întreb dacă acea conferinţă are loc la Londra.

— Nu credeţi...?

— Nu mai ştiu ce să cred, spuse Morse.

Nu ştiu ce să mai creadă nici când, o jumătate de oră mai târziu, primi un telefon cu descoperirile laboratorului. Lewis urmări reacţiile bizare ale inspectorului.

— Sunteţi siguri...? Sunteţi siguri...? Da. Bine, multe mulţumiri. Le poţi aduce până aici? Bine. Vă mulţumesc.

— Lewis, vei avea parte de o surpriză.

— În legătură cu biletul?

— Da. În legătură cu biletul - biletul pe care cineva l-a scris tinerei doamne care-şi vizitează acum „câţiva prieteni” în Londra. Mi-au zis că au aflat a cui este maşina de scris.

— Şi a cui este?

— Asta mă nedumereşte. Nu am auzit niciodată de el până acum! Este un domn Peter Newlove.

— Şi cine este domnul Peter Newlove?

— A sosit momentul să aflăm.

Sună la Lonsdale College pentru a doua oară în acea după-amiază şi-l găsi pe acelaşi portar dat cu încetinitorul, prezidând asupra gheretei.

— Domnul Newlove, domnule? Nu, mă tem că nici el nu mai e în colegiu. Staţi să verific în registru... Nu, domnule.

E liber până lunea. Pot să-i transmit un mesaj? Nu? În regulă. O zi bună, domnule.

— Ei bine, cam asta ar fi, spuse Morse. Toate păsările noastre şi-au luat zborul. Iar eu nu mai văd de ce să pierdem timpul aici, tu ce părere ai, Lewis?

Nici Lewis nu vedea rostul.

— Dă-mi voie doar să fac puţină ordine prin mizeria asta, spuse Morse.

Lewis adună într-un teanc hârtiile din jumătatea lui de masă - fotografiile Sylviei Kaye şi diagramele atent desenate ale curţii *Prinţului Negru,* completate cu însemnări făcute cu un scris subţire, mărunt, cu detalii despre tot ce se găsea în interior. Se uită din nou la prim-planurile fetei omorâte care zăcea pe jos, şi simţi un impuls patern, protector, să acopere goliciunea brutală a trupului ei frumos.

— Mi-ar plăcea să-l prind pe nemernicul care a făcut asta, murmură el.

— Ce este acolo?

Morse îi luă fotografiile din mână.

— Trebuie să fie un maniac sexual, nu vi se pare, domnule? Să-i smulgă hainele în halul ăsta şi s-o lase aşa, în văzul oricui şi al tuturor. Dumnezeule, ce mult mi-aş fi dorit să ştiu cine era!

— O, nu cred că e foarte dificil să răspunzi la asta, spuse Morse.

Lewis se uită la el nevenindu-i să creadă.

— Vreţi să spuneţi că dumneavoastră *ştiţi?*

Morse dădu încet din cap şi încuie înapoi în dulap dosarul Sylviei Kaye.

PARTEA A TREIA
În căutarea unui criminal

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ŞI DOILEA
Duminică, 17 octombrie

Sue îl conduse pe David până la trenul de Birmingham, duminică seara la 19:13. Îi mărturisi cât de încântător fusese sfârşitul de săptămână - şi, într-adevăr, aşa fusese. Sâmbăta, se duseseră la cinema, savuraseră o cină chinezească delicioasă şi, în general, se bucuraseră de fiecare clipă petrecută împreună. Petrecuseră cea mai mare parte a zilei de duminică la Headington, acasă la părinţii lui David, nişte oameni agreabili şi cu inima caldă, îndeajuns de inteligenţi încât să-i lase singuri pe cei doi îndrăgostiţi în cea mai mare parte a zilei. Sperau să se căsătorească la un moment dat în decursul toamnei următoare, după ce David îşi termina anul de cercetare postuniversitară în metalurgie de la Universitatea din Warwick. El spera (pentru că fusese

admis printre primii) să obţină un post de conferenţiar pe undeva, iar Sue îl încuraja: ar fi preferat să fie măritată cu un cadru universitar decât cu un chimist industrial sau orice altceva puteau deveni metalurgiştii. Se gândi că acesta era singurul amănunt legat de David pe care nu-l putea aproba din toată inima - opţiunea lui pentru metalurgie. Acest lucru se datora probabil anilor ei de şcoală şi dezgustului pe care îl simţise întotdeauna printre mirosurile şi aşchiile argintii ale magazinului de piese metalice. Şi mai era şi *problema* cu mâinile oamenilor care lucrau cu metal: căpătau un fel de murdărie infiltrată, indiferent de insistenţa cu care erau frecate.

Trenul mai stătu câteva minute în staţia din Oxford, iar Sue îl sărută pe David din tot sufletul, fără reţineri, în timp ce el se apleca pe fereastra unui compartiment gol.

— A fost o plăcere să te reîntâlnesc, iubita mea, spuse David.

— Minunat.

— Te-ai simţit bine, nu-i aşa?

— Bineînţeles că da.

Sue râse cu voioşie.

— De ce Dumnezeu m-ai întrebat chestia asta?

David zâmbi.

— E plăcut să ştiu, atâta tot.

Se mai sărutară o dată, apoi Sue îl însoţi pe jos câţiva metri, în timp ce trenul pornea.

— Ne vedem peste două săptămâni. Nu uita să-mi scrii.

— Nu voi uita, spuse Sue. La revedere.

Îi făcu semn cu mâna până când trenul se îndepărtă de peron şi îl urmări şerpuind pe şine spre nord. Lumina roşie

de pe ultimul vagon clipea şi-i făcea cu ochiul în întunericul din ce în ce mai profund.

Ea se întoarse agale, pe peron, apoi o luă prin pasajul subteran şi, după aceea, urcă pe barajul din partea opusă, îşi predă biletul de însoţitor al pasagerului şi se întoarse spre Carfax. Aici, se văzu silită să aştepte o jumătate de oră până când veni un autobuz cu numărul 2, şi se făcu ora 8 înainte să coboare în partea de nord a Oxfordului. Traversă strada, apoi, cu capul plecat, o luă pe Charlton Road şi se gândi la evenimentele ultimelor două zile. N-avea cum să-i fi spus lui David despre seara de miercuri. Nu era nimic de spus până la urmă, nu-i aşa? Nu fusese decât o greşeală infimă. Presupunea că toţi oamenii din această lume îşi aveau momentele lor prosteşti - chiar şi cei logodiţi - şi existau câteva lucruri care, pur şi simplu, nu puteau fi spuse. Nu era vorba că David ar fi fost gelos; nu era absolut deloc genul ăla - David cel blând, cumpănit, echilibrat. Poate că nu ar fi deranjat-o ca el să fie puţin gelos. Dar ştia, sau i se părea că ştie, că nu era; ea avea capacitatea de a detecta gelozia de la un kilometru. Se gândi la Morse. Fusese, într-adevăr, foarte îndrăzneaţă cu doctorul Eyres la hotelul Sheridan, iar Morse fusese gelos - o gelozie crâncenă, violentă. Adorase în secret să-i stârnească gelozia, până când... Ei, bine, nu se va mai gândi la el... Dar nu plânsese niciodată din cauza lui David... Se întrebă dacă Morse o crezuse atunci când ea spusese că va plânge în acea noapte de miercuri până când va adormi. Spera că o crezuse, pentru că fusese adevărat. Iar făcea chestia asta: începea un gând cu David şi ajungea la *el.* El probabil că nu se mai gândise nici-o clipă la ea... David! Acesta era

bărbatul ei. Căsătorită cu David, va putea fi fericită, în sfârşit. Căsătoria. Un pas mare, aşa spunea toată lumea. Dar, acum, ea avea douăzeci şi trei de ani... Spera că Morse îi mai devotase măcar un singur gând... Uită-l!

Dar nu urma să i se permită să-l uite. Când ajunse acasă, văzu Lancia în faţa uşii. Inima începu să-i bată cu putere, iar un val de bucurie involuntară i se revărsă în sânge. Intră în casă şi se duse direct în camera de zi. El se afla acolo; era aşezat şi discuta cu Mary. Se ridică în picioare la intrarea ei.

— Bună.

— Bună, spuse ea slab.

— De fapt, venisem să o vizitez pe domnişoara Coleby, dar înţeleg că ea nu se va mai întoarce o vreme. Şi atunci am purtat o conversaţie mică şi încântătoare cu Mary.

Mary, într-adevăr! Devoratoarea asta mică de bărbaţi, bondoacă şi pistruiată! De ce nu pleci, Mary? Mary, de ce nu ne laşi singuri, măcar pentru câteva minute? Te rog! Se simţi înfricoşător de geloasă. Dar Mary părea foarte captivată de fermecătorul inspector şi nu vădea niciun semn al vreunei înfrângeri iminente. Sue, care continua să-şi poarte haina de vară, stătea pe braţul unui fotoliu, încercând să controleze valul de disperare care ameninţa s-o înghită.

Se auzi spunând:

— O să ia trenul de la 20:15, care vine dinspre Paddington, cred eu. Probabil că o să ajungă aici pe la ora zece.

Asta însemna două ore. Două ore lungi şi late. Măcar dacă Mary ar pleca! El ar putea s-o invite în oraş, să bea ceva, şi ar putea discuta. Dar valul o trecu din cap până-n

picioare, iar ea ieşi din cameră şi o rupse la fugă în sus pe scări. Morse se ridică în timp ce ea pleca şi-i mulţumi lui Mary pentru ospitalitate. Apoi, în timp ce deschidea uşa de la intrare, se întoarse din nou spre ea. Poate s-o invite pe Sue să coboare pentru o secundă? Ar dori să schimbe câteva cuvinte, rapid, cu ea. Şi Mary dispăru la etaj şi, slavă Domnului, eliberă terenul. Morse ieşi pe aleea betonată, iar Sue apăru în cadrul uşii. Se opri acolo.

— Doreai să-mi spui ceva, inspectare?

— Care e camera în care dormi, Sue?

Ea ieşi pe uşă şi se opri alături de el. Braţul ei se frecă de al lui în timp ce ea îi indică fereastra care se afla chiar deasupra uşii din faţă, iar Morse simţi o durere spasmodică între tâmple. El nu era un bărbat înalt, iar ea aproape că avea aceeaşi înălţime ca şi el în pantofii cu tocuri foarte mari, de tip platformă, pe care-i purta. Ea îşi lăsă braţul în jos, iar mâinile lor se atinseră într-un mod întâmplător, magnific. Lasă-ţi mâna acolo, Sue. Las-o acolo, dragostea mea. Simţi tresărirea electrică a contactului şi îşi plimbă vârfurile degetelor de-a lungul încheieturii ei, blând şi delicat.

— De ce vrei să ştii lucrul ăsta?

Vocea ei era răguşită şi întretăiată.

— Nu ştiu. Presupun că, dacă trec pe stradă şi o să văd lumină la fereastra ta, o să ştiu că tu eşti acolo.

Sue nu mai putu să suporte. Îşi îndepărtă mâna de a lui şi se întoarse.

— Ai venit s-o vezi pe Jennifer, de fapt?

— Da.

— Îi voi transmite, desigur - când apare.

Morse dădu din cap.

— Crezi că are vreo legătură cu povestea din Woodstock, nu-i aşa?

— Ceva, se poate.

Mai stătură aşa, în tăcere, un minut. Sue purta o rochie fără mâneci şi încerca să nu tremure.

— Ei, bine, ar fi mai bine să plec.

— Atunci, noapte bună.

— Noapte bună.

El se întoarse spre poartă şi aproape că ajunse acolo, când se întoarse iar.

— Sue?

Sue stătea în pragul uşii.

— Da.

El porni înapoi spre ea.

— Sue, ţi-ar plăcea să mergem puţin la plimbare?

— Ah...

Nu reuşi să spună mai mult. îşi încolăci braţele în jurul lui, plânse de bucurie pe umărul lui şi niciunul dintre ei nu auzi poarta de la intrare deschizându-se:

— Îmi permiteţi, vă rog? spuse o voce clară, cu o pronunţie impecabilă; apoi, Jennifer Coleby trecu ţintă pe lângă ei şi intră în casă.

Şi ceilalţi rătăcitori se întorceau chiar în aceste momente. Bernard Crowther revenise de la Londra cu acelaşi tren ca şi Jennifer Coleby; dar călătoriseră în vagoane separate ale trenului, şi nimeni dintre cei care i-au văzut coborând pe peronul cu numărul 2 nu ar fi putut nutri nici măcar cea mai vagă bănuială că aceşti doi oameni erau conştienţi unul de existenţa celuilalt.

Cam la aceeaşi oră, Peter Newlove îşi lua rămas-bun de la o fată radioasă, cu părul roşu, pe Church Street din Woodstock. Se mai sărutară o dată cu promptitudine şi cu un nesaţ evident.

— Ţinem legătura, Gaye.

— Aşa să faci - şi îţi mulţumesc încă o dată.

Fusese un sfârşit de săptămână scump; de fapt, foarte scump. Dar, după părerea lui Peter Newlove, meritase aproape şi ultimul bănuţ.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ŞI TREILEA
Luni, 18 octombrie

În dimineaţa de luni, Morse decise că, oricât de stânjenitor urma să fie, el avea o datorie de executat. Cât de mult se temea de ea, totuşi! Sosise marele moment, deznodământul cazului (era cât se poate de încrezător în privinţa asta), şi totuşi, se simţea de parcă el însuşi ar fi fost vinovatul. Lewis o aduse pe Jennifer Coleby cu propria lui maşină; Morse simţea că ar putea s-o scutească de intruziunile oficiale. Bernard Crowther spusese că îşi va asigura el însuşi transportul, dacă era în regulă. Era. Morse încercă să se gândească la abordările cele mai adecvate, dar concentrarea sa începuse să decadă întristător. Hotărî să lase lucrurile să decurgă de la sine.

Crowther sosi la 10:25, cu cinci minute mai devreme, iar Morse îi turnă cafea şi-i puse câteva întrebări neprotocolare despre „conferinţă”.

— Ah. Povestea obişnuită, ştiţi cum e. O plictiseală infinită, spuse Crowther.

— Dar despre ce a fost vorba exact?

— Despre admiterile la universităţi. Dezbateri privind complicaţiile legate de cerinţele aferente nivelului A. Nu suntem foarte populari pe la Consiliul Şcolilor, să ştiţi. Ei cred că Oxfordul este ultimul bastion al elitismului academic. Şi totuşi, presupun că aceasta este, într-adevăr...

Nu mai avu ocazia să-şi detalieze tema. Lewis intră, însoţit de Jennifer Coleby, iar Crowther se ridică în picioare.

— Dumneavoastră vă cunoaşteţi unul pe celălalt? întrebă Morse.

Nu exista nici-o urmă de cinism în vocea lui. În mod ciudat, sau cel puţin aşa i se păru lui Morse, Jennifer şi Crowther îşi strânseră mâna. Schimbară câte un „Bună dimineaţa!”, iar Morse, puţin cam încurcat, turnă încă două cafele.

— Aşadar, dumneavoastră *chiar* vă cunoaşteţi unul pe celălalt?

Tonul lui părea mai degrabă nesigur.

— Locuim destul de aproape unul de celălalt, nu-i aşa, domnule Crowther?

— Ba da, aşa e. Şi v-am întâlnit adeseori în autobuz. Este domnişoara Coleby, cred, nu-i aşa? Aţi trecut pe la mine în calitate de susţinător SPCC21.

Jennifer dădu din cap.

Morse se ridică şi oferi zaharniţa tuturor celor din jur. Simţea că nu poate sta liniştit pe scaun.

În timpul următoarelor câteva minute, Lewis se simţi obligat să se întrebe dacă inspectorul îşi pierduse complet controlul. Acesta scoase o serie de „îîîmmm” şi de „ăăă”, apoi zise:

— Să fiu sincer cu dumneavoastră...

Apoi:

— Avem anumite motive să presupunem...

Şi în cele din urmă izbuti să le sugereze perechii de principali suspecţi, pe un ton de parcă se pregătea să le ceară scuze, că era posibil ca ei doi să fi avut o aventură unul cu celălalt.

Jennifer aproape că izbucni în hohote de râs, iar Bernard zâmbi timid. El fu acela care vorbi primul.

21 Societatea Pentru Prevenirea Cruzimii faţă de Copii.

— Vă spun sigur că sunt foarte flatat, domnule inspector, şi poate că îmi doresc foarte mult *să fi avut* o relaţie secretă cu domnişoara Coleby. Dar mă tem că răspunsul este „nu”. Ce altceva mai doriţi să ştiţi?

— Domnişoara Coleby?

— Cred că am discutat cu domnul Crowther de două ori în viaţă, până acum - să-i cer câte o donaţie pentru SPCC. Uneori, îl întâlnesc în autobuzul care merge spre oraş - urcăm şi coborâm la aceleaşi staţii. Dar cred că el urcă adeseori la etaj, iar eu nu fac niciodată acest lucru. Urăsc mirosul de tutun.

Morse, care îşi fuma a treia ţigară, simţi din nou că se pusese în cea mai proastă lumină în ochii lui Jennifer Coleby. Se întoarse spre Crowther.

— Trebuie să vă pun această întrebare, domnule. Vă rog să vă gândiţi cu mare atenţie înainte să răspundeţi şi să vă amintiţi că sunteţi aici în legătură cu o crimă, asasinarea unei fete care a călătorit în maşina dumneavoastră.

Morse remarcă expresia surprinsă de pe chipul lui Jennifer.

— A fost domnişoara Coleby cealaltă pasageră pe care aţi luat-o în maşină, în acea noapte?

Bernard ripostă cu o promptitudine şi o convingere care îl încurcară pe Morse într-un mod dureros.

— Nu, domnule inspector, n-a fost. Puteţi fi complet sigur de chestia asta.

— Iar dumneavoastră, domnişoară Coleby, infirmaţi că aţi fost cealaltă pasageră din maşina domnului Crowther?

— Da, infirm. Cu fermitate.

Morse îşi goli ceaşca de cafea.

— Doriţi să semnăm ceva, domnule inspector?

Pe chipul lui Jennifer apăruse un cinism profund.

Morse clătină din cap.

— Nu, sergentul Lewis a consemnat ceea ce a spus fiecare dintre dumneavoastră. Mai am o întrebare, totuşi, domnişoară Coleby, dacă nu vă supăraţi. Îmi puteţi da adresa prietenilor cu care v-aţi petrecut timpul la Londra în acest weekend?

Jennifer scoase un plic alb din poşetă şi scrise o adresă din Lancaster Gardens. După ce se mai gândi puţin, adăugă şi numărul de telefon şi-i înmână plicul lui Morse.

— Mint - amândoi! spuse Morse după plecarea lor.

Crowther trebuia să ajungă până în centrul oraşului, de aceea se oferise galant s-o ducă până acolo cu maşina şi pe tovarăşa lui de suspiciuni. Morse se întrebă despre ce urmau să discute. Lewis nu spusese nimic.

— M-ai auzit?

Morse era supărat.

— Da, domnule.

— Am spus că sunt o pereche de mincinoşi de mâna a-

ntâia. MINCINOŞI.

Lewis rămase tăcut. Îşi zise în gând că inspectorul greşea; greşea teribil. Nici el nu era străin de interogatorii cu mincinoşi, şi avea convingerea fermă că atât Crowther, cât şi Coleby spuneau adevărul, pur şi simplu.

Morse îl privi cu asprime pe sergentul său.

— Haide! Dă-i drumul!

— La ce vă referiţi, domnule?

— La ce mă refer? Ştii la ce mă refer. Crezi că sunt al dracu' de dus cu pluta, nu-i aşa? Crezi că-mi lipseşte o doagă. Eşti dispus să crezi tot ce spune restul lumii, dar nu mă crezi *pe mine.* Haide. Spune-mi! Vreau să ştiu.

Lewis era tulburat. Nu ştia ce să spună, iar Morse îşi pierdea ultimele rămăşiţe ale autocontrolului, ochii îi străluceau şi vocea lui devenea din ce în ce mai încrâncenată, ucigaşă.

— Haide. Spune-mi. Ai auzit ce ţi-am zis: vreau să ştiu!

Lewis se uită la el şi văzu înfrângerea amară în ochii inspectorului. Îşi dori să fi putut îndrepta lucrurile, dar nu avea cum. Aceasta fuseseră calităţile sale care îl determinaseră pe Morse să-l îndrăgească de la bun început: sinceritatea înnăscută şi integritatea.

— Cred că greşiţi, domnule.

Îi luase mult să o spună, dar o spusese, şi ar fi meritat o reacţie mai bună decât riposta crudă a lui Morse:

— Crezi că greşesc? Ei bine, dă-mi voie să-ţi spun ceva, Lewis. Dacă cineva greşeşte aici, nu eu sunt acela - ci *tu.* Poţi înţelege chestia asta? TU, nu eu. Dacă nu dispui de atâta minte, încât să vezi că astea două broaşte râioase *mint,* mint să-şi salveze pielea, n-ar trebui să lucrezi la

cazul ăsta. M-ai auzit? *N-ar trebui să lucrezi la cazul ăsta.*

Morse se simţi profund rănit; dar nu pentru sine însuşi.

— Poate că ar trebui să aveţi pe altcineva cu dumneavoastră, domnule. În acest caz, vreau să spun.

— Poate că ai dreptate.

Morse începuse să se calmeze, iar Lewis simţea acest lucru.

— Mai e şi tipul ăsta, Newlove, domnule. N-ar trebui să...

— Newlove? Cine dracu' e el?

Lewis spusese un lucru nepotrivit, iar furia şi frustrarea latentă a lui Morse izbucniră din nou, şi nu se mai calmară.

— Newlove? Nu am auzit de afurisitul ăsta de om până acum. În regulă - are o maşină de scris. Ăsta nu e un păcat, nu-i aşa? Nu el a scris acea scrisoare. CROWTHER A FĂCUT-O. Iar dacă nu sesizezi chestia asta, probabil că eşti orb ca o cârtiţă!...

— Dar nu credeţi...

— Hai, cară-te, Lewis. Mă plictiseşti.

— Asta înseamnă că sunt exclus din anchetarea cazului, domnule?

— Nu ştiu. Nu-mi pasă. Pur şi simplu, cară-te şi lasă-mă în pace.

Lewis plecă şi-l lăsă singur.

Telefonul sună câteva minute mai târziu. Morse ridică receptorul şi-şi goli mintea de orice altceva.

— Nu sunt aici, pufni el, am plecat acasă.

Trânti receptorul şi se aşeză, frământându-se teribil în interior. O uitase până şi pe Sue. Ultimul castel se prăbuşise în cele din urmă. Deşi rezistase atât de mult timp potopului, acum nu mai era decât o grămăjoară aplatizată de nisip

fără formă. Dar, taman în clipa în care acesta cădea, o explicaţie stranie îi răsărea în minte. Se ridică de pe scaunul de piele, deschise dulapul şi scoase dosarul Sylviei Kaye. Îl deschise la început şi continuă să-l citească, până după-amiază, târziu, când umbrele se întinseră peste toată încăperea, iar lui îi fu greu să mai descifreze cuvintele. O idee nouă şi înfiorătoare se născu în profunzimile minţii lui chinuite.

Ştirile dramatice sosiră la şapte şi un sfert. Margaret Crowther se sinucisese.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ŞI PATRULEA
Luni, 18 octombrie

După ce o lăsă pe Jennifer Coleby pe High Street, Bernard Crowther fu îndeajuns de norocos încât să găsească un spaţiu de parcare pe Bear Lane. Nici măcar profesorilor nu li se mai permitea acum să parcheze în faţa colegiului. Luă prânzul în Sala Comună a Seniorilor şi-şi petrecu după-amiaza şi primele ore ale serii lucrând. Ambii copii erau plecaţi pentru o săptămână într-o tabără şcolară, în Whitham Woods, aflat în apropiere. În asemenea destinaţii, tradiţia era ca părinţii să-şi viziteze copiii într-o seară din timpul săptămânii, dar tinerii Crowther le spuseseră părinţilor lor să nu se deranjeze; şi asta fusese tot. Cel puţin, urma să fie o şansă pentru Bernard şi Margaret să aibă parte de câteva mese decente, în locul inevitabililor cartofi prăjiţi şi al sosului de roşii cu orice.

Bernard plecă de la colegiu pe la orele şase şi douăzeci. Străzile începeau să se elibereze din nou, iar el putu circula

liber până acasă. Deschise uşa cu cheia şi îşi agăţă haina în cui. Un miros ciudat. Benzină?

— Margaret?

Îşi lăsă servieta în camera de zi.

— Margaret?

Se duse până la bucătărie şi găsi uşa încuiată.

— Margaret!

Încercă să forţeze mânerul uşii de la bucătărie, dar aceasta fusese bine zăvorâtă din partea opusă. El bătu cu pumnii în uşă.

— Margaret! Margaret! Eşti înăuntru?

Acum simţea mai clar mirosul de gaz. Gura i se uscă complet, iar în vocea lui se răsfrânse o panică teribilă:

— MARGARET!

Dădu năvală prin uşa din faţă, apoi prin poarta laterală şi încercă uşa din spate. Era încuiată. Începu să scâncească, precum un copil. Aruncă o privire în bucătărie, prin fereastra mare de deasupra chiuvetei. Lumina era aprinsă şi, pentru o fracţiune de secundă, ultimul licăr de speranţă se aprinse, sclipi, apoi se stinse. Imaginea suprarealistă care i se înfăţişă era atât de ireală şi neverosimilă, încât i se imprimă mecanic pe retina ochilor, ca un tablou fără sens - un peisaj lipsit de importanţă - un model făurit din ceară, cu ochi strălucitori şi culori sclipitoare, cu un zâmbet fix şi încremenit. Oare ce făcea, întinsă pe podea în acest fel? Curăţa cuptorul?

El ridică o cărămidă, aflată de o parte a peretelui, sparse o diviziune a ferestrei şi se răni adânc la degete în timp ce băga mâna prin spărtură, căutând cârligul, pentru a deschide fereastra din interior. Mirosul dezgustător de gaz îl

izbi cu un impact aproape fizic şi trecură câteva secunde înainte ca, ţinându-şi batista la nas, să se caţăre stângaci pe fereastră şi să oprească gazul. Capul lui Margaret se afla în interiorul cuptorului, sprijinit de o pernă moale şi roşie. Într-un mod năuc, iraţional, îşi spuse că ar trebui să pună perna înapoi la locul ei obişnuit: era de pe canapeaua din camera de zi. Privi cu ochi şocaţi, ca de zombi, în jos spre tăieturile neregulate de pe mâini şi le tamponă mecanic cu batista. Văzu banda adezivă maronie care acoperea spaţiile de la marginile uşii şi de la glafurile ferestrelor; observă că Margaret tăiase capetele la fel de drept, cum o făcea întotdeauna când împacheta cadourile, în zilele de naştere ale copiilor. Copiii! Slavă Domnului, erau plecaţi! Văzu foarfecele pe suprafaţa de email a maşinii de spălat şi, ca un automat, îl luă şi îl puse în sertar. Mirosul era în continuare cumplit de respingător, iar el simţi cum voma îi urcă din abdomen în sus. Şi, acum, oroarea întregii scene i se infiltra treptat în minte, ca o baltă de cerneală într-o sugativă. Îşi dădu seama că ea murise.

Descuie uşa bucătăriei, apucă telefonul din hol şi, cu o voce stupefiată, de om care nu înţelegea nimic, solicită legătura cu poliţia. O scrisoare adresată lui se afla lângă cartea de telefoane. O ridică, o băgă în buzunarul de la piept şi se întoarse în bucătărie.

Zece minute mai târziu, poliţia îl găsi acolo, aşezat pe podea lângă soţia sa, cu mâna în părul ei, cu ochii pustii şi fără expresie. Nu reacţionase la ţârâitul strident al soneriei de la uşa principală.

Morse sosi cu numai câteva minute după maşina poliţiei şi ambulanţă. Inspectorul Bell de la poliţia oraşului Oxford

fusese acela care îl chemase pe Morse; Crowther insistase asupra acestui fapt. Cei doi inspectori se întâlniseră de mai multe ori în trecut, iar acum, rămaseră în hol, discutând pe un ton scăzut. Bernard fusese îndepărtat din bucătărie, fără să opună rezistenţă, de un medic al poliţiei, şi acum stătea în camera de zi, cu capul scufundat în palme. Părea inconştient de ceea ce se întâmpla sau de lucrurile care se vorbeau, dar, când Morse intră în hol, păru să reînvie la viaţă.

— Bună ziua, domnule inspector.

Morse îşi puse mâna pe umărul lui Crowther, dar nu-i trecu prin minte nimic de spus care ar fi putut fi de folos. Nimic nu l-ar fi putut ajuta.

— A lăsat chestia asta, domnule inspector.

Bernard băgă mâna în buzunarul de la piept şi scoase scrisoarea nedesfăcută.

— E pentru dumneavoastră, să ştiţi, domnule; vi se adresează, nu e pentru mine, spuse Morse cu blândeţe.

— Ştiu. Dar citiţi-o. Eu nu pot.

Îşi lăsă din nou capul în palme şi suspină în tăcere.

Morse aruncă o privire întrebătoare spre colegul său inspector. Acesta dădu din cap, iar Morse deschise cu grijă scrisoarea.

„Dragă Bernard,

Când o să citeşti această scrisoare, eu voi fi moartă. Ştiu ce o să însemne asta pentru tine şi pentru copii, iar ăsta e singurul lucru care m-a reţinut să n-o fac mai devreme - dar nu mai pot suporta această viaţă. Mi se pare atât de dificil să-mi găsesc cuvintele, dar vreau să ştii că nu e vina ta. N-am fost pentru tine tot ce ar fi trebuit să fie o soţie pentru

soţul ei şi am fost un eşec lamentabil în calitate de mamă; totul s-a acumulat şi eu tânjesc după odihnă şi pace, într-un loc îndepărtat de toate astea. Pur şi simplu, nu pot să mai rezist.

Îmi dau seama cât sunt de egoistă şi ştiu că nu fac decât să fug de toate. Dar o să înnebunesc dacă nu scap. Trebuie să evadez, nu am curajul să mai înfrunt toate lucrurile astea.

Pe biroul tău, o să găseşti socotelile casei. Toate facturile sunt achitate, mai puţin a domnului Anderson pentru curăţarea merilor de uscături. Îi datorăm cinci lire, dar nu i-am putut găsi adresa.

Mă gândesc la vremurile de altădată, când am fost atât de fericiţi. Nimeni nu ni le poate lua. Ai grijă de copii. E vina mea, nu a lor. Mă rog să nu ai o părere prea proastă despre mine şi să mă poţi ierta.

Margaret.”

Nu va fi o mare consolare, dar Crowther trebuia să se confrunte cu ea într-o bună zi.

— Vă rog, citiţi-o, domnule.

Bernard o citi, dar nu-şi dezvălui nici-o emoţie. Disperarea lui nu putea găsi prăpăstii mai adânci.

— Ce va fi cu copiii? întrebă el într-un târziu.

— Nu vă faceţi probleme în privinţa asta. Vom avea noi grijă de tot.

Medicul poliţiei vorbea pe un ton energic. Nu-i erau străine astfel de situaţii şi cunoştea procedura de la acest punct încolo. Ceea ce putea el să facă nu era mare lucru - dar era, totuşi, ceva.

— Ascultaţi, domnule, aş dori să luaţi...

— Ce va fi cu copiii?

Era un om zdruncinat, distrus, iar Morse îl lăsă în îngrijirile doctorului. Se retrase, împreună cu Bell, până în încăperea cea mare şi observă lista conturilor, a asigurărilor, a plăţilor ipotecare şi a acţiunilor la bursă pe care Margaret le lăsase atât de ordonat aşezate pe birou, sub un prespapier. Dar nu le atinse. Acestea erau chestiuni care trebuiau să rămână între un soţ şi soţia lui, o soţie care era vie cu câteva ore mai devreme, atunci când el îl interogase pe Crowther.

— Îl cunoaşteţi, aşadar? întrebă Bell.

— L-am întâlnit în dimineaţa asta, spuse Morse. L-am chestionat în legătură cu crima din Woodstock.

— Serios?

Bell părea surprins.

— El a fost omul care le-a cules la autostop pe fetele acelea.

— Credeţi că a fost implicat?

— Habar n-am, spuse Morse.

— Are povestea asta vreo legătură cu crima?

— Habar n-am.

Ambulanţa continua să aştepte afară; ochi curioşi pândeau de după toate perdelele dinspre drum. La bucătărie, Morse aruncă o privire în jos, spre Margaret Crowther. N-o văzuse niciodată până atunci şi fu surprins să constate cât de atrăgătoare trebuie să fi fost. Înjur de patruzeci de ani? Părul i se încărunţise pe alocuri, dar avea o siluetă frumoasă, tonifiată şi o faţă cu trăsături delicate, acum strâmbată şi albastră.

— Nu are niciun rost s-o ţinem aici, spuse Bell.

Morse clătină din cap.

— Absolut niciun rost.

— Necesită foarte mult timp de acţiune, să ştiţi, gazul ăsta din Marea Nordului.

Cei doi bărbaţi continuară să discute sporadic timp de mai multe minute, apoi Morse se pregăti să plece. Dar în timp ce ieşea spre maşină fu chemat înapoi de către medicul poliţiei.

— Vă mai puteţi întoarce pentru o clipă, domnule inspector?

Morse intră din nou în casă.

— Spune că trebuie să discute cu dumneavoastră.

Crowther stătea cu capul sprijinit de spătarul scaunului. Respira întretăiat, iar transpiraţia îi năpădise fruntea. Era într-o stare de şoc profund şi deja fusese sedat.

— Domnule inspector, spuse el, deschizând ochii extenuat. Domnule inspector, trebuie să discut cu dumneavoastră.

Îi fusese teribil de greu să ajungă până în acest punct cu spusele, iar Morse îl privi pe doctor, care clătină încet din cap.

— Mâine, domnule, spuse Morse. Vă voi vizita mâine.

— Domnule inspector, trebuie să discut cu dumneavoastră.

— Da, ştiu. Dar nu acum. O să vorbim mâine. Va fi în regulă atunci.

Morse îşi aşeză mâna pe fruntea lui Crowther şi simţi umezeala rece şi lipicioasă a acesteia.

— Domnule inspector!

Dar colţurile de sus ale pereţilor, asupra cărora încerca să

se concentreze Crowther, începură să se descompună încet în faţa ochilor lui; unghiurile se topiră, se desfăcură în spirale şi se estompară.

Morse pomi încet cu maşina, ieşind din Southdown Road, şi abia acum realiză cât de aproape locuiau Crowther şi Jennifer Coleby. Era o noapte neagră, iar luna se ascundea adânc sub norii din ce în ce mai joşi. Dreptunghiuri de lumină, umbrite de perdele, se arătau dinspre cele mai multe ferestre ale faţadelor, iar în multe dintre acestea, Morse putea distinge sclipirea albastru-deschis, fosforescentă, a ecranelor de televizoare. Se uită în mod special la una dintre case, ridicând privirea spre o anumită fereastră, cea aflată chiar deasupra uşii. Dar aceasta era întunecată, iar el îşi continuă drumul.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ŞI CINCILEA
Marţi, 19 octombrie, dimineaţa

Morse dormise foarte prost şi se trezi cu capul pulsând de durere. Ura sinuciderile. De ce făcuse asta? Oare sinuciderea era evadarea laşului dintr-un moment negru de disperare? Sau, în propriul său mod, era un act de curaj care dezvăluia un anumit soi de valoare pervertită? Totuşi, nu era asta. Atâtea alte vieţi se întreţeseau cu a ei; iar poverile nu fuseseră lepădate - fuseseră, pur şi simplu, transmise de pe umerii cuiva pe aceia ai altei persoane. Mintea lui Morse nu se putuse deconecta, ci se învârtise la nesfârşit într-o cursă interminabilă pe carusel.

Ora nouă trecuse înainte ca el să se poată aşeza în scaunul său de piele, iar dispoziţia funestă îi învălui umerii

căzuţi. Îl chemă pe Lewis, care bătu temător la uşă, înainte să intre; însă Morse părea să fi uitat orice amintire legată de micul episod neplăcut al zilei precedente. El îi relată lui Lewis detaliile sinuciderii lui Margaret Crowther.

— Credeţi că el avea ceva important să ne spună?

Se auzi o bătaie la uşă, înainte ca Lewis să poată afla răspunsul la întrebarea lui, iar o fată tânără aduse corespondenţa, spuse un „Bună dimineaţa” voios şi plecă. Morse frunzări cele aproximativ douăsprezece scrisori şi ochiul îi căzu pe o scrisoare nedesfăcută, etichetată cu „strict privat”, care îi era adresată lui. Plicul era întru totul identic cu cel pe care-l văzuse în seara precedentă.

— Nu ştiu dacă Crowther are ceva să ne spună sau nu; dar se pare că răposata lui soţie are.

Deschise cu grijă plicul, cu un cuţit pentru scrisori şi îi citi cu voce tare lui Lewis conţinutul dactilografiat al acestuia.

„Stimate domnule inspector,

Nu v-am cunoscut niciodată, dar am văzut din ziare că dumneavoastră sunteţi însărcinat cu ancheta care vizează moartea Sylviei Kaye. Ar fi trebuit să vă fac această mărturisire cu mult timp în urmă, dar sper că nu e prea târziu nici acum. Vedeţi, domnule inspector, eu am omorât-o pe Sylvia Kaye.”

(Cuvintele erau subliniate de două ori.)

„Va trebui să încerc să vă dau explicaţii. Vă rog să mă iertaţi dacă o să devin puţin confuză, dar totul mi se pare că s-a întâmplat cu mult timp în urmă.

Mi-am dat seama de aproximativ şase luni - ei, bine, în mod sigur de cel puţin şase luni, poate că am ştiut de mult mai devreme - că soţul meu are o aventură cu o altă

femeie. Nu aveam nici-o dovadă şi nu am nici acum vreuna. Dar e atât de dificil pentru un bărbat să ascundă genul ăsta de lucruri de soţia sa. Suntem căsătoriţi de cincisprezece ani şi îl cunosc atât de bine. Era evident din tot ce spunea, din tot ce făcea şi din modul în care arăta. Cu siguranţă că era extrem de nefericit, îmi dau seama de asta.

Miercuri, pe 22 septembrie, am plecat de acasă la ora 18:30, spre cursul meu seral de la Headington, dar nu m-am dus imediat acolo. În loc de asta, am aşteptat în maşină, chiar lângă Banbury Road. Mi s-a părut că aştept de foarte multă vreme şi nu-mi dădeam seama foarte bine ce anume aveam de gând să fac. Apoi, pe la şapte fără un sfert, Bernard - soţul meu - a luat-o cu maşina până la intersecţia cu Charlton Road şi a cotit-o spre dreapta, către giratoriul din nord. L-am urmărit cât am putut eu de bine - spun asta pentru că nu sunt o bună şoferiţă - şi, oricum, se făcea din ce în ce mai întuneric. Nu era foarte mult trafic, iar eu îl puteam vedea clar, cu două sau trei maşini în faţa mea. La giratoriul spre Woodstock Road, a luat-o pe A34. Conducea prea repede pentru mine, totuşi, iar eu rămâneam din ce în ce mai mult în urmă. Mi s-a părut că-l pierdusem - dar în faţa noastră, erau porţiuni de drum în reparaţie, iar circulaţia trebuia să se desfăşoare pe o singură bandă, pe o întindere de aproximativ un kilometru şi jumătate. În faţa şirului de automobile mergea un camion lent, greu, iar eu l-am ajuns în curând din urmă - Bernard era cu doar şase sau şapte maşini în faţa mea. Camionul a părăsit şoseaua spre Bladon la următorul giratoriu, iar eu am izbutit să-l păstrez pe Bernard în câmpul meu vizual şi l-am văzut cotind-o pe prima străduţă pe stânga, chiar spre

Woodstock. M-am panicat puţin şi n-am ştiut ce să fac - am cotit-o pe următoarea străduţă, am parcat maşina şi am luat-o înapoi pe jos. Dar era inutil. M-am întors cu maşina la Headington şi am întârziat cu numai douăzeci de minute la curs.

Miercurea următoare, pe 29 septembrie, am pornit din nou cu maşina spre Woodstock. Am plecat de acasă cu vreo zece minute bune mai devreme decât de obicei, am parcat maşina ceva mai departe, în sat, şi m-am întors pe jos spre strada pe care cotise Bernard cu o săptămână mai devreme. Nu ştiam unde să aştept, mă simţeam penibilă şi ostentativă, dar am găsit un locşor destul de sigur în partea din stânga a drumului. Eram oripilată că Bernard m-ar putea vedea - dacă venea, bineînţeles -, aşa că am aşteptat pe acolo şi am urmărit cu privirea fiecare maşină care apărea de după colţ. Era un joc de copii să vezi maşinile care apăreau şi pe şoferii lor. El a apărut pe la şapte şi un sfert, iar eu m-am pomenit că tremur din toate încheieturile. Nu era singur - o fată tânără cu părul lung şi blond, îmbrăcată cu o bluză albă, era aşezată lângă el, pe locul din faţă. Am presupus că m-au văzut probabil, pentru că maşina s-a întors - o, abia cu cinci-şase metri în faţa mea - şi a intrat în parcarea Prinţului Negru. Picioarele îmi tremurau, iar sângele îmi pulsa în urechi, dar ceva m-a determinat să merg până la capăt cu chestia asta. Am păşit precaută până la marginea curţii şi am aruncat o privire pe furiş înăuntru. Erau mai multe maşini deja parcate pe acolo şi nu am putut să o disting pe a lui Bernard timp de câteva minute. M-am strecurat prin spatele unei maşini - cea din stânga curţii - şi atunci i-am văzut. Maşina era pe aceeaşi

latură, în capătul îndepărtat, cu spatele spre perete - probabil că venise în marşarier. Erau aşezaţi pe locurile din faţă - vorbeau de ceva vreme. Am simţit mânia rece înăuntrul meu. Bernard şi o blondă provocatoare - arăta în jur de şaptesprezece ani! I-am văzut sărutându-se. Apoi au coborât din faţă şi au urcat pe bancheta din spate a maşinii. N-am mai putut vedea nimic - măcar am fost anunţată de acest lucru.

Nu sunt în stare să explic ceea ce am simţit, sincer. În timp ce scriu acum, totul pare atât de plat şi atât de lipsit de importanţă. Am simţit mai multă supărare decât gelozie - ştiu asta. O supărare răvăşitoare că Bernard m-a umilit în halul ăsta. După aproximativ cinci minute, au coborât. Au vorbit ceva, dar nu puteam auzi ce anume. Se afla acolo un levier - un levier lung pentru roţi - l-am găsit pe jos, în curte şi l-am ridicat. Nu ştiu de ce. M-am simţit atât de îngrozită şi atât de furioasă. Şi, brusc, motorul maşinii a pornit, apoi s-au aprins farurile, luminând întreaga curte. Maşina a demarat şi a ieşit din curte, iar după dispariţia ei, întunericul a părut şi mai negru decât înainte. Fata rămăsese acolo unde o lăsase el, iar eu m-am strecurat pe după cele trei sau patru maşini care se aflau între noi şi am ajuns în spatele ei. N-am spus nimic şi sunt sigură că nu m-a auzit. Am lovit-o în ceafă cu o forţă relaxată. Totul părea ca un vis. Nu am simţit nimic - nici regrete, nici frică, nimic. Am lăsat-o acolo unde se afla, sprijinită de peretele îndepărtat. Era încă extrem de întuneric. N-am ştiut când sau cum urma să fie găsită şi nici nu mi-a păsat.

Bernard şi-a dat seama de la bun început că eu o ucisesem pe Sylvia Kaye, a trecut pe lângă mine în timp ce

mă întorceam spre Oxford. Cu siguranţă că m-a observat, pentru că şi eu l-am văzut. A venit chiar în spatele meu o bucată de drum şi, cu siguranţă, a văzut numărul de înmatriculare. I-am văzut limpede ca în lumina zilei maşina, atunci când m-a depăşit.

Ştiu ce bănuieli aţi avut în privinţa lui Bernard. Dar aţi greşit. Nu ştiu ce v-a povestit, dar ştiu că aţi discutat cu el. Dacă v-a spus minciuni, a făcut-o doar pentru a mă proteja pe mine. Dar nu mai am nevoie de protecţia nimănui. Aveţi grijă de Bernard şi nu-l mai lăsaţi să sufere din cauza mea. El a făcut doar ceea ce fac sute de bărbaţi, iar pentru asta mă învinovăţesc doar pe mine şi pe nimeni altcineva. Nu i-am fost o soţie bună, aşa cum n-am fost o mamă bună nici pentru copiii lui. Mă simt, pur şi simplu, atât de obosită - atât de disperat de obosită de toate. Pentru ceea ce am făcut îmi pare înfiorător de rău acum, dar îmi dau seama că asta nu este o scuză. Ce altceva mai pot să spun? Ce mai e de spus?

Margaret Crowther.”

Vocea lui Morse se stinse treptat, iar camera rămase învăluită într-o linişte adâncă. Lewis fu foarte tulburat ascultând scrisoarea citită cu voce tare, aproape de parcă Margaret Crowther ar fi fost acolo. Dar ea nu mai avea să vorbească niciodată. Se gândi la vizita pe care i-o făcuse şi intui cât de mult trebuie să fi suferit ea în aceste ultime câteva luni.

— V-aţi gândit că o să fie vorba de ceva de genul ăsta, nu-i aşa, domnule?

— Nu, spuse Morse.

— Vine oarecum ca un şoc, nu-i aşa? Cumva, pe nepusă

masă.

— Nu am o părere foarte bună despre stilul ei de a scrie în engleză, spuse Morse.

Îi întinse scrisoarea lui Lewis.

— Foloseşte mult prea multe propoziţii intercalate pentru gustul meu.

Comentariul păru lipsit de inimă şi irelevant. Lewis reciti scrisoarea în gând.

— Oricum, este o dactilografă bună, impecabilă, domnule.

— E un pic ciudat, nu crezi, că şi-a dactilografiat numele la sfârşit în loc să se semneze?

Dă-i lui Morse o scrisoare, iar imaginaţia lui se va avânta până în împărăţia serafimilor celor cu ochi strălucitori. Lewis gemu în sinea sa.

— Credeţi că a scris-o ea, nu-i aşa, domnule?

Morse îşi stăpâni cu reticenţă elucubraţiile.

— Da. Ea a scris-o.

Lewis îşi spuse că înţelege sentimentele inspectorului. Cu siguranţă că mai erau nişte lucruri de pus la punct, dar, în linii mari, cazul se încheiase. Se bucurase în cea mai mare parte a timpului de munca alături de irascibilul, nestatornicul inspector, dar acum... Telefonul sună, iar Morse răspunse. Spuse „înţeleg” de vreo douăsprezece ori, apoi aşeză din nou receptorul în furcă.

— Crowther a ajuns la Spitalul Radcliffe - a avut un atac de cord superficial. Nu are voie să fie vizitat de nimeni pentru cel puţin două zile.

— Poate că nu putea să ne spună mai multe lucruri, sugeră Lewis.

— O, da, putea, răspunse Morse.

Se tolăni pe spate, îşi puse mâinile pe cap ca un şcolar neastâmpărat şi se holbă cu chipul golit de expresie la un punct îndepărtat al peretelui. Lewis se gândi că era mai bine să păstreze tăcerea, dar pe măsură ce minutele treceau se simţi cuprins de o nelinişte din ce în ce mai incomodă.

— Aţi dori o cafea, domnule?

Morse nu păru să-l audă.

— Cafea? Aţi dori o cafea?

Morse îi amintea de o persoană foarte surdă, cu aparatul auditiv oprit. Mai trecură câteva minute înainte ca ochii cenuşii să se concentreze din nou asupra lumii din jurul său.

— Ei bine, asta a lămurit un singur lucru, Lewis. O putem şterge pe doamna Crowther de pe lista noastră de suspecţi, nu-i aşa?

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ŞI ŞASELEA
Marţi, 19 octombrie, după-amiaza

Pe la ora prânzului, Peter Newlove era aşezat la biroul său. Nu aştepta pe nimeni. În mod normal, Bernard i-ar fi făcut o vizită până la ora asta, pentru un gin, dar veştile se răspândiseră prin colegiu în acea dimineaţă: Margaret se sinucisese, iar Bernard suferise un atac de cord. Iar noutăţile astea cu ţeavă dublă nu atinseseră pe nimeni aşa cum îl răniseră pe Peter. O cunoscuse bine pe Margaret şi o simpatizase; iar Bernard era cel mai bun prieten al său, în genul acela academic şi superficial de prietenie care înfloreşte în cele mai multe universităţi, în mediul

studenţesc. Sunase la spital, dar nu exista nici-o şansă să-l viziteze pe Bernard până joi, cel mai curând. Îi trimisese flori: lui Bernard îi plăceau florile şi acum nu mai avea soţie, să i le trimită ea. Se interesase şi despre starea copiilor. Se duseseră să locuiască la o mătuşă din Hendon, deşi Peter nu-şi putea imagina cum ar fi putut să funcţioneze cum trebuie un astfel de aranjament.

Se auzi o bătaie la uşă.

— E deschis!

Nu-l mai întâlnise până acum pe inspectorul Morse şi fu plăcut surprins că oferta lui a de aduce ceva de băut fusese acceptată. Morse îi explică în termeni direcţi, lipsiţi de echivoc, de ce venise în vizită.

— Şi a fost scris pe *aia?*

Newlove se încruntă privind maşina de scris portabilă, deschisă, de pe masă.

— Nu există nici-o îndoială în privinţa asta.

Newlove păru uşor stupefiat, dar nu spuse nimic.

— Cunoaşteţi o tânără doamnă pe nume Jennifer Coleby, domnişoara Jennifer Coleby?

— Mă tem că nu.

Expresia încruntată a lui Newlove se accentuă.

— Lucrează pe High Street, nu departe de aici. Town and Gown. O firmă de asigurări.

Newlove clătină din cap.

— E posibil s-o fi văzut, desigur. Dar n-o cunosc. Nu i-am auzit niciodată numele.

— Şi nu i-aţi scris niciodată cuiva cu acest nume?

— Nu. Cum aş fi putut? După cum v-am spus, n-am auzit niciodată de femeia aceasta.

Morse strânse din buze şi continuă.

— Cine altcineva ar mai fi putut să vă folosească maşina de scris, domnule?

— Ei, bine, chiar nu ştiu. Presupun că aproape toată lumea, într-un fel. Nu prea încui aici, exceptând zilele în care am lucrări de examen.

— Încercaţi să spuneţi că vă lăsaţi uşile descuiate şi-i permiteţi oricui să intre pur şi simplu, să se servească din băutura şi cărţile dumneavoastră, ba chiar să vă folosească maşina de scris?

— Nu, nu e aşa. Dar destui colegi de-ai mei dau, într-adevăr, o raită pe aici.

— Pe cine aţi numi, în mod special?

— Ei, bine, există un profesor tânăr şi nou, venit semestrul acesta, Melhuish, de exemplu. A trecut de destule ori pe aici în ultima vreme.

— Şi?

— Şi vreo doisprezece alţi colegi.

Vocea lui suna oarecum incomod.

— I-aţi văzut vreodată pe vreunul dintre aceşti... ăăă... prieteni de-ai dumneavoastră folosindu-vă maşina de scris?

— Ei, bine, nu. Nu cred să fi asistat la asta.

— Le-ar folosi pe ale lor, nu-i aşa?

— Da, presupun că asta ar face.

— Nu prea e loc de „presupuneri” în povestea asta, nu-i aşa, domnule? întrebă Morse.

— Nu.

— Şi atunci, nu vă vine nici-o idee?

— Nu vă sunt de prea mare ajutor, ştiu. Dar nu-mi trece nici-o idee prin cap.

Morse schimbă brusc tema întrebărilor.

— Aţi cunoscut-o pe doamna Crowther?

— Da.

— Aţi auzit ce a făcut?

— Da, spuse Newlove în şoaptă.

— Şi pe Bernard Crowther?

Newlove înclină din cap.

— Din câte înţeleg, este unul dintre cei mai buni prieteni ai dumneavoastră?

Din nou, Newlove dădu din cap.

— Am fost în biroul lui în această dimineaţă, domnule. Dacă ar fi s-o spun pe şleau, mi-am băgat nasul pe ici, pe colo. Dar, vedeţi dumneavoastră, sunt silit adeseori să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Nu-mi face nici-o plăcere în mod deosebit.

— Înţeleg, spuse Newlove.

— Mă întreb dacă într-adevăr înţelegeţi, domnule.

Acum, în tonul lui se auzi o tentă reţinută de nerăbdare.

— Trece adeseori să vă viziteze, nu-i aşa?

— Destul de des.

— Şi credeţi că ar veni la dumneavoastră dacă ar avea nevoie de ceva?

— Vreţi să spuneţi că ar prefera să mă abordeze pe mine, decât pe altcineva?

— Da.

— Da, ar veni la mine.

— Ştiaţi că maşina lui de scris nu se descurcă nici măcar cu o virgulă?

— Nu, n-am ştiut, minţi Newlove.

După ce-l duse pe Morse cu maşina la Colegiul Lons-

dale, Lewis îşi văzu de propriile lui sarcini. N-ar fi putut înţelege pentru nimic în lume rostul acestei misiuni, dar Morse îi spusese că era ceva de o importanţă esenţială. Ceva îi insuflase inspectorului o nouă viaţă. Dar nu mai era Morse cel vesel şi zgomotos din primele zile ale cazului. Un aer sinistru începuse să-l învăluie, iar Lewis începuse să-l considere puţin cam înfricoşător, uneori. Nu putea decât să spere că nu vor primi şi alte scrisori care să-i ofere lui Morse ocazia de a-şi exersa inventivitatea prost direcţionată.

Parcă maşina oficială de poliţie în curtea cea mică a Centrului de Sănătate Summertown, situat la intersecţia dintre Banbury Road şi Marston Ferry Road. Era o clădire din piatră roşie, mare şi frumos construită, cu scări care duceau spre o verandă albă, în faţa intrării principale - una dintre multele case mari şi frumoase construite de oamenii cu dare de mână pe Banbury Road în cea de-a doua jumătate a secolului al nouăsprezecelea. Lewis era aşteptat şi nu trebui să stea decât un minut sau aşa ceva înainte de a fi condus în sala de consultaţii a medicului-şef.

— Asta ar fi totul, domnule sergent.

Doctorul Green îi întinse dosarul lui Lewis.

— Sunteţi sigur că totul este aici, domnule? Inspectorul Morse a insistat foarte mult să iau tot.

Doctorul Green tăcu pentru o clipă.

— Singurul lucru care... ăăă... nu se găseşte acolo este... este, ăăă, orice fel de consemnare pe care am avut-o, ăăă, sau pe care, ăăă, am fi putut-o avea cu domnişoara Kaye despre, ăăă, viaţa ei sexuală privată. Înţelegeţi, îmi dau seama, domnule sergent, că este vorba despre, ăăă, despre latura etică a, ăăăă, naturii confidenţiale a, ăăă, relaţiei

unui medic cu, ăăă, pacientul său.

— Vreţi să spuneţi că lua anticoncepţionale, domnule doctor, intră Lewis îndrăzneţ cu bocancii lui de poliţist acolo unde angelicul Green se străduia cu atâta fineţe şi teamă să se strecoare.

— Ăăă... eu, ăăă, n-am zis asta, nu-i aşa, domnule sergent? Eu, ăăă, am spus că noi, ăăă, este, ăăă, nepotrivit, da, nepotrivit, ăăă, să, ăăă, trădezi... să trădezi mărturisirile pe care noi, ăăă, noi, ăăă, le auzim în sala de consultaţie.

— Dar ne-aţi spune dacă ea *nu* lua anticoncepţionale? întrebă Lewis cu inocenţă.

— Acum, asta este, ăăă, o întrebare, ăăă, foarte dificilă. Dumneavoastră, ăăă, noi, ăăă, dumneavoastră, ăăă, dumneavoastră îmi puneţi ăăă, în gură, ăăă, cuvinte, oarecum, nu-i aşa, domnule sergent. Ceea ce încercam eu să spun este, ăăă...

Lewis se întrebă ce anume i-ar fi spus medicul-şef unui pacient care ar fi avut tumoare malignă. Ar fi fost, era sigur de asta, un discurs cât se poate de prelungit cu „ăăă”-uri. Îi mulţumi bunului doctor şi o luă din loc cât putu de repede, deşi ajunsese deja la jumătatea scărilor verandei când reuşi în sfârşit să se descotorosească de Green cel insistent cu „ăăă”-urile. Trebuia să-i povestească soţiei sale despre, ăăă, doctorul Green.

După cum stabiliseră, Lewis îl luă de pe Morse din faţa Colegiului Lonsdale, la ora 13:00. Îi povesti inspectorului despre starea tulburată a conştiinţei doctorului Green vizavi de confidenţialitatea profesională, dar Morse, în mod cinic, refuză să se lase impresionat.

— Ştim doar că lua pastile anticoncepţionale, nu ţii

minte?

Lewis ar fi trebuit să-şi amintească. Citise rapoartele; de fapt, Morse îi ceruse în mod special să apuce să-şi însuşească informaţiile din ele cât putea el de bine. Dar nu i se păruse atât de relevant la momentul respectiv. Poate, chiar şi atunci, Morse îi sesizase relevanţa? Dar se îndoia de asta şi, precum se vedea, îndoielile lui erau bine întemeiate.

Se opriră în Morris Bar, iar Morse se adânci în citirea dosarului medical al Sylviei Kaye. Precum se vedea, fişele documentau, la intervale intermitente, întregimea vieţii ei întristător de scurte, de la atacul uşor de hepatită, la vârsta de doi ani, până la un braţ rupt, în august, luna de dinaintea decesului ei. Pojar, veruci pe degete, o infecţie a urechii medii, dis- menoree, dureri de cap (miopie?). Un istoric medical relativ lipsit de evenimente. Cele mai multe consemnări erau rezonabil de citeţe, şi într-un mod bizar, arhanghelul nehotărârii, conştiinciosul doctor Green, avea o caligrafie frumos rotunjită şi foarte clară. Singurele lui contacte directe cu Sylvia fuseseră cu ocazia ultimelor două probleme de sănătate, durerile de cap şi braţul rupt. Morse îi înmână dosarul lui Lewis şi se apucă să umple din nou paharele. Unele dintre aceste amănunte apăruseră oricum în raportul de autopsie, dar memoria nu era calitatea cea mai valoroasă a lui Lewis.

— Ţi-ai rupt vreodată braţul? întrebă Morse.

— Nu.

— Se spune că este foarte dureros. Explicaţia spune ceva despre terminaţiile nervoase sau aşa ceva. Cam ca atunci când te răneşti la picior, Lewis. Foarte, foarte dureros.

— Dumneavoastră sigur ştiţi cum e, domnule.

— Da, dar dacă ai o constituţie fundamental rezistentă, aşa cum e a mea, te refaci repede.

Lewis ignoră comentariul.

— Ai observat, continuă Morse, că Green a consultat-o în ziua de dinaintea decesului ei?

Lewis deschise din nou dosarul. Citise consemnarea, dar fără să observe data. Se mai uită o dată şi sesiză că Morse avea dreptate. Sylvia fusese la Centrul de Sănătate Summertown marţi, pe 28 septembrie, cu o scrisoare de la chirurgul ortoped de la Spitalul Radcliffe. Aceasta zicea aşa. „Braţul este încă destul de ţeapăn şi foarte dureros. E necesară continuarea îngrijirilor. Se recomandă continuarea tratamentului fizioterapeutic ca mai înainte: marţi şi joi înainte de masă.”

Lewis îşi putu imagina consultaţia. Şi, brusc, un gând îi străfulgeră prin minte. Tovărăşia lui Morse fusese aceea care i-l provocase. Suspiciunile lui fanteziste deveneau la fel de nebuneşti ca acelea ale inspectorului.

— Nu credeţi, nu-i aşa, că, ăăă...

Devenise la fel de ridicol ca şi Green.

— Ce anume? întrebă Morse, cu o faţă neaşteptat de serioasă.

— Că Green avea o aventură cu Sylvia?

Morse zâmbi slab şi-şi goli paharul.

— Am putea să aflăm, presupun.

— Dar aţi spus că toate chestiile astea medicale sunt foarte importante.

— Puţin spus.

— Aţi găsit ceea ce aţi căutat, domnule?

— Da. S-ar putea spune şi aşa. Voiam doar puţină confirmare. Am discutat la telefon cu Green ieri.

— Iar el, ăăă, el, ăăă, ăăă, îl imită Lewis.

Fu un moment izolat de amuzament în cadrul ultimelor zile posomorâte ale anchetei.

Sue avea după-amiaza de marţi liberă şi se bucura din acest motiv. Munca la secţia de urgenţe era extenuantă, mai ales pentru picioare. Celelalte fete erau plecate de acasă, iar ea îşi făcu nişte pâine prăjită şi se aşeză în mica bucătărie, fixând dalele albe ale podelei cu ochii ei frumoşi şi melancolici. Îi promisese lui David că îi va scrie şi trebuia, într-adevăr, să se apuce de chestia asta în această după-amiază. Se întrebă ce să-i spună. Îi putea scrie despre serviciu, şi despre cât de minunat fusese să îl vadă weekendul trecut, şi putea spune cât de mult aştepta să se întâlnească din nou cu el. Şi totuşi, toată povestea părea lipsită de vrajă. Ea se învinovăţi amarnic pentru propriul ei egocentrism; dar, chiar în clipa în care făcea acest lucru, îşi dădu seama că era mai preocupată de propriile ei dorinţe şi de propriile ei pasiuni decât de ale oricui altcuiva. Decât de ale lui David - mai ales decât ale lui David. Era inutil, era aproape imposibil, era extrem de prostesc, ba chiar periculos să se gândească la el - să se gândească la Morse, mai exact. Dar ea îl dorea cu atâta pasiune. Tânjea după telefonul lui - tânjea, pur şi simplu, să-l vadă. Orice... Şi în timp ce stătea acolo, în mica bucătărie, continuând să fixeze din priviri dalele albe, fu cuprinsă de o senzaţie copleşitoare de autoînvinuire, singurătate şi nefericire.

În după-amiaza de marţi, Jennifer era ocupată. Palmer îi trimisese ciorna unei scrisori şi dorea ca ea să o verifice.

Preţurile serviciilor premium la toate ofertele, practic, urmau să se majoreze cu 10% după Crăciun, iar toţi clienţii companiei trebuiau informaţi. Dragul de el, îşi spuse Jennifer; sincer, nu e chiar atât de inteligent. Primul paragraf al scrisorii lui îi amintea de exerciţiile întortocheate pe care le avea de făcut la cursurile de proză latină. „Care” urma un alt „care”, urmat la rândul său de un alt „care”. Un car de „care”, îşi spuse ea, şi zâmbi cu gândul la comparaţia neaşteptată. Corectă paragraful cu o siguranţă plină de îndrăzneală: un punct aici, un paragraf nou acolo, un cuvânt mai potrivit aici - mult mai clar. Palmer ştia că ea era de departe cea mai inteligentă fată din birou şi o consulta întotdeauna în privinţa ciornelor importante. Şi totuşi, nu avea de gând să mai rămână mult timp aici. îşi depusese candidatura pentru două posturi noi săptămâna trecută. Dar nici prin minte nu-i trecea să-i spună cuiva despre asta, nici măcar domnului Palmer. Nu pentru că actualul ei loc de muncă ar fi fost neplăcut - departe de asta. Şi câştiga aproape cât Mary şi Sue laolaltă... Sue! Se gândi la seara de duminică în care se întorsese de la Londra. Cât de încântată fusese să-i găsească aşa! Revăzu din nou scena în minte şi un zâmbet crud îi răsări pe buze.

Duse ciornele modificate la biroul domnului Palmer, unde Judith se chinuia să ţină ritmul cu viteza foarte moderată cu care angajatorul ei dicta o scrisoare. Îi întinse ciorna.

— Am făcut câteva sugestii.

— O, îţi mulţumesc foarte mult. Pur şi simplu, am scris-o în mare grabă, ştii doar. Am aşternut primele chestii care mi-au trecut prin minte. Mi-am dat seama că era, mă înţelegi, puţin cam, ăăă, puţin cam necizelată. Îţi

mulţumesc foarte mult. Ai făcut o treabă extrem de bună.

Jennifer nu mai adăugă nimic. Plecă, şi în timp ce păşea de-a lungul coridorului, îndreptându-se spre sala dactilografelor, acelaşi zâmbet neastâmpărat îi reapăru pe buzele frumoase.

Cea de-a treia membră a triadei, neînfricata, îndesata, pistruiata, micuţa Mary lucra pentru Radio Oxon. În BBC, i s-ar fi acordat, poate, titlul distins de „fată de bază”; dar, se afla într-un post de fundătură, la o staţie de radio locală. Ca şi Jennifer, se tot gândise la o schimbare, deşi, spre deosebire de Jennifer, avea puţine diplome pe care să se sprijine. Jennifer avea mai multe niveluri A şi, în plus, certificatele de stenografă şi de dactilografă; cu siguranţă că fusese bună la şcoală, îşi spuse Mary. Era distantă, întotdeauna *informată,* oarecum... Funcţiona destul de bine, îşi spuse ea, modul în care coabitau împreună, ele trei. Şi totuşi, nu ar fi deranjat-o să se mute în altă parte. Sue era în regulă, ba chiar îi plăcea destul de mult Sue, sincer, deşi fusese cam capricioasă şi îngândurată în ultima vreme. Probleme cu bărbaţii. Oare se îndrăgostise de tipul ăla, inspectorul? Totuşi, o putea înţelege. Măcar, Sue era o fiinţă umană. În ceea ce o privea pe Jennifer, nu era atât de sigură de asta.

După prânzul de marţi, unul dintre asistenţi intră în birou să discute cu ea. Avea barbă, o permanentă bună-dispoziţie, cinci copii mici şi o privire care rătăcea după femei. Mary nu se strădui prea tare să-i descurajeze avansurile.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ŞI ŞAPTELEA

Joi, vineri; 21 - 22 octombrie

Bernard Crowther era, conform spuselor asistentei de gardă, „într-o stare satisfăcătoare”, iar joi după-amiaza, se ridica deja în capul oaselor, să-şi primească primul vizitator. În mod straniu, Morse nu păruse nerăbdător să-şi formuleze solicitările şi-şi cedase drepturile de a fi în fruntea cozii.

Peter Newlove era încântat să-şi vadă vechiul prieten arătând atât de vioi. Discutară natural, pe un ton scăzut, timp de câteva minute. Unele lucruri trebuiau mărturisite, pur şi simplu, dar după ce Peter le rosti, trecu la alte subiecte şi ştiu că Bernard va înţelege. Aproape că sosise timpul de plecare. Dar Bernard îşi aşeză mâna pe braţul prietenului său, iar Peter se aşeză din nou lângă pat. Un tub de oxigen atârna de pe cadrul de metal aflat pe după capul lui Bernard şi un aparat cu mai multe cadrane îl supraveghea de la celălalt capăt al patului.

— Vreau să-ţi spun ceva, Peter.

Peter se aplecă puţin în faţă, să-l audă. Bernard vorbea cu ceva mai mult efort acum şi inspira adânc înainte de fiecare grup de cuvinte.

— Putem discuta din nou mâine. Nu te nelinişti acum.

— Te rog, rămâi.

Vocea lui Bernard devenise tensionată şi autoritară, în timp ce continua să vorbească.

— Trebuie să vorbesc cu tine. Ştii totul despre crima aceea din Woodstock?

Peter dădu din cap.

— Eu le-am luat în maşină pe cele două fete.

Inspiră din nou cu greu, iar un zâmbet uşor îi apăru pe

buze.

— A fost amuzant, sincer să fiu. Trebuia să mă întâlnesc oricum cu una dintre ele. Dar au pierdut autobuzul, iar eu le-am luat de la autostop. Asta a distrus totul, bineînţeles. Se cunoşteau una pe cealaltă şi - ei, bine, asta m-a speriat.

El se mai odihni un pic, iar Peter se uită pătrunzător la vechiul său prieten, încercând să-şi îndepărteze expresia de stupefacţie de pe chip.

— Să scurtez povestea, am ajuns să mă combin cu cealaltă. Gândeşte-te la asta, Peter! Am rămas până la urmă cu cealaltă fată! Era o bunăciune, mi-e martor Dumnezeu că era. Peter, mă poţi auzi?

Se lăsă pe spate, clătină întristat din cap şi inspiră adânc, din nou.

— Am făcut sex cu ea pe bancheta din spate a maşinii. M-a făcut să mă simt la fel de libidinos ca un ţap bătrân. Şi apoi - şi apoi, am părăsit-o. Asta e partea amuzantă a întregii poveşti. Am părăsit-o. M-am întors acasă cu maşina. Asta-i tot.

— Ai părăsit-o, vrei să spui, la *Prinţul Negru*?

Bernard dădu din cap.

— Da. Acolo unde au găsit-o. Sunt bucuros că ţi-am spus.

— Şi ai de gând să le spui asta şi poliţiştilor.

— Asta vreau să te rog pe tine să faci, Peter. Vezi tu, eu...

Se opri.

— Nu ştiu dacă ar trebui să-ţi spun asta şi trebuie să-mi promiţi că nu vei sufla niciodată vreo vorbă nimănui - îl privi tulburat pe Peter, dar păru sigur de încrederea pe care i-o acorda - dar sunt mai mult ca sigur că am mai văzut pe cineva în curte, în acea noapte. Nu mi-am dat seama cine

era, desigur.

Devenea din ce în ce mai epuizat, ori de câte ori vorbea, iar Peter se ridică în picioare, îngrijorat.

— Nu pleca.

Urcuşul la deal era aproape terminat.

— Nu mi-am dat seama - era atât de întuneric. M-a îngrijorat, totuşi. Am băut un whisky dublu la un bar din apropiere, apoi am pornit spre casă.

Acum, cuvintele veneau mai încet.

— Am trecut pe lângă ea. Ce prost idiot am fost. Ea m-a văzut.

— La ce te referi? Pe lângă cine ai trecut, Bernard?

Ochii lui Bernard erau închişi, iar el păru că nu aude.

— Am verificat. Nu s-a dus la cursul ei seral.

Îşi deschise ochii grei; era fericit că îi mărturisise cuiva, şi se bucura că acest cineva era Peter. Dar Peter părea stupefiat şi încurcat. Se ridică, se aplecă asupra lui şi vorbi cât putu el de încet, dar inteligibil, la urechea lui Bernard:

— Vrei să spui că tu crezi că *Margaret* era... era aceea care a omorât-o?

Bernard dădu din cap.

— Şi de aceea s-a...

Bernard mai dădu o dată din cap.

— Te mai vizitez şi mâine. Încearcă să te odihneşti.

Peter se pregăti să plece şi era deja pe cale să iasă când îşi auzi numele rostit din nou.

Ochii lui Bernard erau deschişi, şi-şi ridicase mâna dreaptă cu o autoritate fragilă. Peter parcurse din nou drumul până la pat.

— Nu acum, Bernard. Dormi puţin.

— Vreau să-mi cer scuze.
— Să-ţi ceri scuze?
— Au descoperit cui aparţinea maşina de scris, nu-i aşa?
— Da. Era a mea.
— Eu am folosit-o, Peter. Ar fi trebuit să te previn.
— Las-o baltă. Ce mai contează?

Dar conta. Bernard ştia lucrul ăsta; era, însă, prea obosit şi nu mai putea să gândească. Margaret era moartă. Aceasta era realitatea copleşitoare. De-abia acum începea să trăiască înfiorătorul dezastru provocat de această realitate teribilă: *Margaret murise.*

Se întinse în spate şi aţipi, nimerind într-un vis cu ochii deschişi. Şablonul scenei se făuri, iar el o revăzu pe toată, dar într-un mod detaşat, impersonal, de parcă ar fi stat pe undeva în afara propriei persoane.

Când le văzuse, îşi dăduse seama imediat că este vorba despre ea, dar nu fusese în stare să înţeleagă de ce face autostopul. Nu schimbaseră niciun cuvânt, iar ea se aşezase în spate. Cu siguranţă că simţise, aşa cum o făcuse şi el, cât de primejdioasă devenise, brusc, toată povestea asta; ea o cunoştea, evident, pe cealaltă fată. Aproape că fusese o uşurare pentru el când ea îi spusese că va coborî la Begbroke. îşi găsise şi el o scuză - că se duce să-şi cumpere ţigări - şi schimbaseră câteva şoapte tensionate unul cu celălalt. Era mai bine să anuleze întâlnirea pentru acea seară. El era îngrijorat. Nu-şi putea asuma riscul. Dar, bineînţeles, putea să treacă s-o ia mai târziu, nu? Ea pusese întrebarea cu o supărare crescândă. Intuise, pe tot parcursul drumului, gelozia pe care trebuie s-o fi simţit ea, atunci când fata din scaunul de lângă şofer începuse să

converseze cu el. Nu de parcă el ar fi încurajat-o cu ceva. Nu atunci, cel puţin. Dar el fusese cu adevărat îngrijorat, şi-i spusese şi ei acest lucru. Puteau să se întâlnească din nou săptămâna viitoare: el îi va scrie aşa cum o făcea de obicei. Fusese doar o jumătate de minut de şuşoteală agitată - nu mai mult; se întâmplase chiar înlăuntrul uşii hotelului Golden Rose. În ochii lor apăruse exasperarea şi un licăr de furie oarbă. Dar el îi înţelesese sentimentele. Şi o dorise din nou, cu aceeaşi pasiune ca întotdeauna.

El se urcase înapoi în maşină şi-şi continuase drumul spre Woodstock. Acum, că avea tot terenul pentru ea, fata blondă păruse chiar mai liberă de orice inhibiţii. Se lăsase pe spate cu o senzualitate relaxată şi deschisă. Nasturele de sus al bluzei subţiri şi albe era deschis, iar bluza însăşi părea o păstaie de mătase gata să se desfacă, în timp ce sânii i se umflau ca două boabe rumenite de soare, prin deschizătura ei.

— Cu ce te ocupi?

— Sunt la Universitate.

— Conferenţiar?

— Da.

Ochii lor se întâlniseră. Aşa continuaseră tot drumul, până când ajunseseră la Woodstock.

— Ei, bine, unde să te las?

— O, oriunde, pe bune.

— Te duci să te întâlneşti cu prietenul tău?

— De-abia peste o jumătate de oră sau aşa ceva. Mai am destul timp.

— Unde te întâlneşti cu el?

— La *Prinţul Negru.* Ştii locul?

— Ţi-ar plăcea să vii să bei ceva cu mine mai întâi?

El era foarte emoţionat şi tulburat.

— De ce nu?

Zăriseră un spaţiu de parcare în curte, iar el mersese în marşarier până aproape de peretele din extremitatea stângă.

— Poate că nu e o idee atât de bună să bem ceva aici, spusese ea.

— Nu, probabil că nu.

Ea se lăsase din nou pe spate, pe scaun, iar fusta i se ridicase în jurul coapselor. Picioarele îi erau întinse, lungi, primitoare, uşor desfăcute.

— Eşti căsătorit? întrebase ea.

El dăduse din cap. Mâna ei dreaptă se juca leneş, din când în când, cu schimbătorul de viteze, iar degetele mângâiau mânerul. Ferestrele deveneau din ce în ce mai înceţoşate de respiraţia lor, iar el se aplecă până la compartimentul aflat în marginea cea mai apropiată a tabloului de bord. Braţul lui se frecă de ea în timp ce el făcea chestia asta şi simţi o apăsare blândă din partea trupului ei. Găsi cârpa de şters praful şi şterse şovăielnic fereastra laterală din partea ei. Simţi cum mâna ei dreaptă se atinge de piciorul lui, în timp ce se apleca uşor pe deasupra lui, dar ea nu făcu nici-o încercare de a o îndepărta. El îşi aşeză braţul stâng în spatele scaunului ei, iar ea se întoarse spre el. Avea buze senzuale şi desfăcute; îşi plimbă chinuitor limba de-a lungul lor. Nu putu să-i mai reziste şi o sărută cu un abandon abrupt şi pasional. Limba ei şerpui în gura lui, iar trupul i se întoarse spre el; sânii se lipiră de pieptul lui. El îi mângâie picioarele cu mâna

dreaptă, savurând o plăcere intens animalică în timp ce ea se legăna uşor şi le desfăcea ca pe o invitaţie mai amplă. Ea întrerupse sărutările lungi şi pasionale, îi linse lobul urechii şi şopti:

— Desfă-mi nasturii bluzei. Nu port sutien.

— Hai să urcăm în spate, spuse el răguşit.

Avea o erecţie enormă.

Totul se termină mult prea devreme, iar el se simţi vinovat de propriile lui reacţii. Îşi dorea să se descotorosească de ea. Acum, i se părea complet diferită - metamorfozată într-un singur minut.

— Ar fi mai bine să plec.

— Atât de curând?

Ea îşi încheia lent nasturii bluzei, dar, între timp, vraja se risipise.

— Da, mă tem că da.

— Ţi-a plăcut, nu-i aşa?

— Bineînţeles. Ştii că da.

— Ţi-ar plăcea s-o mai facem uneori?

— Ştii că mi-ar plăcea.

Devenea din ce în ce mai disperat să scape. I se păruse că vede pe cineva pe afară. Un voyeur, eventual?

— Nu mi-ai spus cum te cheamă.

— Nici tu.

— Sylvia. Sylvia Kaye.

— Ascultă, Sylvia.

El încercase să pară cât putea el de afectuos faţă de ea.

— Nu crezi că ar fi mai bine dacă ne-am gândi la chestia asta doar ca la un lucru minunat care ni s-a întâmplat? Doar aşa, o singură dată. Acum, în seara asta.

Atunci, ea devenise răutăcioasă şi acidă.

— Nu vrei să mă mai vezi niciodată, nu? Eşti exac' ca toţi ceilalţi. Un pi' de sex, o muie şi ai dispăru'.

Acum, şi modul în care vorbea era diferit. Părea o târfă oarecare, o curviştină ieftină şi dură agăţată de pe o stradă lăturalnică din Soho. Dar avea dreptate, bineînţeles. Avea întru totul dreptate. El obţinuse ceea ce dorise. Dar ea nu făcuse acelaşi lucru? Oare era o prostituată? îşi adusese aminte de perioada petrecută în armată şi de bărbaţii care se aleseseră cu sifilis. Trebuie să scape de aici. Să scape din maşina asta generatoare de claustrofobie şi de curtea asta întunecoasă şi nenorocită. Băgă mâna în buzunar şi găsi o bancnotă de o liră. Cu excepţia câtorva monede rătăcite, nu mai avea alţi bani la el.

— O liră şi atâ'! O afurisită de bancnotă de o liră şi atâ'! Dumnezeule, probabi' că ai impresia că-s o ieftinăciune. Data viitoare, să ai ceva bani la tine, prietene. Sau, dacă nu, ţine-ţi mâinile alea nenorocite acasă!

Fu cuprins de o profundă ruşine şi umilinţă. Ea coborî din maşină, iar el o urmă.

— O să aflu eu cine dracu' eşti tu, domnule. O s-o fac, o să vezi!

Nu-şi mai aducea aminte ce anume se întâmplase atunci. Îşi aminti că spusese ceva şi ţinea minte, vag, că ea ripostase. Îşi aminti că farurile lui brăzdaseră curtea, apoi rememoră modul în care pândise o breşă în trafic, după ce ajunsese la şoseaua principală. Îşi aminti că se oprise să-şi comande un whisky dublu şi îi reveni în minte cât de repede mersese pe şoseaua cu două benzi. Iar după aceea, îşi aduse aminte că nimerise în spatele unei anumite maşini,

că o depăşise repede şi îşi aminti cum zburase prin noapte, cu mintea învârtindu-i-se. Iar joi după-amiaza, citise în *Oxford Mail* despre asasinarea Sylviei Kaye.

Fusese o prostie din partea lui să scrie acea scrisoare, bineînţeles, dar, cel puţin, Peter va scăpa acum de belea. Să aşterni ceva pe hârtie, orice, era ca şi cum ai fi căutat complicaţiile cu tot dinadinsul, dar fusese un aranjament perfect funcţional până atunci. Oricum, se întâmplase la propunerea ei şi păruse un lucru necesar. Poşta din partea de nord a

Oxfordului era cu adevărat înfiorătoare - sosea la 10:00 dimineaţa sau chiar mai târziu - şi nimănui nu părea să-i pese că fetele de la birou primeau scrisori. Iar de prea multe ori, nu putea fi sigur de întâlnire decât în ultimul moment. Uneori, lucrurile se încâlceau destul de aiurea, dar, de cele mai multe ori, aranjamentul funcţiona foarte bine. îşi creaseră un sistem de comunicare impecabil. Destul de inteligent, pe bune. Oricum, nimeni nu se uita la dată. Uneori, incorpora şi câte un scurt mesaj, de asemenea - ca atunci, ultima oară. Atunci, ultima oară... Morse era un tip inteligent, fără îndoială, dar nu fusese suficient de deştept încât să vadă imaginea completă... Nu avusese cum să-i spună lui Morse întregul adevăr, desigur, dar nu intenţionase să-l inducă în eroare în mod deliberat. Poate doar puţin, în mod sigur... Ca de exemplu, în chestiunea aceea cu înălţimea... Şi-ar fi dorit să-l întâlnească pe Morse. Poate, în alte împrejurări, ar fi apucat să se cunoască unul pe celălalt, ar fi devenit prieteni...

Aţipi de tot, iar când se trezi, se făcuse deja întuneric. Luminile erau scăzute. Silueta tăcută şi albă a unei surori

era aşezată pe după o mică masă, la capătul îndepărtat al salonului, iar el observă că majoritatea celorlalţi pacienţi adormiseră. Lumea reală năvăli din nou peste el, iar Margaret era moartă. De ce? De ce? Era oare cum spusese ea în scrisoare? Se întrebă cum va mai putea oare să înfrunte viaţa şi se gândi la copii. Oare ce anume li se spusese?

Spasme chinuitoare de durere agonizantă îi năpădiră pieptul, iar el ştiu brusc, cu certitudine, că va muri. Sora se apropie de el, şi acum şi doctorul. Era năpădit de transpiraţie. Margaret! Oare ea o ucisese pe Sylvia sau el? Ce mai conta? Durerile începeau să se stingă, iar el simţi o seninătate ciudată.

— Domnule doctor, şopti el.

— Încet, domnule Crowther. Vă veţi simţi mai bine acum.

Dar Crowther suferise o tromboză coronariană gravă, iar balanţa şanselor se supravieţuire se înclinase împotriva lui.

— Domnule doctor, vreţi să scrieţi ceva pentru mine?

— Da. Bineînţeles.

— Domnului inspector Morse. Consemnaţi.

Medicul îşi scoase carneţelul şi transcrise scurtul mesaj. Îl privi pe Crowther cu ochi îngrijoraţi: pulsul acestuia scădea rapid. Aparatul mergea impecabil; iar cadranele sale negre erau pornite până la punctul maxim de funcţionare. Bernard simţi masca de oxigen pe faţă şi văzu într-un mod straniu de lucid cele mai infime detalii ale tuturor lucrurilor din juml său. Moartea urma să fie un lucru mult mai uşor decât sperase el vreodată. Mai uşoară decât viaţa. Îşi îndepărtă masca, cu o energie surprinzătoare, şi-şi rosti ultimele cuvinte.

— Domnule doctor, spuneţi-le copiilor mei că i-am iubit.

Ochii lui se închiseră, iar el păru să se prăbuşească într-un somn adânc. Era 2:35 noaptea. Muri în dimineaţa următoare, la 6:30, înainte ca soarele să răsară pe fondul cenuşiu şi răvăşit al cerului din est şi înainte ca oamenii de serviciu de la primele ore ale dimineţii să vină şi să facă zarvă de-a lungul coridoarelor cu măsuţele lor cu rotile.

Morse se uită în jos, spre el. Era 8:30 dimineaţa, iar rămăşiţele pământeşti ale lui Bernard Crowther fuseseră transportate discret la morga spitalului cu aproape două ore mai devreme. Morse îl simpatizase pe Crowther. Un chip inteligent; un om care arăta bine, într-adevăr. Se gândi că, probabil, Margaret îl iubise odinioară din toată inima; şi probabil că pe undeva, în străfundul inimii, îl iubea şi acum. Şi nu doar Margaret. Mai existase şi altcineva, nu-i aşa, Bernard? Morse aruncă o privire în jos, spre foaia de carneţel din mâna lui, şi o reciti:

„Domnului inspector Morse, îmi pare atât de rău. V-am spus atâtea minciuni. Vă rog, lăsaţi-o pe *ea* în pace. Nu are nimic de-a face cu asta. De unde să aibă? Eu am omorât-o pe Sylvia Kaye.”

Pronumele erau derutante sau, cel puţin, aşa i se păruseră doctorului care scrisese scurtul mesaj. Dar Morse le înţelese şi-şi dădu seama că Bernard Crowther ghicise adevărul înainte să moară. Se uită din nou la omul decedat; picioarele acestuia erau reci ca gheaţa şi, cu siguranţă, cu siguranţă nu va mai bate câmpii niciodată.

Morse se întoarse încet pe călcâie şi plecă.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ŞI OPTULEA

Vineri, 22 octombrie, dimineaţa

Câteva ore mai târziu, în aceeaşi zi de vineri, Morse stătea în biroul său, punându-l pe Lewis în temă cu noutăţile de dimineaţă.

— Vezi, în tot acest timp, problema cu cazul nu a fost atât faptul că ne spuneau minciuni la obraz, ci că ne spuneau o combinaţie atât de dubioasă de minciuni şi adevăr. Dar acum am ajuns aproape de capătul drumului, slavă Domnului.

— Încă n-am terminat, domnule?

— Ei, bine, tu ce părere ai? Nu am prea lăsa lucrurile în ordine, nu-i aşa? E întotdeauna drăguţ să beneficiezi de o confesiune, ştiu, dar ce te faci dacă ai *două*?

— Poate că nu vom afla niciodată, domnule. Cred, pur şi simplu, că nu încercau decât să se acopere unul pe celălalt, ştiţi, să preia asupra lor responsabilitatea pentru ceea ce făcuse celălalt.

— Dar cine credeţi că a făcut-o, domnule sergent?

Lewis avea opţiunea pregătită:

— Eu cred că ea a făcut-o, domnule.

— Vaaai!

Ei, bine, fusese o probabilitate de unu la doi, iar el alesese greşit. Sau, cel puţin, Morse credea că el greşise. Dar *acesta din urmă* nu fusese într-o formă prea bună în ultima vreme, nu-i aşa?

— Ei, haide, spuse Morse. Explică-mi. Ce te face s-o învinovăţeşti pe biata doamnă Crowther?

— Ei, bine, cred că ea a aflat că Crowther se întâlneşte cu cealaltă femeie şi cred ceea ce a spus ea despre faptul că l-

a urmărit şi l-a văzut la Woodstock. Nu ar fi putut afla câteva dintre lucrurile pe care le-a menţionat dacă nu s-ar fi dus până acolo, nu-i aşa?

— Continuă, spuse Morse.

— Vreau să spun, de exemplu, locul unde era parcată maşina în curte. Faptul că aceştia se strecuraseră pe bancheta din spate a maşinii - *noi* n-am ştiut acest lucru; dar pare să se potrivească cu faptul că unul dintre firele de păr ale Sylviei a fost găsit pe bancheta din spate. Pur şi simplu, cred că nu avea cum să inventeze una ca asta. Nu ar fi avut cum să culeagă aceste detalii din ziare, pentru că nu au fost niciodată aşternute pe hârtie.

Morse îşi exprimă acordul dând din cap.

— Şi o să-ţi mai spun şi altceva, Lewis. Ea nu s-a dus la cursul ei de la Headington în acea noapte de miercuri. Prezenţa ei nu este bifată în registru, cel puţin. Am verificat.

Lewis fu recunoscător pentru dovada care-i susţinea spusele.

— Dar dumneavoastră credeţi că a fost ea, domnule?

— Ştiu că nu a fost, spuse Morse cu simplitate. Vezi tu, Lewis, cred că dacă Margaret Crowther ar fi fost în toane criminale în acea noapte, am fi găsit craniul lui Bernard Crowther la capătul celălalt al levierului, nu pe acela al unei persoane neînsemnate, cum era Sylvia.

Lewis nu păru deloc convins.

— Cred că greşiţi, domnule. Ştiu ce vreţi să spuneţi, dar femeile sunt diferite. Nu puteţi spune, pur şi simplu, că o femeie ar face asta şi n-ar face ailaltă. Unele femei ar face orice. Probabil că s-a simţit teribil de geloasă pe cealaltă fată, care i-a luat soţul în modul acesta.

— Dar nu spune că a fost geloasă, totuşi; spune că a simţit „o supărare răvăşitoare”, îţi mai aminteşti?

Lewis nu-şi mai amintea, dar sesiză contradicţia:

— Dar de ce sunteţi, brusc, atât de nerăbdător să credeţi ceea ce spune ea, domnule? Credeam că aţi spus că *n-aţi* crezut-o.

Morse dădu din cap, în semn de aprobare.

— Este exact lucrul la care mă refeream. Totul este aşa un amestec de adevăr şi minciună. Sarcina noastră este să cernem grâul de pleavă.

— Şi cum facem lucrul ăsta?

— Ei, bine, vom avea nevoie şi de un pic de înţelegere psihologică, asta e sigur. Iar eu cred că ea spunea adevărul când susţinea că era supărată. Din punctul meu de vedere, acest lucru sună cu adevărat credibil. Sunt mai mult ca sigur că, dacă ar fi inventat povestea asta, ar fi spus că era geloasă, nu supărată. Iar dacă era supărată, cred că obiectul supărării ei era soţul ei, nicidecum Sylvia Kaye.

Din punctul de vedere al lui Lewis, totul părea slab şi fără rost.

— Nu m-a interesat niciodată psihologia, domnule.

— Nu eşti convins?

— Nu în privinţa asta, domnule. Nu.

— Nu te învinuiesc, spuse Morse. Nici eu nu sunt foarte convins, la rândul meu. Dar vei fi încântat să afli că nu depindem de aptitudinile mele de psiholog. Gândeşte-te doar o clipă, Lewis. Ea a spus că a intrat în curte, ţinându-se pe aproape - adică, pe stânga - şi s-a furişat printre maşini. L-a văzut pe Crowther la capătul îndepărtat al curţii, tot pe stânga. Eşti de acord?

— Sunt de acord.

— Dar levierul, dacă e să dăm crezare dovezilor, şi nu văd niciun motiv verosimil pentru care să *nu* facem asta, era fie *în,* fie *pe lângă* cutia cu unelte aflată în colţul cel mai îndepărtat, pe marginea dreaptă, a curţii. Arma cu care doamna Crowther pretinde că a omorât-o pe Sylvia Kaye era la minim optsprezece metri distanţă de locul în care se afla ea. Ea spune în scrisoare că nu era doar supărată, ci şi foarte înspăimântată. Iar eu pot foarte bine să o cred. Cine n-ar fi fost înspăimântat? Înspăimântată de ceea ce se întâmpla, înspăimântată de întuneric, poate; dar, mai presus de toate, *înspăimântată de posibilitatea de a fi văzută.* Şi totuşi, tu îmi ceri să cred că ea a traversat curtea şi a ridicat un levier care se afla, mai mult ca sigur, la nu mai mult de patru- cinci metri de locul în care se afla Bernard cu blonda lui pusă pe şotii? E o tâmpenie! A citit despre levier în ziare.

— Dar poate că cineva l-a mutat de acolo, domnule.

— Da. Cineva a făcut-o, cu siguranţă. Cine crezi că a fost?

Lewis simţi că disputele lui cu Morse, atunci când acesta era într-o asemenea dispoziţie, erau la fel de profanatoare ca şi disputa lui Moise cu Dumnezeu, pe Muntele Sinai. Oricum, trebuia să-şi fi dat seama de povestea aceea cu levierul de la bun început. A fost o greşeală imensă, într-adevăr. Dar era un alt lucru care-l deranjase în confesiunea lui Margaret. Păruse atât de evident, de la bun început, că aceasta era crima unui bărbat, nu a unei femei. El se uitase cu ochii lui la Sylvia în acea noapte şi îşi dăduse seama de îndată, fără raportul vreunui medic legist, că fusese violată. Hainele ei erau sfâşiate, şi era evident că cineva nu se

putuse abţine să nu-şi plimbe mâinile pe trupul ei. Nu îl suprinsese cu nimic, aşa cum nu-l uimise nici pe Morse, desigur, faptul că raportul menţionase sperma care i se revărsa pe picioare şi contuziile din jurul sânilor. Dar toate acestea nu se potriveau cu mărturia lui Margaret Crowther. Ea îi văzuse pe bancheta din spate a maşinii, aşa spusese. Dar oare avusese dreptate? Firul de păr fusese găsit pe bancheta din spate, dar acest lucru nu dovedea foarte multe, nu-i aşa? Ar fi putut ajunge acolo printr-o mie de modalităţi diferite. Nu. Lucrurile nu se potriveau nici aşa. Povestea îl depăşea. îşi formulă gândurile în cuvinte, iar Morse îl ascultă cu atenţie.

— Ai dreptate. E o problemă care mi-a provocat şi mie foarte multă bătaie de cap.

— Dar nu mai e o problemă acum, domnule?

— Ah, nu. Dacă asta ar fi singura noastră problemă, am avea un traseu destul de lin de parcurs înaintea noastră.

— Şi nu credeţi că e aşa?

— Cred că avem de înfruntat câteva mări foarte învolburate.

Chipul lui Morse era tras şi cenuşiu, iar vocea lui era tensionată, atunci când continuă:

— Există un singur lucru pe care ar fi trebuit să ţi-l spun, Lewis. După ce am plecat de la Hotelul Radcliffe, m-am dus să-l vizitez pe Newlove. Fusese să-l vadă pe Bernard ieri după-amiază şi era cât se poate de dornic să vorbească despre el.

— A apărut vreo noutate, domnule?

— Da, presupun că poţi spune că a apărut, într-un fel. Newlove nu vroia să vorbească despre latura personală a

lucrurilor, dar mi-a spus că Crowther i-a vorbit despre noaptea crimei. I-a spus, în mare parte, ceea ce noi ştiam deja, sau ceea ce am reconstituit noi, pas cu pas. Cu excepţia unui singur lucru, Lewis. Crowther a spus că i s-a părut *că mai era şi altcineva în curte* în acea noapte.

— Ei, bine, noi ştiam lucrul ăsta, nu-i aşa, domnule?

— Stai un moment, Lewis. Hai să nu facem decât să vizualizăm scena, dacă suntem în stare. Crowther coboară de pe locul din faţă şi urcă pe bancheta din spate, corect? Sylvia Kaye face acelaşi lucru. Acum, locul în care se afla maşina dispunea de mult prea puţin spaţiu, iar acesta nu era nici locul, nici ocazia pentru curtoazie de modă veche; iar eu presupun că ea a coborât pe uşa din faţă aflată în dreptul ei şi a urcat pe uşa aferentă din spate, iar el a făcut acelaşi lucru pe latura lui. Cu alte cuvinte, au stat pe aceleaşi locuri pe bancheta din spate a maşinii, după cum au stat în faţă: el în dreapta, ea în stânga. Acum, oricât de întortocheată o fi fost poziţia în care a ajuns Crowther, cred că, în cea mai mare parte a timpului, a stat cu spatele spre locul în care se afla soţia sa - sau, să ne exprimăm altfel - ea a fost aproape mereu chiar în spatele lui. Dar Bernard n-are ochi în spate, iar Margaret, după cum am stabilit, era de-a dreptul înţepenită de spaimă că ar putea fi văzută. Iar acest lucru tinde să ne conducă la o singură concluzie, aşa cum o văd eu; una şi bună: Crowther nu şi-a văzut soţia în acea noapte. Sunt sigur că ea a fost acolo, dar nu cred că a văzut-o. Dar el a văzut pe altcineva. Cu alte cuvinte, *mai era încă o persoană în curte în acea noapte,* o persoană care a ajuns mult mai aproape de el decât a făcut-o Margaret; cineva care s-a aflat foarte aproape de trusa de

unelte, cineva pe care Crowther l-a zărit - sau a zărit-o - pentru o clipă în umbră, în timp ce se afla pe bancheta din spate a maşinii sale. Şi cred, Lewis, că e posibil ca acea persoană să fi fost responsabilă de moartea Sylviei Kaye.

— Şi atunci, nu credeţi nici în vinovăţia lui Bernard, nu?

Pentru prima oară, Morse păru să aibă o ezitare bizară.

— El ar fi putut s-o facă, într-adevăr.

— Dar, pur şi simplu, nu vedeţi niciun motiv, nu-i aşa, domnule?

— Nu, spuse Morse sec. Nu-l găsesc.

Se uită în jur prin încăpere, demoralizat.

— Aţi mai primit vreo informaţie de la Peter Newlove, domnule?

— Da. Crowther i-a spus că el i-a folosit maşina de scris.

— Maşina de scris a lui Newlove, vreţi să spuneţi?

— Pari surprins.

— Vreţi să spuneţi că, până la urmă, Crowther *a fost într-adevăr* cel care a scris acea scrisoare?

Morse îi aruncă o privire din care se citea o dezamăgire dureroasă.

— Doar nu te-ai îndoit vreodată de chestia asta, nu-i aşa?

Deschise un sertar al biroului său şi scoase un plic alb, sigilat, pe care i-l întinse lui Lewis. Plicul îi era adresat lui Jennifer Coleby.

— Vreau să te duci s-o vizitezi, Lewis, să-i dai plicul ăsta şi să stai lângă ea atunci când îl deschide. Înăuntru se află o singură foaie de hârtie şi un plic de răspuns, adresat mie. Spune-i să răspundă la întrebarea pe care am pus-o şi apoi să sigileze mesajul în plicul de răspuns. E clar?

— Nu ar fi mai simplu s-o sunaţi, domnule?

Ochii lui Morse sclipiră brusc de mânie, deşi, atunci când vorbi, cuvintele veniră pe un ton liniştit şi controlat:

— După cum spuneam, Lewis, vei sta alături de ea, iar după ce şi-a scris răspunsul, te vei asigura că plicul este sigilat. Mă înţelegi, nu vreau să vezi întrebarea pe care i-am adresat-o, şi nici răspunsul pe care ea mi-l va da.

Acum, vocea era rece ca gheaţa, iar Lewis dădu repede din cap, în semn de ascultare. Nu-şi dăduse seama niciodată până acum cât de înspăimântător putea să fie inspectorul şi era fericit să plece.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ŞI NOUĂLEA
Vineri, 22 octombrie, după-amiaza

După plecarea lui Lewis, Morse se aşeză şi începu să se gândească la Sue. Se întâmplaseră atâtea lucruri de luni încoace, dar Sue rămăsese mai presus de toate în gândurile lui, aproape fără încetare. Trebuia să o întâlnească din nou. Îşi consultă ceasul. Era ora prânzului. Se întrebă ce anume făcea ea, şi brusc, se îmboldi să acţioneze.

— Alo, Spitalul Radcliffe?

— Da.

— Secţia accidente, vă rog frumos.

— Vă transfer acum, domnule.

— Alo. Secţia accidente.

Nu era Sue.

— Aş dori să discut pe scurt ceva cu domnişoara Widdowson, vă rog.

— Vă referiţi la sora medicală Widdowson.

Nu ştiuse acest lucru.

— Susan este prenumele ei, cred.

— Îmi cer scuze, domnule. Nu avem voie să preluăm apeluri telefonice din exterior, cu excepţia...

— Ar putea fi o urgenţă, o întrerupse Morse, plin de speranţă.

— Este vorba despre o urgenţă, domnule?

— Nu, nu chiar.

— Îmi pare rău, domnule.

— Ia ascultaţi, aici poliţia.

— Îmi pare rău, domnule.

Fără îndoială, mai auzise replica asta până acum.

Încet-încet, Morse începea să se enerveze din nou.

— Asistenta-şefă e acolo?

— Doriţi să vă transfer la asistenta-şefă?

— Da, asta doresc.

Avu de aşteptat două minute bune.

— Alo. Aici asistenta-şefă.

— Doamnă, vă sun de la Secţia de Poliţie a Văii Tamisei. Aici inspectorul-şef Morse. Aş dori să stau de vorbă cu sora medicală Widdowson. Înţeleg că aveţi anumite reguli în această privinţă şi bineînţeles că nu intenţionez, în circumstanţe normale, să le încalc...

— Este urgent?

Vox auctoritatis.

— Ei, bine, hai să spunem că este important.

Pe durata următoarelor câteva minute, asistenta-şefă îi explică, distant şi obiectiv, regulile care guvernau livrarea de corespondenţă personală şi transferul apelurilor telefonice din exterior spre membrii echipei „sale” de asistente. Ea clarifică răspicat regulile şi motivele acestor

reguli, iar Morse se frământă la masa lui, în timp ce degetele mâinii lui stângi băteau darabana pe suprafaţa biroului său, în maniera lui caracteristică.

— Vedeţi dumneavoastră, habar n-aveţi despre volumul de scrisori oficiale şi apeluri telefonice pe care le primeşte secţia mea în fiecare zi. Iar dacă am adăuga complicaţiile suplimentare generate de toate scrisorile şi apelurile personale, unde am ajunge? Am încercat şi cred că am izbutit...

Morse o ascultă până la capăt. În timp ce ea perora, o idee teribil de neverosimilă i se înrădăcină în minte. Aproape că îşi dorea s-o audă repetând lista plictisitoare de interdicţii.

— Vă sunt cât se poate de recunoscător, doamnă asistentă-şefă. Vreau să-mi cer scuze...

— O, nu aveţi de ce. Mi-a făcut plăcere să vorbesc cu dumneavoastră. Acum, daţi-mi voie să vă ajut în orice mod îmi stă cu putinţă.

Ea ar fi fost dispusă să facă orice pentru el, ştia acest lucru. Dar situaţia se schimbase. Apăruse acum o şansă absolut întâmplătoare, minusculă, acolo unde înainte nu fusese nimic. Puse capăt apelului cât putu de repede, deşi asistenta-şefă aproape că îl implora să-i ofere ocazia de a-l servi cu ceva. Dar el nu avea nevoie de nimic: cursul acţiunilor lui era deja limpede.

Sue lua prânzul, în timp ce Morse îşi încheia apelul îndelungat cu şefa ei directă. Şi ea se gândea la el. Măcar dacă l-ar fi cunoscut mai devreme! Ştia cu o siguranţă plină de pasiune că el i-ar fi schimbat viaţa. Oare acum era prea târziu? Doctorul Eyres stătea alături de ea, profitând de

orice oportunitate care apărea în mod decent pentru a obţine contactul fizic cel mai intim cu putinţă cu splendida soră medicală; dar Sue îi detesta apropierea şi insinuările şi, refuzând desertul, plecă de la masă cât putu de repede. O, Morse! De ce nu te-am cunoscut mai repede? Ea se întoarse în sala de aşteptare a pacienţilor externi de la clinica de accidente şi se aşeză pe una dintre băncile tari. Absentă, luă în mână o copie de mult expirată a revistei *Punch* şi-i frunzări mecanic paginile decolorate... Ce trebuia să facă? El nu mai apăruse absolut deloc de când cu noaptea aceea nenorocită, când Jennifer se întorsese acasă. Jennifer! Iar ea fusese suficient de proastă încât să i se destăinuie lui Jennifer. David? Va trebui să-i scrie lui David. El va fi atât de întristat; dar cum să locuieşti cu cineva, cum să dormi cu cineva timp de patruzeci, sau chiar cincizeci de ani... cu cineva pe care nu-l iubeşti sincer şi din toată inima?

Apoi, îl observă. El se oprise acolo, cu o privire neliniştită, vulnerabilă, în ochii lui cenuşii. Lacrimile începură să curgă pe obrajii lui Sue; simţi o bucurie incredibilă. El veni şi se aşeză lângă ea. Nici măcar nu încercă să o ia de mână - nu era nevoie de asta. Stătură de vorbă, iar ea nici măcar nu ştia despre ce. Nici nu conta.

— Va trebui să plec, spuse ea. Încearcă să mă vizitezi cât de curând, da?

Era ora unu şi jumătate.

Pe Morse îl durea îngrozitor inima. O privi pe Sue lung şi intens şi îşi dădu seama cât de mult o iubeşte.

— Sue?

— Da?

— Ai o fotografie cu tine?

Sue cotrobăi în poşetă şi găsi ceva.

— Nu e foarte bună, nu-i aşa?

Morse privi fotografia. Ea avea dreptate. Într-adevăr, nu o avantaja prea mult, dar era Sue a lui. O puse cu grijă în portofel şi se ridică, pregătit să plece. Pacienţii aşteptau deja; pacienţi cu bandaje voluminoase de ghips peste braţe şi picioare; cu bandaje înfăşurate în jurul capetelor şi încheieturilor mâinii, o victimă a unui accident rutier, cu buzele stropite de jur împrejur cu sânge şi chipul alb ca varul. Sosise momentul să plece. Îi atinse blând mâna, iar degetele li se împleticiră într-un bun-rămas tandru şi dulce. Sue îl urmări prin uşile din celuloid întredeschise, în timp ce el pleca, şchiopătând uşor.

Era aproape ora două fără un sfert când Morse ieşi din Spitalul Radcliffe, luând-o spre întinsul bulevard St. Giles', mărginit de copaci. Se gândi să-şi amâne următoarea sarcină; dar trebuia să fie îndeplinită la un moment dat, iar el se afla oricum prin zonă, chiar acum.

Rămânând pe trotuarul drept al bulevardului St. Giles', îndreptându-se în direcţia generală a Monumentului Comemorativ al Martirilor, Morse se opri la primul bufet expres peste care dădu, Wimpy Grill, şi intră în încăpere. După ce îşi dezvălui identitatea, italianul bondoc şi măsliniu care întorcea burgerii de vită pe plită, „nu vorbeşte, signor, englezeşte aşa bine” îşi chemă brusc chelneriţa neglijentă şi tânără, să-i ofere consiliere. Morse plecă în timp ce amândoi clătinau vehement din cap şi gesticulau agitaţi; nu avea să fie o treabă uşoară. Câţiva metri mai departe, se opri şi intră în barul *Pasărea şi puiul,* unde îşi comandă o halbă de bere amară şi se angajă într-o conversaţie sinceră,

liniştită, de mai multe minute, cu barmanul, care era şi proprietarul locului şi care deservea întotdeauna barul la ora prânzului. Din păcate, nu. O, da, ar fi observat; dar nu. Îmi pare rău. Urma să fie o poveste lungă, demoralizatoare, dar numai Morse în persoană o putea face.

El îşi continuă traseul, meticulos, printre cele douăsprezece localuri asemănătoare de pe Cornmarket, sub cinematograful ABC, traversă strada la Carfax şi o luă pe trotuarul opus. Abia la o patiserie mică („servim gustări”), adăpostită pe lângă uriaşa clădire a celor de la Marks and Spencer, găsi persoana pe care o căutase. Era o femeie căruntă, bucălată, cu un chip binevoitor şi un comportament prietenos. Morse conversă cu ea timp de mai multe minute, iar în acest timp, dădură amândoi din cap foarte mult şi el primi indicaţii. Dar indicaţiile nu se îndreptau vag spre exterior, spre alei sau spre străzi lăturalnice; de această dată, indicaţiile vizau o încăpere mică, înăuntrul patiseriei, locul în care se serveau gustările localului. Mai exact, indicaţiile se refereau la o anumită măsuţă mică, aflată în colţul cel mai ferit al încăperii, cu câte un scaun de fiecare parte, ambele goale acum, cu o olivieră, o scrumieră murdară şi un flacon cu sos de roşii aşezate pe faţa de masă cu dungi roşii şi albe.

Era ora 15:45. Morse se îndreptă spre masă şi se aşeză. Ştia că, acum, cazul era aproape încheiat; dar nu putea simţi nici-o urmă de entuziasm. Picioarele îl dureau, mai ales cel drept, şi avea teribil de multă nevoie de ceva care să-l înveselească. Scoase din nou poza lui Sue din portofel şi se uită la chipul fetei pe care o iubea atât de mult şi fără speranţă. Chelneriţa cu părul cărunt se apropie de el.

— Pot să vă servesc cu ceva, domnule? Îmi cer scuze că nu mi-am dat seama că aţi putea...

— Aş dori o cană de ceai, drăguţo, spuse Morse.

Era mai bine aşa, decât nimic.

Nu se întoarse la birou până la 16:45. Un bilet de la Lewis îl aştepta pe masă. Sergentul său spera că va fi totul în regulă dacă va pleca puţin mai devreme. Îl ruga să-l sune dacă prezenţa lui era necesară. Soţia lui avea „puţină gripă”, iar copiii erau greu de strunit.

Morse făcu biletul cocoloş şi-l aruncă la coşul de hârtii. Sub bilet de afla scrisoarea pe care Lewis o adusese din partea lui Jennifer Coleby. Asigurându-se că fusese sigilată cu grijă, Morse o aşeză, nedesfăcută, în ultimul sertar din stânga al biroului, pe care îl încuie cu cheia.

Căută un număr în cartea de telefoane şi auzi răsunătorul „ţrrr ţrrr ţrrr ţrrr”. Se uită la ceasul de la mână: era aproape ora 17:00. N-ar mai fi contat, desigur, dacă era deja plecat; dar voia să rezolve toate chestiunile chiar acum. „Ţrrr ţrrr ţrrr ţrrr”. Era pe cale să renunţe, când, în sfârşit, cineva răspunse la telefon.

— Alo?

Era Palmer.

— Sunt încântat că v-am nimerit pe dumneavoastră, domnule. Aici Morse.

— A.

Micul director nu părea deloc încântat.

— Aveţi noroc. Tocmai încuiam biroul, dar mi-am zis că ar fi mai bine să mă întorc şi să răspund la telefon. Nu se ştie niciodată, în branşa asta. Ar putea fi important.

— Este important.

— A.

Palmer locuia pe eleganta Observatory Street, la capătul Woodstock Road. Da. Se putea întâlni cu Morse - desigur că putea - dacă era important. Au stabilit o întâlnire la *Bivolul şi jugul* de pe Walton Street, din apropiere, la ora 20:30, în acea seară.

Era genul ăla de local cu înfăţişare neplăcută, prost luminat, încropit într-o doară; un spaţiu dezamăgitor, cu jocuri cu cai, darts şi jocuri de fotbal, care se numărau printre principalele pretenţii ale clienţilor ponosiţi. Morse îşi dorea să termine cu povestea asta şi să iasă de acolo cât putea de repede. La început a avut loc o luptă, iar Palmer a fost rezervat şi şovăielnic; dar Morse ştia prea multe pentru ca el să-i poată rezista. Plin de ranchiună, dar cu o sinceritate vizibilă, Palmer îşi relată povestea măruntă şi deplorabilă.

— Presupun că sunteţi de părere că ar fi trebuit să vă spun asta mai devreme?

— Habar n-am. Eu, unul, nu sunt căsătorit.

Morse părea cât se poate de indiferent. Era 9:00 seara, iar el îşi luă rămas-bun.

O porni cu maşina pe Woodstock Road, cu o viteză ceva mai mare de 50 de kilometri pe oră; dar, după ce zări un automobil al poliţiei, încetini până la limita de viteză regulamentară. Făcu ocolul giratoriului spre Woodstock, punctul de pornire al întregii încurcături sinistre, şi se îndreptă spre Woodstock. Când ajunse în dreptul satului Yarnton, coti şi parcă Lancia în faţa domiciliului doamnei Mabel Jarman, unde nu petrecu mai mult de două minute.

În timp ce se întorcea acasă, făcu o vizită la secţia de

poliţie. Coridoarele erau întunecate, dar nu se deranjă să mai aprindă luminile. Ajuns în biroul său, descuie ultimul sertar din stânga al biroului şi scoase plicul. Mâna îi tremură uşor în timp ce o întindea spre cuţitul pentru scrisori şi despica impecabil vârful plicului. Se simţea ca un jucător de cricket care tocmai ratase şi care verifica tabelul de marcaj, să verifice dacă nu cumva un punct întâmplător marcat de celălalt jucător fusese contabilizat din greşeală pe numele lui. Dar Morse nu credea în miracole şi ştia ce va conţine bileţelul înainte să-l deschidă. Văzu hârtia; nu o citi. O văzu sinoptic, nu ca pe o sumă a cuvintelor şi a literelor sale individuale. Nu există miracole.

Stinse lumina, încuie uşa biroului şi o luă înapoi pe coridorul întunecat. Ultima piesă de puzzle fusese aşezată la locul ei. Acum, imaginea era completă.

CAPITOLUL AL TREIZECILEA
Sâmbătă, 23 octombrie

Încă de la micul dejun, Sue încercase să-i scrie lui David. O dată sau de două ori, izbutise să aştearnă pe hârtie câte o jumătate de pagină înainte să mototolească hârtia şi să înceapă pe o pagină curată; dar, de cele mai multe ori, propoziţiile înşelătoare o lăsau baltă după ce storcea cu greu o propoziţie chinuitor de scurtă. Încercă din nou.

„Dragul meu David,

Ai fost atât de bun şi de iubitor cu mine, încât îmi dau seama că această scrisoare va reprezenta un şoc teribil pentru tine. Dar simt că trebuie să-ţi spun - nu este cinstit să ascund nimic de tine. Adevărul este că m-am îndrăgostit

de altcineva şi eu...”

Ce altceva putea să mai adauge? Nu avea cum să o lase aşa, pur şi simplu... Mototoli şi ultima ciornă, adăugând-o la colecţia din ce în ce mai mare de ghemotoace de hârtie de pe masă.

Un Morse cu o înfăţişare posomorâtă stătea aşezat pe scaunul său de piele neagră, în aceeaşi dimineaţă. Fusese încă o noapte neliniştită şi chinuitoare. Trebuie să-şi ia un concediu.

— Păreţi obosit, domnule.

Morse înclină din cap.

— Da, dar acum am ajuns la capătul călătoriei.

— Am ajuns, domnule?

Morse păru că se înviorează. Trase o inspiraţie adâncă în piept.

— Am făcut una sau două cotituri greşite, după cum ştii şi tu, Lewis; dar, din pură baftă, m-am îndreptat întotdeauna în direcţia cea bună - chiar şi în noaptea crimei. Mai ţii minte cum stăteam în curtea aceea? Îmi amintesc că am ridicat privirea spre stele şi mi-am spus câte secrete trebuie să ştie ele, dat fiind că se uită în jos, spre secretele tuturor, îmi amintesc că am încercat chiar şi atunci să văd modelul integral, nu doar părticelele care alcătuiesc modelul. Noaptea aceea, ştii şi tu, Lewis, avea un aer foarte ciudat. Într-adevăr, semăna destul de mult cu o crimă pasională. Dar lucrurile nu simt întotdeauna ceea ce par, nu-i aşa?

Părea că vorbeşte pe un ton confuz, oarecum cântat, de parcă s-ar fi drogat.

— Acum, poţi *face* ca lucrurile să pară puţin îndoielnice, dar eu încă nu am întâlnit un ucigaş atât de inteligent. Sau,

eventual, lucrurile *se întâmplă* aşa, pur şi simplu, nu? Ar fi fost ciudat dacă Sylvia ar fi fost violată acolo unde a fost găsită, nu crezi? Ştiu că era extrem de întuneric în curte, în acea noapte, dar maşini cu toate farurile aprinse la intensitate maximă intrau şi ieşeau fără încetare. Cu siguranţă, îţi solicită imaginaţia un pic să crezi că un om ar putea fi atât de dement încât să violeze o fată în lumina cea mai puternică a farurilor din faţă ale motocicliştilor.

Lewis avu impresia că Morse se relaxează puţin, iar ochii săi îşi pierd expresia mohorâtă.

— Ei bine?

Acum, şeful său părea mai aproape de comportamentul său natural.

— Bănuiesc că aveţi dreptate, domnule.

— Dar arăta ciudat. O blondă cu picioare lungi, omorâtă şi violată sau violată şi omorâtă. Oricare ar fi fost ordinea acestor fapte, acestea indicau acelaşi lucru. Avem de căutat un ucigaş obsedat de sex. Dar eu nu eram sigur de asta. Din câte am auzit, violul nu este un lucru uşor dacă tânăra doamnă nu este dispusă să coopereze şi, precum spuneam, am eliminat posibilitatea ca Sylvia să fi fost violată în curte. Ar fi ţipat, ar fi răcnit - dacă nu cumva, desigur, era deja moartă. Dar sunt oarecum neîncrezător în genul acesta de lucruri şi am presupus că şansele de a întâlni un necrofil de calibrul lui Christie sunt oarecum reduse. Şi, atunci, cu ce ipoteză rămânem?

Lewis speră că era o întrebare retorică şi se vădi că, într-adevăr, aşa era.

— Ei, bine, hai să ne concentrăm atenţia separat asupra fiecăreia dintre aceste două componente: viol şi omucidere.

Hai să presupunem că sunt două acţiuni diferite, nu una. Să pornim de la ipoteza că ea a avut contact sexual cu un bărbat - până la urmă, nu există nici-o îndoială în privinţa contactului sexual. Să presupunem, mai departe, că acest act a avut loc cu consimţământul ei deplin. Acum, exista o fărâmă de dovadă care să susţină acest lucru. Sylvia nu era membră a mişcării feministe, dar nu purta sutien, iar mie mi s-a părut că, deşi acest lucru nu era neobişnuit, era, ei bine - oarecum sugestiv. Am descoperit că Sylvia are mai multe bluze albe, dar nu are sutiene albe. De ce nu? Nici-o persoană atât de conştientă de silueta şi de înfăţişarea ei, precum era Sylvia Kaye, nu avea de gând să poarte un sutien negru sub o bluză subţire şi albă, nu-i aşa? Nu am putut trage decât o singură concluzie: că Sylvia ieşea destul de des din casă fără să poarte sutien; iar dacă totuşi purta sutien, acesta era negru, pentru că toate fetele cred că lenjeria neagră este teribil de sexy. Acum, toate acestea îmi sugerau că ea era o tânără doamnă căreia îi era greu să refuze, şi cred că este destul de evident că aşa şi era.

— Nu purta nici chiloţi, domnule.

— Nu. Dar raportul medicului legist sugerează că i-a purtat - după urmele de elastic pe care le avea în jurul taliei. Da, sunt destul de sigur că a purtat chiloţi, iar aceştia au nimerit în buzunarul cuiva, iar ulterior, au fost aruncaţi sau arşi. Oricum, nu este important. Să revenim la principalele părţi componente ale crimei. Întâi, un bărbat are contact sexual cu Sylvia şi e destul de evident că ea nu se opune prea mult. Apoi, cineva o omoară. Ar fi putut să fie acelaşi bărbat, dar motivul este destul de greu de sesizat. Dovezile pe care le-am obţinut într-o etapă foarte

timpurie păreau să sugereze că aceasta a fost o cunoştinţă absolut la nimerealã, un agaţament întâmplător pe drumul spre Woodstock. În regulă. Dar, dat fiind că am stabilit că Ber- nard Crowther a fost omul care se oprise la giratoriul din Woodstock, anumite aspecte ale cazului păreau să devină din ce în ce mai complicate. Puteam să-mi imaginez că Crowther era genul de bărbat care îşi mai înşela soţia din când în când, mai ales că, din câte ştim acum, relaţia cu nevasta lui pare să se fi degradat în ultimii câţiva ani de la o fericire idilică la un şir de certuri prosteşti. Dar dacă eram în căutarea unui maniac obsedat de sex, eram destul de sigur că Crowther nu era omul pe care-l căutam. Mi se părea a fi un bărbat extrem de civilizat. Mai ţii minte când te uitai la fotografiile acelea ale Sylviei, Lewis? Îţi aduci aminte că mi-ai spus că ţi-ai dori să pui mâna pe nemernicul care a făcut una ca asta? Dar aveai pe atunci o imagine suprapusă în minte, cred: asociai violul cu asasinatul şi cu încă ceva: *interacţiunea evidentă cu vestimentaţia sumară a Sylviei.* Acuma, nu puteam să-l integrez pe Crowther în tabloul ăsta; iar dacă mărturia doamnei Crowther a fost adevărată dintr-un punct de vedere, cu siguranţă că a fost adevărată atunci când ea a descris ceea ce văzuse în maşină. Ai remarcat şi tu acest aspect, Lewis. Şi atunci, ce am descoperit? Întâi, Crowther a făcut dragoste cu fata pe bancheta din spate a maşinii. După aceea, poate că a avut o ceartă cu ea, legată de ceva anume. Să zicem că ea ar fi o curvă tânără şi mercantilă şi a fost de acord să facă amor cu el pe baza genului de înţelegere pe care ar fi solicitat-o o prostituată obişnuită. Să presupunem că el n-a putut sau n-a fost dispus să o

plătească. Să zicem că încep să se certe, iar el o omoară. E o posibilitate. Dar pur şi simplu nu puteam să cred că, dacă aceasta ar fi fost succesiunea evenimentelor, am mai fi găsit-o pe Sylvia în starea în care am surprins-o: cu bluza sfâşiată şi smulsă de pe ea. Sau, cel puţin, nu dacă ne-am fi gândit la Crowther ca fiind vinovatul.

Lewis îl întrerupse pe un ton scăzut:

— Spuneaţi că v-aţi dat seama cine a făcut asta.

— Cred că şi tu ţi-ai dat seama, ripostă Morse. Pe măsură ce cazul progresa, părea să existe o singură persoană care să aibă mintea suficient de deformată şi de pervertită, încât să-şi facă mendrele cu corpul unei fete omorâte. Un bărbat care, oricum, aşteptase să se întâlnească cu ea; un bărbat despre care ştim că se frământa şi se tortura în permanenţă cu gânduri legate de sex; un bărbat care devora o selecţie săptămânală de filme erotice şi pornografie. Ştii totul despre el, Lewis. Iar eu m-am dus să-l vizitez cu o săptămână în urmă. Dormitorul său este înţesat cu un întreg arsenal de ilustrate deocheate, reviste din Danemarca, filme porno *hardcore* şi aşa mai departe. E bolnav, Lewis. Ştie şi el că e bolnav, ştie şi mama lui acest lucru. Dar nu e un răufăcător. De fapt, nu este dezagreabil, în pofida imoralităţii sale. Mi-a spus că a avut adeseori un vis: că dezbracă trupul unei fete moarte.

— Sfinte Dumnezeule! spuse Lewis.

— Nu ar trebui să fii prea stupefiat de chestia asta, să ştii, spuse Morse. Mi s-a spus că Freud menţionează acest gen de vis ca fiind o formă obişnuită de fantezie sexuală printre voyeurii frustraţi.

Lewis îşi aminti filmul. Îl găsise destul de erotic şi el, nu-i

aşa? Dar nu dorea să recunoască chestia asta, nici măcar în sinea lui.

— S-a întâlnit cu Sylvia de mai multe ori până atunci. De obicei, se întâlneau în barul hotelului *Prinţul Negru,* beau ceva alcool, apoi se duceau acasă la el - în dormitorul lui. El o plătea pentru asta. Mi-a spus-o chiar el.

— Avea o grămadă de cheltuieli, într-un fel sau altul, domnule.

— Da, într-adevăr. Oricum, în noaptea când Sylvia a fost omorâtă, aşteptase de pe la opt fără un sfert. Băuse din ce în ce mai mult şi se simţise din ce în ce mai disperat pe măsură ce timpul trecea, iar Sylvia nu apărea. A ieşit de mai multe ori să se uite după ea. Dar n-a văzut nimic. Când a găsit-o, în sfârşit, era cuprins de o stare de rău fizic şi psihic: îi era rău de la frustrarea sexuală pe care o acumulase şi îi era rău de la prea multă băutură. A găsit-o cât se poate de întâmplător - aşa spunea - iar eu îl cred.

— Şi atunci... vreţi să spuneţi că el... şi-a făcut mendrele cu ea?

Morse dădu din cap.

— Da. Asta a făcut.

— Are nevoie de tratament, domnule.

— Mi-a promis că se va duce la un consult psihiatric, dar nu sunt foarte optimist în privinţa asta. Nu am cunoscut decât un singur psihiatru. Un tip ciudat. Dacă un om a avut vreodată nevoie de tratament psihiatric, acela era el.

Morse zâmbi plin de compasiune, iar Lewis simţi că şeful său îşi revine la starea lui de spirit normală.

— Aşadar, am clarificat problema asta, domnule.

— Da. Dar nu ne-a ajutat foarte mult, nu-i aşa? Eram cât

se poate de sigur că Sylvia Kaye n-a fost omorâtă de către domnul John Sanders. Ea a fost asasinată, spune raportul medicului legist, între 19:00 şi 20:00 seara, sau aşa ceva. Acum toţi ştim chestia aia cu criminalul care se întoarce la locul crimei, dar pur şi simplu nu mi-ar fi venit să cred că Sanders ar fi stat între două ore şi jumătate şi trei ore bând whisky la o distanţă nu mai mare de vreo patruzeci şi cinci de metri de locul în care zăcea moartă victima lui. Ar fi luat-o la sănătoasa, asta-i sigur. Ceea ce mi se părea atât de ciudat era faptul că nu fusese găsită mai devreme. Dar tu ai lămurit povestea asta.

Lewis fu încântat să afle că şi el fusese de folos pe undeva, de-a lungul traseului. Ştia la ce anume se referea Morse, pentru că el, Lewis, intervievase toţi şoferii autovehiculelor parcate în curte, în acea noapte. Şoferul maşinii îndărătul căreia fusese găsită Sylvia în acea noapte parcase mai devreme, într-un loc neconvenabil, chiar în afara curţii *Prinţului Negru;* dar fusese hotărât să blocheze alte maşini şi profitase imediat de ocazie, de cum văzuse o maşină plecând din curte, să-şi strecoare propria maşină în marşarier în locul rămas liber. Desigur, farurile lui n-au cuprins-o în bătaia lor pe Sylvia Kaye, iar când a coborât de pe locul şoferului, cadavrul era sprijinit de perete, de cealaltă parte a maşinii.

— Bine, continuă Morse, până în acest moment, am reuşit să ajungem până la Crowther. Sau, mai exact, soţii Crowther. Poate că nu vom afla niciodată cu exactitate rolul jucat de fiecare dintre ei în acea noapte. Dar un lucru pe care cred că îl putem sugera cu încredere: ca rezultat a ceea ce s-a întâmplat, *Margaret a crezut că Bernard o*

omorâse pe Sylvia. Habar n-am dacă s-a sinucis doar din cauza a ceea ce suspecta, deşi, cu siguranţă, a fost printre factorii care au îndemnat-o să facă acest pas. Dar asta este doar jumătate din chestiune. Cred, de asemenea, că *Bernard bănuia că Margaret o omorâse pe Sylvia.* Dacă am dreptate în privinţa asta, mi se pare că o serie de lucruri se explică. Bernard avea două motive copleşitoare să păstreze tăcerea. În primul rând, povestea lui de dragoste ar fi ieşit de îndată la lumină, cu toate consecinţele pe care le-ar fi generat. În al doilea rând, şi poate chiar mai important, dovezile furnizate de el ne-ar fi putut într-adevăr ajuta să găsim criminalul care, aşa cum vedea Bernard lucrurile, era probabil propria lui soţie, Margaret. O, Dumnezeule, Lewis, măcar dacă oamenii ăştia ar fi discutat despre acest subiect unul cu celălalt! Nu bănuieşti pe altcineva că a comis o crimă, dacă ai înfăptuit-o tu însuţi. Şi cred că fiecare dintre ei era cât se poate de sincer în suspiciunile care-l vizau pe celălalt. Astfel că, putem susţine cu toată încrederea că *niciu- nul dintre ei n-a făcut-o.* Iar dacă Bernard ar fi vădit câtuşi de puţină inteligenţă, şi-ar fi dat seama cât era de improbabil ca Margaret să fie implicată cu adevărat în această crimă. Trecuse pe lângă soţia lui în drumul înapoi spre Oxford! Acum, ştim cu toţii din mărturia lui Margaret că ea şofa încet şi, probabil, cele mai multe maşini o depăşeau oricum. Dar dacă el a plecat spre Oxford *înaintea* ei, ar fi fost o imposibilitate fizică pentru el să o depăşească. Suntem de acord?

— Dar poate că s-a oprit pentru o băutură sau aşa ceva, domnule.

— Nu m-am gândit la asta, spuse Morse lent. Dar nu este

un amănunt vital. Hai să mergem mai departe. Acum, persoana cheie a acestui caz a fost de la bun început domnişoara X - acea domnişoară X care s-a aflat alături de Sylvia în maşina lui Bernard Crowther. Ce am aflat noi despre ea?

Cel mai important fapt pe care l-am aflat a fost un lucru pe care l-a auzit doamna Jarman: iar aceasta este 100% convinsă că *într-adevăr* l-a auzit - am vizitat-o din nou noaptea trecută. Ea a auzit-o pe Sylvia spunând: „Mâine dimineaţă, o să ne hlizim de chestia asta". Aşadar, descoperim că terenul de acţiune se restrânge considerabil, nu-i aşa? Investigăm la Compania de Asigurări Town and Gown, iar acolo, descoperim câteva lucruri foarte interesante. Iar cel mai interesant dintre ele este că cineva îi spune lui Jennifer Coleby să-şi ţină gura.

Lewis o deschise pe a lui, dar nu apucă să spună nimic.

— Ştiu că tu crezi că am avut ceva împotriva acelei tinere de la bun început, dar eu sunt convins acum - mai convins decât oricând - că scrisoarea pe care am găsit-o, adresată lui Jennifer Coleby, i-a fost scrisă acesteia de către Bernard Crowther. Dacă vrei amănuntele exacte, acest lucru s-a întâmplat în după-amiaza de vineri, 1 octombrie, în biroul domnului Peter Newlove de la Lonsdale College, la maşina de scris a aceluiaşi domn Newlove. Aceasta, Lewis, este *o certitudine.*

Din nou, Lewis făcu o încercare de protest şi, din nou, Morse îi respinse protestul dând din mână.

— Ascultă-mă până la capăt, Lewis. Jennifer Coleby ne-a minţit de la bun început. De fapt, dintre toate persoanele implicate în acest caz, Jennifer Coleby a fost aceea care a

deţinut monopolul minciunilor. Minciuni, minciuni şi iar minciuni. Dar de ce *trebuia* să mintă? De ce ar fi cineva atât de determinat să ne inducă în eroare, precum a fost ea? Am fost sigur, încă de foarte devreme, că motivul era unul relativ simplu, de fapt. Tânăra doamnă care a stat pe bancheta din spate a maşinii lui Bernard era amanta acestuia, iar tot ce am aflat de la Margaret confirma autenticitatea propriei lui mărturisiri, în care acesta recunoştea că avea de fapt o amantă. Acum, nu e nevoie să trec în revistă toate minciunile pe care le-am încasat de la Jennifer; dar a existat o fărâmă de sinceritate în mijlocul acelei reţele încâlcite de minciuni. Şi unul dintre lucrurile pe care ni le-a spus, şi care părea cea mai gogonată minciună dintre toate, s-a vădit de fapt a fi singurul lucru adevărat. *A spus că ea are maşină.*

Lewis nu se mai putu abţine.

— Dar a avut pană de cauciuc, domnule. Ştim totul despre asta.

— O, nu mă îndoiesc că a avut pană de cauciuc. Ştim că asta s-a întâmplat. I-a sunat pe tipii ăia de la Baterii şi Cauciucuri. Dar dacă ei n-au putut face reparaţia, a făcut-o altcineva, nu? Dacă mai ţii minte, Jennifer nu l-a mai chemat pe omul de la cauciucuri să treacă pe la ea cu altă ocazie; şi nu şi-a făcut reparaţia la Barkers. Dar cineva i-a reparat cauciucul, Lewis. Poate că a făcut-o ea, ai mâna ei? Nu e o femeie proastă, nu-i aşa? Poate că l-a rugat pe vecinul de alături? Nu ştiu. Dar poţi repara o pană de cauciuc în cinci minute, fără prea multă bătaie de cap, iar Jennifer Coleby *este o fată practică şi avea nevoie de maşină în acea noapte.*

— Nu pot urmări câtuşi de puţin povestea asta, spuse Lewis, complet derutat.

— Vei putea, stai liniştit.

Morse se uită la ceasul de la mână.

— Vreau să te duci şi să o aduci încoace, Lewis.

— Vă referiţi la domnişoara Coleby?

— La cine' dracu' altcineva?

Morse îl conduse pe Lewis până afară, bătu la uşa comandantului de poliţie Strânge şi intră.

Cam cu o jumătate de oră mai târziu, uşa se deschise, iar Strânge se opri în pragul acesteia, împreună cu Morse. Ambii bărbaţi aveau feţele grave, iar Strânge dădu din cap cu fermitate în timp ce inspectorul-şef rostea câteva cuvinte de încheiere.

— Pari obosit, să ştii, Morse. Cred că ar trebui să-ţi iei un concediu de două săptămâni, acum că povestea asta s-a terminat.

— Ei bine, încă nu s-a terminat de tot, domnule.

Morse se întoarse lent în propriul birou.

Când Jennifer Coleby sosi, Morse o invită să ia un loc, apoi se îndreptă spre Lewis.

— Aş dori ca discuţia asta să fie confidenţială, Lewis. Mă înţelegi, ştiu.

Lewis nu înţelegea şi se simţi rănit. Dar plecă, lăsându-i singuri, şi o porni spre bufet.

— Ascultaţi, domnule inspector. Credeam sincer că după vizita de ieri a sergentului dumneavoastră aţi terminat...

Morse o întrerupse ferm.

— *Eu* v-am chemat încoace şi *eu* o să vorbesc. Dumneavoastră nu veţi face altceva decât să staţi şi să

tăceţi din gură timp de câteva minute.

Se auzea ameninţarea subtil voalată în vocea lui, iar Jennifer Coleby, destul de alarmată, făcu aşa cum îi propusese Morse.

— Daţi-mi voie să vă spun ceea ce am bănuit de mult timp în acest caz, domnişoară Coleby. Mă puteţi întrerupe dacă greşesc, dar nu mai vreau o porţie din minciunile dumneavoastră nenorocite.

Ea îi aruncă o privire răutăcioasă în ochii lui pătrunzători, dar nu spuse nimic.

— Daţi-mi voie să vă spun ceea ce cred. Cred că două fete au fost culese la autostop de un bărbat într-o noapte, iar una dintre acele două fete era amanta bărbatului. Cred că, de obicei, această amantă mergea cu maşina să-şi vadă iubitul, dar în acea seară ieşită din comun, n-a putut ajunge acolo cu maşina şi, din acest motiv, trebuia fie să ia autobuzul, fie să facă autostopul. Din nenorocire şi din pură întâmplare, a fost luată *exact de către bărbatul cu care urma să se întâlnească.* Tot din nenorocire, erau două fete, iar el a trebuit să le ia pe amândouă, *şi aceste două fete se cunoşteau una pe cealaltă.* Acum, brusc, întreaga poveste părea mult prea primejdioasă - asta este părerea mea, mă înţelegeţi, domnişoară Coleby - şi, cumva, cei doi au hotărât să renunţe la întâlnirea lor şi să aştepte până la apariţia unei alte oportunităţi. Cred că fata, amanta, a cerut să fie lăsată undeva pe drum. Probabil că a inventat o scuză perfect viabilă - era o mincinoasă foarte bună - şi i-a cerut să o lase să coboare. Dar ea ştia încotro se îndreaptă cealaltă fată - fără îndoială că aceasta îi spusese - şi simţea o gelozie necontrolată în acea noapte. Poate că simţise

ceva în timp ce călătoriseră în trei. Vedeţi dumneavoastră, fata aşezată în faţă li se părea foarte atrăgătoare bărbaţilor. Şi poate? Cine ştie? Bărbatul, bărbatul pe care ea îl cunoştea atât de bine, îi fusese necredincios soţiei sale. Comisese adulterul chiar cu ea! De ce să nu o facă şi cu alte fete? Aşadar, cred că ăsta a fost lucrul care s-a întâmplat. Ea a coborât din maşină, dar nu s-a întors acasă. Nu. Ea a aşteptat un autobuz, care a venit aproape în aceeaşi clipă. Cât de mult trebuie să-şi fi blestemat norocul. Măcar dacă nu ar fi ieşit la autostop! Oricum, a luat autobuzul şi s-a îndreptat spre locul unde ştia că ar putea să-i găsească. Şi i-a găsit. Era întuneric pe acolo, iar ea n-a putut vedea mare lucru, dar a văzut destul. Şi a simţit cum se acumulează înăuntrul ei o gelozie criminală, nu atât împotriva iubitului ei, cât împotriva târfei aceleia ieftine de fată, o fată pe care apucase s-o cunoască, dar nu o simpatizase niciodată, o fată pe care o ura acum cu o furie de nedescris. Cred că, probabil, au discutat una cu cealaltă după plecarea bărbatului, dar nu pot decât să ghicesc şi s-ar putea să greşesc. Cred că fata care tocmai coborâse din maşină a putut sesiza furia mortală de pe chipul celeilalte tinere şi cred că a încercat să fugă. Dar, în timp ce făcea asta, o lovitură înverşunată i-a crăpat craniul, iar ea a căzut grămadă, moartă, în curtea pavată. Cred că ea a târât fata, trăgând-o de braţe, până la colţul cel mai întunecat al curţii şi mai cred că fata care a înfăptuit crima a ieşit în întuneric şi a luat un autobuz care a dus-o până acasă.

Morse se opri, iar în încăpere se lăsă o tăcere profundă.

— Credeţi că aşa s-au întâmplat lucrurile, domnişoară Coleby?

Ea dădu din cap.

— Ştim amândoi cine a omorât-o pe Sylvia, nu-i aşa?

Morse vorbi cu atâta blândeţe, încât abia izbutea să-i audă cuvintele. Din nou, ea dădu din cap.

Morse îl sună pe Lewis şi-i spuse să intre.

— Ia nişte notiţe, domnule sergent. Acum, domnişoară Coleby. Câteva întrebări suplimentare, vă rog frumos. Cine v-a reparat pana?

— Un vecin de peste drum. Domnul Thorogood.

— Cât timp i-a luat?

— Cinci-zece minute. Nu mult. L-am ajutat şi eu.

— De cât timp sunteţi amanta angajatorului dumneavoastră, domnul Palmer?

Lewis ridică privirea, stupefiat.

— De aproape un an.

— Nu vi s-a părut că este puţin periculos să vorbiţi şi altcuiva despre asta?

— Presupun că era. Dar acest lucru însemna că puteam beneficia de o cameră, o dată pe săptămână.

— Palmer v-a spus în această dimineaţă că am aflat?

— Da.

Ea răspunsese pe un ton blând până acum. Dar vechea flacără străluci din nou în ochii ei.

— De unde aţi aflat?

— A trebuit să ghicesc. Dar trebuia să existe un motiv. A fost o întâmplare, sincer. Am verificat registrul şcolii serale, pe data de miercuri, 29 septembrie, să văd dacă doamna Crowther fusese prezentă. Nu fusese. Dar am observat un alt nume pe listă, iar aceasta *fusese* prezentă; o doamnă Josephine Palmer. Ei, bine...

— Aveţi o minte bănuitoare, domnule inspector.

— Şi când a început povestea asta cu scrisorile?

— Vara. A fost o prostie, pe bune. Dar a funcţionat de minune - aşa spuneau ei.

— Îmi puteţi da cuvântul dumneavoastră de onoare, domnişoară Coleby, că nu veţi vorbi cu nimeni despre ceea ce am discutat?

— Da, domnule inspector. Cred că vă datorez măcar atât.

Morse se ridică în picioare.

— Bine, pune pe cineva să o ducă înapoi la serviciu, Lewis. Am abuzat îndeajuns de timpul domnişoarei Coleby.

Lewis, făcut praf, căscă gura spre ei ca un peşte nimerit pe uscat, iar Jennifer se uită în jur şi-i răspunse cu un zâmbet palid şi trist.

— Nu sunteţi foarte corect faţă de mine, nu-i aşa, domnule?

Lewis părea deprimat şi nemulţumit.

— Ce vrei să spui? întrebă Morse.

— Spuneaţi că povestea e aproape soluţionată.

— E soluţionată, zise Morse.

— Ştiţi cine a omorât-o?

— O persoană care a fost deja arestată şi acuzată de uciderea Sylviei Kaye.

— Când s-a întâmplat acest lucru?

— În această dimineaţă. Ia te uită!

Morse scoase scrisoarea pe care chiar Lewis i-o adusese de la Jennifer Coleby şi i-o întinse. Lewis scoase foaia de hârtie şi citi cu o neîncredere oarbă, năucă, neînţelegătoare, răspunsul de un singur rând pe care domnişoara Coleby îl dăduse la întrebarea lui Morse.

— Da, spuse blând inspectorul. E adevărat.

Lewis avea o grămadă de întrebări de pus, dar nu primi răspunsuri.

— Ascultă, Lewis, aş vrea să rămân singur. Tu du-te acasă şi ai grijă de soţia ta. O să stăm de vorbă luni.

Cei doi bărbaţi ieşiră din birou. Lewis îşi îmbrăcă haina şi plecă destul de repede. Dar Morse porni agale spre celulele aflate la capătul îndepărtat al aripii nordice.

— Doriţi să intraţi, domnule? întrebă sergentul de gardă.

Morse înclină din cap.

— Să ne laşi singuri, ai înţeles?

— Cum spuneţi dumneavoastră, domnule. Celula cu numărul unu.

Morse luă cheile, descuie uşa principală care ducea spre celule şi se îndreptă spre celula cu numărul unu. Îşi puse mâinile pe gratii şi rămase nemişcat, privind cu tristeţe înăuntru.

— Bună, Sue, spuse el.

CAPITOLUL AL TREIZECI ŞI UNULEA
Luni, 25 octombrie

În zorii zilei, vremea fusese strălucitoare şi limpede, dar pe la jumătatea dimineţii, o armată melancolică de nori grei şi cenuşii năpădiseră cerul, deasupra capului; iar vârtejuri de ploaie uşoară stropeau deja diviziunile ferestrei de la biroul lui Morse în timp ce, pentru ultima oară în cazul Sylviei Kaye, cei doi detectivi stăteau faţă în faţă, pe laturi opuse ale biroului.

— Ce ştiam noi despre domnişoara X? întrebă Morse, apoi

se apucă să răspundă tot el la întrebare. Ştiam vag cum arăta, ştiam în linii mari cu ce era îmbrăcată şi îi ştiam vârsta aproximativă. Era un punct de plecare, dar nu ne-ar fi dus câtuşi de puţin departe. Dar ştiam, de asemenea, şi faptul că aceste două fete care aşteptau în staţia de autobuz nu doar că se cunoşteau una pe cealaltă, ci, mai mult, *urmau să se reîntâlnească în dimineaţa următoare.* Acum, fără îndoială că acest fapt era, de departe, cea mai relevantă dovadă de care beneficiasem până atunci, şi am acţionat de îndată pe baza ei. Evident, am presupus că puteam reduce câmpul investigaţiilor noastre şi, în mod adecvat, ne-am concentrat atenţia asupra fetelor de la birou care lucrau împreună cu Sylvia Kaye. Desigur, ar fi putut fi o prietenă a Sylviei, una cu care ea să se întâlnească la ora prânzului, poate, sau cineva împreună cu care să ia autobuzul. Ar fi putut fi o sută şi una de variante. Dar noi nu eram de această părere. Şi nu eram de această părere pentru că bănuielile noastre au fost deşteptate destul de repede, cu deplină justificare, de comportamentul ciudat al uneia dintre fetele care lucrau în acelaşi birou cu Sylvia - domnişoara Jennifer Coleby. Şi, deşi noi nu ştiam asta în acel moment, mai exista o persoană cu care Sylvia urma să se întâlnească a doua zi de dimineaţă, iar dacă am fi fost cu o fracţiune de secundă mai deştepţi, mai devreme, Lewis, poate că ajungeam mai din timp la capătul acestui caz.

Sylvia făcea fizioterapie la Spitalul Radcliffe pentru braţul ei rupt şi se ducea în mod regulat la acest tratament, în dimineţile de marţi şi de joi. Adică trebuia să se prezinte la fizioterapie la sora medicală care avea în responsabilitatea

ei Secţia Pacienţilor Externi de Accidente *în dimineaţa de joi, 30 septembrie.* Cu alte cuvinte, trebuia să se prezinte la sora medicală Widdowson.

Lewis se ridică să închidă ferestrele, din spatele cărora ploaia bătea acum mult mai violent.

— Desigur, acest lucru, continuă Morse, nu însemna foarte mult în sine. Dar noi am aflat că Sylvia nu avea foarte multe prietene apropiate, nu-i aşa? Era interesant. Da, era cel puţin interesant.

Atenţia lui Morse se dispersă pe moment. Se uită fix, după ce Lewis îşi termină treaba de la ferestre, spre curtea de beton de afară, care strălucea acum sub cerul acoperit de nori din ce în ce mai joşi.

— Dar să ne întoarcem la Jennifer Coleby. Crowther i-a scris - acest lucru este stabilit acum, dincolo de orice semn de întrebare şi de îndoială. Dar Crowther nu scrisese biletul *pentru* Jennifer; ea fusese doar mesagerul. A recunoscut lucrul ăsta; nu prea avea altă opţiune. Când i-am scris, nu i-am cerut să acuze pe nimeni de crimă; ci am întrebat-o dacă scrisoarea era destinată lui Sue Widdowson, iar ea mi-a confirmat că era. N-o să afli niciodată, Lewis, câtă groază mi-a fost de acest adevăr...

Ploaia răpăia pe toată întinderea curţii, iar camera era posomorâtă şi întunecată. Lumini electrice se aprinseră în mai multe încăperi învecinate, dar nu în biroul lui Morse.

— Gândeşte-te pentru o clipă, Lewis, Jennifer *avea maşină.* Acesta era un amănunt central al acestui caz. Şi în pofida problemei temporare pe care a avut-o cu un cauciuc, *şi-a folosit maşina în noaptea de 29.* A spus că a făcut-o, ţii minte? Şi a făcut-o. Nu am crezut-o în momentul respectiv,

dar greşeam. Ea s-a întâlnit cu cineva în acea noapte, cineva care a văzut maşina şi a văzut-o pe Jennifer Coleby în interiorul acesteia. Cineva care nu avea absolut nici-o legătură cu uciderea Sylviei Kaye. Şi era vorba de cineva cu care Jennifer avea o aventură: angajatorul ei, domnul Palmer. Aşadar, deşi dovezile indicaseră în aproape fiecare etapă a anchetei spre Jennifer Coleby, ea a căpătat pe neaşteptate un alibi absolut incontestabil. Până în acel moment, am fost profund convins că fata cealaltă din această poveste este Jennifer, dar acum a trebuit să înfrunt faptul neîndoielnic, imposibil de zdruncinat, că indiferent cine a fost persoana care a stat în spatele Sylviei Kaye în acea noapte, în maşina lui Bernard Crowther, nu era vorba deloc, absolut *deloc,* de Jennifer Coleby. Şi cine era, în acest caz? Deşi a trebuit să renunţ la Jennifer ca prim suspect - mai exact, am fost forţat să o abandonez cu totul de pe lista suspecţilor - m-am cramponat cu încăpăţânare de ideea mea originală că, oricine ar fi fost această fată, ea era amanta lui Crowther şi, de fapt, mesajul lui Crowther i se adresa ei. Aşadar, hai să privim lucrurile din unghiul lui Crowther, timp de câteva minute. Cred că, fără pic de îndoială, era un om foarte speriat.

Pune-te doar în situaţia lui, Lewis. A părăsit-o pe Sylvia Kaye vie şi nevătămată - ştia acest lucru - miercuri seara. Şi în ziua următoare ce anume descoperă el? Citeşte în ziare că această fată a fost găsită omorâtă. Dar nu omorâtă *oriunde.* Omorâtă exact în locul unde se întâlnise el cu ea pentru ultima oară - în curtea *Prinţului Negru.* Cine *ştia* că el fusese acolo? Doar el şi Sylvia, iar ea nu va mai putea să divulge acest lucru nimănui, niciodată. Dar Sue Widdowson

putea să *ghicească,* pentru că, desigur, Sylvia îi spusese unde se duce. Cu siguranţă că îşi pierduse minţile de îngrijorare şi, cu siguranţă, pentru un om inteligent, nu pare să fi avut prea multă raţiune în ceea ce a făcut. Iar şi iar, gândul trebuie să-i fi trecut prin minte: oare Sue îşi dădea seama cât de periculos era să-i spună vreunui om măcar un singur cuvânt? Trebuia să se gândească la faptul că ea îşi va da seama şi singură de asta. Şi, totuşi, probabil că îndoielile îi măcinau mintea în continuare, cu siguranţă. Ea era singura persoană care ar fi putut răsturna întregul coş de mere - nu doar să-l pună pe lista suspecţilor în cazul morţii Sylviei, dar să îi şi azvârle întreaga viaţă de familie într-o harababură căreia simţea că nu-i poate rezista. Pur şi simplu, trebuia să se asigure, sau, cel puţin, trebuia *să acţioneze cumva.* N-a îndrăznit să o întâlnească. Şi atunci, i-a scris.

Lewis arătă semnele deja binecunoscute de disconfort, iar Morse dădu din cap, în semn de înţelegere.

— Ştiu, Lewis. „De ce se apucă el să-i scrie *lui Jennifer*"?

— Dar de ce să scrie, până la urmă, domnule? De ce să nu sune?

— Da, ajung şi acolo. Dar, înainte de toate, hai să fim absolut siguri în privinţa unui *fapt* - iar faptul este că Bernard i-a scris, *garantat,* lui Jennifer Coleby. Pentru că, dacă recunoaştem importanţa acestui lucru, putem începe să răspundem la întrebarea perfect valabilă pe care ai formulat-o. De ce să n-o sune? De ce nu? Răspunsul este cât se poate de evident, cred. *Pe cine* să sune şi *unde?* Să presupunem pentru o clipă că ar fi vrut să-i dea telefon lui Jennifer - mesagerul credincios. La muncă? Nu. Era prea

periculos. Toate fetele de la birou cunoşteau părerile lui Palmer despre utilizarea telefoanelor companiei lui şi jucau corect acest joc, pentru că el închidea ochii la corespondenţa personală din exterior. Dar era mai mult de atât. Era, de asemenea, foarte periculos, pentru că toate apelurile telefonice din afară - exceptând telefonul personal din biroul lui Palmer, pe care îl manevra secretara lui personală - treceau prin panoul de comandă. Şi după cum bine ştii, oricine de la panoul de comandă poate asculta în perfectă siguranţă tot ce se vorbeşte. Nu. Era exclus. Ei bine? De ce să nu o sune pe Sue Widdowson în persoană? De ce să nu-i dea telefon amantei sale şi să nu vorbească direct cu ea, fie la ea acasă, fie la spital? Din nou, nu este dificil să-ţi dai seama de ce n-a făcut-o. Dacă o suna pe Sue acasă, nu putea fi câtuşi de puţin sigur că celelalte două fete nu erau prin preajmă, nu-i aşa? Putea să rişte cu Jennifer, dar nu cu Mary. Trebuie să fi avut certitudinea - şi sunt sigur că a avut dreptate - că a trage cu urechea, chiar şi în cazul unui apel telefonic limitat, era o îndeletnicire ademenitor de uşoară şi de interesantă.

După ce bătu politicos la uşa lui Morse, tânăra fată care aducea corespondenţa la birou intră binedispusă şi aşeză poşta de dimineaţă a inspectorului în recipientul aferent.

— Nu e o zi foarte frumoasă, domnule.

— Nu, spuse Morse.

— Poate că se va însenina mai târziu.

Ea îi dărui un zâmbet cald şi plăcut, în timp ce pleca, iar Morse înclină din cap, plin de bunăvoinţă. Era o consolare vagă să ştie că viaţa se desfăşura în continuare în jurul lui. Se holbă absent pe fereastră şi observă că ploaia se

diminuase. Poate că ea avea dreptate. Poate că se va însenina mai târziu.

— Dar de ce nu putea s-o sune la muncă, domnule?

— Ah, da, îmi cer scuze, Lewis. De ce să n-o sune la muncă, mă întrebi? Am aflat răspunsul la această întrebare chiar vinerea trecută. E teoretic imposibil pentru orice persoană din exterior, chiar şi pentru poliţie, să intre în contact direct cu oricare dintre surorile medicale de la Radcliffe. Am încercat asta eu însumi şi-ţi spun că ai putea la fel de bine să ceri de la Informaţii un număr de telefon dacă nu ştii adresa. E o scorpie bătrână de asistentă-şefă acolo...

— Dar Crowther n-ar fi putut totuşi să-i scrie ei? Cu siguranţă...

— Ar fi putut, da. Şi nu ştiu de ce nu a făcut-o, numai că... Vezi tu, Lewis, el a intrat în programul ăsta cu Sue Widdowson. Dă-mi voie să încerc să explic cum cred că a început totul. După cum ştii, poşta devine din ce în ce mai dezastruoasă peste tot. Dar în nordul Oxfordului se pare că e din cale-afară de proastă. Arareori soseşte înainte de zece dimineaţa - mult prea târziu pentru ca un om să poată primi o scrisoare înainte să plece la muncă. Şi, chiar dacă ar fi sosit devreme, să zicem la opt, tot n-ar fi venit în timp util. Şi atunci, de ce să nu-i scrie la spital? Răspunsul este că draga noastră asistentă-şefă îşi bagă nasul şi acolo. Interzice cu fermitate primirea oricărei corespondenţe private la spital.

— Dar dacă Crowther ar fi pus la poştă o scrisoare pe adresa ei de acasă, ea ar fi primit-o când s-ar fi întors de la muncă, nu-i aşa?

— Da, ai dreptate. Dar ai pus degetul exact pe problema centrală şi din acest motiv, cred eu, a trebuit să apară Jennifer în această poveste, de la bun început. Vezi tu, Bernard Crowther, ca majoritatea profesorilor ăstora universitari, nu avea un program fix la Colegiul Lonsdale. Putea să apară mereu câte ceva la ore neaşteptate - probleme de disciplină, vizitatori neaşteptaţi, întâlniri neplanificate - şi nu-şi putea plănui niciodată escapadele extraconjugale decât cu anticiparea plină de speranţă că va izbuti, într-adevăr, să fie liber la un moment dat în zilele care urmau. Dar, ceea ce era şi mai important, trebuia să supravegheze cu mare grijă plecările şi sosirile propriei lui familii. Poate că Margaret stabilea ceva, poate copiii căpătau o jumătate de zi liberă de la şcoală, hodoronc-tronc, sau se îmbolnăveau, sau... ei bine, şi aici erau o grămadă de lucruri care puteau merge prost şi să încurce complet cele mai inteligent elaborate planuri. De aceea, mi se pare că Crowther nu ştia sigur - de cele mai multe ori, până în ziua respectivă, ba chiar până cu câteva ore mai devreme - dacă, unde şi când va putea să fie liber să-şi întâlnească amanta. Dar, Lewis, *Colegiul Lonsdale nu e decât la aproximativ nouăzeci de metri sau aşa ceva* de clădirea de pe High a biroului de asigurări Town and Gown.

— Vreţi să spuneţi că Crowther nu trebuia decât să meargă pe jos şi să arunce biletul în cutia poştală?

— Exact asta a şi făcut.

— Dar Jennifer n-ar fi avut cum să intre în contact cu Sue în timpul zilei, nu-i aşa? Aţi spus chiar acum...

— Ştiu ce ai de gând să spui. El ar fi putut la fel de bine să scrie şi pe adresa de acasă a lui Sue. Ea nu ar fi primit

mesajul mai devreme, pentru că scrisoarea ar fi aşteptat-o pe preşul de la uşă, atunci când intra în casă. Dar toată chestia asta înseamnă să presupui că Crowther îi putea scrie *cu o zi mai devreme* să fixeze întâlnirea şi, precum spuneam, bănuiesc că, de cele mai multe ori, el nu putea face acest lucru. Dar mai e un punct mult mai important, Lewis. Tu spui că Jennifer n-o putea contacta pe Sue în timpul zilei. *Ba putea, şi o făcea în mod frecvent.* Cele două se întâlneau destul de regulat să mănânce împreună la prânz. Asta se întâmpla într-o cafenea mică de lângă M and S. Ştiu lucrul ăsta, Lewis. Am fost şi eu acolo.

Morse intonă ultimele cuvinte pe un ton maşinal, melancolic, iar Lewis îl privi curios. Mai era un lucru pe care Morse îl rostise cu câteva secunde în urmă. Era ca şi cum...

— Jennifer Coleby trebuie să fi ştiut totul despre povestea asta, în acest caz, domnule.

— Nu ştiu dacă ştia chiar *totul.* Oricum, ştia îndeajuns de mult. Prea mult. Presupun...

Se scufundă în tăcere preţ de câteva minute, dar, după ce-şi reluă povestea, apăru mai multă energie şi mai mult spirit în vocea lui.

— Nu ştiu cum a început, dar de la un anumit punct probabil că şi-au spus totul despre vieţile lor. Am auzit că femeile, ca şi bărbaţii, dacă tot am ajuns aici, adoră să-i vorbească altcuiva despre cuceririle lor; iar o remarcă întâmplătoare le-a făcut să se alieze, cu siguranţă, pe cele două fete şi, în scurt timp, s-a stabilit o legătură a conspiraţiei. Nu cred că pot exista îndoieli în privinţa asta. Bănuiesc că Crowther a fost cel care, după câteva neînţelegeri şi eşecuri în întâlnirile sale cu Sue, a sugerat

ideea de a lăsa câte un bilet cu aspect nevinovat, adresat lui Jennifer Coleby, în căsuţa poştală de la Town and Gown. Sunt destul de convins că avea genul acela de minte care adora ideea mesajelor enigmatice, iar obiceiul a luat amploare, devenind, treptat, principala lor cale de a comunica. El trecea pe acolo şi introducea o scrisoare sau o carte poştală prin uşa din faţă a biroului. Era simplu - nici măcar nu trebuia să ocolească. Probabil că, la început, asta se întâmpla numai când apărea câte o oportunitate neaşteptată, dar, pe măsură ce timpul trecea, asta a devenit procedura normală, atât de normală încât el a urmat-o chiar şi în ultimul şi decisivul mesaj la adresa ei. Şi, dincolo de faptul că era un instrument impecabil şi extrem de util, poate că lui Crowther i s-ar fi părut un dar de la Dumnezeu să nu mai trebuiască, practic, să-i scrie astfel de scrisori lui Sue. Ca majoritatea oamenilor implicaţi în astfel de aventuri interzise, cu siguranţă că îl tortura groaza că o astfel de scrisoare s-ar fi putut rătăci, ar fi putut fi deschisă de cine nu trebuie sau ar fi putut fi găsită pe undeva. Nimeni nu putea afla foarte multe lucruri nici chiar aşa, nu, chiar dacă scrisorile erau găsite?

— Şi când v-a trecut prin minte prima oară că era vorba de domnişoara Widdowson, domnule?

Lewis puse întrebarea cu o blândeţe neobişnuită pentru că, în sfârşit, începu să înţeleagă.

Morse se holbă extenuat şi trist la biroul din faţa lui, iar degetele mâinii stângi începură să bată darabana agitate pe tăblia acestuia.

— Presupun că existau anumite indicii subliminale... Ah, nu ştiu. Dar n-am fost sigur până vinerea trecută. Poate că

prima oară când am început suspectez adevărul a fost când am verificat registrul şcolii serale, căutând situaţia prezenţelor lui Margaret Crowther. S-a întâmplat să observ, absolut accidental, că, printr-un ghinion divin, nevasta lui Palmer era membră a aceluiaşi curs. Şi asta m-a făcut să mă întreb; m-a făcut să-mi pun foarte multe întrebări. Mi s-a părut greu de crezut că Jennifer Coleby era genul de persoană care să ofere o grămadă de favoruri fără să primească şi ea ceva în schimb; şi am meditat asupra legăturii care exista, mai mult ca sigur, între ea şi cealaltă fată. Într-un mod indirect, am luat în considerare posibilitatea ca ambele fete să se afle în circumstanţe asemănătoare, în acelaşi gen de relaţie cu alţi oameni. Cu bărbaţi. Şi astfel, am mers foarte mult pe ghicite, şi m-am gândit că Crowther are pe cineva, iar Jennifer pe altcineva, iar Palmer, poate, se integra în această schemă? Şi apoi... Ei bine, şi apoi m-am gândit la Sue Widdowson şi brusc, piesele de puzzle au început să se potrivească. Oare era posibil ca Jennifer să aibă o aventură cu Palmer? Foarte frecvent, în acest gen de situaţii, este vorba despre o persoană pe care o întâlneşti la lucru; şi cine altcineva mai era la Town and Gown, în afara lui Palmer? El era singurul bărbat din clădire. M-am tot întrebat ce anume câştigă Jennifer din toată afacerea asta. Şi, brusc, mi-a picat fisa că există un singur lucru pe care ea şi l-ar dori, mai presus de toate. Ştii care este acela, Lewis?

— Mă tem că nu am experienţă în genul ăsta de lucruri, domnule.

— Nici eu, spuse Morse.

— Ei bine, presupun că şi-ar fi putut dori un loc unde să

fie singură cu... A, înţeleg. Vreţi să spuneţi...

— Da, Lewis. Cineva putea să-i ofere o cameră lui Jennifer, unde să poată rămâne singură cu Palmer. Mary nu ieşea în oraş chiar atât de des. Dar, de câte ori o făcea, terenul era liber, pentru că cealaltă membră a triadei putea aranja, la rândul ei, să lipsească într-un mod convenabil în acelaşi timp. Şi exact asta făcea.

— Staţi numai o clipă, domnule.

O îngrijorare îşi făcu loc în străfundul minţii lui Lewis. Îşi aminti seara de miercuri, 29 septembrie... Apoi, îi pică fisa.

— Dar casa ar fi trebuit să fie liberă, nu-i aşa, în seara aceea de miercuri? Mi s-a părut că aţi spus că Mary se dusese la film sau aşa ceva.

— O să scoatem un detectiv din tine, Lewis, până la urmă.

Morse se ridică din scaunul său de piele, îl bătu pe umăr pe sergentul său şi se opri să urmărească norii ameninţători care se roteau lent spre vest. Acum, ploaia încetase, iar bălţile superficiale din curte se întindeau netulburate.

— Mă tem că aceasta a fost încă una dintre minciunile lui Jennifer. Mary a fost acasă în acea seară - mi-a spus acest lucru. Dar, chiar dacă Mary ar fi fost plecată, nu cred că ar fi avut vreo importanţă. Sunt destul de convins că treaba lui Jennifer era aceea de a o duce pe Sue cu maşina la întâlnirea cu Crowther. Asta era partea ei din problemă. Iar miercuri, pe 29 septembrie, amândouă au avut câte o întâlnire, după cum ştim.

— Dar de ce nu...

Lewis păru să şovăie înainte de a pune întrebarea, iar Morse o formulă pentru el.

— De ce n-au profitat toţi patru de oportunitatea de a folosi casa ori de câte ori Mary era plecată? Asta ai de gând să spui?

— Da.

— Ei bine, ar fi fost un pariu destul de sigur pentru Palmer, bineînţeles. El locuieşte destul de departe şi sunt puţini oameni care s-ar fi putut să-l recunoască în partea de nord a Oxfordului. Oricum, era un risc raţional. Şi de fapt, ştiu că a fost acolo. Am pus casa sub supraveghere toată săptămâna trecută, iar miercuri seara, maşina lui Palmer era parcată pe strada învecinată. A găsit-o McPherson - îl trimisesem în misiune specială.

O expresie uşor îndurerată trecu peste chipul lui Lewis, dar Morse o ignoră.

— Nu l-a văzut pe Palmer intrând propriu-zis, dar l-a văzut ieşind, iar eu l-am văzut pe Palmer cu ochii mei miercuri seara, când am lămurit totul cu el.

— Iar pentru Crowther era prea riscant?

— Tu ce crezi? Nu locuia decât la o aruncătură de băţ de casa fetelor. Nu, ar fi fost cea mai mare tâmpenie imaginabilă vreodată ca el să facă asta. Locuia acolo de ani întregi. Practic, toată lumea îl cunoştea, iar el trecea pe aceeaşi stradă aproape în fiecare noapte, când se ducea să bea ceva la FletchePs Arms. Oamenii ar fi început să clevetească pe loc. Nu, nu. Varianta asta ar fi fost exclusă din start.

— Aşadar, când şi unii, şi alţii aveau întâlnire...

— Era treaba lui Jennifer să o ducă pe Sue cu maşina, da.

— Aşadar, dacă Jennifer nu s-ar fi pomenit brusc cu o pană de cauciuc în acea seară, Sylvia n-ar fi fost omorâtă

niciodată, poate.

— Nu, n-ar fi fost.

Morse traversă încăperea şi se aşeză din nou pe scaunul lui. Aproape că terminase.

— În noaptea crimei, Sue Widdowson era nerăbdătoare şi, probabil, puţin supărată pe Jennifer. Nu ştiu. Oricum, simţea că nu are cum să aştepte în timp ce Jennifer dă telefoane să repare pana şi, în cele din urmă, găseşte un băiat cumsecade de peste drum, şi toate astea să dureze la nesfârşit. Se gândi că s-ar putea să întârzie şi, atunci, decise să ia autobuzul. A ieşit până pe Woodstock Road, s-a oprit la staţia Liniei a Cincea şi... de acolo, ştii continuarea. A mai găsit pe cineva care aştepta. A găsit-o pe Sylvia Kaye.

— Măcar dacă ar fi aşteptat.

Morse dădu din cap.

— Măcar dacă ar fi aşteptat, da. Jennifer a reuşit să termine cu reparaţia cauciucului în nu mai mult de cinci sau zece minute, aşa susţine. Stabilise să se întâlnească cu Palmer la Golden Rose în acea noapte. După cum ai văzut, o ducea întotdeauna pe Sue la Woodstock şi era convenabil pentru ea şi Palmer să se vadă la un bar din apropiere - Begbroke, Bladon sau chiar Woodstock. Iar ei s-au întâlnit în acea seară, ştim acest lucru. De fapt, în pofida tuturor belelelor care au apărut, Jennifer a ajuns acolo înaintea lui Palmer. Şi-a cumpărat o bere lager cu lămâie verde şi a ieşit să stea în grădină, să-i pândească sosirea.

— Ce ciudat, domnule. Dacă Sue Widdowson...

— Eşti plin de „dacă”, Lewis.

— Viaţa e plină de „dacă”, domnule.

— Da, într-adevăr.

— Dar încă mergeaţi pe ghicite, nu-i aşa? Vreau să spun că nu aveaţi nici-o dovadă solidă, pe care să vă bazaţi.

— Poate că nu atunci. Dar totul se potrivea. Sue şi Jennifer aveau aproximativ aceeaşi înălţime, aproximativ aceeaşi culoare a părului şi a ochilor, mai puţin...

— Mai puţin ce, domnule?

— N-are importanţă. Uită chestia asta. Vestimentaţia? Am văzut haina pe care a descris-o doamna Jarman; am văzut acelaşi gen de pantaloni largi; iar Sue Widdowson le purta. Vineri seara, i-am arătat doamnei Jarman o fotografie a lui Sue, iar ea a recunoscut-o de îndată. Nici nu e de mirare că sărmana femeie nu a putut alege pe nimeni la testul de verificare a identităţii. Fata pe care o văzuse în staţia de autobuz nu se afla acolo, pur şi simplu.

— Oamenii mai fac greşeli, domnule.

— Măcar dacă le-ar face, Lewis. Măcar dacă le-ar face!

— Şi totuşi, aceasta încă *nu dovedeşte nimic.*

— Presupun că nu. Dar când am vizitat Spitalul Radcliffe, să mă uit la corpul lui Crowther, am primit cheile lui de la sora de gardă - fuseseră în buzunarul lui de la pantaloni. Am întrebat-o dacă cineva din echipa de asistente venise să-l mai vadă, iar ea mi-a spus că nu venise nimeni. Dar, a adăugat ea, sora medicală Widdowson a întrebat-o cum se mai simte el, s-a oprit în mijlocul salonului şi s-a uitat îndelung la patul unde zăcea Crowther.

Vocea lui Morse devenea din ce în ce mai agitată, dar se controlă cât putu de repede. Încă o dată, se îndreptă spre fereastră şi văzu cum soarele începe să se infiltreze printre norii care se subţiau.

— M-am dus la Colegiul Lonsdale şi m-am uitat prin biroul lui Crowther. Am găsit un singur sertar încuiat în toată încăperea, unul dintre sertarele mesei lui - ultimul sertar din stânga, dacă vrei să ştii.

Se întoarse şi-l fixă din priviri pe Lewis, iar vocea lui răsuna aspru şi sălbatic.

— Am deschis sertarul şi am găsit... am găsit o fotografie a lui Sue.

Vocea lui deveni brusc foarte scăzută. Se întoarse să se uite din nou pe fereastră.

— O copie a aceleiaşi fotografii, pe care mi-a dat-o şi mie.

Dar rostise atât de încet aceste ultime cuvinte, încât Lewis fu incapabil să le audă.

EPILOG

Se terminase.

Lewis se duse acasă cu maşina să ia prânzul, sperând că soţia lui se simţea mai bine. Trecu pe lângă un stativ de ziare, cu titluri groase, imense: „Crima din Woodstock - O femeie ajută poliţia”. Nu se opri să cumpere un exemplar.

Morse se mai duse încă o dată la compartimentul de celule şi petrecu câteva minute împreună cu Sue.

— Ai nevoie de ceva?

Ei îi apărură lacrimi în ochi şi clătină din cap, iar el se opri lângă ea în celulă, stângaci şi pierdut.

— Domnule inspector?

— Da.

— Poate că nu poţi să mă crezi şi oricum nu mai contează. Dar... te-am iubit.

Morse nu spuse nimic. Îşi simţi ochii usturându-l, îşi trecu mâna stângă peste ei şi se rugă ca ea să nu observe nimic.

Pentru un timp, nu avu suficientă încredere în sine pentru a vorbi, iar când şi-o regăsi, aruncă o privire în jos spre fata pe care o iubea şi spuse:

— La revedere, Sue.

Ieşi şi încuie uşa celulei după el. Nu mai era în stare să spună nimic. Se smulse de acolo şi-şi continuă drumul de-a lungul coridorului. Apoi, îi auzi vocea pentru ultima oară.

— Domnule inspector?

El se întoarse. Ea stătea lipită de barele celulei, cu chipul brăzdat de lacrimi de durere şi disperare.

— Nu mi-ai spus niciodată care e prenumele tău.

Când Morse plecă în sfârşit de la birou, se lăsa deja întunericul. Urcă în Lancia lui, ieşi din curte, unde băltoacele aproape că se uscaseră, şi coti spre stânga, avântându-se în fluxul principal al traficului urban. În timp ce trecea de giratoriul şoselei de centură, văzu două persoane care stăteau pe marginea năpădită de iarbă a şoselei, cu degetul mare întins, făcând autostopul. Una era o fată, o fată frumoasă, judecând după înfăţişarea ei. Poate că şi cealaltă era o fată. Era greu de desluşit. Îşi continuă drumul până acasă, în Oxford.